

USAID
აშშ-ის საგარეო
დახმარების
აგენტობა

საქართველოში აივ
პრევენციის პროექტი

საქართველოში აივ პრევენციის პროექტი

ქცევაზე ზედამხედველობის კვლევა
ახალგაზრდებში: აივ ინფექცია/შიდსთან
მიმართებაში ცოდნის,
დამოკიდებულებისა და ქცევის
შესწავლა სკოლის მოსწავლეებსა და
უნივერსიტეტის სტუდენტებში
თბილისში, საქართველო

მარტი, 2012

პუბლიკაცია მომზადდა სამხსრივი მიმართულების კვლევითი
ინსტიტუტის (RTI International) და Save the Children International-ის
საქართველოში წარმომადგენლობითი ოფისის მიერ

USAID
ამერიკელი ხალხისგან

საქართველოში აივ
პრევენციის პროექტი

საქართველოში აივ პრევენციის პროექტი

ქცევაზე ზედამხედველობის კვლევა ახალგაზრდებში: აივ
ინფექცია/შიდსთან მიმართებაში ცოდნის,
დამოკიდებულებისა და ქცევის შესწავლა სკოლის
მოსწავლეებსა და უნივერსიტეტის სტუდენტებში
თბილისში, საქართველო

მარტი, 2012

პუბლიკაცია მომზადდა სამმხრივი მიმართულების კვლევითი ინსტიტუტის
(RTI International) და Save The Children International-ის საქართველოში
წარმომადგენლობითი ოფისის მიერ

საქართველოში აივ პრევენციის პროექტი

კონტრაქტი: GHS-I-04-07-00005-00

ქცევაზე ზედამხედველობის კვლევა ახალგაზრდებში: აივ ინფექცია/შიდსთან მიმართებაში ცოდნის, დამოკიდებულებისა და ქცევის შესწავლა სკოლის მოსწავლეებსა და უნივერსიტეტის სტუდენტებში თბილისში, საქართველო

მომზადდა

აშშ საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს

საქართველოს ოფისისთვის

ჯორჯ ბალანჩინის ქ. 12

თბილისი 0131

მომზადებულია

სამმხრივი მიმართულების კვლევის საერთაშორისო ინსტიტუტის მიერ

RTI International

3040 Cornwallis Road

Post Office Box 12194

Research Triangle Park, NC 27709-2194

კვლევის ანგარიში მომზადდა საერთაშორისო ორგანიზაციასთან “გადავარჩინოთ ბავშვები” და საქართველოს დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნულ ცენტრთან თანამშრომლობით

RTI International წარმოადგენს მსოფლიოს ერთ-ერთ წამყვან კვლევით ინსტიტუტს, რომელიც ცდილობს, ცოდნის პრაქტიკაში დანერგვის გზით გააუმჯობესოს ადამიანების მდგომარეობა. ჩვენი 2,800-ზე მეტი თანამშრომელი 40-ზე მეტი ქვეყნის მთავრობებსა და ბიზნესის წარმომადგენლებს სთავაზობს კვლევას და ტექნიკურ დახმარებას ჯანმრთელობისა და ფარმაციის, განათლებისა და სწავლების, კვლევისა და სტატისტიკის, მოწინავე ტექნოლოგიის, საერთაშორისო განვითარების, ეკონომიკური და სოციალური პოლიტიკის, ენერგეტიკისა და გარემოს დაცვის, ქიმიური და ლაბორატორიული მომსახურების სფეროებში.

დამატებითი ინფორმაციის მისაღებად, ეწვიეთ ჩვენს საიტს www.rti.org.

მადლიერების გამოხატვა

ქცევაზე ზედამხედველობის კვლევა თბილისის სკოლის მოსწავლეებსა და უნივერსიტეტის სტუდენტებში ჩატარდა “საქართველოში აივ პრევენციის პროექტის” ფარგლებში, რომელიც დაფინანსებულია აშშ საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს მიერ. კვლევის ჩატარებაში და ანგარიშის მომზადებაში მრავალი ორგანიზაცია და პიროვნება მონაწილეობდა. თითოეული მათგანის წვლილი ფასდაუდებელია.

პირველ რიგში, საქართველოში აივ პრევენციის პროექტი მადლიერებას გამოხატავს ამერიკის შეერთებული შტატების საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს მიმართ, რომლის მხარდაჭერით საქართველოში პირველად გახდა შესაძლებელი ამ მნიშვნელოვანი და ინოვაციური კვლევის ჩატარება ახალგაზრდებს შორის.

კვლევის დაგეგმვის ადრეული ეტაპი ეყრდნობოდა ქცევაზე ზედამხედველობის კვლევის ეროვნული სამუშაო ჯგუფის წევრთა პროფესიონალიზმსა და საკითხის ღრმა ცოდნას. ეს ჯგუფი აერთიანებდა საქართველოს სხვადასხვა სახელმწიფო და არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლებს: საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო; დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ეროვნული ცენტრი; ინფექციურ დაავადებათა, შიდსისა და კლინიკური იმუნოლოგიის სამეცნიერო-პრაქტიკული ცენტრი; ნარკოლოგიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი; ადგილობრივი არასამთავრობო ორგანიზაციები: საზოგადოებრივი გაერთიანება “ბემონი”; საინფორმაციო სამედიცინო-ფსიქოლოგიური ცენტრი “თანადგომა”; საერთაშორისო ფონდი კურაციო; “ალტერნატივა ჯორჯია” და საქართველოს ზიანის შემცირების ქსელი. ქცევაზე ზედამხედველობის კვლევის ეროვნული სამუშაო ჯგუფის წევრთა წვლილი ძალიან მნიშვნელოვანია კულტურული და ასაკობრივი თავისებურებების შესაბამისი კვლევის ინსტრუმენტისა და მეთოდოლოგიის შემუშავებაში.

განსაკუთრებულ მადლიერებას გამოვხატავთ ბატონი *ლარი დერშემის* მიმართ, რომელიც არის საერთაშორისო ორგანიზაცია “გადავარჩინოთ ბავშვების” მრჩეველი დიზაინის, მონიტორინგისა და შეფასების საკითხებში. მან უმთავრესი როლი შეასრულა კვლევის პროტოკოლის შემუშავების, მონაცემთა სტატისტიკურ ანალიზისა და კვლევის ანგარიშის მომზადების თვალსაზრისით. კვლევის რესპონდენტთა შერჩევის მეთოდოლოგიის შექმნისათვის მადლობას ვუძღვნით თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის ასოცირებულ პროფესორს, ბატონ *გიორგი კამკამიძეს*.

კვლევის ერთ-ერთ ყველაზე რთულ ასპექტს სავსე სამუშაო წარმოადგენდა, რომლის შესრულებაც ქართულმა არასამთავრობო ორგანიზაციამ – სოციალური კვლევის და ანალიზის ინსტიტუტმა იტვირთა. საქართველოში აივ პრევენციის პროექტი სათანადოდ აფასებს ამ ორგანიზაციის თანამშრომელთა მაღალ პროფესიონალიზმს, რომლებიც ინტერვიუების პროცესში რესპონდენტების უფლებების დაცვას განსაკუთრებული ყურადღებით მოეკიდნენ. მადლიერებას გამოვხატავთ სოციალური კვლევის და

ანალიზის ინსტიტუტის დირექტორის, ბატონ *იაგო კაჭკაჭიშვილის*, ასევე პროექტის კოორდინატორის, ქალბატონ *ლალი სუთიაშვილისა* და სტატისტიკოსის, ქალბატონ *ბელა რეხვიაშვილის* მიმართ მათი წვლილისათვის საველე მუშაობისა და კვლევის მონაცემთა ბაზის შექმნაში.

ქალბატონი *მზია ტაბატაძე*, საქართველოში აივ პრევენციის პროექტის აივ პოლიტიკისა და ადვოკატირების ექსპერტი, ბატონი *მამუკა ჯიბუტი*, საქართველოში აივ პრევენციის პროექტის დირექტორი, ბატონი *შონ ოლდრიჯი*, სამმხრივი მიმართულების კვლევის საერთაშორისო ინსტიტუტის (RTI International) ჯანმრთელობის პოლიტიკის ანალიტიკოსი, ამავე ინსტიტუტის კვლევის მთავარი სტატისტიკოსი, ქალბატონი *კეროლ კროტკი* და კვლევის სტატისტიკოსი, ქალბატონი *ვიქტორია სკოტი* მუშაობდნენ კვლევის ანგარიშზე; მათ ანგარიშის რამდენიმე ვერსია განიხილეს, რათა ანგარიშის შინაარსი და კვლევის მონაცემთა ინტერპრეტაცია მაქსიმალურად ზუსტი ყოფილიყო.

საბოლოო ანგარიშის ინგლისურენოვანი ვერსიის რედაქტირებასა და დაფორმატებაზე პასუხისმგებლობა აიღეს სამმხრივი მიმართულების კვლევის საერთაშორისო ინსტიტუტის პუბლიკაციების ჯგუფის თანამშრომლებმა, ქალბატონებმა *ფელისია სინოლაი* და *ლინდა გრაჰილმა*.

ნებისმიერი დოკუმენტის, განსაკუთრებით ჯანმრთელობასთან და სტატისტიკურ მონაცემებთან დაკავშირებული ტექნიკური დეტალების შემცველი ანგარიშის თარგმნა საკმაოდ რთული და საპასუხისმგებლო ამოცანაა. საზოგადოებრივი გაერთიანება “ბემონის” ხელმძღვანელმა, ქალბატონმა *თამარ სირბილაძემ* მოამზადა ანგარიშის ქართულენოვანი ვერსია, რითაც კვლევის შედეგების გაცნობა ხელმისაწვდომი გახდა ნებისმიერი დაინტერესებული პირისათვის საქართველოში. ანგარიშის ავტორები იმედს გამოვთქვამთ, რომ კვლევით მოპოვებული სანდო სტატისტიკური მონაცემები და კვლევის მიგნებები საფუძვლად დაედება ახალგაზრდებში ნარკოტიკების მოხმარებისა და აივ პრევენციის ეფექტური სტრატეგიების შემუშავებას.

განსაკუთრებული აღნიშვნის ღირსია იმ სკოლებისა და უმაღლესი სასწავლებლების ხელმძღვანელთა თანამშრომლობის სურვილი, რომლებმაც კვლევაში მონაწილეობის თანხმობა გამოხატეს. მათ რესპონდენტთა შერჩევისათვის მოგვაწოდეს მოსწავლეებისა და სტუდენტების ზუსტი მონაცემთა ბაზა და შეგვიქმნეს ინტერვიუების პროცესისათვის შესაბამისი გარემო.

დაბოლოს, საქართველოში აივ პრევენციის პროექტი განსაკუთრებულ მადლობას უძღვნის ყველა რესპონდენტს, რომლებმაც დაგვითმეს დრო და გაგვიზიარეს თავიანთი პირადი გამოცდილება და მოსაზრებები. სწორედ მათი მონაწილეობით გახდა შესაძლებელი კვლევის ჩატარება და მტკიცებულებათა ბაზის შექმნა ქვეყანაში ახალგაზრდებზე მიმართული აივ პრევენციული პროგრამებისათვის.

ანგარიშის ავტორები:

ლარი დერშემი, ფილოსოფიის დოქტორი, მრჩეველი დიზაინის, მონიტორინგისა და შეფასების საკითხებში; “გადავარჩინოთ ბავშვები”

მზია ტაბატაძე, მედიცინის დოქტორი, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის მაგისტრი, აივ პოლიტიკისა და ადვოკატირების ექსპერტი, საქართველოში აივ პრევენციის პროექტი

გიორგი კამკაშიძე, მედიცინის დოქტორი, ფილოსოფიის დოქტორი, მეცნიერების მაგისტრი, ასოცირებული პროფესორი, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი

შონ ოლდრიჯი, მეცნიერების მაგისტრი; საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის მაგისტრი, ჯანმრთელობის პოლიტიკის ანალიტიკოსი, სამხრეთი მიმართულების კვლევის საერთაშორისო ინსტიტუტი (RTI International)

მამუკა ჯიბუტი, მედიცინის დოქტორი, ფილოსოფიის დოქტორი, საქართველოში აივ პრევენციის პროექტის დირექტორი

სარჩევი

მადლიერების გამოხატვა	I
I. შესავალი.....	1
II. ქცევაზე ზედამხედველობის კვლევის აღწერა.....	2
კვლევის აქტუალობის დასაბუთება	2
კვლევის ამოცანები	3
კვლევის სამიზნე ჯგუფი და შერჩევის ზომა.....	3
კვლევის საბოლოო შერჩევა.....	6
მონაცემთა შეგროვება და ანალიზი.....	7
ეთიკის საკითხები.....	8
კვლევის შეზღუდვები	8
III. კვლევის მიგნებები.....	14
გართობა და ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა	14
თამბაქო – მოხმარება და მისი მავნებლობის აღქმა.....	16
ალკოჰოლი – მოხმარება, ქცევაზე ზეგავლენა, მისი მავნებლობის აღქმა	18
აივ/შიდსი – ცოდნა და დამოკიდებულება	26
აივ-ასოცირებული სტიგმა და დისკრიმინაცია	30
ნარკოტიკები – ხელმისაწვდომობა და მოხმარება.....	33
სქესობრივი ქცევა – სქესობრივი კონტაქტი, სქესობრივი პარტნიორები და კონდომის გამოყენება.....	37
მხოლოდ 18-24 წლის სტუდენტები (უნივერსიტეტები ან პროფესიული კოლეჯები).....	39
მეუღლე ან მუდმივი/რეგულარული პარტნიორი.....	40
იმ სტუდენტთა სქესობრივი ქცევა, ვისაც ჰქონდა სქესობრივი კონტაქტი ბოლო 12 თვის განმავლობაში.....	41
შემთხვევითი სქესობრივი პარტნიორები.....	42
სექსი კომერციული სექსის მუშაკთან	44
სექსი იგივე სექსის ადამიანთან (ჰომოსექსუალური კავშირი).....	45
IV. ძირითადი მიგნებები და რეკომენდაციები.....	46
დანართი 1: მონაცემთა ცხრილები	52
რესპონდენტთა მახასიათებლები	52
გართობა/თავისუფალი დრო.....	54
ინფორმაცია	56
თამბაქოს მოხმარება	58
ალკოჰოლის მოხმარება	60
ცოდნა აივ ინფექციის შესახებ და დამოკიდებულება აივ ინფიცირებულ პირთა მიმართ	68
აივ ასოცირებული სტიგმა.....	75
ნარკოტიკების მოხმარება.....	78
სქესობრივი ქცევა.....	94
უნივერსიტეტის სტუდენტები, ვინც აღნიშნა, რომ მოხმარებული აქვს ინექციური ნარკოტიკები (N=12).....	95
სქესობრივი ქცევა უნივერსიტეტის სტუდენტებში, ვისაც ოდესმე ჰქონია სქესობრივი კონტაქტი (N=448).....	96
დანართი 2: კითხვარი	101

ცხრილები

ცხრილი 1: სკოლის მოსწავლეებსა და უნივერსიტეტის სტუდენტებში ქცევაზე ზედამხედველობის კვლევის ძირითადი ინდიკატორების შემაჯამებელი ცხრილი	10
ცხრილი 2: 18-24 წლის სტუდენტებში ქცევაზე ზედამხედველობის კვლევის ძირითადი ინდიკატორების შემაჯამებელი ცხრილი	12
ცხრილი 3: აივ ინფიცირებული ადამიანების მიმართ მადისკრიმინირებელი დამოკიდებულების რაოდენობის OLS რეგრესია თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების სხვადასხვა მახასიათებლებზე.....	32
ცხრილი 4: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც ოდესმე მოუხმარია მარისუანა, დროის სხვადასხვა პერიოდის მიხედვით	36
ცხრილი 5: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც ოდესმე მოუხმარია ექსტაზი, დროის სხვადასხვა პერიოდის მიხედვით	36

დიაგრამები

დიაგრამა 1: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვინც კვირაში ერთხელ მაინც იყო დაკავებული 4 ტიპის აქტივობით	15
დიაგრამა 2: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვინც კვირაში ერთხელ მაინც იყო დაკავებული 4 ტიპის აქტივობით.....	16
დიაგრამა 3: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც ოდესმე მოუწევია სიგარეტი, მოწია ბოლო თვეში და რეგულარულად ეწეოდა ბოლო თვის განმავლობაში.....	17
დიაგრამა 4: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების მიერ სიგარეტის მოწევის დაწყების საშუალო ასაკი	18
დიაგრამა 5: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც ოდესმე მიუღია ალკოჰოლური სასმელი და მიუღია ალკოჰოლური სასმელი ბოლო 1 თვის მანძილზე.....	19
დიაგრამა 6: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც ოდესმე ჰქონია ალკოჰოლური ინტოქსიკაცია, ან ჰქონია ალკოჰოლური ინტოქსიკაცია ბოლო თვეში.....	20
დიაგრამა 7: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც მიუღია ალკოჰოლური სასმელი ბოლო 1 თვის მანძილზე და ალკოჰოლის მოხმარების სიხშირე.....	21
დიაგრამა 8: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც ოდესმე მიუღია ალკოჰოლური სასმელი და სიტუაციები, სადაც უფრო ხშირად იღებენ ალკოჰოლურ სასმელს.....	22
დიაგრამა 9: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც ოდესმე მიუღია ალკოჰოლური სასმელი და 5 ძირითადი “სარგებელი”, რომლებიც თითქმის ყოველთვის თან სდევს ნასვამ მდგომარეობაში ყოფნას	23

დიაგრამა 10: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც ოდესმე მიუღია ალკოჰოლური სასმელი და 5 ძირითადი “უსიამოვნება”, რომლებიც თითქმის ყოველთვის თან სდევს ნასვამ მდგომარეობაში ყოფნას.....	24
დიაგრამა 11: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, რომლებმაც დაასახელეს ჯანმრთელობისთვის ნაკლები რისკის შემცველი ალკოჰოლის მოხმარების ფორმები*.....	26
დიაგრამა 12: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც სმენია შიდსის შესახებ.....	26
დიაგრამა 13: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც სმენია აივ ინფექციის შესახებ.....	27
დიაგრამა 14: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვინც იცის აივ-ის სქესობრივი გავრცელების პრევენციის გზები და უარყოფს გავრცელებულ მცდარ მოსაზრებებს მისი გადაცემის შესახებ	28
დიაგრამა 15: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვინც იცის, როგორ გადადის აივი დედიდან შვილზე	29
დიაგრამა 16: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვინც სწორად ასახელებს დედიდან შვილზე აივ-ის გადაცემის ყველა გზას.....	30
დიაგრამა 17: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც სმენია აივ/შიდსის შესახებ და ეთანხმება აივ ინფიცირებული ადამიანების მიმართ სამ მაღისკრიმინირებულ განწყობას.....	31
დიაგრამა 18: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც აივ ინფიცირებული ადამიანების მიმართ მაღისკრიმინირებულ განწყობა გააჩნია.....	31
დიაგრამა 19: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც ცხოვრებაში ერთხელ მაინც მოუხმარია ერთი ან მეტი ნარკოტიკი და სამი ძირითადი ნარკოტიკული საშუალება, რომლებიც “ძალიან ადვილად” ან “საკმაოდ ადვილად ხელმისაწვდომია”.....	34
დიაგრამა 20: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც ოდესმე მოუხმარია მარიხუანა, დამამშვიდებელი საშუალებები და ექსტაზი	35
დიაგრამა 21: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც ოდესმე ჰქონია სქესობრივი კონტაქტი	38
დიაგრამა 22: პირველი სქესობრივი პარტნიორი თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტებისათვის, ვისაც ოდესმე ჰქონია სქესობრივი კონტაქტი	39
დიაგრამა 23: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც ჰყავს მუდმივი (რეგულარული) სქესობრივი პარტნიორი.....	40
დიაგრამა 24: თბილისის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც ერთზე მეტი პარტნიორი ჰყავდა ბოლო 12 თვის განმავლობაში, რესპონდენტთა მთელ რაოდენობაზე და მხოლოდ იმ სტუდენტებზე გადათვლით, ვისაც ჰქონდა	

სქესობრივი კონტაქტი ბოლო 12 თვის განმავლობაში.....	41
დიაგრამა 25: თბილისის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც ხუთი ან მეტი პარტნიორი ჰყავდა ბოლო 12 თვის განმავლობაში, რესპონდენტთა მთელ რაოდენობაზე და მხოლოდ იმ სტუდენტებზე გადათვლით, ვისაც ჰქონდა სქესობრივი კონტაქტი ბოლო 12 თვის განმავლობაში.....	42
დიაგრამა 26: თბილისის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც ჰყავდა შემთხვევითი სქესობრივი პარტნიორი ბოლო 12 თვის განმავლობაში, რესპონდენტთა მთელ რაოდენობაზე და მხოლოდ იმ სტუდენტებზე გადათვლით, ვისაც ჰქონდა სქესობრივი კონტაქტი ბოლო 12 თვის განმავლობაში.....	43
დიაგრამა 27: თბილისის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც ჰყავდა შემთხვევითი სქესობრივი პარტნიორი ბოლო 12 თვის განმავლობაში და გამოიყენა კონდომი შემთხვევით სქესობრივ პარტნიორთან უკანასკნელი სქესობრივი კონტაქტის დროს.....	43
დიაგრამა 28: თბილისის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც ჰქონდა სქესობრივი კონტაქტი სექს-მუშკთან ბოლო 12 თვის განმავლობაში, რესპონდენტთა მთელ რაოდენობაზე და მხოლოდ იმ სტუდენტებზე გადათვლით, ვისაც ჰქონდა სქესობრივი კონტაქტი ბოლო 12 თვის განმავლობაში.....	44
დიაგრამა 29: თბილისის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც ჰქონდა სქესობრივი კონტაქტი სექს-მუშაკთან ბოლო 12 თვის განმავლობაში და გამოიყენა კონდომი კომერციული სექსის მუშაკთან უკანასკნელი სქესობრივი კონტაქტის დროს.....	45

I. შესავალი

საქართველოში აივ პრევენციის პროექტი (Georgia HIV Prevention Project , GHPP) დაფინანსებულია ამერიკის შეერთებული შტატების საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID/Caucasus) მიერ. პროექტი ხორციელდება სამმხრივი მიმართულების კვლევის საერთაშორისო ინსტიტუტისა (RTI International, RTI) და მისი პარტნიორების: საერთაშორისო ორგანიზაცია “გადავარჩინოთ ბავშვები” (Save the Children) და ჯანდაცვაში სათანადო ტექნოლოგიების პროგრამის (Program for Appropriate Technologies in Health, PATH) მიერ. ეს ხუთწლიანი პროექტი დაიწყო 2010 წლის 4 თებერვალს და 2014 წლის 12 დეკემბერს დასრულდება. პროექტი ითვალისწინებს მაღალი რისკის შემცველი ქცევის მქონე ჯგუფებში აივ პრევენციული ღონისძიებების გაუმჯობესებას საქართველოს მთავრობისა და ადგილობრივი არასამთავრობო ორგანიზაციების (მათ შორის, საზოგადოებრივი გაერთიანება “ბემონისა” და საინფორმაციო სამედიცინო-ფსიქოლოგიურ ცენტრ “თანადგომას”) მონაწილეობით. მაღალი რისკის შემცველი ქცევის მქონე ჯგუფებს მიეკუთვნება ინექციური ნარკოტიკების მომხმარებლები (ინმ), ჰომოსექსუალური ურთიერთობების მქონე მამაკაცები, კომერციული სექსის მუშაკი ქალები, მათი პარტნიორები და აივ ინფიცირების თვალსაზრისით რისკის ქვეშ მყოფი ახალგაზრდები.

საქართველოში აივ პრევენციის პროექტის ძირითად მიზანს წარმოადგენს მაღალი რისკის შემცველი ქცევის მქონე ჯგუფებში აივ პრევენციის ხელშეწყობა, რათა თავიდან ავიცილოთ ინფექციის გავრცელება ზოგად პოპულაციაში. პროექტის სამიზნე შუალედური შედეგები (3.4.2. ცოდნის გაზრდა ჯანმრთელობის ხელშეწყობი ქცევის შესახებ და 3.4.5. სამედიცინო მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესება) ემსახურება აშშ საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს მიერ გაცხადებულ 3.4. სტრატეგიულ ამოცანას: “სოციალური და ჯანდაცვის სერვისების გამოყენების ზრდა და ქცევის შეცვლა”. პროექტის გრძელვადიანი გავლენა საქართველოში აივ ეპიდემიის გავრცელების დაბალი მაჩვენებლის ხანგრძლივი დროით შენარჩუნებას გულისხმობს.

წინამდებარე კვლევა შესაბამისობაშია პროექტის მეორე ამოცანასთან: ინტერვენციები მიმართული ახალგაზრდების ჯგუფზე, რომელთაც მომავალში ინფიცირების მაღალი რისკი გააჩნიათ. მიუხედავად იმისა, რომ დღეისათვის საქართველოს ახალგაზრდებში აივ-ის გავრცელების მაჩვენებელი დაბალია, ნარკოტიკების მოხმარება და სქესობრივი აქტივობა ადრეული ასაკიდან იწყება, ხოლო აივ-ის გადაცემის გზებისა და პრევენციული მეთოდების შესახებ ცოდნის დონე ამ პოპულაციაში დაბალია. უახლესი და სანდო მონაცემების მოწოდებით, მოცემული კვლევა საშუალებას მოგვცემს, ისე დავგეგმოთ პროგრამები და საქმიანობა, რომ ავამაღლოთ ახალგაზრდების ცოდნა აივ ინფექციასთან დაკავშირებით და ხელი შევუწყოთ ამ ჯგუფში რისკის შემცველი ქცევების შემცირებას.

II. ქცევაზე ზედამხედველობის კვლევის აღწერა

კვლევის აქტუალობის დასაბუთება

მოცემული კვლევა ჩატარდა თბილისის სკოლების მოსწავლეებში¹ (მეცხრედან მეთორმეტე კლასების ჩათვლით) და სტუდენტებში², რათა მოპოვებული იქნას აქტუალური და სანდო ინფორმაცია აივ/შიდსთან მიმართებაში ცოდნის, დამოკიდებულებისა და ქცევის შესახებ 15-24 წლის ახალგაზრდებში. კვლევა ჩატარდა თბილისში, საქართველოს დედაქალაქში, სადაც აივ პოზიტიური შემთხვევების ყველაზე მაღალი რაოდენობაა დაფიქსირებული. კვლევის საფუძველზე უფრო ზუსტად და მიზანმიმართულად დაიგეგმება ახალგაზრდებზე მიმართული აივ ინფექციის პრევენციული ღონისძიებები საქართველოში.

უპირველეს ყოვლისა, მოცემული კვლევის შედეგები გამოყენებული იქნება საქართველოში აივ პრევენციის პროექტის მიერ, რომელიც, კვლევის მონაცემებზე დაყრდნობით, გადახდავს და განაახლებს ახალგაზრდობაზე მიმართულ პროექტის სტრატეგიას, ამ ჯგუფთან მუშაობის მეთოდებსა და ინსტრუმენტებს; კერძოდ, ცხოვრების ჯანსაღი წესის კურიკულუმს, მასწავლებელთა ტრენინგის მეთოდოლოგიას, საგანმანათლებლო ბეჭდურ და ვიდეო მასალებს და ახალგაზრდებისათვის შექმნილ ინტერაქტიულ ვებ-საიტს. ამას გარდა, კვლევის მონაცემების გამოყენება შეეძლება ადგილობრივ და საერთაშორისო არასამთავრობო ორგანიზაციებს, საგანმანათლებლო დაწესებულებების ხელმძღვანელებს, სახელმწიფო ორგანოების წარმომადგენლებს შესაბამისი პრევენციული ღონისძიებების დაგეგმვისას. კვლევის საფუძველზე შეიქმნება საბაზისო ინდიკატორები თბილისში მცხოვრებ ახალგაზრდებში მაღალი რისკის შემცველი ქცევების შესახებ. 2014 წლისთვის დაგეგმილი კვლევის მეორე რაუნდი საქართველოში აივ პრევენციის პროექტს დაეხმარება თბილისში განხორციელებული პრევენციული ღონისძიებების ეფექტურობის შეფასებაში.

უნდა აღინიშნოს, რომ 2011-2016 წლების შიდსთან ბრძოლის ეროვნული სტრატეგიული გეგმა, რომელიც დამტკიცებულია სახელმწიფო საკოორდინაციო საბჭოსა და საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მიერ, ახალგაზრდებში აივ ინფექციის პრევენციას ერთ-ერთ მთავარ ეროვნულ პრიორიტეტად მიიჩნევს. ეროვნული სტრატეგიული გეგმა ხაზს უსვამს 2011-2016 წლებში ახალგაზრდებს შორის ქცევაზე ზედამხედველობის კვლევის სულ მცირე ორჯერ ჩატარების აუცილებლობას, რათა უკეთ გავერკვეთ ქცევის იმ თავისებურებებში, რომლებიც ახალგაზრდობას აივ ინფიცირების რისკის წინაშე აყენებს. შესაბამისად, წინამდებარე კვლევა მოგვცემს საბაზისო ინდიკატორებს, რომელთა საფუძველზეც მოხდება ქვეყანაში ახალგაზრდებზე მიმართული პრევენციული სტრატეგიების დაგეგმვა-განხორციელება.

¹ მოსწავლეები – თბილისის საჯარო და კერძო სკოლების მოსწავლე 15-დან 17 წლამდე გოგონები და ვაჟები.

² სტუდენტი – 18-24 წლის ახალგაზრდები, რომლებიც სწავლობენ თბილისის სახელმწიფო და კერძო უმაღლეს სასწავლებლებში ან პროფესიულ-ტექნიკურ სასწავლებლებში (პროფესიულ კოლეჯებში).

ქცევაზე ზედამხედველობის კვლევა აფასებს თბილისში მცხოვრებ ახალგაზრდებში აივ/შიდსის შესახებ ცოდნას, დამოკიდებულებასა და ქცევებს და კვლევის მონაცემები გახდება აივ ინფექციაზე ეროვნული ეპიდზედამხედველობის სისტემის ნაწილი.

დაბოლოს, გაეროს შიდსის პროგრამის ე.წ. “სამი ერთიანის” პრინციპის საპასუხოდ, ცოტა ხნის წინ საქართველომ შექმნა აივ მონიტორინგისა და შეფასების ეროვნული სისტემის ჩარჩო-დოკუმენტი და სამოქმედო გეგმა. ეს დოკუმენტები შემუშავდა ფართო ეროვნული კონსულტაციების შედეგად და აივ ეპიდემიის საპასუხო ღონისძიებების მონიტორინგისათვის გვაწვდის ეროვნული სტანდარტული ინდიკატორების ჩამონათვალს; იგი, ასევე გვაძლევს მკაფიო მითითებებს იმის შესახებ, თუ როგორ უნდა აიგოს თითოეული სტანდარტული ინდიკატორი. ახალგაზრდებში ჩატარებული ქცევაზე ზედამხედველობის კვლევის ინსტრუმენტი (კითხვარი) შემუშავდა ეროვნული მონიტორინგისა და შეფასების სისტემის მოთხოვნების სრული დაცვით. ამგვარად, კვლევის შედეგები საშუალებას მისცემს ქვეყანას, შექმნას ახალგაზრდებში აივ/შიდსის შესახებ ცოდნის, დამოკიდებულებისა და ქცევასთან დაკავშირებული ეროვნული ინდიკატორები.

კვლევის ამოცანები

თბილისის სკოლის მოსწავლეებსა და უნივერსიტეტის სტუდენტებში ქცევაზე ზედამხედველობის კვლევის ამოცანებია:

- აივ ინფექციასთან მიმართებაში ცოდნის, დამოკიდებულებისა და ქცევის ზოგადი პრევალენტობის შეფასება 15-24 წლის სკოლის მოსწავლეებსა და უნივერსიტეტის სტუდენტებში თბილისში;
- გენდერული განსხვავებების გამოვლენა აივ ინფექციასთან მიმართებაში ცოდნის, დამოკიდებულებისა და ქცევის მახასიათებლებში 15-24 წლის სკოლის მოსწავლეებსა და უნივერსიტეტის სტუდენტებში თბილისში;
- ასაკობრივი განსხვავებების გამოვლენა აივ ინფექცია/შიდსთან მიმართებაში ცოდნის, დამოკიდებულებისა და ქცევის მახასიათებლებში 15-24 წლის სკოლის მოსწავლეებსა და უნივერსიტეტის სტუდენტებში თბილისში;
- ახალგაზრდებზე მიმართული აივ პრევენციული პროგრამების განმხორციელებელთა ინფორმირება თბილისში და მთელ საქართველოში;
- 2014 წლისთვის დაგეგმილი კვლევის მეორე რაუნდისათვის საბაზისო ინდიკატორების მიწოდება, რომ მოხდეს თბილისის 15-24 წლის ახალგაზრდების ცოდნაში, დამოკიდებულებასა და ქცევაში განხორციელებული ცვლილებების გაზომვა.

კვლევის სამიზნე ჯგუფი და შერჩევის ზომა

კვლევის სტატისტიკურ პოპულაციას მიეკუთვნება ყველა მოსწავლე და სტუდენტი, რომლებიც 2011 წელს სწავლობდნენ: ა) თბილისის საჯარო ან კერძო სკოლებში

(მეცხრედან მეთორმეტე კლასების ჩათვლით), ბ) კერძო ან სახელმწიფო უმაღლეს სასწავლებლებში და გ) პროფესიულ-ტექნიკურ სასწავლებლებში.

შერჩევის ჩარჩოს საფუძვლად დაედო საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ მოწოდებული ზოგადსაგანმანათლებლო, უმაღლესი და პროფესიული განათლების დაწესებულებათა 2010 წლის სექტემბრის მდგომარეობით მოქმედი სიები:

- 1) თბილისის ყველა ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის (როგორც საჯარო, ასევე, კერძო) ჩამონათვალი, თითოეულ კლასში მოსწავლეთა რაოდენობის მითითებით. მიღებული იყო ინფორმაცია 326 სკოლის (185 საჯარო და 141 კერძო) შესახებ და თითოეულ სკოლაში მე-9 და მე-12 კლასების მოსწავლეთა რაოდენობის შესახებ;
- 2) სიები ვალიდური იყო 2010 წლის სექტემბრისთვის; ბოლო წლების განმავლობაში, თანამედროვე ცენტრალიზებული სარეგისტრაციო სისტემის დანერგვის გამო, თბილისში მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა საჯარო და კერძო სკოლებში მოსწავლეთა რეგისტრაციის სისტემა. ამან საშუალება მოგვცა, მიგვეღო ზუსტი მონაცემები თითოეულ კლასში მოსწავლეთა რაოდენობის შესახებ;
- 3) თბილისის ყველა უმაღლესი სასწავლებლის (როგორც სახელმწიფო, ასევე, კერძო) ჩამონათვალი, თითოეულ უნივერსიტეტში სტუდენტთა რაოდენობის მითითებით. მიღებული იყო ინფორმაცია 46 (10 სახელმწიფო და 36 კერძო) უნივერსიტეტის შესახებ;³
- 4) განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ მოწოდებული იყო თბილისში რეგისტრირებული ყველა პროფესიული კოლეჯის (სულ 7) საკონტაქტო ინფორმაცია. ამ სასწავლებელთა ხელმძღვანელებთან სატელეფონო საუბრის მეშვეობით მკვლევარებმა მოიპოვეს ინფორმაცია თითოეულ სკოლაში სტუდენტთა რაოდენობის შესახებ.⁴

15-17 წლის მოსწავლეები შეირჩნენ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეთა სიებიდან, ხოლო 18-24 წლის სტუდენტების შერჩევა მოხდა უნივერსიტეტების და პროფესიული კოლეჯების სტუდენტთა სიებიდან.

თბილისის სკოლებში მოსწავლეთა საერთო რაოდენობა 55,842-ის ტოლი იყო, ხოლო უმაღლეს და პროფესიულ-ტექნიკურ სასწავლებლებში სტუდენტთა რაოდენობამ შეადგინა 73,652. შერჩევის ზომის გაანგარიშება მოხდა აღწერილი კვლევებისათვის მოწოდებული მეთოდოლოგიით მოსალოდნელი პასუხების 50%-იანი პროპორციით

³ უნივერსიტეტების სტუდენტების შერჩევა მოხდა მხოლოდ ასაკის და არა იმის მიხედვით, თუ რომელ კურსზე იმყოფებოდა სტუდენტი. ძირითადად, საქართველოს განათლების სისტემაში სასწავლო კურსის მსგავს დონეებზე დაახლოებით ერთნაირი ასაკის ახალგაზრდები სწავლობენ. თუმცა, არის მცირე გამონაკლისები, როცა უფრო ახალგაზრდა ან მოზრდილი ასაკის ადამიანები იწევენ სწავლას უნივერსიტეტში. ასეთ შემთხვევებში მათი ასაკი ჯგუფის წევრთა უმრავლესობის ასაკისაგან შეიძლება, მხოლოდ 1-2 წლით განსხვავდებოდეს. მაგ., პირველ წელს ვერ ჩააბარა აბიტურიენტმა მისაღები გამოცდები, ან სავალდებულო სამხედრო სამსახურის გავლის შემდეგ გააგრძელა სწავლა უმაღლეს სასწავლებელში.

⁴ პროფესიულ კოლეჯებში სტუდენტების შერჩევა ხდებოდა არა სწავლის ხანგრძლივობის მიხედვით, არამედ რანდომულად, რადგან ასაკიც და სწავლის ხანგრძლივობაც ამ სასწავლებლებში მნიშვნელოვნად ვარიირებს

(შერჩევის მაქსიმალური მოცულობის მისაღებად), სარწმუნოობის სიდიდე 0.10 (+/- 0.05) და სარწმუნოობის დონე – 95%-ის ტოლია.

აღნიშნული მეთოდოლოგიით შეირჩა 384 ახალგაზრდა ასაკისა და სქესის მიხედვით თითოეულ ჯგუფში (I - მამრობითი სქესის მოსწავლეები, II-მამრობითი სქესის სტუდენტები, III - მდედრობითი სქესის მოსწავლეები, IV - მდედრობითი სქესის სტუდენტები), რათა გენდერული და ასაკობრივი ჭრილის თითოეულ ჯგუფში უზრუნველყოფილი ყოფილიყო რეპრეზენტატიული შერჩევა.

შერჩევის ზომის გადათვლა მოხდა დიქტომური ცვლადების პროპორციების შედარებით, როცა ალფა შეცდომა = 0.05 (ორმხრივი ტესტი), სიმძლავრე = 80%-ს და მოსალოდნელი მცირე პროპორცია = 0.5 (შერჩევის მაქსიმალური მოცულობის მისაღებად), რათა გამოვლინდეს განსხვავება 0.10. ამ მეთოდოლოგიით, მინიმუმ 407 ახალგაზრდა უნდა შერჩეულიყო თითოეულ ჯგუფში, რათა მიღწეული ყოფილიყო ადეკვატური სატატისტიკური სარწმუნოება ასაკის/სქესის მიხედვით შერჩეული ჯგუფების ურთიერთშედარებისას. აქედან გამომდინარე, გადაწყდა, კვლევაში სულ ჩართულიყო 2,000 მოსწავლე და სტუდენტი, 500 ახალგაზრდა თითოეულ ჯგუფში, იმის გათვალისწინებით, რომ საქართველოში ადრე ჩატარებული მსგავსი კვლევების დროს კვლევაში მონაწილეობაზე უარის თქმის მაჩვენებელი დაახლოებით 20%-ია.

სასწავლო დაწესებულებების შესარჩევად გამოყენებული იყო ზომის პროპორციული ალბათობის (Probability Proportional to Size, PPS) მეთოდი. ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების ჩამონათვალში 326 დაწესებულება შედიოდა, მათ შორის, 185 საჯარო და 141 კერძო სკოლა. უნივერსიტეტების ჩამონათვალი შეიცავდა 46 დაწესებულებას (10 სახელმწიფო და 36 - კერძო). საშუალო სკოლების სია დახარისხდა რაიონების მიხედვით, ხოლო უმაღლესი სასწავლებლები – სტუდენტთა კონტინგენტის (სტუდენტთა რაოდენობა უნივერსიტეტში) მოცულობის მიხედვით. პროფესიული სასწავლებლების სიაში 7 კოლეჯი შედიოდა. არსებული კუმულაციური პოპულაცია ცალ-ცალკე იყო დათვლილი სკოლებისა და უნივერსიტეტების/პროფესიული კოლეჯებისათვის. კვლევის მონაწილეთა დაგეგმილი რაოდენობის (სულ 2000 ახალგაზრდა, მათ შორის, 1000 სკოლის მოსწავლე და 1000 სტუდენტი) გათვალისწინებით, კვლევისათვის შეირჩა 40 პირველადი ერთეული: სკოლებიდან - 20 ერთეული და უმაღლესი და პროფესიული განათლების დაწესებულებებიდან –20 ერთეული. გადაწყდა, რომ თითოეულ ერთეულზე კვლევაში ჩართული იქნებოდა 50 ახალგაზრდა ($1000/20 = 50$ სტუდენტი/ერთეულზე). საშუალო სკოლების ჯგუფისთვის შერჩევის ინტერვალი იყო 2792 ($=55842/20$), ხოლო უნივერსიტეტებისა და პროფესიული კოლეჯების ჯგუფისათვის - 3683 ($=73652/20$).

საბოლოოდ, შეირჩა 24 ზოგადსაგანმანათლებლო (16 სახელმწიფო და 8 კერძო) სკოლა და 15 უნივერსიტეტი/პროფესიული კოლეჯი (7 სახელმწიფო, 5 კერძო უნივერსიტეტი და ერთი პროფესიული კოლეჯი). დიდ უნივერსიტეტებში ერთზე მეტი ერთეული იყო შერჩეული, ხოლო მცირე ზომის სკოლების (როდესაც უფროსკლასელთა რაოდენობა 100-ზე ნაკლები იყო) შემთხვევაში, 2 სკოლა შეადგენდა შერჩევის ერთ ერთეულს. ამ შემთხვევაში, პირველი (მცირე ზომის) სკოლა შეირჩა ზომის პროპორციული ალბათობის მეთოდით, ხოლო მეორე სკოლა იყო სკოლების სიაში რიგით შემდეგი

სკოლა. შერჩევის პროცედურის შემდგომ ეტაპზე შეიქმნა ამ ორი სკოლის მოსწავლეთა ერთიანი სია.

შერჩევისას ზომის პროპორციული აღბათობის მეთოდის გამოყენების შემთხვევაში, უფრო მეტია იმის აღბათობა, რომ საწყის ეტაპზე დიდი კლასტერები იქნება შერჩეული. ყოველ კლასტერში კვლევის მონაწილეთა ზუსტად ერთი და იგივე რაოდენობის შერჩევის შემთხვევაში, დიდ კლასტერში შემავალ სუბიექტებს შერჩევაში მოხვედრის ნაკლები აღბათობა აქვს. შედეგად, მეორე ეტაპი აკომპენსირებს პირველ ეტაპს და საკვლევი პოპულაციის თითოეულ სუბიექტს შერჩევაში მოხვედრის თანაბარი აღბათობა გააჩნია. ეს კი თითოეულ კლასტერს დაახლოებით თანაბარ წონას ანიჭებს.

შერჩევის შემდგომი ეტაპი რესპონდენტების შემთხვევით შერჩევას გულისხმობდა, რომლებიც თითოეულ შემთხვევით შერჩეულ სკოლაში, უნივერსიტეტსა და პროფესიულ კოლეჯში დაიყვნენ სქესის მიხედვით. შეიქმნა სტუდენტების შესაბამისი სია. შეზღუდვის კრიტერიუმად განისაზღვრა ქართული ენის ცოდნა და ასაკი (შეირჩა სკოლებში 15-17 წლის და უნივერსიტეტებში/პროფესიული კოლეჯებში - 18-24 წლის ასაკობრივი ჯგუფები). სტუდენტების სიიდან კვლევის სუბიექტების შესარჩევად გამოყენებული იყო შემთხვევითი შერჩევის მარტივი მეთოდი. თითოეულ ერთეულში შეირჩა მდებრობითი სქესის 25 და მამრობითი სქესის 25 სუბიექტი (გაკეთდა 2 სია გენდერული ჭრილის მიხედვით).

კვლევის საბოლოო შერჩევა

მოსწავლეებისათვის (15-17 წ) კვლევაში მონაწილეობაზე უარის თქმის მაჩვენებელი იყო 5.1%; 1000-დან მხოლოდ 51 მოსწავლის მშობლებმა არ მისცეს თავიანთ შვილებს კვლევაში მონაწილეობის უფლება. სტუდენტებისთვის (18-24 წ) უარის თქმის მაჩვენებელი იყო 1.3% (1000 შერჩეული სტუდენტიდან მხოლოდ 13-მა განაცხადა უარი კვლევაში მონაწილეობის მიღებაზე. შესაბამისად, კვლევაში მონაწილეობისათვის საწყისი შერჩევა 1,936 რესპონდენტით განისაზღვრა.

კვლევაში მონაწილეთა მიერ შევსებული 1,936 კითხვარიდან რამდენიმე კითხვარი გამოირიცხა ანალიზის ეტაპზე შემდეგი მიზეზების გამო: 41 კითხვარი გაუქმდა რესპონდენტთა არასათანადო ასაკის გამო (15 წელზე ნაკლები ან 24 წელზე მეტი), 3 კითხვარი არასრულად იყო შევსებული (შეკითხვათა თითქმის ნახევარი უპასუხოდ იყო დატოვებული), და 13 კითხვარი გაუქმდა საეჭვო პასუხების გამო (არარეგულარული პასუხები, არამიზნობრივი ნახტები და ა.შ.). შესაბამისად, კვლევის მონაცემთა ანალიზში შევიდა 1,879 გამოყენებადი კითხვარი.

უნდა აღინიშნოს, რომ კვლევის რესპონდენტთა შერჩევა მოხდა თბილისის სკოლების მოსწავლეთა და უმაღლესი სასწავლებლების სტუდენტთა შორის. თუმცა, სტუდენტებს შორის დაახლოებით ნახევარი აღმოჩნდა საქართველოს სხვადასხვა რეგიონიდან, განსაკუთრებით, იმერეთიდან, კახეთიდან და სამეგრელოდან.

მონაცემთა შეგროვება და ანალიზი

ახალგაზრდებს შორის ქცევაზე ზედამხედველობის კვლევაში გამოყენებულ კითხვარს საფუძვლად დაედო სხვადასხვა კვლევის სტანდარტიზებული კითხვარები: 1) კითხვარი მაღალი რისკის შემცველი ქცევის მქონე ჯგუფებში ქცევაზე ზედამხედველობის კვლევისათვის⁵; 2) ალკოჰოლსა და სხვა ნარკოტიკებზე ევროპული სკოლის კვლევის პროექტის კითხვარი (ESPAD)⁶; 3) გაეროს გენერალური ასამბლეის სპეციალური სესიის (UNGASS) ინდიკატორები აივ/შიდსთან დაკავშირებით⁷.

გამოყენებული იყო ორი ტიპის თვითადმინისტრირებადი, სტრუქტურირებული კითხვარი. პირველი კითხვარი განკუთვნილი იყო სკოლის მოსწავლეებისათვის და შეიცავდა კითხვებს ალკოჰოლის, ნარკოტიკებისა და ზოგიერთი სქესობრივი ქცევის შესახებ. მეორე კითხვარი უნივერსიტეტის სტუდენტებისთვის იყო გამიზნული და მასში გათვალისწინებული იყო უფრო ჩაღრმავებული კითხვები ნარკოტიკების (მათ შორის, ინექციური ნარკოტიკების) მოხმარებისა და სქესობრივი ქცევის შესახებ.

კვლევის ჩატარებაში მონაწილეობდა კვლევის 21 ადმინისტრატორი: 10 მდედრობითი სქესის და 11 მამრობითი სქესის. საველე სამუშაოები ორ ფაზად ჩატარდა. პირველი ფაზა გულისხმობდა მონაცემთა შეგროვებას სკოლებში; ხოლო მეორე ფაზაში მონაცემები შეგროვდა უნივერსიტეტებისა და პროფესიულ-ტექნიკურ სასწავლებლებში. საველე სამუშაოები მიმდინარეობდა 2011 წლის მაის-ივნისში.

რესპონდენტები კითხვარებს თავად ავსებდნენ მცირე ჯგუფებში (საშუალოდ, 4-7 მოსწავლე/სტუდენტი) სკოლის ან უნივერსიტეტის მიერ გამოყოფილ საკლასო ოთახში ან აუდიტორიაში. შემთხვევითობის პრინციპით შერჩეული მოსწავლეები და სტუდენტები წინასწარ იყვნენ ინფორმირებულნი ინტერვიუს დროის შესახებ, რომლის შერჩევაც სასწავლო პროცესის მიხედვით ხდებოდა – მეცადინეობების დაწყების წინ ან დასრულების შემდეგ. იმ შემთხვევაში, თუკი გარკვეული მიზეზის გამო მოსწავლე ან სტუდენტი ვერ ახერხებდა წინასწარ შეთანხმებულ ჯგუფურ სესიაზე დასწრებას, ის ინდივიდუალურად ავსებდა კითხვარს (სულ 7 კითხვარი შეივსო ინდივიდუალურად). კითხვარის შევსებას დაახლოებით 30 წუთი სჭირდებოდა (მინიმალური დრო – 15 წუთი, მაქსიმალური – 45 წუთი).

კითხვარის შევსების შემდეგ, ყველა რესპონდენტს კვლევის ადმინისტრატორი აძლევდა კონვერტს და სთხოვდა, კითხვარი ჩაედო კონვერტში, თავად დაეღუპა ეს კონვერტი და დაღუპული კონვერტი დაებრუნებინა ადმინისტრატორისთვის.

⁵ Curatio International Foundation. (Unpublished). Standardization of survey instruments for Behavior Surveillance Survey among Most-at-Risk Populations (MARPs) questionnaire. The Global Fund Projects in Georgia, Tbilisi, Georgia.

⁶ Baramidze Levan; The Alcohol and Other Drug Use in Georgian Students. (2009). United Nations Development Programme, Tbilisi, Georgia. <http://www.ncdc.ge/Eng/publications/Reports/Espad-bolo-web-2009.pdf> (Accessed November 28, 2011).

⁷ United Nations General Assembly Special Session on HIV/AIDS. 2010. Monitoring the Declaration of Commitment on HIV/AIDS; Guidelines on Construction of Core Indicators, Geneva, Switzerland.

http://data.unaids.org/pub/manual/2009/jc1676_core_indicators_2009_en.pdf (Accessed 12 December 2011).

ეთიკის საკითხები

საველე სამუშაოების დაწყების წინ, კვლევის პროტოკოლი განიხილა და დაამტკიცა სამმხრივი მიმართულების კვლევის საერთაშორისო ინსტიტუტის (RTI International) და საქართველოს დედათა და ბავშვთა დაცვის კავშირის⁸ ბიოეთიკის კომიტეტებმა (Institutional Review Boards).

მონაწილეობამდე, ყველა სტუდენტსა და მოსწავლეს მიეწოდებოდა ინფორმაცია კვლევის შესახებ. სკოლის მოსწავლეების (15-17 წ) კვლევაში ჩართვას წინ უძღოდა მათი მშობლისაგან წერილობითი თანხმობის მიღება და მხოლოდ მშობლის თანხმობის შემდეგ ხდებოდა მოსწავლეებისგან თანხმობის მიღება. 18-24 წლის სტუდენტები კვლევაში ერთვებოდნენ წერილობითი თანხმობის შემდეგ. ყველა რესპონდენტს ეძლეოდა მკაფიო განმარტება, რომ მათ შეეძლოთ, არ ეპასუხათ მათთვის არასასურველ კითხვაზე, ან ნებისმიერ დროს შეეწყვიტათ ინტერვიუ.

ყველა რესპონდენტის მონაწილეობა კვლევაში იყო ნებაყოფლობითი. მათ განემარტათ, რომ კვლევაში დაცული იყო რესპონდენტთა ანონიმურობა და კონფიდენციალურობა.

კვლევის შეზღუდვები

- 15-17 წლის ახალგაზრდები – ამ ასაკობრივ ჯგუფში მხოლოდ ის პირები გამოიკითხა, ვინც კვლევის ჩატარების მომენტისათვის ირიცხებოდა საჯარო ან კერძო სკოლაში და ესწრებოდა გაკვეთილებს. შესაბამისად, კვლევაში ვერ მოხვდნენ ის ახალგაზრდები, ვინც სკოლის გარეთ არის დარჩენილი. თუმცა, იმის გათვალისწინებით, რომ დღეისათვის საქართველოში საჯარო და კერძო სკოლებით გოგონებისა და ვაჟების მოცვის კოეფიციენტი 90%-ზე მეტია, შეიძლება ითქვას, რომ მცირეა იმ ახალგაზრდების პროპორცია, ვინც კვლევიდან გამოირიცხა.
- 18-24 წლის ახალგაზრდები – ამ ასაკობრივ ჯგუფში მხოლოდ ის პირები გამოიკითხა, ვინც კვლევის ჩატარების მომენტისათვის სწავლობდნენ სახელმწიფო ან კერძო უნივერსიტეტებსა და პროფესიულ-ტექნიკურ სკოლებში. ამიტომ, კვლევაში ვერ მოხვდნენ ამ ასაკობრივი ჯგუფის ის ახალგაზრდები, ვინც არ არის სტუდენტი.
- კვლევა ჩატარდა მხოლოდ თბილისში, რომელიც საქართველოს დედაქალაქი და მოსახლეობის რაოდენობით ყველაზე დიდ ქალაქია ქვეყანაში. თუმცა, კვლევის შედეგების გენერალიზება მთელი ქვეყნის მასშტაბით გარკვეული სიფრთხილით უნდა მოხდეს.
- გამოყენებული იყო თვითადმინისტრირებადი კითხვარი, რათა დაცული ყოფილიყო რესპონდენტების ანონიმურობა და პრივატულობა; ამ გზით მკვლევარებს სურდათ, რესპონდენტებისაგან მაქსიმალურად გულახდილი პასუხების მიღება სენსიტიურ კითხვებზე. შევსებულ კითხვარებსაც რესპონდენტები თავად ათავსებდნენ კონვერტებში. ამის გამო, კვლევის ადმინისტრატორებს არ ჰქონდათ

⁸ NIH Registration: IORG0005619; მოქმედების ვადა 10/14/2011.

კითხვების ხარისხის კონტროლის განხორციელების საშუალება, რასაც შედეგად მოჰყვა უპასუხო (გამოტოვებული) კითხვების გარკვეული რაოდენობა.

ქვემოთ მოცემული ცხრილები გვაწვდის ქცევაზე ზედამხედველობის კვლევის ძირითად ინდიკატორებს. *პირველი ცხრილი* წარმოგიდგენს შემდეგ ინდიკატორებს: ა) დემოგრაფიული მახასიათებლები; ბ) თამბაქოს მოხმარება; გ) ალკოჰოლის მოხმარება; დ) ცოდნა და დამოკიდებულება აივ/შიდსთან მიმართებაში; ე) ნარკოტიკების მოხმარება; ვ) სქესობრივი ქცევის თავისებურებები. ყველა ჩამოთვლილ საკითხზე მონაცემები წარმოდგენილია სქესის და ასაკის (15-17 და 18-24 წლის ასაკობრივი ჯგუფები) მიხედვით. სადაც შესაძლებელია, მოცემულია 95%-იანი სარწმუნოების ინტერვალი. *მეორე ცხრილი* წარმოგიდგენს მონაცემებს სპეციფიკური სქესობრივი ქცევების შესახებ, რომლებიც მხოლოდ უფროსი ასაკობრივი ჯგუფის (18-24წ) ახალგაზრდებთან იყო შესწავლილი.

ცხრილი 1: სკოლის მოსწავლეებსა და უნივერსიტეტის სტუდენტებში ქცევაზე ზედამხედველობის კვლევის ძირითადი ინდიკატორების შემადგენელი ცხრილი

კვლევა ჩატარდა 2011 წლის მაის-ივნისში, თბილისში, საქართველო	საერთო ჯამი N=1879 [CI]	მამრობითი (N=917)		მდედრობითი (N=962)	
		მოსწავლე 15-17 წ. N=455 [CI]	სტუდენტი 18-24 წ. N=462 [CI]	მოსწავლე 15-17 წ. N=462 [CI]	სტუდენტი 18-24 წ. N=500 [CI]
დემოგრაფიული მახასიათებლები					
ახაკი (საშუალო)	18.0 წელი	15.8 წელი	20.0 წელი	15.9 წელი	20.2 წელი
18-24 წ სტუდენტები, რომლებიც დაქორწინებული იყვნენ	4.0%	შეკითხვა არ დასმულა	2.8%	შეკითხვა არ დასმულა	5.0%
რესპონდენტთა %, ვინც თბილისში ერთ წელზე ნაკლები დროის განმავლობაში ცხოვრობდა	7.7% (144/1873)	0.7% (3/452)	13.7% (63/459)	0.4% (2/462)	15.2% (76/500)
თამბაქოს მოხმარება					
სიგარეტის პირველად გასინჯვის ახაკის მედიანა (229 გამოკითხვული შემთხვევა 867-დან, ვისაც ოდესმე მოუწევია)	14 წელი (638) [12.9-13.5]	13 წელი (188) [11.5-12.4]	14 წელი (231) [12.9-13.9]	13 წელი (96) [12.0-13.2]	15 წელი (123) [14.5-15.7]
რესპონდენტთა %, ვინც ყოველდღიურად ეწევა სიგარეტს ბოლო თვის განმავლობაში	17.6% (331/1879) [15.9-19.3]	18.9% (86/455) [15.3-22.5]	38.1% (176/462) [33.7-42.5]	3.7% (17/462) [0.2-5.4]	10.4% (52/500) [7.7-13.1]
ალკოჰოლის მოხმარება					
რესპონდენტთა %, ვინც ერთხელ მაინც მიიღო ალკოჰოლი ბოლო თვეში და ერთხელ მაინც ჰქონია ალკოჰოლური ინტოქსიკაცია ბოლო თვის განმავლობაში (152 გამოკითხვული შემთხვევა 1217-დან, ვინც მიიღო ალკოჰოლი ბოლო თვეში)	14.6% (155/1065) [12.4-16.7]	24.1% (68/282) [19.1-29.1]	10.4% (31/298) [7.0-13.9]	14.8% (36/243) [10.3-19.3]	8.3% (20/242) [4.8-11.8]
ცოდნა და დამოკიდებულება აივ/შიდსთან მიმართებაში					
რესპონდენტთა %, ვისაც სმენია შიდსის შესახებ	93.0% (1747/1879) [92.5-94.7]	91.0% (414/455) [89.0-94.2]	90.5% (418/462) [88.9-94.0]	93.3% (431/462) [91.5-95.9]	96.85% (484/500) [95.7-98.7]
რესპონდენტთა %, ვისაც სმენია აივ ინფექციის შესახებ	75.1% (1411/1879) [74.5-78.4]	67.7% (308/455) [65.2-73.8]	78.8% (364/462) [76.9-84.2]	66.0% (305/462) [62.7-71.4]	86.8% (434/500) [84.6-90.4]
რესპონდენტთა %, ვინც იცის აივ-ის სქესობრივი გავრცელების პრევენციის გზები და უარყოფს გავრცელებულ მცდარ მოსაზრებებს ვირუსის გადაცემის შესახებ	10.2% (192/1879) [0.9-11.6]	7.7% (35/455) [0.5-10.2]	14.7% (68/462) [11.5-18.0]	5.2% (24/462) [3.2-7.2]	13.0% (65/500) [10.016.0]

კვლევა ჩატარდა 2011 წლის მაის-ივნისში, თბილისში, საქართველო	საერთო ჯამი N=1879 [CI]	მამრობითი (N=917)		მდედრობითი (N=962)	
		მოსწავლე 15-17 წ. N=455 [CI]	სტუდენტი 18-24 წ. N=462 [CI]	მოსწავლე 15-17 წ. N=462 [CI]	სტუდენტი 18-24 წ. N=500 [CI]
რესპონდენტთა %, ვისაც სმენია აივ/მდის შესახებ და გაანია აივ ინფიცირებულით მიმართ მადისკრიმინირებელი დამოკიდებულება (2 ან სამი: აივ ინფიცირებულები იზოლირებულნი უნდა იყვნენ, არ უნდა დადიოდნენ სკოლაში, არ უნდა პქონდეო უფლებები, ასწავლიონ სკოლაში) (38 გამოთვლებული შემთხვევა დამოკიდებულებასთან დაკავშირებულ შეკითხვებზე)	28.2% (483/1715) [26.1-30.3]	35.8% (144/402) [31.1-40.5]	30.55 (123/403) [26.0-35.0]	26.6% (114/429) [22.4-30.8]	21.2% (102/481) [17.5-24.9]
ნარკოტიკების მოხმარება					
რესპონდენტთა %, ვისაც ერთხელ მაინც აქვს მოწეული მარიხუანა ბოლო 12 თვის განმავლობაში	4.0% (76/1879) [3.2-5.0]	6.6% (30/455) [4.7-9.3]	7.6% (35/462) [5.5-10.4]	0.6% (3/462) [n/a]	1.6% (8/500) [0.8-3.1]
18-24 წლის რესპონდენტთა %, ვინც მარიხუანა 18 წლამდე ასაკში გასინჯა	77.7% (101/130) [70.4-84.9]	n/a	79.1% (87/110) [71.4-86.8]	n/a	70.0% (14/20) [48.0-92.0]
რესპონდენტთა %, ვინც ერთხელ მაინც მოიხმარა მარიხუანა ბოლო თვის (30 დღის) განმავლობაში	0.9% (16/1879) [0.4-1.3]	1.1% (5/455) [0.1-2.1]	1.1% (5/462) [0.1-2.0]	0.4% (2/462) [n/a]	0.8% (4/500) [n/a]
რესპონდენტთა %, ვისაც ერთხელ მაინც აქვს მიღებული ექსტაზი ბოლო 12 თვის განმავლობაში	2.0% (37/1879) [1.4-2.7]	2.6% (12/455) [1.5-4.6]	3.5% (16/462) [2.2-5.6]	0.2% (1/462) [n/a]	1.6% (8/500) [n/a]
რესპონდენტთა %, ვინც ინექციური ნარკოტიკი მოიხმარა ბოლო 12 თვის განმავლობაში	0.2% (2/962) [n/a]	შეკითხვა არ დასმულა	0.4% (2/462) [n/a]	შეკითხვა არ დასმულა	0.0% (0/500) [n/a]
სქესობრივი ქცევა					
რესპონდენტთა %, ვისაც ოდესმე ჰქონია სქესობრივი კონტაქტი (75 გამოთვლებული შემთხვევა საერთო რაოდენობიდან)	38.7% (698/1804) [36.4-40.9]	58.9% (245/416) [54.1-64.6]	85.7% (396/441) [87.0-92.6]	1.1% (5/458) [0.2-2.1]	10.6% (52/489) [7.9-13.4]
პირველი სქესობრივი კონტაქტის ასაკის მედიანა (120 გამოთვლებული შემთხვევა 698-დან, ვისაც ჰქონია სქესობრივი კონტაქტი)	15 წელი (578)	14 წელი (208)	15 წელი (320)	16 წელი (5)	18 წელი (45)

კვლევა ჩატარდა 2011 წლის მაის-ივნისში, თბილისში, საქართველო	საერთო ჯამი N=1879 [CI]	მამრობითი (N=917)		მდედრობითი (N=962)	
		მოსწავლე 15-17 წ. N=455 [CI]	სტუდენტი 18-24 წ. N=462 [CI]	მოსწავლე 15-17 წ. N=462 [CI]	სტუდენტი 18-24 წ. N=500 [CI]
პიროვნება, ვისთანაც პირველი სქესობრივი კონტაქტი ჰქონდათ (44 გამოტოვებული შემთხვევა 698-დან, ვისაც ჰქონია სქესობრივი კონტაქტი)	44.0% სექს- მუშაკი (288/654) 29.1% შემთხვევითი პარტნიორი (203/654)	44.4% სექს- მუშაკი (99/223) 30.9% შემთხვევითი პარტნიორი (69/223)	50.1% სექს- მუშაკი (189/377) 34.5% შემთხვევითი პარტნიორი (130/377)	100% შემთხვევითი პარტნიორი (5/5)	61.2% მეუღლე (30/49) 26.5% შემთხვევითი პარტნიორი (13/49)

ცხრილი 2: 18-24 წლის სტუდენტებში ქცევაზე ზედამხედველობის კვლევის ძირითადი ინდიკატორების შემადგენელი ცხრილი

მხოლოდ სტუდენტები (18-24 წლის, ვინც სწავლობს სახელმწიფო ან კერძო უნივერსიტეტებსა და პროფესიულ-ტექნიკურ სასწავლებლებში)	საერთო ჯამი (N=962)	მამრობითი 18-24 წ. (N=462)	მდედრობითი 18-24 წ. (N=500)
რესპონდენტთა %, ვისაც 15 წლამდე ასაკში ჰქონდა სქესობრივი კონტაქტი	9.8% (94/962) [7.9-11.7]	20.3% (94/462) [16.7-24.0]	0.0% (0/500) n/a
რესპონდენტთა %, ვისაც ოდესმე ჰქონია სქესობრივი კონტაქტი და ჰქონდა სექსი ბოლო 12 თვის განმავლობაში	86.2% (386/448) [80.6 -88.3]	86.4% (342/396) [80.8 -92.0]	84.6% (44/52) [74.5-94.8]
რესპონდენტთა %, ვისაც ჰყავს მეუღლე ან მუდმივი (რეგულარული) სქესობრივი პარტნიორი	36.4% (163/448) [30.8 -42.0]	32.0% (127/396) [26.4 -37.6]	69.3% (36/52) [63.7 -74.9]
რესპონდენტთა %, ვისაც ერთზე მეტი სქესობრივი პარტნიორი ჰყავდა ბოლო 12 თვის განმავლობაში	25.1% (241/962) [22.3-27.8]	50.4% (233/462) [45.9-55.0]	1.6% (8/500) [0.5-2.7]
რესპონდენტთა %, ვისაც ხუთი და მეტი სქესობრივი პარტნიორი ჰყავდა ბოლო 12 თვის განმავლობაში	5.7% (55/962) [4.3-7.2]	11.7% (54/462) [8.8-14.6]	0.2% (1/500) n/a
რესპონდენტთა %, ვისაც ჰყავდა შემთხვევითი სქესობრივი პარტნიორი ბოლო 12 თვის განმავლობაში	16.3% (157/962) [14.0-18.7]	33.1% (153/462) [28.8-37.4]	0.8% (4/500) n/a

მხოლოდ სტუდენტები (18-24 წლის, ვინც სწავლობს სასკლამწიფო ან კერძო უნივერსიტეტებსა და პროფესიულ-ტექნიკურ სასწავლებლებში)	საერთო ჯამი (N=962)	მამრობითი 18-24 წ. (N=462)	მდედრობითი 18-24 წ. (N=500)
რესპონდენტთა %, ვისაც ჰყავდა შემთხვევითი სქესობრივი პარტნიორი ბოლო 12 თვის განმავლობაში და გამოიყენა კონდომი შემთხვევით სქესობრივ პარტნიორთან ბოლო სქესობრივი კონტაქტის დროს (4 გამოტოვებული შემთხვევა 157-დან, ვისაც ჰყავდა შემთხვევითი სქესობრივი პარტნიორი ბოლო 12 თვის განმავლობაში)	85.6% (131/153) [80.0-91.2]	86.6% (129/149) [81.0-92.1]	50.0% (2/4) [n/a]
რესპონდენტთა %, ვისაც ჰქონდა სქესობრივი კონტაქტი სექს-მუშაკთან ბოლო 12 თვის განმავლობაში	16.5% (159/962) [14.2-18.9]	34.2% (158/462) [29.9-38.5]	0.2% (1/500) n/a
რესპონდენტთა %, ვისაც ჰქონდა სქესობრივი კონტაქტი სექს-მუშაკთან ბოლო 12 თვის განმავლობაში და გამოიყენა კონდომი კომერციული სექსის მუშაკთან ბოლო სქესობრივი კონტაქტის დროს (3 გამოტოვებული შემთხვევა 159 -დან, ვისაც ჰქონდა სქესობრივი კონტაქტი სექს-მუშაკთან ბოლო 12 თვის განმავლობაში)	93.6% (146/156) [89.7-97.5]	94.2% (146/155) [90.5-97.9]	0.0% (0/1) [n/a]
რესპონდენტთა %, ვისაც ოდესმე ჰქონია სქესობრივი კონტაქტი თავისივე სქესის ადამიანთან	0.7% (7/962) [0.2-1.3]	0.9% (4/462) [0.1-1.7]	0.6% (3/500) n/a

III. კვლევის მიგნებები

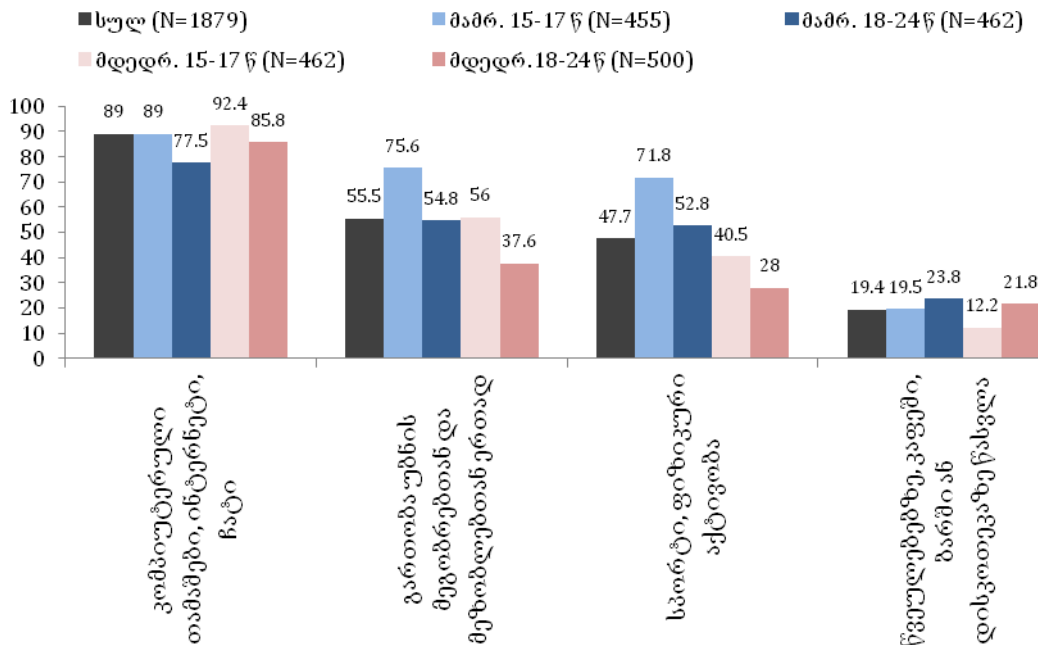
კვლევის მიგნებები წარმოდგენილი იქნება შემდეგ სექციებში: გართობა და ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა, თამბაქოს მოხმარება, ალკოჰოლის მოხმარება, ცოდნა აივ/შიდსის საკითხებზე, აივ-თან ასოცირებული სტიგმატიზაცია, ნარკოტიკების ხელმისაწვდომობა და მოხმარება, სქესობრივი ქცევა. თითოეული მახასიათებლის გენდერული (მამრობითი და მდედრობითი სქესი) და ასაკობრივი (სკოლის მოსწავლეები და უნივერსიტეტის სტუდენტები) განსხვავებები შემოწმდა ხი კვადრატის (χ^2) ტესტის გამოყენებით და, საჭიროების შემთხვევაში, ჩატარდა რეგრესიის ანალიზი (ordinary least squares (OLS) regression).

გართობა და ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა

სოციალური ჩართულობა და ფიზიკური აქტივობა მნიშვნელოვანია ახალგაზრდების განვითარებისათვის. ქვემოთ მოცემული **დიაგრამა 1** გვიჩვენებს, რომ ყოველი 10 ახალგაზრდისგან მხოლოდ ერთი (89.0%) კვირაში ერთხელ მაინც კომპიუტერული თამაშებით ან “ინტერნეტ-ჩატი” ერთობა; რეპონდენტთა დაახლოებით ნახევარზე მეტი (55.5%) თავისუფალ დროს უბნის მეგობრებთან და მეზობლებთან ერთად ატარებს, ხოლო ერთი მეხუთედი (19.4%) წვეულებებზე, კაფე-ბარებში ან დისკოთეკაზე გართობას ამჯობინებს.

სტატისტიკურად სარწმუნო განსხვავება დაფიქსირდა ვაჟებისა და გოგონების ფიზიკური აქტივობის და სასპორტო ვარჯიშებში ჩართულობის თვალსაზრისით ($\chi^2=194.01$, $df=4$, $p<0.00$). მდედრობითი სქესის სკოლის მოსწავლეებისა და სტუდენტების 25.8%-მა აღნიშნა, რომ არ არის ფიზიკური აქტივობით დაკავებული, მაშინ, როცა ვაჟების მხოლოდ 11.5% აღნიშნავს იგივეს. იგივე საკითხის ასაკობრივ ჭრილში განხილვისას აღმოჩნდა, რომ ახალგაზრდა ასაკობრივ (15-17 წ) ჯგუფში ვაჟების უფრო დიდი ნაწილია (72.0%) სპორტით დაკავებული.

დიაგრამა 1: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვინც კვირაში ერთხელ მაინც იყო დაკავებული 4 ტიპის აქტივობით

თბილისის ახალგაზრდების უმრავლესობას გააჩნია ინტერნეტთან წვდომა (დიაგრამა 2). მოსწავლეებისა და სტუდენტების რაოდენობას შორის, ვისაც სახლში აქვს ინტერნეტი, სტატისტიკურად მნიშვნელოვანი განსხვავება არ დაფიქსირებულა; თუმცა, იმ სტუდენტებს შორის, ვინც თბილისში ერთ წელზე ნაკლები დროის განმავლობაში ცხოვრობდა (ვინც, ჩვეულებრივ, რეგიონებიდან ჩამოვიდა თბილისში სასწავლებლად), ბევრად ნაკლებია იმ რეპონდენტების წილი, რომელთაც სახლში აქვთ ინტერნეტი (76.4%), იმათთან შედარებით, ვინც თბილისში ერთ წელზე მეტი დროის მანძილზე ცხოვრობდა (84.8%); ($\chi^2=7.15$, $df=1$, $p<0.01$).

დიაგრამა 2-ზე არ არის ნაჩვენები, მაგრამ ცალკე აღნიშვნის ღირსია, რომ გამოკითხულ მოსწავლეთა და სტუდენტთა თითქმის სამი მეოთხედი (73.5%) “ხშირად” ან “რეგულარულად” უყურებს საქართველოში მაუწყებელ 6 ძირითად სატელევიზიო არხს და სტატისტიკურად სარწმუნო განსხვავება გამოვლინდა ამ მაჩვენებლის განხილვისას გენდერულ და ასაკობრივ ჯგუფში. კერძოდ, მდედრობითი სქესის ახალგაზრდების უფრო მეტი რაოდენობა (79.8%) “ხშირად” ან “რეგულარულად” უყურებს 6 ძირითად სატელევიზიო არხს, ვიდრე ვაშები (66.8%); ($\chi^2=40.64$, $df=1$, $p<0.00$). რაც შეეხება განსხვავებებს ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით, 15-17 წლის მოსწავლეების 80.4% უყურებს ქართულ სატელევიზიო არხებს; მაშინ, როდესაც 18-24 წლის ასაკობრივ ჯგუფში ეს მაჩვენებელი 66.9%–ის ტოლია ($\chi^2=43.45$, $df=1$, $p<0.00$).

მოსწავლეთა და სტუდენტთა მხოლოდ 1%-ს არა აქვს ტელევიზორი. რესპონდენტთა იმ 99%-ისთვის, ვისაც ტელევიზორი აქვს, ქართულ

დიაგრამა 2: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული გადანაწილება ინტერნეტის ხელმისაწვდომობის და მათთვის პოპულარული სატელევიზიო არხების მიხედვით

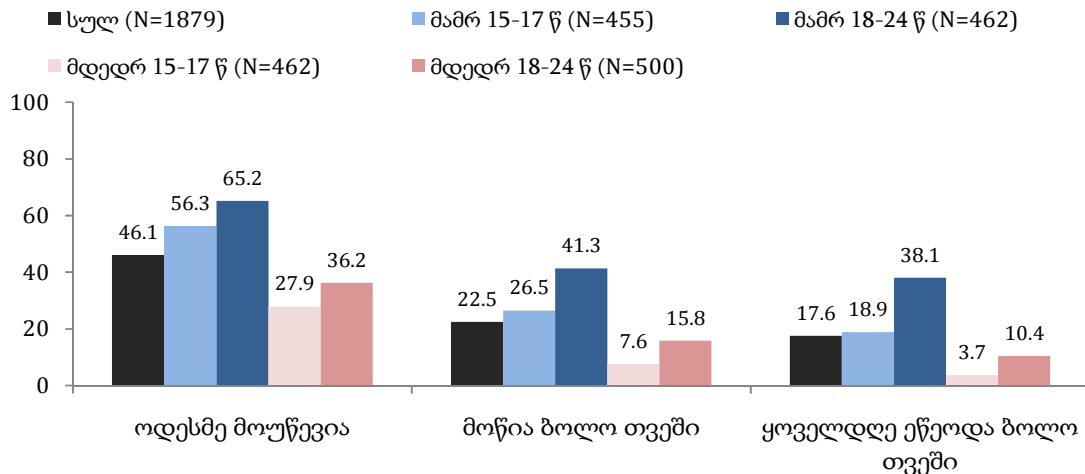

ყოველი გამოკითხული 4 ახალგაზრდიდან ერთი (22.5%) აღნიშნავს, რომ მოუწევია სიგარეტი ბოლო თვის მანძილზე. სტატისტიკურად სარწმუნო განსხვავებები დაფიქსირდა ასაკობრივი და გენდერული ჯგუფების მიხედვით.

16

ბოლო თვეში სიგარეტი მოწეული ჰქონდა მამრობითი სქესის ახალგაზრდების ერთ მესამედს (33.9%) და გოგონების 11.9% –ს ($\chi^2=130.59$, $df=1$, $p<0.00$); 18-24 წლის სტუდენტების 28.1%-ს და 15-17 წლის მოზარდების 16.9%-ს ($\chi^2=33.43$, $df=1$, $p<0.00$).

დიაგრამა 3: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც ოდესმე მოუწევია სიგარეტი, მოწია ბოლო თვეში და რეგულარულად ეწეოდა ბოლო თვის განმავლობაში

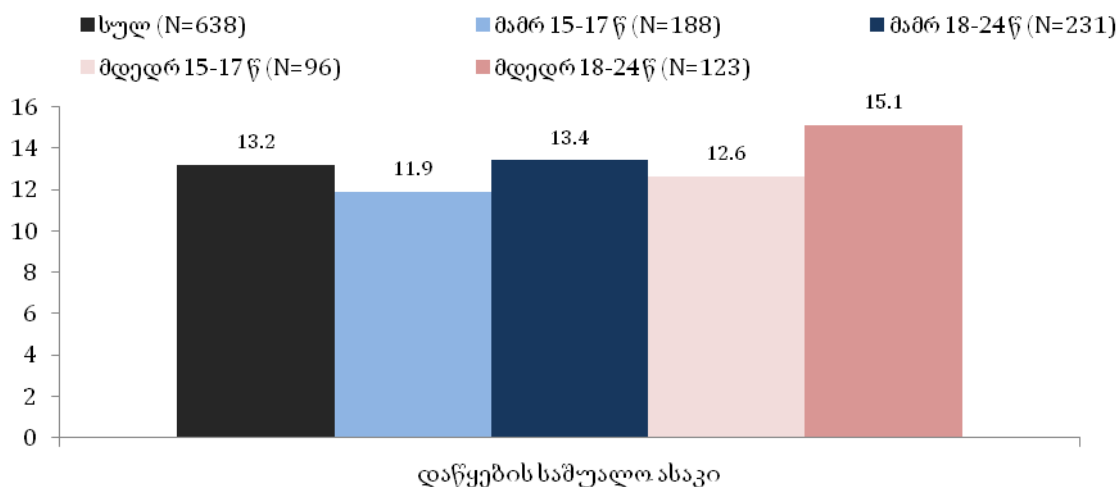

ბოლო თვის განმავლობაში ყოველდღიურად მოწევას ადასტურებდა გამოკითხულთა 17.6%. ამ შემთხვევაშიც, სიგარეტის ყოველდღიური მოხმარება უფრო გავრცელებულია ვაჟებში (28.6%), ვიდრე გოგონებში (7.2%); ($\chi^2=148.13$, $df=1$, $p<0.00$); გარდა გენდერული სხვაობისა, განსხვავება დაფიქსირდა ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვითაც: 18-24 წ სტუდენტების უფრო მეტი წილი (23.7%) ეწევა ყოველდღე, ვიდრე 15-17 წლის მოსწავლეებისა (11.2%); ($\chi^2=50.29$, $df=1$, $p<0.00$).

რაც შეეხება დღიურად მოწეული სიგარეტების რაოდენობას, როგორც აღმოჩნდა, ის რესპონდენტები, ვინც ყოველდღიურად ეწეოდა ბოლო თვის განმავლობაში, დღეში დაახლოებით 11-20 სიგარეტს ეწევა.¹⁰ ახალგაზრდებს, ჰკითხეს, რა ასაკიდან დაიწყეს მოწევა. როგორც **დიაგრამა 4** გვიჩვენებს, თბილისში მოსწავლეების და სტუდენტების მიერ სიგარეტის მოწევის დაწყების საშუალო ასაკი 13 წელია. ვაჟების მიერ მოწევის დაწყების ასაკი უფრო დაბალია (12.8 წ), ვიდრე გოგონების შემთხვევაში (14.0 წ); ($\chi^2=16.34$, $df=1$, $p<0.00$).

¹⁰ ზემოთ ნახსენები აშშ დაავადებათა კონტროლის ცენტრის კვლევის (2009) თანახმად, ახალგაზრდების 19.5% ყოველდღიურად 11 და მეტ სიგარეტს ეწეოდა.

დიაგრამა 4: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების მიერ სიგარეტის მოწევის დაწყების საშუალო ასაკი

შეკითხვაზე: “რამდენად უქმნის ადამიანი საფრთხეს საკუთარ თავს, თუკი ზოგჯერ ეწევა სიგარეტს” - გამოკითხული ახალგაზრდების თითქმის ნახევარი (48.1%) პასუხობს, რომ “არანაირი რისკი არ არის”, ან “მცირე რისკია”. თუმცა, როდესაც კითხვა ეხება ყოველდღიურად უფრო მეტი რაოდენობით სიგარეტის მოწევას, მოწეული სიგარეტის რაოდენობის შესაბამისად იზრდება რესპონდენტთა მიერ მომატებული რისკის აღქმა. მაგალითად, მოსწავლეთა და სტუდენტთა 78.2%-ის აზრით, თუკი ადამიანი ყოველდღიურად 1 კოლოფ, ან კოლოფზე მეტ სიგარეტს ეწევა, ის საკუთარ თავს “მაღალი რისკის” წინაშე აყენებს.

გამოვლინდა სტატისტიკურად სარწმუნო კორელაციური კავშირი სიგარეტის მოწევასა ფიზიკურ ვარჯიშს შორის. მამრობითი სქესის იმ მოსწავლეებს შორის, ვინც სიგარეტს არ ეწევა, ფიზიკური ვარჯიშით/სპორტით დაკავებულია 81.4%, მაშინ, როცა მწეველებში ეს მაჩვენებელი 72.6% –ის ტოლია (χ^2 9.33, df=4, $p<0.05$). ასეთი კორელაცია არ გამოვლინდა სხვა ჯგუფებში: 18-24 წ მამრობითი სქესის სტუდენტებსა და მდედრობითი სქესის ორივე ასაკობრივი ჯგუფის რესპონდენტებს შორის.

ალკოჰოლი – მოხმარება, ქცევაზე ზეგავლენა, მისი მავნებლობის აღქმა

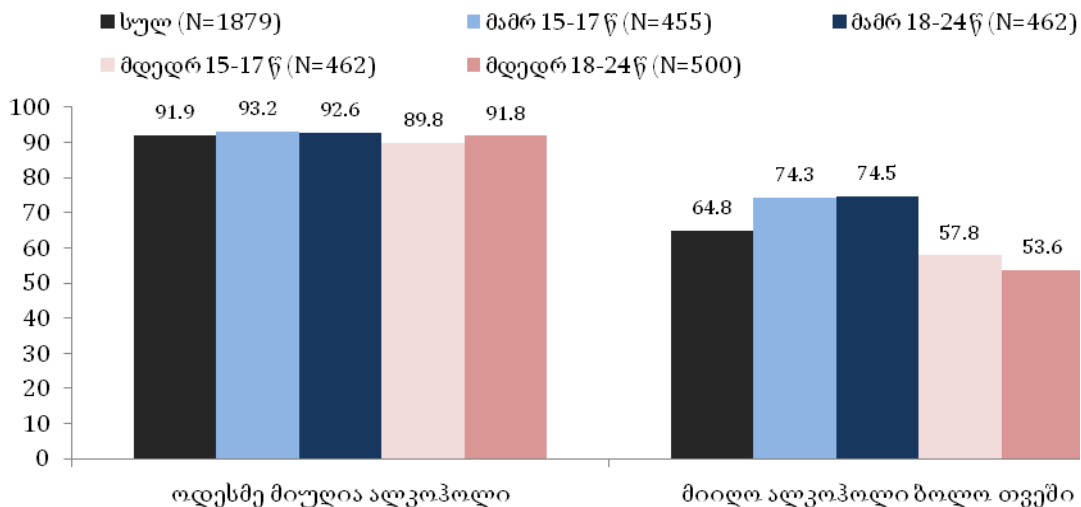
მოცემულმა კვლევამ გამოავლინა, რომ გამოკითხულთა აბსოლუტურ უმრავლესობას, რესპონდენტთა ოთხივე ჯგუფში (89.8%-დან 93.2%-მდე), ასაკისა და სქესის მიუხედავად, ოდესმე მიღებული აქვს ალკოჰოლური სასმელი (ღვინო, ლუდი, არაყი, მარტინი, შამპანიური, ალკოჰოლის შემცველი სხვა სასმელი) (დიაგრამა 5).¹¹

¹¹ ESPAD-ის კვლევის თანახმად, რესპონდენტთა 90%-ს (შედარებისთვის, 92% ამ კვლევის მიხედვით) მიღებული ჰქონდა ალკოჰოლური სასმელი და 40% (შედარებისთვის, 65% ამ კვლევის მიხედვით) ადასტურებდა ალკოჰოლის მოხმარებას ბოლო თვის განმავლობაში.

კვლევის მონაწილეთა დაახლოებით ორი-მესამედი (64.8%) აცხადებს, რომ მოიხმარა ალკოჰოლური სასმელი ბოლო თვის განმავლობაში. ამ მაჩვენებელთან დაკავშირებით, სტატისტიკურად მნიშვნელოვანი განსხვავება ($\chi^2=72.41$, $df=1$, $p<0.00$) გამოვლინდა გენდერულ ჯგუფებში: ვაჟების 74.4% –მა და გოგონების მხოლოდ 55.6%–მა მოიხმარა ალკოჰოლური სასმელი ბოლო თვის განმავლობაში.

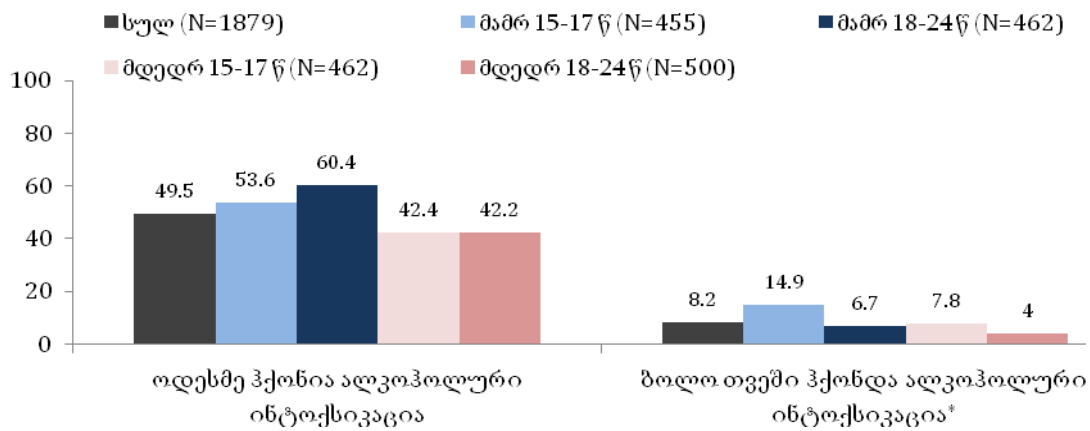
როდესაც რესპონდენტებს სთხოვეს, გაეხსენებინათ ალკოჰოლის მიღების ბოლო ეპიზოდი და შეეფასებინათ, რა ეფექტი მოახდინა მათზე ალკოჰოლმა, 15-17 წლის მოსწავლე გოგონების 52.3%–მა და 18-24 წლის სტუდენტ გოგონათა 49.8% –მა აღნიშნა, რომ არ დამთვრალან, რაც სტატისტიკურად განსხვავებული არაა. შედარებისათვის, ბოლო თვის განმავლობაში არ დამთვრალა 15-17 წ მამრობითი სქესის მოსწავლეების 32.8% და 18-24 წ მამრობითი სქესის სტუდენტების 19%; ეს განსხვავება სტატისტიკურად სარწმუნოა ($\chi^2 = 18.97$, $df=1$, $p<0.00$). მონაცემთა გენდერულ ჭრილში შედარება აჩვენებს, რომ ალკოჰოლის მიღების უკანასკნელი ეპიზოდის დროს არ დამთვრალა გოგონების 51.0% და ვაჟების 26.1% ($\chi^2=106.06$, $df=1$, $p<0.00$).

დიაგრამა 5: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც ოდესმე მიუღია ალკოჰოლური სასმელი და მიუღია ალკოჰოლური სასმელი ბოლო 1 თვის მანძილზე

როგორც **დიაგრამა 6** გვიჩვენებს, ამ კვლევის მონაწილეთა თითქმის ნახევარი (49.5%) ცხოვრებაში თუნდაც ერთხელ მაინც დამთვრალა ან მიღებული აქვს ალკოჰოლური ინტოქსიკაცია; გოგონებთან შედარებით (42.3%), მამრობითი სქესის ახალგაზრდების გაცილებით მეტი რაოდენობა (57.0%) აღნიშნავს ალკოჰოლურ ინტოქსიკაციას ($\chi^2=40.73$, $df=1$, $p>0.00$). ბევრად მცირეა იმ რესპონდენტთა რიცხვი, ვინც მიუთითებს ალკოჰოლურ ინტოქსიკაციაზე ბოლო თვის განმავლობაში.

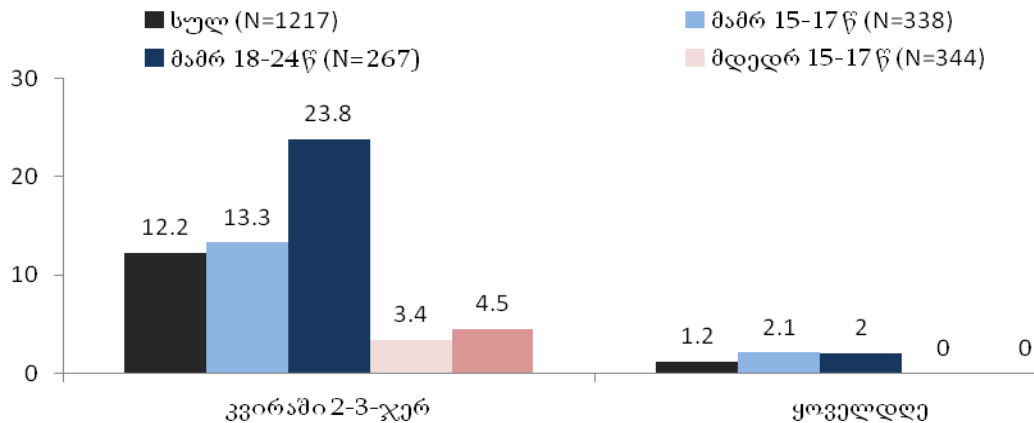
დიაგრამა 6: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც ოდესმე ჰქონია ალკოჰოლური ინტოქსიკაცია, ან ჰქონია ალკოჰოლური ინტოქსიკაცია ბოლო თვეში

იმ რესპონდენტთა შორის, ვინც ერთხელ მაინც დალია ბოლო თვეში, 14.6% ადასტურებს, რომ ერთხელ მაინც ჰქონია ალკოჰოლური ინტოქსიკაცია ბოლო თვის განმავლობაში (ეს მონაცემი წარმოდგენილია ძირითადი ინდიკატორების შემაჯამებელ ცხრილში. იხ. *ცხრილი 1*).

კვლევის იმ მონაწილეებიდან, ვინც ბოლო თვის განმავლობაში მოიხმარა ალკოჰოლური სასმელი, მამრობითი სქესის ყოველი მეოთხე სტუდენტი (23.8%) აღნიშნავს, რომ ალკოჰოლს კვირაში დაახლოებით 2-3-ჯერ ეტანებოდა; ეს მაჩვენებელი სკოლის მოსწავლე ვაჟებში 13.3% –მდე მცირდება ($\chi^2=12.46$, $df=1$, $p<0.00$). სკოლის მოსწავლეების მხოლოდ 3.4%-მა და სტუდენტი გოგონების 4.5%-მა აღიარა, რომ ალკოჰოლურ სასმელს იღებდა კვირაში 2-3-ჯერ. ასევე, სტატისტიკურად სარწმუნო განსხვავება დაფიქსირდა მონაცემის გენდერულ ჯგუფში გაანალიზების შედეგად: მამრობითი სქესის ახალგაზრდების 18.6% და მდედრობითი სქესის ახალგაზრდების მხოლოდ 3.9% სვამდა კვირაში 2-3-ჯერ ბოლო თვის განმავლობაში ($\chi^2 = 60.62$, $df=1$, $p<0.00$). ალკოჰოლის ყოველდღიური მოხმარების ფაქტი უარყვეს გოგონებისა და ვაჟების უმნიშვნელო (~2%) ნაწილმა (*დიაგრამა 7*).

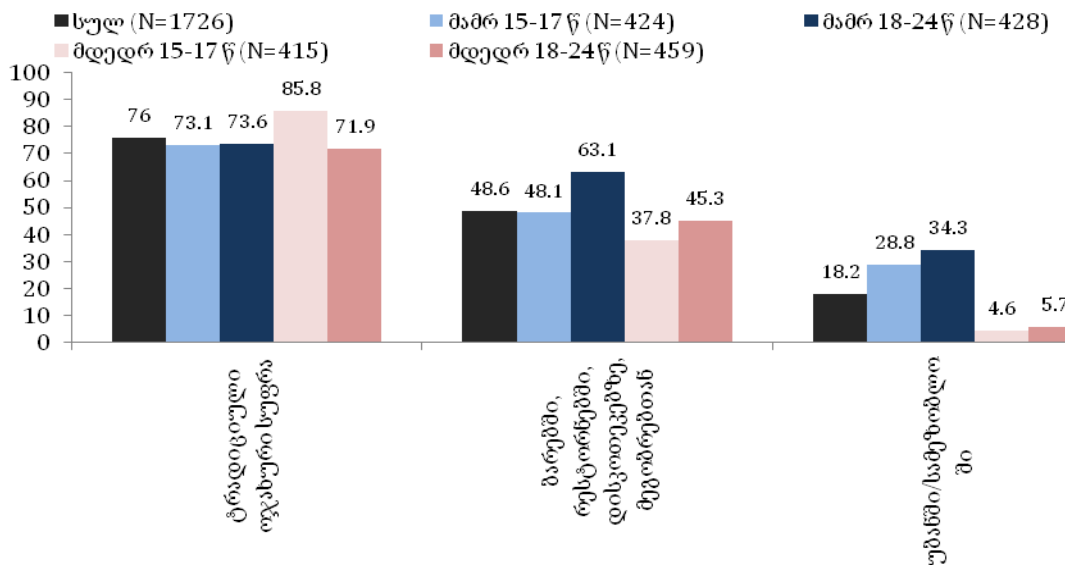
დიაგრამა 7: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც მიუღია ალკოჰოლური სასმელი ბოლო 1 თვის მანძილზე და ალკოჰოლის მოხმარების სიხშირე

მოსწავლეებსა და სტუდენტებს დაუსვეს შეკითხვა, რა სიტუაციებში უხდებოდათ მათ უფრო ხშირად ალკოჰოლური სასმელების მიღება. ყველაზე ხშირად დასახელდა სამი სიტუაცია: 1) ტრადიციული ოჯახური სუფრა; 2) ბარი, რესტორანი, დისკოთეკა, მეგობრებთან ერთად; 3) ეზოში, უბანში.

როგორც **დიაგრამა 8** გვიჩვენებს, ქართული კულტურული თავისებურებების გათვალისწინებით, გასაკვირი არ უნდა იყოს, რომ ახალგაზრდები, ასაკისა და სქესის მიუხედავად, ყველაზე ხშირად ალკოჰოლს ტრადიციულ ოჯახურ სუფრაზე მიირთმევენ. ეს განსაკუთრებით ახალგაზრდა ასაკობრივი ჯგუფის გოგონებს შეეხება (85.8%). მოსწავლეების მნიშვნელოვნად მეტი ნაწილი მიუთითებდა ოჯახურ სუფრაზე ალკოჰოლის მოხმარებას, ვიდრე სტუდენტების (72.7%); ($\chi^2=10.48$, $df=1$, $p<0.00$); რაც შეეხება გენდერულ გადანაწილებას, ვაჟებთან შედარებით (73.3%), გოგონების უფრო მეტი რაოდენობა (78.5%) ადასტურებს ოჯახურ სუფრაზე ალკოჰოლური სასმელის მოხმარებას ($\chi^2=6.22$, $df=1$, $p<0.01$).

დიაგრამა 8: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც ოდესმე მიუღია ალკოჰოლური სასმელი და სიტუაციები, სადაც უფრო ხშირად იღებენ ალკოჰოლურ სასმელს

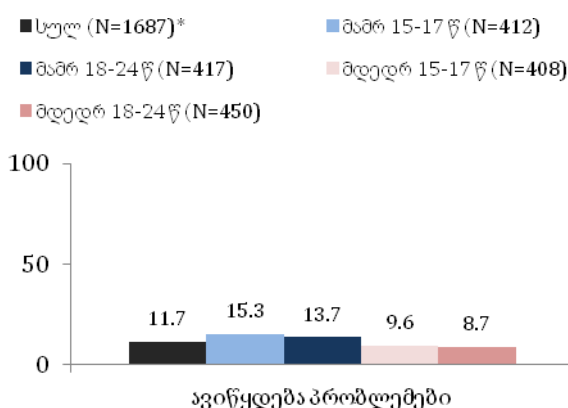
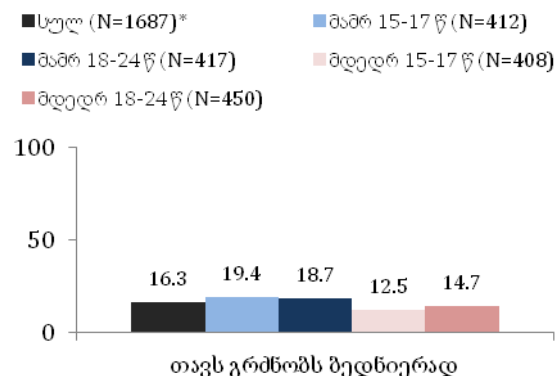
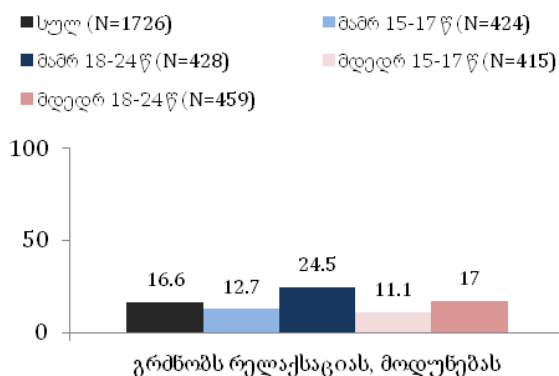
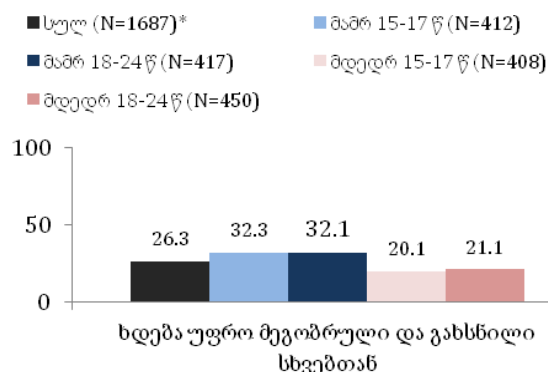
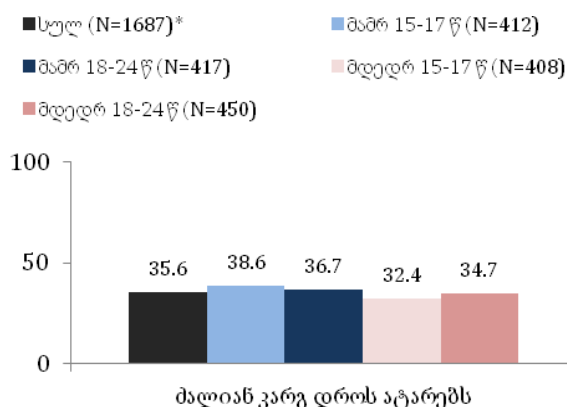

გასართობ დაწესებულებებს (ბარები, რესტორნები, დისკოთეკები) მეორე ადგილი მიეკუთვნა იმ ადგილებს შორის, სადაც ახალგაზრდები ალკოჰოლურ სასმელებს მოიხმარენ. ამ დაწესებულებებში ალკოჰოლის მიღებას გამოკითხული ვაჟების 55.6% და გოგონების 41.8% ადასტურებს ($\chi^2=20.36$, $df=1$, $p<0.00$). ამავე დროს, სტუდენტები (53.8%) უფრო ხშირად სვამენ ალკოჰოლს გასართობ დაწესებულებებში, ვიდრე მოსწავლეები.

სამეზობლოში/უბანში, სადაც ახალგაზრდობა ხშირად იკრიბება თავისუფალ დროს, ალკოჰოლის მოხმარებას, ფაქტობრივად, მხოლოდ ბიჭები ადასტურებენ – ვაჟების 31.6%-მ და გოგონების მხოლოდ 5.1%-მა დაადასტურა უბანში ალკოჰოლური სასმელის მოხმარება ($\chi^2=202.41$, $df=1$, $p<0.00$). მონაცემების ასაკობრივ ჭრილში გაანალიზებამ სტატისტიკურად მნიშვნელოვანი განსხვავება არ აჩვენა.

დიაგრამა 9 გვიჩვენებს იმ მიზეზებს, რომელთა გამოც ხდება ალკოჰოლი მიმზიდველი ახალგაზრდებისათვის: 1) სვამენ კარგი დროის გასატარებლად (35.6%); 2) სვამენ იმისათვის, რომ სხვებთან უფრო მეგობრულები და გახსნილები გახდნენ (26.3%); 3) სვამენ რელაქსაციის/მოდუნების მიზნით (16.6%); 4) სვამენ, რათა ბედნიერად იგრძნონ თავი (16.3%); 5) სვამენ პრობლემების დასაგვიწყებლად (11.7%).

დიაგრამა 9: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც ოდესმე მიუღია ალკოჰოლური სასმელი და 5 ძირითადი “სარგებელი”, რომლებიც თითქმის ყოველთვის თან სდევს ნასვამ მდგომარეობაში ყოფნას

*39 გამოტოვებული შემთხვევა

ალკოჰოლური თრობის მდგომარეობაში ყოფნის სხვადასხვა “სარგებელი”, რომლებიც რესპონდენტების მიერ დასახელდა, ძირითადად, აღწერს სასიამოვნო ცვლილებებს მათ შერჩეუბებსა ქცევაში, რამაც, შესაძლოა,

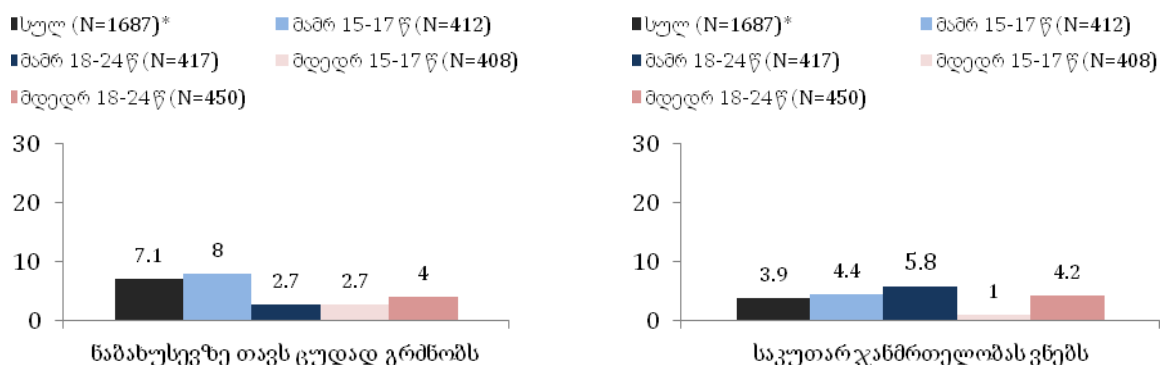
ახალგაზრდებს ალკოჰოლის მიღებისაკენ უბიძგოს. **დიაგრამა 9** გვიჩვენებს, რომ გოგონებთან (20.9%) შედარებით, ვაჟების უფრო დიდი რაოდენობა (32.2%) მიუთითებს ალკოჰოლის მიღების ისეთ “სარგებელზე”, როგორიცაა ნასვამ მდგომარეობაში ურთიერთობის გაადვილება - “უფრო მეგობრული და გახსნილი ვხდები” ($\chi^2=31.19$, $df=1$, $p<0.00$). ანალოგიურად, ბიჭები უფრო ხშირად (18.6%) ამბობენ, რომ ალკოჰოლის ფონზე “თითქმის ყოველთვის” ღუნდებიან, ვიდრე გოგონები (14.2%); ($\chi^2=8.86$, $df=1$, $p<0.01$).

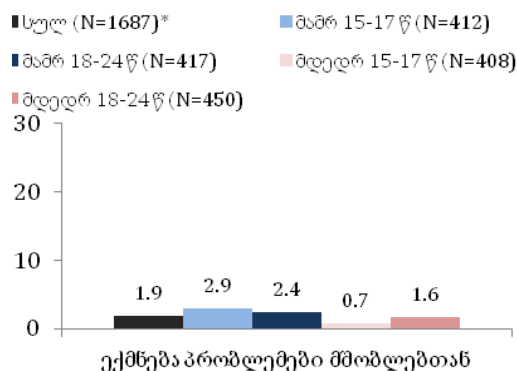
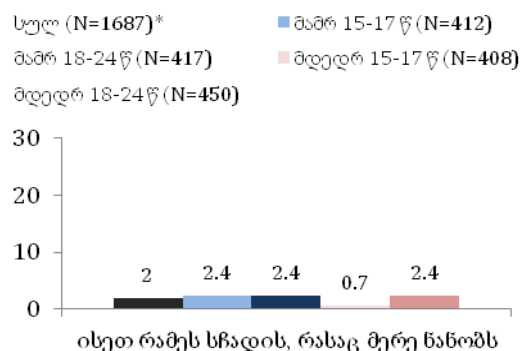
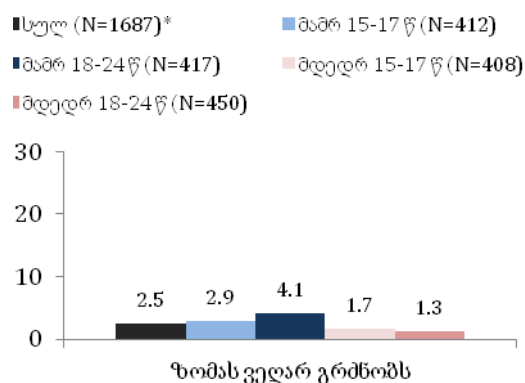
დიაგრამა 10 წარმოგვიდგენს იმ რესპონდენტთა პროცენტულ მაჩვენებელს, ვისაც ოდესმე მიუღია ალკოჰოლური სასმელი და ვინც ალკოჰოლური თრობის მდგომარეობის ნეგატიურ ეფექტებს ასახელებს: 1) ნაბახუსევზე თავს ცუდად გრძნობს (7.1%); 2) საკუთარ ჯანმრთელობას ვნებს (3.9%); 3) თავს ვეღარ იკავებს, ზომას ვეღარ გრძნობს (2.5%); 4) სჩადის ისეთ რამეს, რასაც მოგვიანებით ნანობს (2.0%); 5) ექმნება პრობლემები მშობლებთან (1.9%).

საინტერესოა აღინიშნოს, რომ ალკოჰოლის მიღების გამო:

- მოსწავლეთა და სტუდენტთა უმრავლესობა (71.8%) არასოდეს სჩადის ნასვამ მდგომარეობაში ისეთ საქციელს, რომელსაც მეორე დღეს ნანობს;
- ახალგაზრდების მხოლოდ 1.1%-მა აღნიშნა, რომ ნასვამ მდგომარეობაში ყოველთვის ექმნება პრობლემები პოლიციასთან;
- ახალგაზრდების 3.4% -ს ნასვამ მდგომარეობაში ხშირად ან თითქმის ყოველთვის ჰქონია სქესობრივი კავშირი კონდომის გარეშე.

დიაგრამა 10: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც ოდესმე მიუღია ალკოჰოლური სასმელი და 5 ძირითადი “უსიამოვნება”, რომლებიც თითქმის ყოველთვის თან სდევს ნასვამ მდგომარეობაში ყოფნას

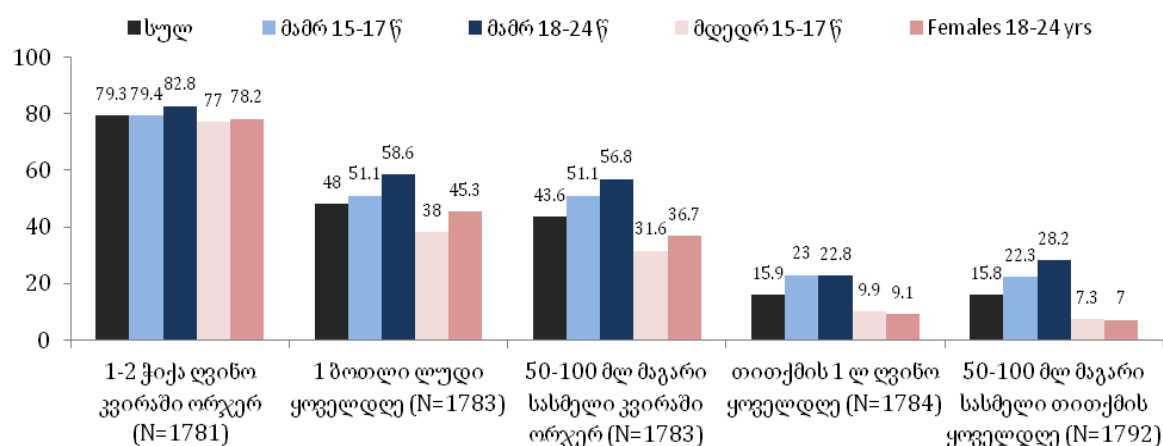

*39 გამოტოვებული შემთხვევა

ახალგაზრდებს ჰკითხეს, ალკოჰოლის მოხმარების როგორი ფორმებია ჯანმრთელობისათვის რისკის შემცველი. როგორც **დიაგრამა 11** გვიჩვენებს, კვლევის მონაწილეთა უმრავლესობას მიაჩნია, რომ კვირაში 1-2-ჯერ 1-2 ჭიქა ღვინის მიღება რისკს არ შეიცავს ან ძალიან დაბალი რისკის შემცველია ჯანმრთელობისათვის. დაახლოებით 15%-ის აზრით, ღვინის ამ ფორმით მოხმარება ჯანმრთელობის დაზიანების საშუალო ან მაღალ რისკს შეიცავს, ხოლო დაახლოებით ნახევარი (52.2%) ღვინის ამ რაოდენობით და სიხშირით მიღებას ჯანმრთელობისათვის საშიშად არ მიიჩნევს.

18-24 წ სტუდენტების თითქმის მესამედი (28.2%) და 15-17 წ მოსწავლეების დაახლოებით მეხუთედი (22.3%) მიიჩნევს, რომ 50-100 მლ მაგარი ალკოჰოლური სასმელის ყოველდღიური მიღება არ ვნებს ჯანმრთელობას ან იგი უმნიშვნელო ზიანის მომტანია.

დიაგრამა 11: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, რომლებმაც დაასახელეს ჯანმრთელობისთვის ნაკლები რისკის შემცველი ალკოჰოლის მოხმარების ფორმები*

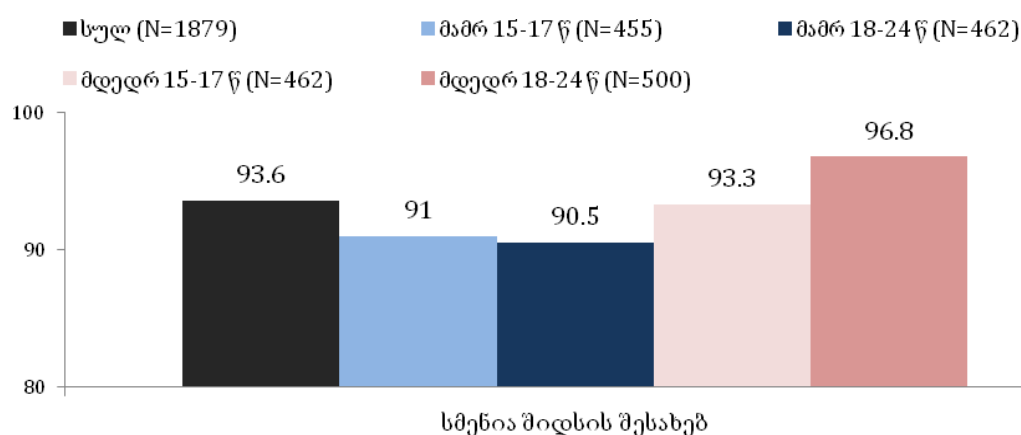

* გამოტოვებული შემთხვევები გაანალიზებული არ ყოფილა

აივ/შიდსი – ცოდნა და დამოკიდებულება

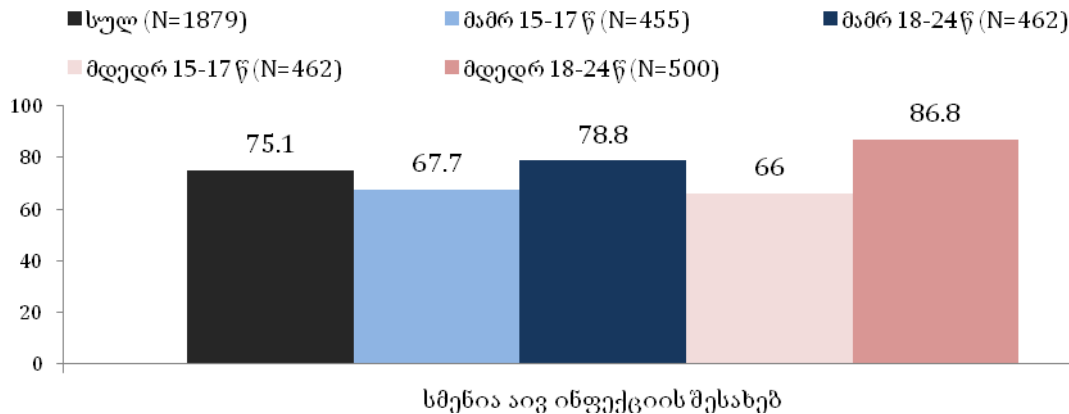
გამოკითხვის შედეგად აღმოჩნდა, რომ მოსწავლეების და სტუდენტების დიდ უმრავლესობას სმენია როგორც შიდსის, ასევე აივ ინფექციის შესახებ, მაგრამ შიდსის შესახებ მაინც უფრო მეტ რესპონდენტს სმენია, ვიდრე აივ ინფექციის შესახებ (დიაგრამა 12 და 13). ამ მონაცემის გენდერულ ჭრილში გაანალიზების შედეგად გამოვლინდა სტატისტიკურად სანდო განსხვავება: გოგონების უფრო მეტ რაოდენობას (95.1%) გაუგია შიდსის შესახებ, ვიდრე ბიჭების (90.7%); ($\chi^2=12.30$, $df=1$, $p<0.00$).

დიაგრამა 12: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც სმენია შიდსის შესახებ

რაც შეეხება ახალგაზრდების ინფორმირებულობას აივ ინფექციასთან დაკავშირებით, განსხვავება გამოვლინდა არა სქესის, არამედ ასაკის მიხედვით (*დიაგრამა 13*). ზოგადად, 18-24 წ სტუდენტების 84.2%-ს სმენია აივ ინფექციის შესახებ, ხოლო 15-17 წ მოსწავლეების მხოლოდ 66.3%-ს ($\chi^2=64.85$, $df=1$, $p<0.00$).

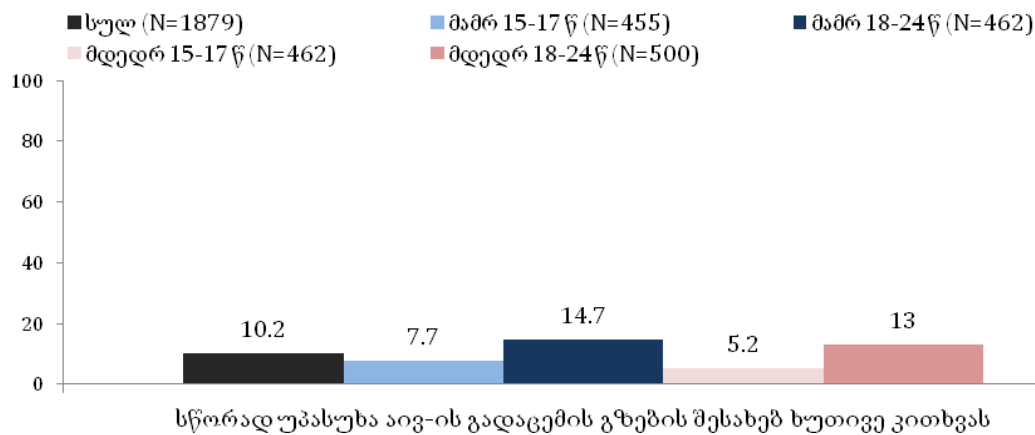
დიაგრამა 13: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც სმენია აივ ინფექციის შესახებ

იმისათვის, რომ კვლევა აივ/შიდსთან დაკავშირებით გაეროს გენერალური ასამბლეის სპეციალური სესიის (UNGASS) ინდიკატორების სტანდარტს მორგებოდა, კითხვარში გათვალისწინებული იყო 5 სტანდარტული შეკითხვა აივ-ის გადაცემის გზების შესახებ¹². ყოველი 10 რესპონდენტიდან დაახლოებით 1-მა (10.2%) იცის აივ-ის სქესობრივად გავრცელების პრევენციის გზები და უარყოფს გავრცელებულ მცდარ მოსაზრებებს მისი გადაცემის გზების შესახებ; სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, როგორც ამას *დიაგრამა 14* გვიჩვენებს, ყოველმა მეათე რესპონდენტმა სწორად გასცა პასუხი აივ-ის გადაცემის გზების შესახებ დასმულ *ხუთივე კითხვას*. ამ მონაცემების ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით გაანალიზებამ სტატისტიკურად სარწმუნო განსხვავება მოგვცა: 18-24 წ სტუდენტების უფრო მეტმა რაოდენობამ (13.8%) გასცა სწორი პასუხი ხუთივე კითხვას, 15-17 წლის მოსწავლეებთან შედარებით (6.4%); ($\chi^2=27.05$, $df=1$, $p<0.00$). ამ თვალსაზრისით მამრობითი და მდედრობითი სქესის ახალგაზრდების მონაცემთა შედარებამ მნიშვნელოვანი განსხვავება არ გამოავლინა (შესაბამისად, 11.2% და 9.3%-მა გასცა სწორი პასუხი).

¹² ხუთი შეკითხვა აივ-ის გადაცემის გზების შესახებ: 1) აივ ინფიცირების რისკი მცირდება, თუ გვავით ვართ, ერთგული სქესობრივი პარტნიორი [დიახ]; 2) კონდომის გამოყენება ამცირებს აივ ინფიცირების რისკს [დიახ]; 3) შეიძლება, რომ აივ ინფიცირებული ადამიანი გარეგნულად ჯანმრთელად გამოიყურებოდეს [დიახ]; 4) აივ ინფექცია ადამიანს კოდოს კბენით შეიძლება გადაედოს [არა]; 5) ადამიანი შეიძლება აივ ინფიცირებულ ადამიანთან საკვების გაზიარებით დაინფიცირდეს [არა].

დიაგრამა 14: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვინც იცის აივ-ის სქესობრივი გავრცელების პრევენციის გზები და უარყოფს გავრცელებულ მცდარ მოსაზრებებს მისი გადაცემის შესახებ

აივ-ის გადაცემის შესახებ სწორი პასუხების დაბალი პროცენტული მაჩვენებლები, გარკვეულწილად, იმან გამოიწვია, რომ ახალგაზრდებში საკმაოდ გავრცელებულია ვირუსის გადაცემის შესახებ მცდარი წარმოდგენები:

- რესპონდენტთა 44.0% –ს არ სჯერა, რომ აივ ინფიცირებული ადამიანი შეიძლება, ჯანმრთელად გამოიყურებოდეს;
- რესპონდენტთა 46.5% –ს არ სჯერა, რომ ადამიანი აივ-ით ინფიცირებულ ადამიანთან საკვების გაზიარებით არ დაინფიცირდება;
- რესპონდენტთა 66.7% –ს არ სჯერა, აივ ინფექცია კოლოს კბენით არ გადადის.

ასევე, სასურველია, აღინიშნოს 2 პრობლემა აივ-თან დაკავშირებულ საკითხებზე ცოდნის შესახებ. პირველი, გამოკითხულთა 9.6%-ის აზრით, ჩასახვის საწინააღმდეგო აბების საშუალებით შესაძლებელია სქესობრივი გზით გადამცემი ინფექციებისგან თავის დაცვა. საინტერესოა, რომ ამ კითხვაზე არასწორი პასუხების ყველაზე დიდი მაჩვენებელი (16.1%) 15-17 წლის გოგონებზე მოდის.

მეორე, კითხვაზე, როგორ შეიძლება ადამიანმა გაარკვიოს, არის თუ არა ის აივ ინფიცირებული, კვლევაში მონაწილე მოსწავლეების და სტუდენტების მხოლოდ 39.4%-მა აღნიშნა, რომ ეს სისხლის სპეციალური ანალიზით არის შესაძლებელი.

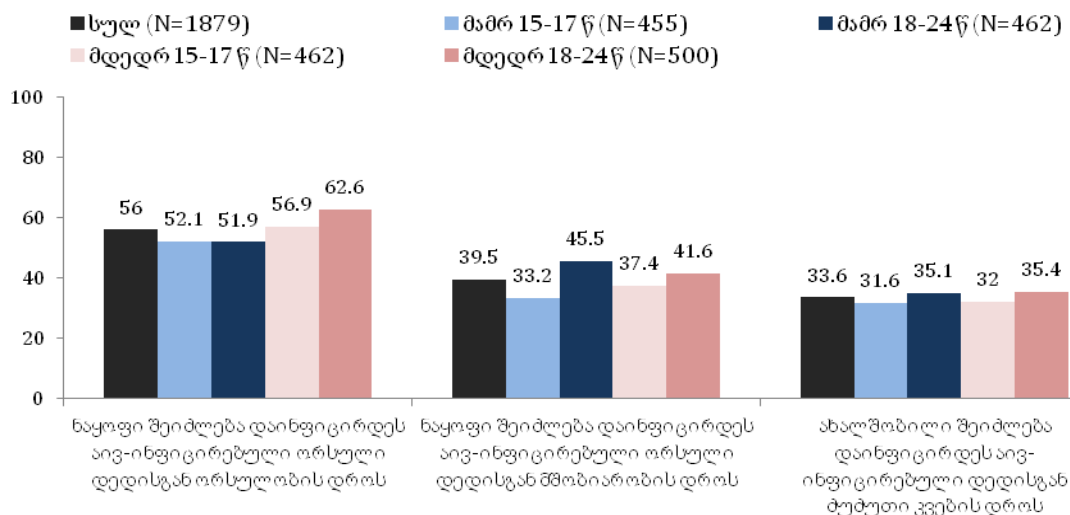
რესპონდენტებს ასევე დაუსვეს 3 კითხვა აივ ინფიცირებული დედიდან შვილზე ვირუსის გადაცემის გზების შესახებ. ეს 3 კითხვა შემდეგია: 1) შეიძლება თუ არა, ნაყოფი დაინფიცირდეს აივ ინფიცირებული დედისგან ორსულობის დროს? 2) შეიძლება თუ არა, ნაყოფი დაინფიცირდეს აივ ინფიცირებული

ორსული დედისგან მშობიარობის დროს? 3) შეიძლება თუ არა, ახალშობილი დაინფიცირდეს აივ ინფიცირებული დედისგან ძუძუთი კვების დროს?

როგორც **დიაგრამა 15** წარმოგვიდგენს, მოსწავლეებისა და სტუდენტების დიდმა ნაწილმა (56.0%) იცის იმის შესახებ, რომ ორსულობის დროს ნაყოფი შეიძლება დაინფიცირდეს აივ ინფიცირებული დედისგან. ეს მაჩვენებელი ოდნავ უფრო მაღალია გოგონებში (59.9%), ბიჭებთან შედარებით (52.0%). ეს განსხვავება სტატისტიკურად სარწმუნო აღმოჩნდა ($\chi^2=12.34$, $df=2$, $p<0.01$).

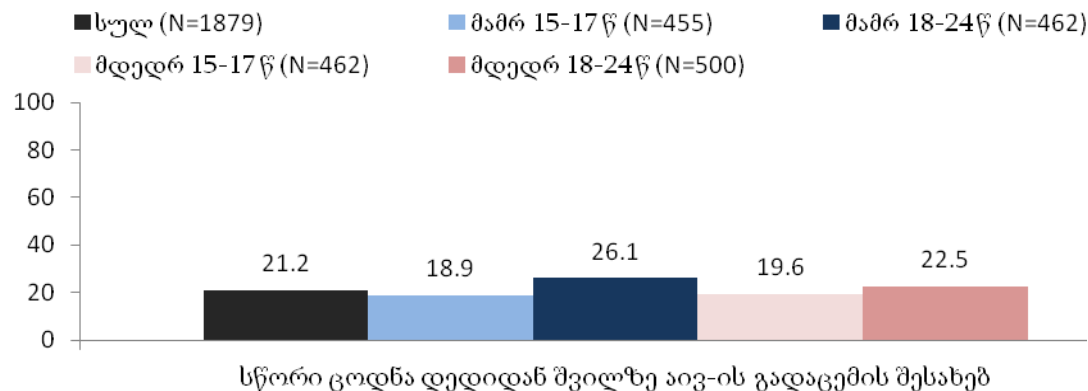
მამრობითი და მდედრობითი სქესის რესპონდენტების თითქმის თანაბარმა რაოდენობამ (შესაბამისად, 39.4% და 39.6%) იცოდა, რომ მშობიარობის დროს აივ ინფიცირებულმა დედამ შეიძლება გადასდოს ნაყოფს ვირუსი; ამ მაჩვენებლის ასაკობრივ ჭრილში გაანალიზებამ გამოავლინა მნიშვნელოვანი სხვაობა: 18-24 წ სტუდენტების 43.5% –მა შეკითხვას სწორად უპასუხა, მაშინ, როდესაც 15-17 წ ასაკობრივ ჯგუფში კითხვაზე სწორი პასუხი გამოკითხულთა მხოლოდ 35.3%–მა გასცა ($\chi^2=12.95$ $df=1$, $p<0.00$). მოსწავლეთა და სტუდენტთა მცირე ნაწილმა (33.6%) იცის, რომ ძუძუთი კვების დროს შესაძლებელია, ახალშობილი აივ ინფიცირებული დედისგან დაინფიცირდეს.

დიაგრამა 15: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვინც იცის, დედიდან შვილზე აივ-ის გადაცემის გზები

დიაგრამა 16 გვიჩვენებს მოსწავლეთა და სტუდენტთა პროცენტულ რაოდენობას, ვინც აივ ინფიცირებული დედიდან შვილზე ვირუსის გადაცემის გზების შესახებ დასმულ სამივე შეკითხვაზე სწორად გასცა პასუხი. რესპონდენტთა მხოლოდ მეხუთედმა (21.2%) უპასუხა სამივე შეკითხვას სწორად. სტუდენტების მიერ გაცემული სწორი პასუხების რაოდენობა სტაბილურად მოსწავლეების მიერ სწორად გაცემული პასუხების რაოდენობას (შესაბამისად, 24.2% და 19.3%); ($\chi^2=5.88$, $df=1$, $p<0.05$).

დიაგრამა 16: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვინც სწორად ასახელებს დედიდან შვილზე აივ-ის გადაცემის ყველა გზას

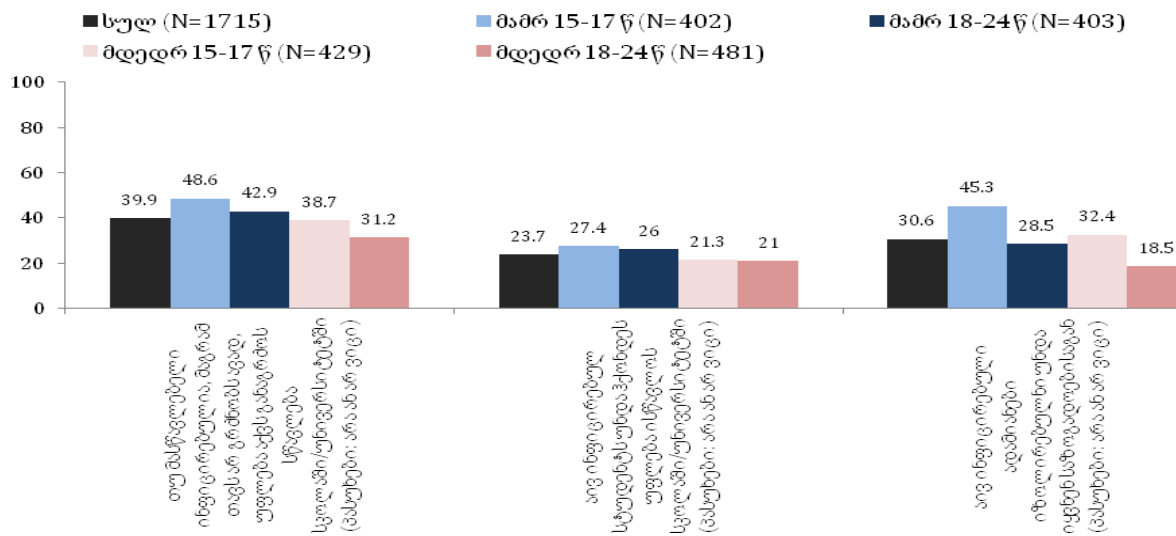

აივ-ასოცირებული სტიგმა და დისკრიმინაცია

აივ-თან ასოცირებულ სტიგმასა და დისკრიმინაციას მიეკუთვნება აივ პოზიტიური ადამიანების მიმართ ნეგატიური დამოკიდებულება, მათი გარიყვის მცდელობა, ძალადობა ან სასტიკი მოპყრობა, მომსახურებაზე უარის თქმა. იმ 1,753 მოსწავლეს და სტუდენტს, ვინც დაადასტურა, რომ სმენია აივ/შიდსის შესახებ, დამატებით დაუსვეს შეკითხვები, რომლებიც აივ-თან ასოცირებულ სტიგმას შეეხებოდა და ამ კითხვებს პასუხი ყველა რესპონდენტმა გასცა. შედეგები წარმოდგენილია ქვემოთ (დიაგრამა 17).

რესპონდენტთა მხრიდან მადისკრიმინირებელი დამოკიდებულების სიხშირე იცვლებოდა სიტუაციების მიხედვით. ყველაზე ხშირად დასახელდა შემდეგი მადისკრიმინირებელი განწყობები: აივ პოზიტიურ მასწავლებელს არა აქვს უფლება, ასწავლოს სკოლაში/უნივერსიტეტში (19.2%); სიხშირის მხრივ მეორე ადგილზეა მოსაზრება, რომ აივ ინფიცირებული ადამიანები იზოლირებულნი უნდა იყვნენ საზოგადოების სხვა წევრებისაგან (15.3%); დაბოლოს, გამოკითხულთა 7.9% ეთანხმება მოსაზრებას, რომ აივ ინფიცირებულ მოსწავლეს/სტუდენტს არა აქვს უფლება, ისწავლოს სკოლაში/უნივერსიტეტში. უნდა აღინიშნოს, რომ მადისკრიმინირებელი დამოკიდებულება სჭარბობს მამრობითი სქესის რესპონდენტებში, განსაკუთრებით, 15-17 წლის ასაკობრივ ჯგუფში.

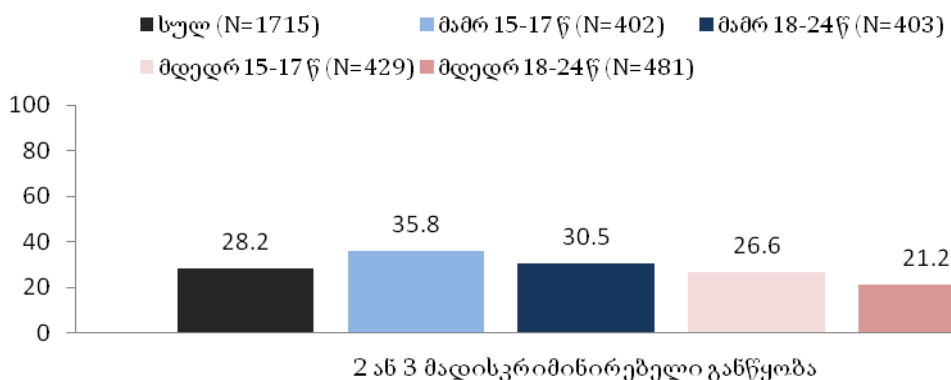
დიაგრამა 17: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც სმენია აივ/შიდსის შესახებ და გამოხატავს აივ ინფიცირებული ადამიანების მიმართ მაღისკრიმინირებელ განწყობებს

* 38 გამოტოვებული შემთხვევა ანალიზში შესული არაა

ამ ანგარიშისთვის, ჩაითვა, რომ იმ რესპონდენტებს, ვინც 2 ან 3 მაღისკრიმინირებელი განწყობა გამოხატა, ზოგადად მაღისკრიმინირებელი დამოკიდებულება აქვთ აივ პოზიტიური ადამიანების მიმართ. ამ კატეგორიაში გამოკითხულთა 28.2% მოხდა (დიაგრამა 18).

დიაგრამა 18: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც აივ ინფიცირებული ადამიანების მიმართ მაღისკრიმინირებელი განწყობა გააჩნია

* 38 გამოტოვებული შემთხვევა თითოეული შეკითხვისთვის, რომლებიც ანალიზში არ შესულა

იმის უკეთ გასაგებად, თუ მოსწავლეებისა და სტუდენტების რომელი მახასიათებლები წარმოადგენს მაღისკრიმინირებელი განწყობის პრედიქტორებს, გამოყენებული იყო OLS რეგრესია. მაღისკრიმინირებელი დამოკიდებულების რაოდენობა ვარირებდა 0-დან (დამოკიდებულება არ იყო) 3-

მდე (სამივე მაღისკრიმინირებული დამოკიდებულება), მოხდა შედეგების რეგრესიის ანალიზი ოთხი სავარაუდო პრედიქტორის მიხედვით:

- **ასაკი**, წლებში გამოხატული, რათა გადამოწმდეს, უფრო ახალგაზრდა ასაკშია მეტად გამოხატული მაღისკრიმინირებული დამოკიდებულება, თუ მოზრდილ ასაკში;
- **სქესი** (მდედრ=1), რათა გადამოწმდეს, გოგონებში უფრო მეტად არის გამოხატული მაღისკრიმინირებული დამოკიდებულება, თუ ვაჟებში;
- **თბილისში ცხოვრების ხანგრძლივობა**, ერთ წელზე ნაკლები ($n=121$), რათა გვეჩვენა, რეგიონებიდან ჩამოსულ ახალგაზრდებს ხომ არ ახასიათებთ უფრო მეტად მაღისკრიმინირებული დამოკიდებულება, ვიდრე თბილისში ხანგრძლივად მცხოვრებთ; და
- **აივ ცოდნის დონე: სწორი პასუხები ხუთ სტანდარტულ კითხვაზე** აივ-ის გადაცემის გზების შესახებ, რათა გვეჩვენა, ახდენს თუ არა ზეგავლენას აივ-ის გადაცემის გზების ცოდნა მაღისკრიმინირებული დამოკიდებულების ჩამოყალიბებაზე.

ცხრილი 3 წარმოგიდგენს OLS რეგრესიის შედეგებს. როგორც აღნიშნულია, აივ ინფიცირებული ადამიანების მიმართ მაღისკრიმინირებული დამოკიდებულების სტატისტიკურად სარწმუნო პრედიქტორებს მიეკუთვნება 1) აივ-ის გადაცემის გზების ცოდნა და 2) სქესი.

სტანდარტიზებული ბეტას გამოყენებით, რომელიც ყველა მახასიათებლების შედარების საშუალებას იძლევა, აივ პოზიტიური ადამიანების მიმართ არადისკრიმინაციული დამოკიდებულების ყველაზე მძლავრ პრედიქტორს აივ-ის გადაცემის გზების ცოდნა წარმოადგენს ($Beta = -0.466$, $p < 0.00$). უარყოფითი ნიშანი იმაზე მიუთითებს, რომ აივ-ის გადაცემის გზების ცოდნის დონის მატების კვალდაკვალ, იკლებს მაღისკრიმინირებული დამოკიდებულების რაოდენობა.

ცხრილი 3: აივ ინფიცირებული ადამიანების მიმართ მაღისკრიმინირებული დამოკიდებულების OLS რეგრესია თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების სხვადასხვა მახასიათებლებზე

მახასიათებელი	β (ბეტა)	B (სტანდარტი- ზებული)	T- ტესტი	P- მნიშვნელობა
ასაკი	- 0.006	- 0.013	- 0.59	0.55
სქესი (მდედრ=1)	- 0.376	- 0.168	- 7.89	0.00
ცხოვრობდა თბილისში < 1 წელი (=1)	- 0.011	- 0.003	- 0.16	0.90
აივ-ის გადაცემის გზების შესახებ 5 კითხვაზე სწორი პასუხების რ-ბა	- 0.356	- 0.466	-21.48	0.00
ინტერსექტი	2.241	---	12.11	0.00
F=130.57				0.00
მისადაგებული $R^2=0.23$				
N=1710				

* 5 გამოტოვებული შემთხვევა

აივ ინფიცირებულთა მიმართ მაღისკრიმინირებელი დამოკიდებულების შემდგომ მძლავრ პრედიქტორს გენდერი წარმოადგენს ($\text{Beta}=-0.168$, $p<0.00$), რომელიც იმას გვიჩვენებს, რომ მამრობითი სქესის რესპონდენტებთან შედარებით, მდედრობითი სქესის ახალგაზრდებში ნაკლებად არის გამოხატული მაღისკრიმინირებელი განწყობა. რესპონდენტთა ასაკისა და თბილისში ხანგრძლივად ცხოვრების ფაქტორის გაანალიზებამ მნიშვნელოვანი კორელაცია არ გამოვლინა.

ასევე, უნდა აღინიშნოს, რომ რესპონდენტთა ზემოთ აღნიშნულმა ოთხმა მახასიათებელმა მაღისკრიმინირებელ განწყობებში დისპერსიის ზომიერი პროპორცია შეადგინა (23%); შესაბამისად, ალბათ, არსებობს მოსწავლეთა და სტუდენტთა სხვა მახასიათებლები, რომლებიც ხელს უწყობს აივ ინფიცირებული ადამიანების მიმართ მაღისკრიმინირებელი დამოკიდებულების მეტად ან ნაკლებად ჩამოყალიბებას. ასეთი პრედიქტორების გამოსავლენად, სასურველია, დამატებითი კვლევების ჩატარება.

დაბოლოს, ცალკე იყო შეკითხვა იმის შესახებ, დართავდნენ თუ არა საკუთარ შვილს უფლებას, ეთამაშა აივ ინფიცირებულ ბავშვთან. 1,715 რესპონდენტიდან ამ კითხვას პასუხი “არა” გასცა 35.3%–მა, ხოლო 30.6%–ის პასუხი იყო “არ ვიცი”, რაც, ჯამში, 65.8% -ს შეადგენს. რაც იმაზე მიუთითებს, რომ რესპონდენტთა დაახლოებით ორი მესამედი არ თვლის, რომ მისი შვილისათვის აივ-პოზიტიურ თანატოლთან ერთად თამაში უსაფრთხო იქნება. ასეთი მოსაზრებები, სავარაუდოდ, აძლიერებს სტიგმას და ნოყიერ ნიადაგს ქმნის აივ ინფიცირებული ბავშვების დისკრიმინაციისათვის.

ნარკოტიკები – ხელმისაწვდომობა და მოხმარება

მოსწავლეებსა და სტუდენტებს ეკითხებოდნენ, ოდესმე გაუსინჯავთ თუ არა 10 სხვადასხვა ნარკოტიკიდან 1 ან მეტი.¹³ აღმოჩნდა, რომ დაახლოებით ერთნაირი იყო მდედრობითი და მამრობითი სქესის მოსწავლეების და მდედრობითი და მამრობითი სქესის სტუდენტების ის რაოდენობა (18.0%–19.7%), ვისაც ოდესმე გაუსინჯავს ნარკოტიკული საშუალებები (*დიაგრამა 19*).¹⁴

დიაგრამა 19 ასევე წარმოგვიდგენს იმ სამ ძირითად ნარკოტიკულ საშუალებას, რომლებიც “ძალიან ადვილად ხელმისაწვდომად” ან “საკმაოდ ადვილად ხელმისაწვდომად” მიიჩნევა. გამოკითხული ახალგაზრდების ნახევარზე ცოტა მეტი (53.8%) ყველაზე ხელმისაწვდომ ფსიქოაქტიურ ნივთიერებებად დამამშვიდებელ/საძილე საშუალებებს მიიჩნევს. ამ მაჩვენებლის ასაკობრივ ტრილში გაანალიზებით მნიშვნელოვანი სხვაობა არ დაფიქსირებულა; თუმცა, ბიჭებთან შედარებით, გოგონების უფრო დიდი რაოდენობა მიიჩნევდა

¹³ დამამშვიდებელი და/ან საძილე საშუალებები (ექიმის დანიშნულების გარეშე); ექსტაზი; LSD; ამფეტამინის/მეტამფეტამინის აბები; კუსტარულად დამზადებული ამფეტამინი/მეტამფეტამინი (“ვინტი”, “ჯეფი”); კოკაინი; ჰეროინი; კოდეინი; სუბუტექსი; ინჰალანტები

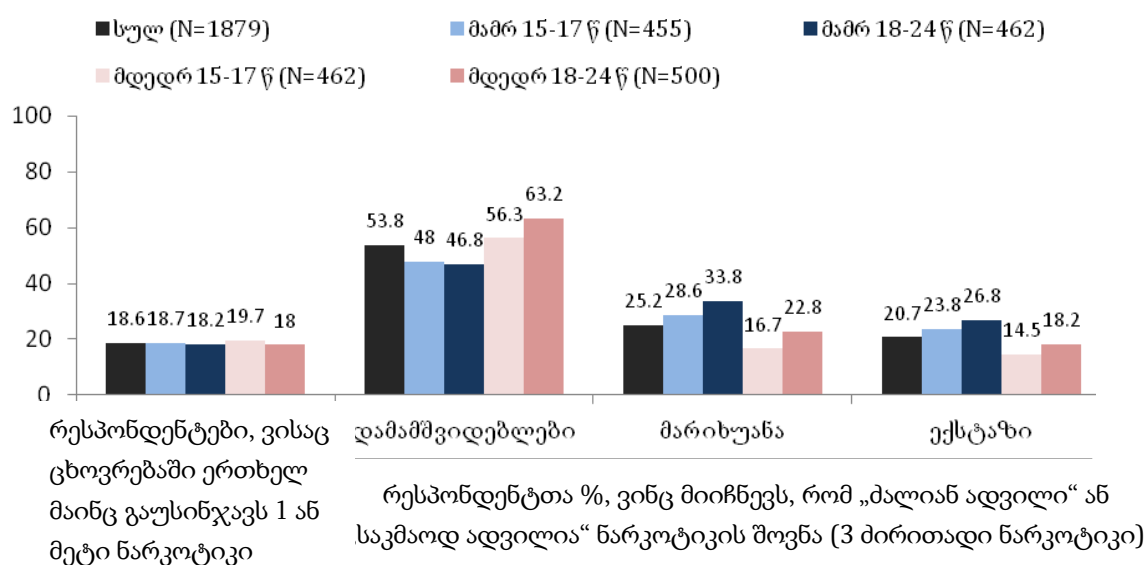
¹⁴ ESPAD-ის კვლევის ანგარიშში, რესპონდენტთა 20% ადასტურებდა სულ მცირე, ერთი არალეგალური ნარკოტიკის მოხმარებას. იგივე ანგარიშის თანხმად, ეაუების 33% და გოგონების 8%-ს ცხოვრებაში ერთხელ მაინც ჰქონდა გასინჯული არალეგალური ნარკოტიკი.

დამამშვიდებლებს ადვილად ხელმისაწვდომად (შესაბამისად, 47.3% და 59.8%); ($\chi^2=23.14$, $df=1$, $p<0.00$).

ასევე შედარებით ადვილად ხელმისაწვდომად მიაჩნიათ მარიხუანა და ექსტაზი. ვაჟების უფრო მეტი წილი (31.2%), ვიდრე გოგონებისა (19.9%), თვლის მარიხუანას ადვილად ხელმისაწვდომად ($\chi^2=39.74$, $df=1$, $p<0.00$); მოსწავლეებთან შედარებით, სტუდენტებისთვის უფრო ხელმისაწვდომია მარიხუანა (შესაბამისად, 22.6% და 28.1%); ($\chi^2=7.67$, $df=1$, $p<0.01$).

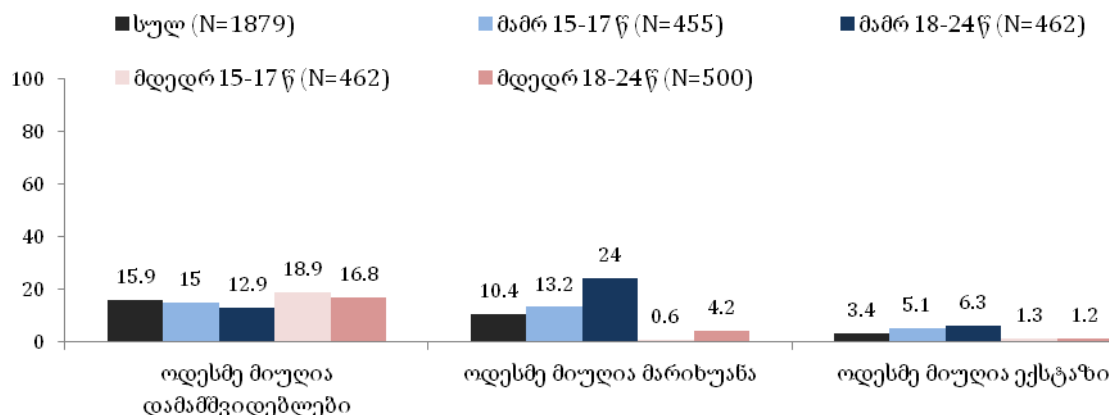
ექსტაზი ბიჭებისთვის უფრო ხელმისაწვდომია, ვიდრე გოგონებისთვის (შესაბამისად, 25.3% და 16.4%); ($\chi^2=26.05$, $df=1$, $p<0.00$). ასაკობრივ ჯგუფებში ამ მაჩვენებელთან დაკავშირებით მნიშვნელოვანი განსხვავება არ დაფიქსირებულა.

დიაგრამა 19: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც ცხოვრებაში ერთხელ მაინც მოუხმარია ერთი ან მეტი ნარკოტიკი და ის სამი ძირითადი ნარკოტიკული საშუალება, რომლებიც “ძალიან ადვილად” ან “საკმაოდ ადვილად” ხელმისაწვდომია”

დიაგრამა 20 გვიჩვენებს იმ სამი ნარკოტიკის მოხმარების მასშტაბებს, რომელთა შოვნა “ძალიან” ან “საკმაოდ ადვილია”. მოსწავლეთა და სტუდენტთა 15.9%-ს ოდესმე მოუხმარია დამამშვიდებელი/საძილე საშუალებები; 10.4%-ს მოუხმარია მარიხუანა, ხოლო 3.4%-ს – ექსტაზი.

დიაგრამა 20: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც ოდესმე მოუხმარია მარიხუანა, დამამშვიდებელი საშუალებები და ექსტაზი

დამამშვიდებელი საშუალებების ოდესმე მოხმარების თვალსაზრისით, მცირე, მაგრამ სტატისტიკურად მნიშვნელოვანი განსხვავება გამოვლინდა გოგონებსა და ვაჟებს შორის. საშუალოდ, გოგონების 17.6%-მა და ვაჟების 13.9%-მა აღნიშნა დამამშვიდებლების მიღება ($\chi^2=4.85$, $df=1$, $p<0.02$). თუმცა, ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ შეკითხვის დასმის ფორმა არ გამორიცხავდა დამამშვიდებელი საშუალებების სამედიცინო მიზნით მიღებასაც; ასევე, კითხვარში არ იყო დაკონკრეტებული, რომელი მედიკამენტები შედის ამ კატეგორიაში, ასე რომ, რესპონდენტებს შეეძლოთ, პრეპარატების ფართო სპექტრი ეგულისხმათ. აქედან გამომდინარე, დამამშვიდებელი საშუალებების მოხმარებასთან დაკავშირებული შედეგების ინტერპრეტაციას გარკვეული სიფრთხილით უნდა მოვეკიდოთ.

მარიხუანას მოხმარებასთან დაკავშირებულ პასუხებში იყო განსხვავებები როგორც ასაკობრივი, ასევე გენდერული ჯგუფების მიხედვით (**ცხრილი 4**). საშუალოდ, 15-17 წლის მოსწავლეების 6.9%-მა აღნიშნა, რომ გასინჯული აქვს მარიხუანა, ხოლო 18-24 წ ასაკობრივ ჯგუფში ეს მაჩვენებელი 13.7%-ის ტოლია ($\chi^2=28.88$, $df=1$, $p<0.00$). მონაცემების გენდერულ ჯგუფში განხილვის შედეგად გამოვლინდა, რომ ბიჭების 18.6%-ს და გოგონების მხოლოდ 2.5%-ს აქვს გასინჯული მარიხუანა ($\chi^2=124.59$, $df=1$, $p<0.00$).¹⁵

¹⁵ ESPAD-ის კვლევის ანგარიშში, მოსწავლეთა 17%-მა (ბიჭების 31% და გოგონების 4%) დაადასტურა მარიხუანას მოხმარება.

ცხრილი 4: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც ოდესმე მოუხმარია მარიხუანა, დროის სხვადასხვა პერიოდის მიხედვით

მოუხმარია მარიხუანა	ყველა რესპონდენტი (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლეები (N=455)	სტუდენტები (N=462)	მოსწავლეები (N=462)	სტუდენტები (N=500)
სიცოცხლის განმავლობაში	10.4%(195/1879)	13.2% (60/455)	24.0%(111/462)	0.6% (3/462)	4.2% (21/500)
ბოლო 12 თვის განმავლობაში	4.0% (76/1879)	6.6% (30/455)	7.6% (35/462)	0.6% (3/462)	1.6% (8/500)
ბოლო 30 დღეში	1.0% (18/1879)	1.1% (5/455)	1.5% (7/462)	0.4% (2/462)	0.8% (4/500)

ყოველი 12 რესპონდენტიდან დაახლოებით ერთს (8.4%) მარიხუანა გასინჯული აქვს 18 წლამდე ასაკში. ამ მაჩვენებელთან დაკავშირებით გამოვლინდა როგორც გენდერული, ასევე ასაკობრივი განსხვავებები. კერძოდ, ვაჟების 15.3%-მა გასინჯა მარიხუანა 18 წლამდე ასაკში, ხოლო გოგონებში ეს მაჩვენებელი 1.8%-ის ტოლია ($\chi^2=111.74$, $df=1$, $p<0.00$).

რაც შეეხება ექსტაზის მოხმარებას, მოსწავლეებსა და სტუდენტებს შორის განსხვავება არ დაფიქსირებულა. თუმცა, სტატისტიკურად მნიშვნელოვანი განსხვავება აღმოჩნდა მდედრობითი და მამრობითი სქესის რესპონდენტების მონაცემთა შედარებისას (ცხრილი 5). კერძოდ, ვაჟების 5.7%-ს აქვს მოხმარებული ექსტაზი, მაშინ, როცა ეს მაჩვენებელი გოგონებში მხოლოდ 1.2%-ს უახლოვდება ($\chi^2=27.92$, $df=1$, $p<0.00$).

ცხრილი 5: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც ოდესმე მოუხმარია ექსტაზი დროის სხვადასხვა პერიოდის მიხედვით

მოუხმარია ექსტაზი	ყველა ახალგაზრდა (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლეები (N=455)	სტუდენტები (N=462)	მოსწავლეები (N=455)	სტუდენტები (N=500)
სიცოცხლის განმავლობაში	3.4% (66/1879)	5.1% (23/455)	6.3% (29/462)	1.3% (6/462)	1.6%(8/500)
ბოლო 12 თვის განმავლობაში	2.0% (37/1879)	2.6% (12/455)	3.5% (16/462)	0.2% (1/462)	1.6%(8/500)
ბოლო 30 დღეში	1.1% (20/1879)	2.0% (9/455)	1.7% (8/462)	0.0% (0/462)	0.6%(3/500)

შეკითხვაზე, მოუხმარიათ თუ არა ოდესმე ინექციური ნარკოტიკები, დადებითი პასუხი გასცა რესპონდენტთა მხოლოდ 0.6%-მა (ანუ, 1,879 მონაწილიდან მხოლოდ 12-მა). პროცენტულად შედარებით მაღალი მაჩვენებელი დაფიქსირდა

18-24 წლის მამრობითი სქესის სტუდენტებში (2.2%, ანუ 462 რესპონდენტიდან 10).¹⁶

ბოლო 12 თვის განმავლობაში ინექციური ნარკოტიკების მოხმარება 1,879 გამოკითხულიდან მხოლოდ 2-მა 18-24 წლის ვაჟმა დაადასტურა (0.1%).

იმ ათი სტუდენტი ვაჟიდან, ვინც აღნიშნა, რომ გასინჯული აქვს ინექციური ნარკოტიკი, 2-ს აივ-ზე ტესტირება აქვს ჩატარებული; აივ ტესტირება არ გაუვლია იმ ორ გოგონას, ვისაც ინექციის გზით მოუხმარია ნარკოტიკი.

სქესობრივი ქცევა – სქესობრივი კონტაქტი, სქესობრივი პარტნიორები და კონდომის გამოყენება

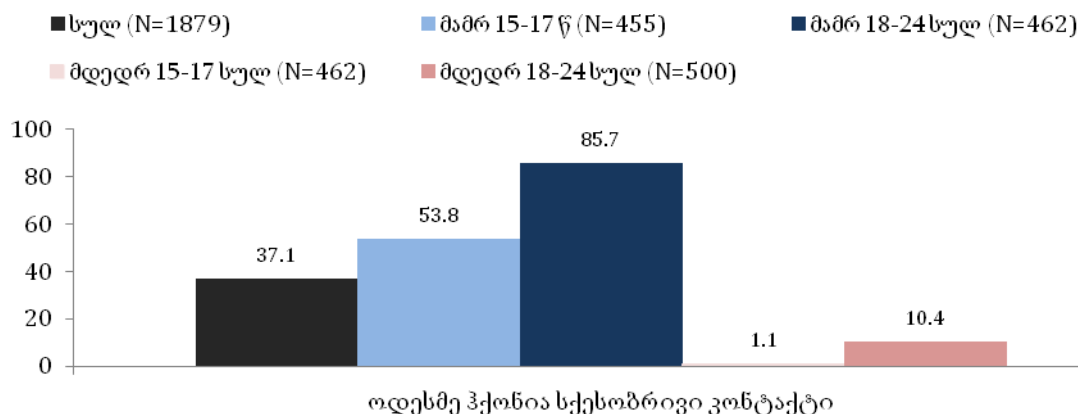
ყველა რესპონდენტს დაუსვეს შეკითხვა, ჰქონიათ თუ არა მათ ოდესმე სქესობრივი კონტაქტი; ყოველი 5 გამოკითხულიდან თითქმის 2-მა (37.1%) დადებითი პასუხი გასცა ამ კითხვაზე (*დიაგრამა 21*). ძალიან დიდი განსხვავება გამოვლინდა ამ მაჩვენებლის გენდერულ ჭრილში გაანალიზებით: გოგონების მხოლოდ 5.9%-ს ჰქონდა სქესობრივი კონტაქტი, მაშინ, როცა ვაჟებში ეს მაჩვენებელი 69.9%-ის ტოლია ($\chi^2=823.02$, $df=1$, $p<0.00$). თუმცა, ასევე აუცილებელია, რომ სქესობრივ გამოცდილებასთან დაკავშირებული პასუხები გაანალიზდეს დაუქორწინებელ რესპონდენტებში ასაკისა და სქესის მიხედვით.

15-17 წ სკოლის მოსწავლეები (დაუქორწინებელი) – სტატისტიკურად მნიშვნელოვანი განსხვავება დაფიქსირდა ამ ასაკობრივ ჯგუფში გოგონებსა და ვაჟებს შორის: ბიჭების 53.8%-ს და გოგონების მხოლოდ 1.1%-ს (462-დან 5) ჰქონდა სქესობრივი კავშირი. პირველი სქესობრივი კავშირის ასაკის მედიანა ბიჭებისათვის 14 წელია, ხოლო გოგონებისათვის – 16 წელი.

18-24 წ დაუქორწინებელი სტუდენტები – 962 სტუდენტი რესპონდენტიდან, 914 (95.3%) არასოდეს ყოფილა დაქორწინებული (კვლევის მომენტისათვის, 4.0% იყო ქორწინებაში, ხოლო 1.0% - განქორწინებული). სკოლის მოსწავლეების მსგავსად, სტუდენტთა პოპულაციაშიც დაფიქსირდა განსხვავება გენდერულ ჯგუფებში: დაუქორწინებელი სტუდენტი ვაჟების 85.3%-ს ჰქონდა სქესობრივი კავშირის გამოცდილება, ხოლო გოგონებში ეს მაჩვენებელი მხოლოდ 4.3%-ს (468-დან 20) შეადგენს ($\chi^2=607.72$, $df=1$, $p<0.00$). პირველი სქესობრივი კავშირის ასაკის მედიანა ორივე სქესის დაუქორწინებელი სტუდენტებისათვის 15 წელია.

¹⁶ ESPAD-ის კვლევაში რესპონდენტთა 0.2%-ს ჰქონდა ოდესმე მოხმარებული ინექციური ნარკოტიკი.

დიაგრამა 21: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც ოდესმე ჰქონია სქესობრივი კონტაქტი

ყველა იმ რესპონდენტს, ვისაც ჰქონდა სქესობრივი კავშირის გამოცდილება, სთხოვდნენ, დაეკონკრეტებინათ, ვისთან ჰქონდათ პირველი სქესობრივი კონტაქტი (**დიაგრამა 22**). ამ მონაცემების ასაკის და სქესის მიხედვით დეზაგრეგაცია შემდეგ სურათს გვაძლევს:

15-17 წლის მოსწავლეები:

- ვაჟები (n=223): 44.4%-მა პირველი სქესობრივი კავშირი დაამყარა კომერციული სექსის მეშვეობით; 30.9%-მა - შემთხვევით პარტნიორთან; 19.3%-მა - შეყვარებულ გოგონასთან.
- გოგონები (n=5): ხუთივე გოგონას პირველი სქესობრივი კონტაქტი ჰქონდა შეყვარებულ ბიჭთან.

18-24 წლის მამრობითი სქესის სტუდენტები:

- დაუქორწინებელი ვაჟები (n=361): 51.0%-მა პირველი სქესობრივი კავშირი დაამყარა კომერციულ სექს-მეშვეობით; 33.4%-მა - შემთხვევით პარტნიორთან; 14.2%-მა - შეყვარებულ გოგონასთან.
- დაქორწინებული ვაჟები (n=13): 53.8%-მა (7 რესპონდენტი) პირველი სქესობრივი კავშირი დაამყარა შემთხვევით პარტნიორთან; 30.8%-მა (4 რესპონდენტი) - კომერციული სექსის მეშვეობით; ხოლო 15.4%-მა (2 რესპონდენტი) - შეყვარებულ გოგონასთან.
- განქორწინებული/გაშორებული ვაჟები (n=3): სამივეს პირველი სქესობრივი კონტაქტი შემთხვევით პარტნიორთან ჰქონდა.

18-24 წლის მდედრობითი სქესის სტუდენტები:

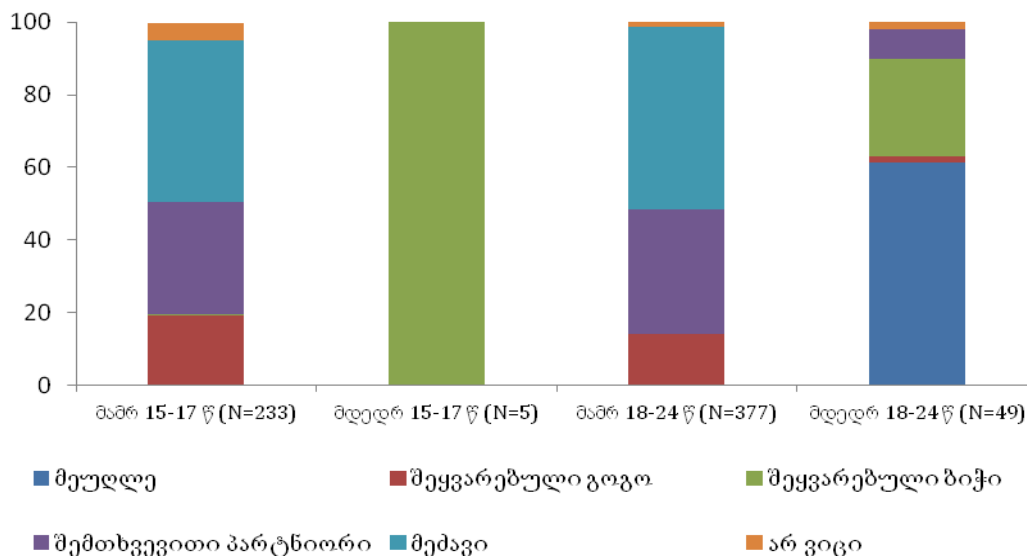
- დაუქორწინებელი გოგონები (n=17): 58.8%-მა (10 რესპონდენტი) პირველი სქესობრივი კავშირი დაამყარა შეყვარებულ ბიჭთან, 23.5%-მა (4 რესპონდენტი) - შემთხვევით პარტნიორთან; 1-მა - შეყვარებულ გოგონასთან 5.9%-მა (1

რესპონდენტი) – მეუღლესთან;¹⁷ 1 რესპონდენტი აღნიშნავს, რომ არ ახსოვს, ვინ იყო მისი პირველი სქესობრივი პარტნიორი.

- დაქორწინებული გოგონები (n=25): 92.0%-მა (23 რესპონდენტი) პირველი სქესობრივი კავშირი დაამყარა მეუღლესთან და 8.0%-მა (2 რესპონდენტი) - შეყვარებულ ბიჭთან.
- განქორწინებული/გაშორებული გოგონები (n=7): 85.7%-ს (6 რესპონდენტი) პირველი სქესობრივი კონტაქტი მეუღლესთან ჰქონდა, ხოლო ერთ გოგონას პირველი სქესი ჰქონდა მეგობარ ბიჭთან.

ცალკე უნდა აღინიშნოს, რომ მამრობითი სქესის ერთმა მოსწავლემ და მდედრობითი სქესის ერთმა სტუდენტმა დაადასტურა პირველი სქესობრივი კონტაქტი თავისივე სქესის ადამიანთან.

დიაგრამა 22: პირველი სქესობრივი პარტნიორი თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტებისათვის, ვისაც ოდესმე ჰქონია სქესობრივი კონტაქტი

მხოლოდ 18-24 წლის სტუდენტები (უნივერსიტეტები ან პროფესიული კოლეჯები)

ეს სექცია მხოლოდ 18-24 წლის სტუდენტების მონაცემებს წარმოგვიდგენს, რადგან სქესობრივ ქცევასთან დაკავშირებული ზოგიერთი სენსიტიური შეკითხვა 15-17 წლის მოსწავლეებისთვის განკუთვნილ კითხვარში არ იყო შეტანილი. ამდენად, ეს სექცია წარმოგვიდგენს 962 სტუდენტის (462 ვაჟი და 500 გოგონა) პასუხების გაანალიზების შედეგებს.

¹⁷ ის რესპონდენტი (22 წლის), რომელიც ქორწინებაში არასოდეს ყოფილა, აღნიშნავს, რომ პირველი სქესობრივი კონტაქტი მეუღლესთან ჰქონდა; ეს შეუსაბამოა იმით შეიძლება აიხსნას, რომ, საგარეოდ, ამ გოგონას ჰყავს მუდმივი/რეგულარული პარტნიორი, ხოლო რადგან შესაბამისი კითხვის პასუხების ჩამონათვალში ეს კატეგორია მოხსენიებული არ არის, ამიტომ შემოხაზა მეუღლე, როგორც მუდმივი პარტნიორთან ყველაზე ახლოს მდგომი კატეგორია.

თუკი UNGASS-ის სტანდარტიზებულ ინდიკატორს გამოვიყენებთ, 962 გამოკითხული სტუდენტიდან მამრობითი სქესის სტუდენტების 29.4%-ს და გოგონების 0%-ს ჰქონდა პირველი სქესობრივი კავშირი 15 წლამდე ასაკში.¹⁸

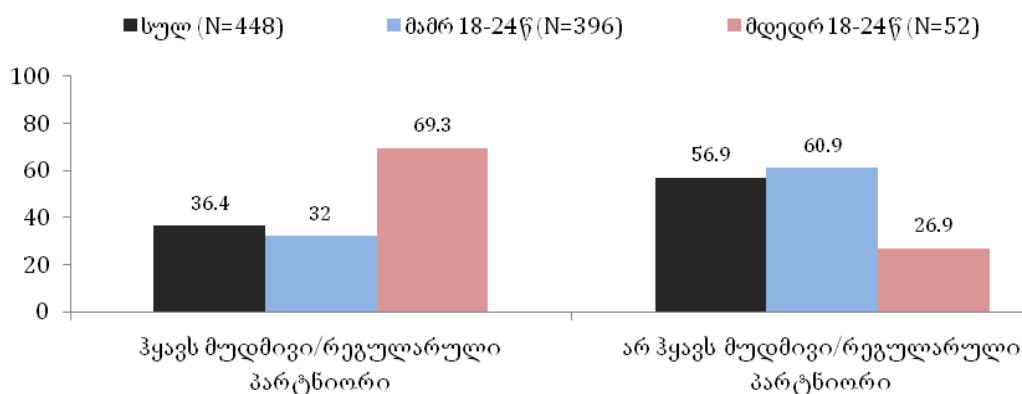
მეუღლე ან მუდმივი/რეგულარული პარტნიორი

იმ 448 სტუდენტს, ვისაც სქესობრივი კონტაქტი ჰქონდა, დაუსვეს შეკითხვა, ჰყავდათ თუა არა მათ მეუღლე ან მუდმივი სქესობრივი პარტნიორი. 28 ვაჟმა და 2 გოგონამ ამ კითხვაზე პასუხის გაცემისაგან თავი შეიკავა; დანარჩენ 368 ვაჟსა და 50 გოგონას შორის პროცენტული მონაცემები შემდეგნაირად გადანაწილდა (**დიაგრამა 23**): მამრობითი სქესის სტუდენტთა 60.9%-ს (396-დან 241) არ ჰყავდა მეუღლე ან მუდმივი სქესობრივი პარტნიორი, 31.2%-ს (368-დან 115) – რეგულარული პარტნიორი ჰყავდა, ხოლო 3.3%-ს (12) – მეუღლე.

მდებრობითი სქესის იმ სტუდენტებს შორის, ვისაც ოდესმე ჰქონია სქესობრივი კონტაქტი, 48.1% აღნიშნავს, რომ ჰყავს მეუღლე, 21.2%-ს ჰყავს რეგულარული პარტნიორი; ხოლო 26.9% – არც მეუღლე ჰყავს და არც რეგულარული პარტნიორი.

შესაბამისად, იმ სტუდენტებიდან, ვისაც სქესობრივი ცხოვრების გამოცდილება გააჩნია, გოგონების უფრო დიდ რაოდენობას (69.3%) ჰყავს რეგულარული სქესობრივი პარტნიორი, ვიდრე ვაჟებისას (32.0%); ($\chi^2=26.01$, $df=1$, $p<0.00$).

დიაგრამა 23: თბილისის სკოლის მოსწავლეებისა და უნივერსიტეტის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც ჰყავს მუდმივი (რეგულარული) სქესობრივი პარტნიორი

ამას გარდა, სტუდენტებს დაესვა კითხვა, ჰქონდათ თუ არა სქესობრივი კონტაქტი ბოლო 12 თვის განმავლობაში; 448 რესპონდენტიდან 386-მა (ანუ 86.2%) აღნიშნა, რომ სქესობრივად აქტიური იყო ბოლო წლის მანძილზე. ვაჟების 86.4% (342) და გოგონების 84.6% (44) ადასტურებს, რომ ბოლო 12 თვის განმავლობაში ჰქონდა სქესობრივი კონტაქტი (8 გამოტოვებული შემთხვევა).

¹⁸ UNGASS. 2010. Monitoring the Declaration of Commitment on HIV/AIDS; Guidelines on Construction of Core Indicators. ინდიკატორი №15: სქესი 15 წლამდე ასაკში, გვ. 56, ქენევა, შევამოვარი.

იმ სტუდენტთა სქესობრივი ქცევა, ვისაც ჰქონდა სქესობრივი კონტაქტი ბოლო 12 თვის განმავლობაში

ქვემოთ გაანალიზებულია იმ 386 სტუდენტის სქესობრივი ქცევის თავისებურებები, ვისაც ჰქონდა სქესობრივი კონტაქტი ბოლო 12 თვის განმავლობაში.

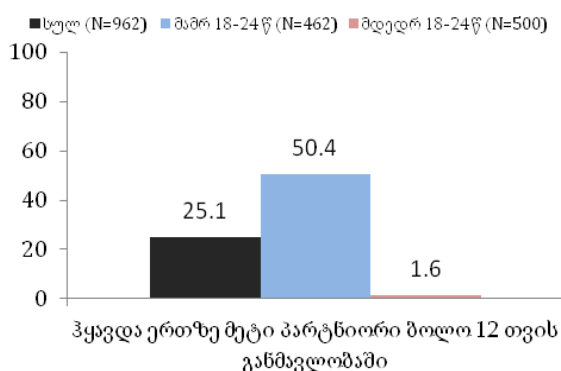
დიაგრამები 24 და 25 გვიჩვენებს იმ სტუდენტთა პროცენტულ რაოდენობას, ვისაც ერთზე მეტი პარტნიორი ჰყავდა ბოლო 12 თვის განმავლობაში და ვისაც ხუთი ან მეტი პარტნიორი ჰყავდა ბოლო 12 თვის განმავლობაში; ორივე დიაგრამაზე წარმოდგენილია მონაცემები ჯერ რესპონდენტთა მთელ რაოდენობაზე (N=962) გადათვლით და შემდეგ მხოლოდ იმ სტუდენტებზე (N=386) გაანგარიშებით, ვისაც ჰქონდა სქესობრივი კონტაქტი ბოლო 12 თვის განმავლობაში.

კვლევაში მონაწილე სტუდენტთაგან (N=962), მამრობითი სქესის რესპონდენტების ნახევარს (50.4%) ბოლო 12 თვის განმავლობაში ჰყავდა ერთზე მეტი სქესობრივი პარტნიორი; მდედრობითი სქესის სტუდენტებში ეს მაჩვენებელი 1.6%-ის (8 რესპონდენტი) ტოლია. იმ სტუდენტებს შორის, ვისაც სქესობრივი კონტაქტი ბოლო 12 თვის განმავლობაში ჰქონდა (N=386), ვაჟების თითქმის ორი მესამედი (68.2%) და გოგონების 18.2% აღნიშნავს, რომ ბოლო 12 თვის განმავლობაში ერთზე მეტი სქესობრივი პარტნიორი ჰყავდა.

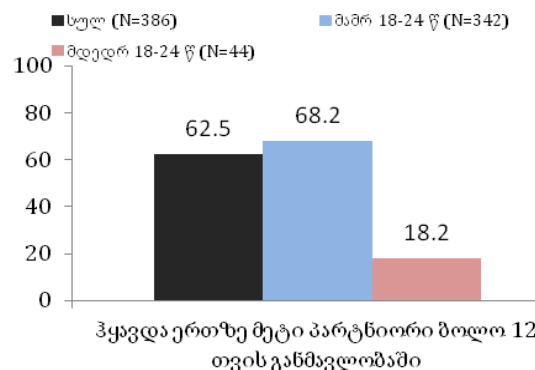
მამრობითი სქესის 342 სტუდენტიდან, ვისაც ჰქონდა სქესობრივი კონტაქტი ბოლო 12 თვის განმავლობაში, 233-ს (68.2%) ერთზე მეტი პარტნიორი ჰყავდა. მათ შორის, 34-მა რესპონდენტმა (14.6%) აღნიშნა, რომ “არასოდეს” ან “იშვიათად” გამოუყენებია კონდომი.

დიაგრამა 24: თბილისის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც ერთზე მეტი პარტნიორი ჰყავდა ბოლო 12 თვის განმავლობაში, რესპონდენტთა მთელ რაოდენობაზე და მხოლოდ იმ სტუდენტებზე გადათვლით, ვისაც ჰქონდა სქესობრივი კონტაქტი ბოლო 12 თვის განმავლობაში

ყველა სტუდენტს შორის

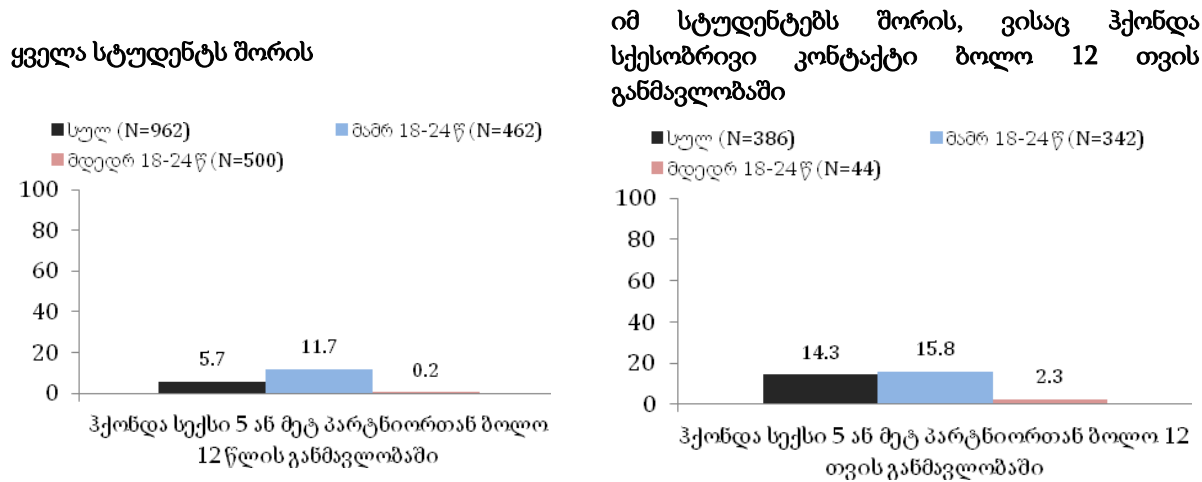
იმ სტუდენტებს შორის, ვისაც ჰქონდა სქესობრივი კონტაქტი ბოლო 12 თვის განმავლობაში

იმ სტუდენტთა საერთო რაოდენობა, ვისაც ბოლო 12 თვის განმავლობაში 5 ან მეტი სქესობრივი პარტნიორი ჰყავდა, შეადგენს ვაჟების 11.7%-ს და გოგონების

0.2% -ს. იგივე მონაცემების მხოლოდ იმ სტუდენტებზე გადათვლით, ვისაც ბოლო 12 თვის განმავლობაში ჰქონდა სქესობრივი კონტაქტი, ეს მაჩვენებლები, შესაბამისად, უტოლდება 15.8% და 2.3%-ს (დიაგრამა 25).

დიაგრამა 25: თბილისის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც ხუთი ან მეტი პარტნიორი ჰყავდა ბოლო 12 თვის განმავლობაში, რესპონდენტთა მთელ რაოდენობაზე და მხოლოდ იმ სტუდენტებზე გადათვლით, ვისაც ჰქონდა სქესობრივი კონტაქტი ბოლო 12 თვის განმავლობაში

მამრობითი სქესის იმ სტუდენტთა საერთო რაოდენობიდან (n=127), რომლებმაც აღნიშნეს მეუღლის ან მუდმივი პარტნიორის ყოლა, 125-მა აღიარა, რომ ბოლო 12 თვის განმავლობაში ერთზე მეტი სქესობრივი პარტნიორი ჰყავდათ. ამ უკანასკნელთა შორის 91-ს (72.8%) ბოლო 12 თვის განმავლობაში ერთზე მეტი სქესობრივი პარტნიორი ჰყავდა, ხოლო 28-ს (22.4%) – 5-ზე მეტი.

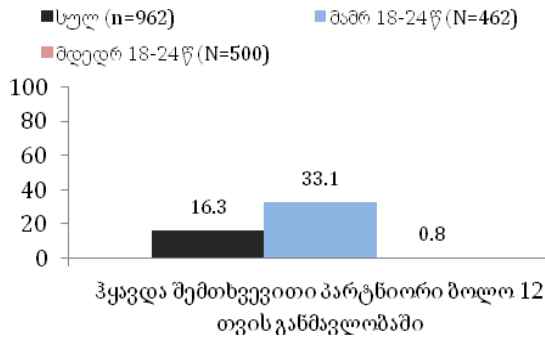
მდედრობითი სქესის იმ 36 სტუდენტიდან, ვისაც მეუღლე ან მუდმივი პარტნიორი ჰყავდა, 35-მა უპასუხა კითხვას ბოლო 12 თვის მანძილზე სქესობრივი პარტნიორების რაოდენობის შესახებ. აღმოჩნდა, რომ მათგან 5 რესპონდენტს (14.2%) ერთზე მეტი სქესობრივი პარტნიორი ჰყავდა ბოლო წლის მანძილზე.

შემთხვევითი სქესობრივი პარტნიორები

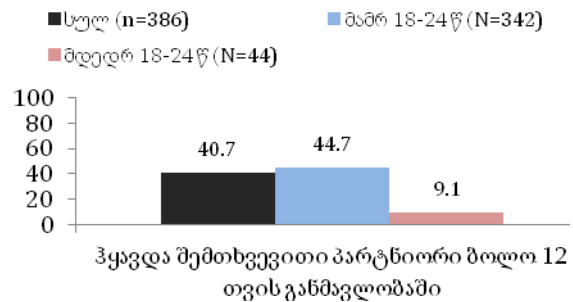
შემთხვევითი სქესობრივი პარტნიორი განისაზღვრება, როგორც სქესობრივი პარტნიორი, რომელთან ურთიერთობა შემთხვევით ხასიათს ატარებს და რომელსაც რესპონდენტი არ მიიჩნევს რეგულარულ/მუდმივ სქესობრივ პარტნიორად. მამრობითი სქესის სტუდენტების მესამედმა (33.1%) და მდედრობითი სქესის სტუდენტთა 0.8%-მა აღნიშნა, რომ ბოლო 12 თვის განმავლობაში ჰყავდა შემთხვევითი სქესობრივი პარტნიორი, რაც სტუდენტთა საერთო რაოდენობის 16.3%-ს (სულ 157 რესპონდენტი) შეადგენს (დიაგრამა 26).

დიაგრამა 26: თბილისის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც ჰყავდა შემთხვევითი სქესობრივი პარტნიორი ბოლო 12 თვის განმავლობაში რესპონდენტთა მთელ რაოდენობაზე და მხოლოდ იმ სტუდენტებზე გადათვლით, ვისაც ჰქონდა სქესობრივი კონტაქტი ბოლო 12 თვის განმავლობაში

ყველა სტუდენტს შორის

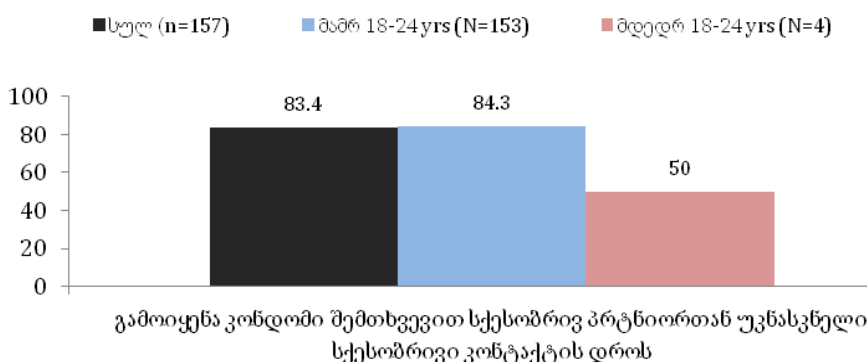

იმ სტუდენტებს შორის, ვისაც ჰქონდა სქესობრივი კონტაქტი ბოლო 12 თვის განმავლობაში

იმ სტუდენტებს შორის, ვისაც სქესობრივი ცხოვრების გამოცდილება აქვს, ვაჟების 44.7%-ს და გოგონების 9.1%-ს ჰყავდა შემთხვევითი სქესობრივი პარტნიორი ბოლო 12 თვის განმავლობაში. შეკითხვაზე, გამოიყენეს თუ არა კონდომი შემთხვევით პარტნიორთან უკანასკნელი სქესობრივი კონტაქტის დროს, უარყოფითი პასუხი გასცა ვაჟების 84.3%-მა და გოგონების 50.0%-მა (4 რესპონდენტისგან 2-მა). (დიაგრამა 27).

დიაგრამა 27: თბილისის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც ჰყავდა შემთხვევითი სქესობრივი პარტნიორი ბოლო 12 თვის განმავლობაში და გამოიყენა კონდომი შემთხვევით სქესობრივ პარტნიორთან უკანასკნელი სქესობრივი კონტაქტის დროს

მამრობითი სქესის იმ სტუდენტებს შორის (n=127), ვინც მეუღლის ან მეუღლის პარტნიორის ყოლას აღნიშნავდა, 122-მა უპასუხა შეკითხვას: “გყავდათ თუ არა შემთხვევითი სქესობრივი პარტნიორი ბოლო 12 თვის განმავლობაში?” (5 გამოტოვებული შემთხვევა). ამ რესპონდენტების ნახევარმა (50.0% ან 61 რესპონდენტი) დაადასტურა, რომ ბოლო 12 წლის განმავლობაში ჰყავდა შემთხვევითი სქესობრივი პარტნიორი.

იმ გოგონებს შორის ($n=36$), ვინც მეუღლის ან მუდმივი პარტნიორის ყოლას აღნიშნავდა, ამ შეკითხვას პასუხი გასცა 33-მა რესპონდენტმა (3 გამოტოვებული შემთხვევა). ამათგან, მხოლოდ ორმა (6.1%) დაადასტურა ბოლო 12 თვის განმავლობაში შემთხვევითი პარტნიორის ყოლა; ეს ორი იყო სტუდენტი გოგონა, რომლებიც არ იყვნენ დაქორწინებულნი, თუმცა ჰყავდათ რეგულარული პარტნიორი.

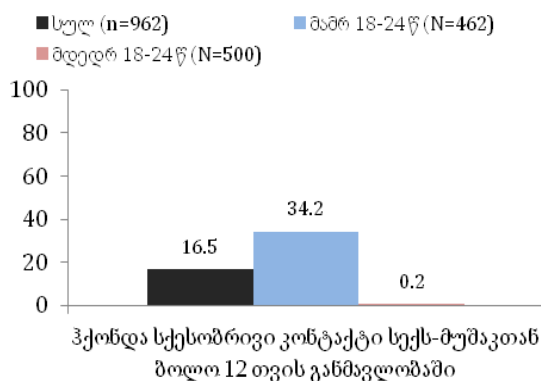
სექსი კომერციული სექსის მუშაკთან

მოცემული კვლევისთვის კომერციული სექსის მუშაკი განისაზღვრა, როგორც “პარტნიორი, ვისაც მიეცით ფული ან სხვა მატერიალური ანაზღაურება სექსის სანაცვლოდ”. სტუდენტთა საერთო რაოდენობიდან ($N=962$), ვაჟების 34.2%-ს და გოგონების 0.2%-ს ჰქონდა სქესობრივი კავშირი კომერციული სექსის მუშაკთან ბოლო 12 თვის განმავლობაში (დიაგრამა 28).

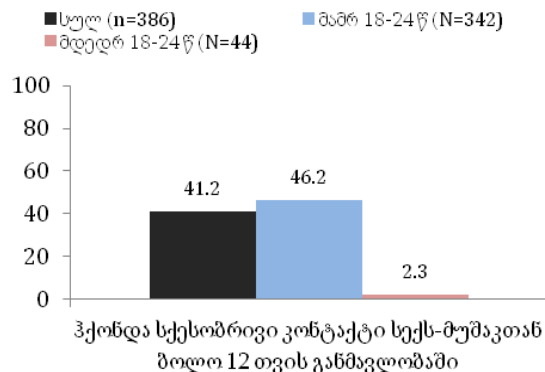
ხოლო იმ სტუდენტებს შორის, ვისაც ბოლო წლის განმავლობაში ჰქონდათ სქესობრივი ურთიერთობა ($N=386$), ვაჟების თითქმის ნახევარი (46.2%) და გოგონების უმნიშვნელო წილი (2.3%) აღნიშნავს, რომ ამ პერიოდის განმავლობაში ჰქონდათ სქესობრივი კავშირი კომერციული სექსის მუშაკთან.

დიაგრამა 28: თბილისის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც ჰქონდა სქესობრივი კონტაქტი სექს-მუშაკთან ბოლო 12 თვის განმავლობაში, რესპონდენტთა მთელ რაოდენობაზე და მხოლოდ იმ სტუდენტებზე გადათვლით, ვისაც ჰქონდა სქესობრივი კონტაქტი ბოლო 12 თვის განმავლობაში

ყველა სტუდენტს შორის

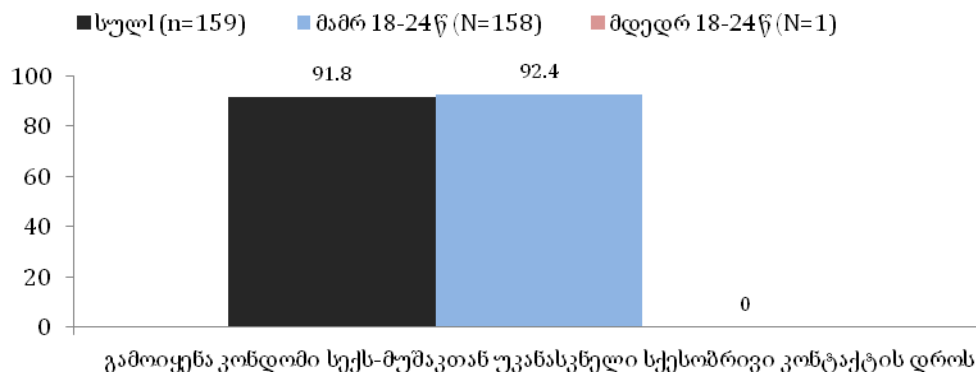

იმ სტუდენტებს შორის, ვისაც ჰქონდა სქესობრივი კონტაქტი ბოლო 12 თვის განმავლობაში

კითხვაზე: “გამოიყენეთ თუ არა კონდომი სექს-მუშაკთან უკანასკნელი სქესობრივი კონტაქტის დროს”, მამრობითი სქესის სტუდენტების 92.4%-მა უპასუხა, რომ კონდომი გამოიყენა (დიაგრამა 29); ხოლო ერთმა სტუდენტმა გოგონამ, ვისაც სექს-მუშაკთან ჰქონდა სქესობრივი კონტაქტი ბოლო 12 თვის განმავლობაში, აღნიშნა, რომ არ ახსოვს, გამოიყენა თუ არა კონდომი სექს-მუშაკთან უკანასკნელი კონტაქტის დროს.

დიაგრამა 29: თბილისის სტუდენტების პროცენტული რაოდენობა, ვისაც ჰქონდა სქესობრივი კონტაქტი სექს-მუშაკთან ბოლო 12 თვის განმავლობაში და გამოიყენა კონდომი კომერციული სექსის მუშაკთან უკანასკნელი სქესობრივი კონტაქტის დროს

ქორწინებაში მყოფი 12 ვაჟიდან, 11-მა გასცა პასუხი შეკითხვას სექს-მუშაკთან სქესობრივი კონტაქტის შესახებ. ამათგან, ერთმა რეპონდენტმა დაადასტურა სექს-მუშაკთან სქესობრივი ურთიერთობის ფაქტი ბოლო 12 თვის განმავლობაში, მაგრამ გაურკვეველია, როდის ჰქონდა ამ ფაქტს ადგილი – ქორწინებამდე თუ ქორწინების შემდეგ. იმ 115 სტუდენტიდან, ვისაც მუდმივი სქესობრივი პარტნიორი ჰყავს, 114-მა გასცა პასუხი აღნიშნულ შეკითხვას და მათგან 39-მა (34.2%) აღნიშნა, რომ ჰქონდა სქესობრივი კონტაქტი სექს-მუშაკთან ბოლო 12 თვის განმავლობაში. იმ გოგონებს შორის, ვისაც მუდმივი პარტნიორი ჰყავს, მხოლოდ ერთმა გასცა დადებითი პასუხი შესაბამის შეკითხვას.

სექსი იგივე სქესის ადამიანთან (ჰომოსექსუალური კავშირი)¹⁹

კვლევაში მონაწილე 962 სტუდენტიდან, 7-მა (0.7%) გასცა დადებითი პასუხი კითხვას: “ოდესმე გქონიათ თუ არა სქესობრივი კონტაქტი თქვენივე სქესის ადამიანთან?”, მათ შორის, 4 ვაჟი და 3 გოგონა.

მამრობითი სქესის იმ 4 სტუდენტიდან, ვინც თავისივე სქესის მქონე პარტნიორის არსებობა დაადასტურა, არც დაქორწინებული იყო რომელიმე და არც მუდმივი პარტნიორი ჰყოლია. მათგან, ერთმა აღნიშნა, რომ ჩატარებული აქვს ტესტირება აივ-ზე. შეკითხვაზე, გამოიყენა თუ არა თავისივე სქესის პარტნიორთან ანალური სექსის დროს კონდომი, ორმა დადებითი პასუხი გასცა, ხოლო ორმა – უარყოფითი.

რაც შეეხება იმ სამ გოგონას, ვისაც თავისივე სქესის პარტნიორთან ჰქონია სქესობრივი კონტაქტი, ერთი მათგანი დაქორწინებულია, ხოლო მეორეს არ ჰყავს არც მეუღლე და არც მუდმივი სქესობრივი პარტნიორი.

¹⁹ ამ შედეგების გენერალიზება ვერ ხერხდება იმის გამო, რომ კვლევაში ჰომოსექსუალური კავშირების ძალიან მცირე რაოდენობა დაფიქსირდა.

IV. ძირითადი მიგნებები და რეკომენდაციები

1. კვლევამ გამოავლინა, რომ აივ ინფექცია/შიდსთან მიმართებაში ახალგაზრდების ცოდნის დონე თბილისში უკიდურესად დაბალია, რადგან მხოლოდ ყოველმა მეათე რესპონდენტმა იცოდა აივ-ის სქესობრივი გავრცელების პრევენციის გზები და უარყოფდა გავრცელებულ მცდარ მოსაზრებებს მისი გადაცემის შესახებ. გამოკითხულთა დაახლოებით 10% ფიქრობდა, რომ ჩასახვის საწინააღმდეგო აბები იცავს ადამიანს აივ-ით და სქესობრივი გზით გადამცემი ინფექციებით დასნებოვნებისგან; რესპონდენტთა მხოლოდ ნახევარმა იცოდა, რომ სისხლის სპეციალური ანალიზით არის შესაძლებელი ადამიანის აივ-სტატუსის დადგენა.
2. მოსწავლეებს და სტუდენტებს შორის სჭარბობს აივ პოზიტიური ადამიანების მიმართ მასტიგმატიზებული და მაღისკრიმინირებული დამოკიდებულება. რესპონდენტების მხოლოდ 60%-ს მიაჩნდა, რომ აივ ინფიცირებულ მასწავლებელს აქვს უფლება, იმუშაოს სკოლაში/უნივერსიტეტში. რესპონდენტთა 24% ან ფიქრობდა, რომ აივ ინფიცირებულ სტუდენტს არ უნდა ჰქონდეს უფლება, ისწავლოს სკოლაში/უნივერსიტეტში, ან არ იცოდა, უნდა ეძლეოდეს თუ არა აივ პოზიტიურ სტუდენტს უფლება, გააგრძელოს სწავლა. კვლევის მონაწილეთა 15%-ზე ოდნავ მეტი მიუთითებდა, რომ აივ ინფიცირებული ადამიანი იზოლირებული უნდა იყოს საზოგადოებისაგან. კვლევის შედეგად აღმოჩნდა, რომ აივ პოზიტიური ადამიანების მიმართ მაღისკრიმინირებული დამოკიდებულებისათვის მნიშვნელოვან პრედიქტორს აივ/შიდსის შესახებ ცოდნის დაბალი დონე წარმოადგენს. მეორე მხრივ, მნიშვნელოვანია, აღინიშნოს, რომ თუმცა მდედრობითი სქესის რესპონდენტებში ნაკლებად იყო გამოხატული მაღისკრიმინირებული დამოკიდებულება, მათი ცოდნის დონე უფრო დაბალი იყო მამრობითი სქესის რესპონდენტებთან შედარებით.
3. ზემოთ მოცემული მიგნებები საქართველოში აივ ინფექცია/შიდსის შესახებ ახალგაზრდების ინფორმირებულობის დონის გაზრდაზე მიმართული ღონისძიებების დაუყოვნებლივ განხორციელებას მოითხოვს. კერძოდ:
 - უნდა შეიქმნას და განხორციელდეს ოფიციალური სასკოლო საგანმანათლებლო პროგრამები ახალგაზრდებში აივ/შიდსის შესახებ ცოდნის დონის გასაუმჯობესებლად. საქართველოში უკვე შეიქმნა ცხოვრების ჯანსაღი წესის უნიფიცირებული კურიკულუმი, რომლის პილოტირებამ წარმატებით ჩაიარა. ამ კურიკულუმის მთელი ქვეყნის მასშტაბით დანერგვა მოხდება 2012-2013 აკადემიური წლის განმავლობაში. უნდა გაგრძელდეს ტექნიკური დახმარება და ადვოკატირება, რათა მოხდეს ცხოვრების ჯანსაღი წესის სასწავლო პროგრამების ეფექტურად განხორციელება ზოგადსაგანმანათლებლო

სკოლებში მთელი ქვეყნის მასშტაბით. ამავე დროს, აღნიშნული პროგრამით საერთო ეროვნული მოცვისა და მისი შეუფერხებელი განხორციელების უზრუნველსაყოფად, საჭიროა მუდმივი მონიტორინგი და მხარდაჭერა, როგორც სამთავრობო, ისე არასამთავრობო სექტორის და საზოგადოების მხრიდან.

- ოფიციალური პროგრამები უნდა შეივსოს არაფორმალური განათლების მეთოდებით; მაგალითად, აივ პრევენციის პროგრამა, რომელიც, სხვადასხვა კომუნიკაციური არხების გამოყენებით, კულტურული თავისებურებების შესაბამის სწორ პრევენციულ გზავნილებს მიაწვდის ახალგაზრდებს; ასევე, უნდა გაფართოვდეს თანასწორთა განათლებისა და ახალგაზრდებთან ინტერპერსონალური კომუნიკაციის შემცველი პროგრამები.
- იმის გათვალისწინებით, რომ თბილისში ახალგაზრდების უმრავლესობას სახლში აქვს ინტერნეტი, სასურველია, კომუნიკაციის ეს საშუალება უფრო აქტიურად იყოს გამოყენებული აივ/შიდსის შესახებ ახალგაზრდების ინფორმირებისთვის. ბანერებისა და სოციალური რეკლამის განთავსება იმ საიტებზე, რომლებსაც ახალგაზრდობა ხშირად სტუმრობს, ხელს შეუწყობს აივ ინფექციისა და ნარკოტიკების მოხმარების საკითხებზე ახალგაზრდების ინფორმირებულობის დონის გაზრდას, აივ/შიდსის პროფილაქტიკისა და ტესტირების არსებული სამსახურებისა და ახალგაზრდებზე მიმართული სპეციალური საგანმანათლებლო ვებ-გვერდების (მაგ.: www.geoyouth.ge) ცნობადობის გაზრდას.
- საქართველოში აივ პრევენციის პროექტის ფარგლებში შექმნილი ვებსაიტის www.geoyouth.ge მეშვეობით 2011 წელს განხორციელდა ახალგაზრდებზე მიმართული ინტერაქტიური ინტერვენციები, რომელიც ითვალისწინებდა ეროვნული კონკურსების (სლოგანების კონკურსი, ნარკვევების კონკურსი, ფოტო-კონკურსი, ონლაინ გამოკითხვა, და სხვ.) ჩატარებას ცხოვრების ჯანსაღი წესისა და აივ/ნარკოტიკების მოხმარების პრევენციის საკითხებზე. ეს ინტერვენციები უაღრესად ეფექტური აღმოჩნდა ახალგაზრდების მოზიდვის და ჩართულობის თვალსაზრისით და, სასურველია, მომავალშიც გაგრძელდეს. ცხოვრების ჯანსაღი წესის პროპაგანდის მიზნით საინფორმაციო გზავნილების გასავრცელებლად მასობრივი მედია საშუალებები უნდა იქნას გამოყენებული. საშუალოდ, რესპონდენტთა თითქმის სამი მეოთხედი ხშირად ან რეგულარულად უყურებს ქართულ სატელევიზიო არხებს. ახალგაზრდები ყველაზე ხშირად რუსთავი 2-სა და იმედს უყურებენ. საგანმანათლებლო და სტიგმის შემცირებაზე მიმართული ვიდეო რგოლების ტელევიზიით ჩვენება ახალგაზრდების ფართო აუდიტორიაზე გასვლის ეფექტური საშუალებაა. თუმცა ცნობილია, რომ სოციალური რგოლების ჩვენება

მაღალრეიტინგული სატელევიზიო არხებით, განსაკუთრებით კი, პრაიმტაიმში, ძალიან ძვირი ჯდება და, ძალიან ხშირად, აივ პრევენციის პროგრამებს არა აქვთ ამის ფუფუნება. როგორც წესი, ასეთი ვიდეო რგოლების უფასო ტრანსლირება საზოგადოებრივი მაუწყებლის საშუალებით არის შესაძლებელი. როგორც კვლევამ აჩვენა, რესპონდენტთა მხოლოდ 7% უყურებს ამ სატელევიზიო არხს ხშირად ან რეგულარულად. მიუხედავად ამისა, იმის გათვალისწინებით, რომ საზოგადოებრივი მაუწყებლით სარგებლობა დამატებით დანახარჯებს არ მოითხოვს, სოციალური სარეკლამო რგოლების ამ არხზე განთავსება შეიძლება ხარჯთეფექტურ სტრატეგიად ჩაითვალოს.

→ ნათელია, რომ აივ/შიდსის საკითხებზე ახალგაზრდების ინფორმირებულობის დაბალი დონე არა მარტო ზრდის ინფექციის მიმართ მათ მოწყვლადობას, არამედ ამძაფრებს აივ პოზიტიური ადამიანების მიმართ მასტიგმატიზებელ და მადისკრიმინირებელ დამოკიდებულებას. აივ პრევენციულმა პროგრამებმა და ადამიანის უფლებებზე მომუშავე ორგანიზაციებმა უნდა გააძლიერონ თავიანთი საქმიანობა ადვოკატირების სფეროში, რათა მოახდინონ ადგილობრივი თემის მობილიზება და დიალოგში ჩართონ მშობლები, რელიგიური ორგანიზაციებისა და განათლების სისტემის ოფიციალური წარმომადგენლები. ყოველივე ეს ხელს შეუწყობს ცხოვრების ჯანსაღ წესთან დაკავშირებული პროგრამების მთელი ქვეყნის მასშტაბით დანერგვას და განხორციელებას. მდგრადი ზეგავლენის უზრუნველსაყოფად საჭიროა სისტემური დონის ცვლილებები.

4. კვლევამ გამოავლინა, რომ რესპონდენტების დაახლოებით ნახევარს მოწეული ჰქონდა სიგარეტი; თამბაქოს გასინჯვის საშუალო ასაკი 13 წელია. სკოლის მოსწავლეების და უნივერსიტეტის სტუდენტების დაახლოებით 18% ყოველდღიურად ეწეოდა სიგარეტს. კვლევის მონაწილეთა აბსოლუტურ უმრავლესობას, ასაკისა და სქესის მიუხედავად, ცხოვრებაში ერთხელ მაინც ჰქონდა მიღებული ალკოჰოლური სასმელი; ყოველმა მეორე რესპონდენტმა დაადასტურა ალკოჰოლის მიღება ბოლო თვის განმავლობაში. ახალგაზრდების დაახლოებით 9%-ს გასინჯული ჰქონდა მარიხუანა; მარიხუანას მოხმარების ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი (21%) მამრობითი სქესის სტუდენტებს შორის დაფიქსირდა; ვაჟების 6%-მა და გოგონების 1%-მა აღნიშნა, რომ მოწია მარიხუანა ბოლო თვის განმავლობაში. იმ სტუდენტების უმრავლესობამ, ვინც არ უარყოფდა მარიხუანას მოხმარებას, ეს ნარკოტიკი 18 წლამდე ასაკში გასინჯა. ეს მიგნებები საჭიროებს უფრო კომპლექსურ მიდგომას, როგორც ინდივიდუალურ, ასევე, სოციალურ და პოლიტიკურ დონეზე.

- იმის გათვალისწინებით, რომ რისკის შემცველი ქცევების უმრავლესობა ადრეული მოზარდობის ასაკში ყალიბდება, ახალგაზრდების მიერ თამბაქოსა და ალკოჰოლის მოხმარებაზე ქართული საზოგადოების უპირველესი პასუხი უნდა იყოს სკოლაზე დაფუძნებული საგანმანათლებლო-პრევენციული პროგრამების დანერგვა დაბალი კლასებიდან.
 - საჭიროა ცხოვრების ჯანსაღი წესის ხელშემწყობი ძალისხმევის გააქტიურება, რომელიც მიმართული იქნება არ მარტო თავად ახალგაზრდებზე, არამედ მათ მშობლებზე, სკოლების ადმინისტრაციაზე, და მანდატურებზე. ახალგაზრდებს უნდა აეუხსნათ სიგარეტითა და არალეგალური ნარკოტიკებით ექსპერიმენტირებისაგან თავის შეკავების სარგებელი; განსაკუთრებული ყურადღება უნდა დაეთმოს ცხოვრებისეული უნარ-ჩვევების სწავლებას, რათა ახალგაზრდებს გამოუმუშავდეთ საკუთარი თავის რწმენა და თავდაჯერებულობა, რითაც უკეთ შეძლებენ, გაუმკლავდნენ თანატოლთა ზეწოლას.
 - პოლიტიკის დონეზე, უმთავრესი უნდა იყოს არასრულწლოვანთათვის ალკოჰოლისა და თამბაქოს ნაწარმის ხელმისაწვდომობის შეზღუდვა. მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოს კანონმდებლობა ზღუდავს თამბაქოსა და ალკოჰოლის არასრულწლოვნებისთვის მიყიდვას და საჯარო შენობებსა და რესტორნებში თამბაქოს მოხმარებას, რეალურად, ეს შეზღუდვები ქვეყანაში ადეკვატურად არ მუშაობს.
 - იმის გარდა, რომ ამ კანონების დაუცველობა ცხოვრების ჯანსაღი წესის ხელშემწყობი სხვა ინიციატივების განხორციელებას უშლის ხელს, ასეთმა მიდგომამ შეიძლება, ახალგაზრდებს აფიქრებინოს, რომ კანონები ყოველთვის სერიოზულად არ უნდა აღიქვან. აუცილებელია ადვოკატირების წარმართვა იმ მიმართულებით, რომ გაძლიერდეს რეგულარული კონტროლი საცალო ვაჭრობის ობიექტებზე და გამკაცრდეს სანქციები იმ პირებისთვის, ვინც ბავშვებს მიჰყიდის თამბაქოს და ალკოჰოლის ნაწარმს.
5. რესპონდენტთა მხოლოდ მესამედზე ნაკლები იყო ყოველდღიურად სპორტით დაკავებული. ფიზიკური ვარჯიშებისადმი უფრო მიდრეკილი მოსწავლე ვაუები აღმოჩნდნენ. მრავალ ქვეყანაში ჩატარებულმა კვლევებმა დაადასტურა, რომ სპორტი ფიზიკური შესაძლებლობების გაუმჯობესების შეგრძნებას ბადებს ახალგაზრდებში, ამადლებს მათ თვითშეფასებას, ქმნის ჯანმრთელობის ხელშემწყობი ქცევების ფორმირების საფუძველს. საქართველოს მოსწავლეებსა და სტუდენტებში ფიზიკური აქტივობის გაძლიერებას მეტი ყურადღება უნდა დაეთმოს. სასურველია, გაკეთდეს იმ ქცევითი და სოციალური ფაქტორების სიდრმისეული ანალიზი, რომელთა საშუალებითაც სპორტი ზემოქმედებს ახალგაზრდების ჯანმრთელობაზე. რეკომენდებულია სპორტული

ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და ახალგაზრდებისთვის სპორტული სექციების გეოგრაფიული და ფინანსური ხელმისაწვდომობის გაზრდა.

6. კვლევამ ასევე გამოავლინა მამრობითი სქესის რესპონდენტებში სქესობრივი ცხოვრების ადრეულ ასაკში დაწყების ტენდენცია. მდებრობითი სქესის ახალგაზრდების გაცილებით მცირე რაოდენობას ჰქონდა სქესობრივი კონტაქტები, რაც, სავარაუდოდ, ასახავს იმ გენდერულ და სოციალურ ნორმებს, რომლებიც გოგონების ქალწულობას დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს. სქესობრივად აქტიური ვაჟების თითქმის ნახევარი აღნიშნავს სქესობრივ კონტაქტებს კომერციული სქესის მუშაკ ქალებთან.

→ ზემოთ თქმულის გათვალისწინებით, ახალგაზრდობასთან მომუშავე ორგანიზაციებმა განსაკუთრებული ყურადღება უნდა დაუთმონ სკოლებში ცხოვრების ჯანსაღი წესის სწავლების ხელშეწყობას. აუთრიჩისა და თანასწორობა განათლების მეშვეობით ახალგაზრდებს უნდა მიეწოდოს უფრო მკაფიო და კონკრეტული გზავნილები უსაფრთხო სქესობრივი ქცევის შესახებ. გრძელვადიანი სტრატეგიები ფოკუსირებული უნდა იყოს მამაკაცებისა და ქალების სექსუალობასთან დაკავშირებული სოციალური ნორმების ცვლილებაზე.

→ ქორწინებამდელი სქესობრივი კავშირებისაგან თავის შეკავება იდეალისტური მიზანია. თუმცა, უნდა გავითვალისწინოთ, რომ ისეთი ქცევის პოპულარიზაციამ, რომელიც სამიზნე პოპულაციაში ნაკლები მხარდაჭერით სარგებლობს, შესაძლოა, პროფილაქტიკური მუშაობის სანდოობა და ეფექტურობა შეამციროს. სქესობრივი განათლება ორიენტირებული უნდა იყოს ბიჭებზე, რომლებიც სქესობრივ ცხოვრებას ადრეულ ასაკში იწყებენ. წარმატების მიღწევა იმ შემთხვევაშია შესაძლებელი, თუკი ღიად და გულწრფელად იქნება განხილული ის ქცევითი არჩევანი, რომლის წინაშეც ხშირად აღმოჩნდებიან ხოლმე ბიჭები. ყურადსაღებია ის ფაქტი, რომ ზოგჯერ, ახალგაზრდებზე მიმართული სქესობრივი განათლების ინიციატივებს წინააღმდეგობა ხვდება მშობლების, რელიგიური ლიდერების, განათლების სისტემის წარმომადგენლების მხრიდან. საჭიროა მეტი ძალისხმევა ოპონენტების დასარწმუნებლად, რომ სქესობრივი აღზრდა არ ახდენს სქესობრივი ღტოლვის ინიცირებასა და გამძაფრებას, არამედ იგი აძლიერებს ახალგაზრდების უნარს, მიიღონ ინფორმირებული გადაწყვეტილება თავისი ჯანმრთელობისა და კეთილდღეობის სასარგებლოდ.

→ მოზარდ ვაჟებზე ორიენტირებულმა პრევენციულმა პროგრამებმა განსაკუთრებული ყურადღება უნდა დაუთმონ ახალგაზრდებში შესაბამისი უნარ-ჩვევების (ადეკვატური თვითშეფასება, კონდომის სწორად გამოყენება, მოლაპარაკების უნარები, გადაწყვეტილების

მიღების უნარი და სხვ.) გამომჟღავნებს. თუკი რეალური პრობლემები უარყოფილი იქნება, აივ ინფექციისა და სქესობრივი გზით გადამცემი სხვა ინფექციების ახალგაზრდების ჯანმრთელობაზე უარყოფითი ზემოქმედება კვლავ გაგრძელდება. სასურველია, ჩატარდეს დამატებითი კვლევები, რომ ზუსტად განისაზღვროს ქვეყანაში მაღალი რისკის მქონე მოზარდების ჯგუფი (most at-risk adolescents (MARA)) და შესწავლილი იქნას მათი ქცევითი თავისებურებები და მოქმედი რისკ-ფაქტორები.

7. ქცევაზე ზედამხედველობის კვლევის შემდგომი რაუნდი უნდა ჩატარდეს 24-36 თვის შემდეგ, რათა განხორციელდეს აივ/შიდსთან მიმართებაში ახალგაზრდების ცოდნის, დამოკიდებულებისა და ქცევის ტენდენციების მონიტორინგი.

დანართი 1: მონაცემთა ცხრილები

მოსწავლეები – თბილისის საჯარო და კერძო სკოლების მოსწავლე გოგონები და ვაჟები 15-დან 17 წლამდე.

სტუდენტები – 18-24 წლის მდებრობითი და მამრობითი სქესის ახალგაზრდები, რომლებიც სწავლობენ თბილისის სახელმწიფო და კერძო უმაღლეს სასწავლებლებში ან პროფესიულ-ტექნიკურ სასწავლებლებში (პროფესიულ კოლეჯებში).

რესპონდენტთა მახასიათებლები

ასაკი	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლეები (N=455)	სტუდენტები (N=462)	მოსწავლეები (N=462)	სტუდენტები (N=500)
15 წ	18.8	39.6	---	37.4	---
16 წ	19.0	37.6	---	40.3	---
17 წ	10.9	22.9	---	21.6	---
18 წ	4.6	---	10.6	---	7.0
19 წ	15.3	---	30.7	---	29.0
20 წ	13.8	---	27.3	---	26.6
21 წ	10.7	---	20.3	---	21.4
22 წ	4.6	---	6.5	---	11.2
23 წ	1.8	---	3.5	---	3.4
24 წ	0.6	---	1.1	---	1.4
მინიმალური	15	15	18	15	18
მაქსიმალური	24	17	24	17	24
საშუალო	18.0	15.8	20.0	15.9	20.2

დაბადების ადგილი	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლეები (N=442)	სტუდენტები (N=457)	მოსწავლეები (N=443)	სტუდენტები (N=494)
საქართველო	97.7	97.1	98.9	95.9	98.8
სხვა ქვეყანა	2.2	2.6	1.1	4.1	1.2
პასუხი არ არის	0.1	0.2	0.0	0.0	0.0

დაბადების ადგილი	სულ (N=1836)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=374)	სტუდენტი (N=233)	მოსწავლე (N=375)	სტუდენტი (N=261)
თბილისი	67.7	84.6	51.0	84.7	52.8
იმერეთი	8.6	4.3	13.0	3.6	13.0
კახეთი	5.5	4.8	5.9	5.4	5.9
სამეგრელო	4.3	2.0	5.9	2.9	5.9
შიდა ქართლი	2.8	0.2	4.7	0.2	4.7
ქვემო ქართლი	2.3	0.0	4.7	0.0	4.7

აფხაზეთი	1.7	0.0	3.3	0.0	3.2
აჭარა	1.6	0.5	3.7	0.5	1.6
გურია	1.5	1.6	2.2	0.9	1.2
მცხეთა-მთიანეთი	1.4	0.0	1.8	0.0	3.6
მესხეთი	1.2	1.8	1.5	1.1	0.4
რაჭა-ლეჩხუმი	0.5	0.0	0.4	0.0	1.4
სვანეთი	0.4	0.0	0.4	0.0	1.2
გამოტოვებული პასუხი	0.5	0.2	0.7	0.7	0.4

A5 რამდენი ხანია, რაც თბილისში ცხოვრობთ?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლეები (N=455)	სტუდენტები (N=462)	მოსწავლეები (N=462)	სტუდენტები (N=500)
ერთ წელზე ნაკლები	4.6	0.7	8.7	0.2	8.6
ერთ წელზე მეტი	29.2	20.2	42.0	18.4	35.6
დაბადებიდან თბილისში ვცხოვრობ	62.8	78.5	43.7	81.2	49.2
არ ვცხოვრობ თბილისში, დავდივარ ახლომდებარე ქალაქიდან/რაიონიდან	3.5	0.0	5.0	0.2	6.6
გამოტოვებული პასუხი	0.3	0.7	0.6	0.0	0.0

A7 დასაქმება	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
არ ვმუშაობ	86.5	96.5	76.6	98.7	86.4
მაქვს დროებითი სამუშაო	8.0	2.2	13.6	0.9	8.8
მაქვს მუდმივი სამუშაო	4.6	1.3	7.8	0.4	4.4
უარი პასუხზე	1.0	0.0	1.9	0.0	0.4

A8 ოჯახური მდგომარეობა	სულ (N=962)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
დაუოჯახებელი	96.5	---	96.5	---	93.6
დაქორწინებული	2.8	---	2.8	---	5.0
განქორწინებული/გაშორებული	0.6	---	0.6	---	1.4

A9 ვინ ცხოვრობს თქვენთან ერთად ოჯახში	სულ (N=1868)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=452)	სტუდენტი (N=456)	მოსწავლე (N=460)	სტუდენტი (N=500)
ოჯახის წევრთა საშუალო რ-ბა	4.2	4.5	3.7	4.6	4.1
<i>ვისთან ერთად ცხოვრობს:</i>					
დედასთან	82.0	93.6	66.2	93.7	75.2
მამასთან	70.1	82.1	59.6	79.3	60.2
მამასთან/ძმებთან	44.9	44.7	36.4	50.0	48.2
დასთან/დედთან	40.0	42.7	36.4	45.0	36.2
ბები/ბაბუასთან	26.7	33.6	19.1	32.8	21.6
დეიდასთან	5.0	5.5	1.3	7.6	5.6
ბიძაშვილთან	4.0	2.4	4.8	2.6	5.8
მარტო	3.2	0.2	8.3	0.0	4.2
ბიძასთან	2.8	3.3	0.7	3.3	4.0
მეუღლესთან	2.0	0.0	2.6	0.0	5.0
მეგობართან	1.4	0.0	3.1	0.0	2.4
მამინაცვალთან	1.3	1.3	0.9	2.0	1.0
რძალთან/სიძესთან	1.2	0.4	0.4	2.2	1.8
დედინაცვალთან	0.8	0.9	1.3	0.4	0.6
შვილთან/შვილებთან	0.9	0.0	1.1	0.0	2.4
ძმის/შვილთან/დის/შვილთან	0.7	0.2	0.0	2.2	0.6
ნათესავთან	0.6	0.2	0.9	0.0	1.2
უარი პასუხზე	0.5	0.0	1.8	0.0	0.4
შეყვარებულ გოგოსთან	0.3	0.0	1.1	0.0	0.0
მეუღლის მშობლებთან	0.2	0.0	0.2	0.0	0.6
შეყვარებულ ბიჭთან	0.1	0.0	0.0	0.0	0.2
ბავშვის მომვლელთან	0.1	0.4	0.0	0.0	0.0
მეუღლის ძმასთან/დასთან	0.1	0.0	0.0	0.0	0.2

გართობა/თავისუფალი დრო

A11.1 კეითხულობ მხატვრულ ლიტერატურას	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
არასოდეს	9.2	18.0	12.8	3.7	2.8
წელიწადში რამდენიმეჯერ	33.3	34.9	38.1	25.1	34.8
თვეში 1-2 ჯერ	23.9	23.1	20.8	25.1	26.6
კვირაში ერთხელ მაინც	18.1	12.5	18.4	21.4	20.0
თითქმის ყოველდღე	15.0	11.2	9.1	24.0	15.4
უარი პასუხზე	0.5	0.2	0.9	0.6	0.4

A11.2 დაკავებული ვარსკოტით, ფიზიკური ვარჯიშით	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
არასოდეს	18.7	11.6	11.3	24.2	27.0
წელიწადში რამდენიმეჯერ	17.3	8.6	11.9	18.4	29.4
თვეში 1-2 ჯერ	15.6	7.7	23.2	16.2	15.2
კვირაში ერთხელ მაინც	20.5	22.6	25.1	19.5	15.4
თითქმის ყოველდღე	27.2	49.2	27.7	21.0	12.6
უარი პასუხზე	0.5	0.2	0.9	0.6	0.4

A11.3 საღამოს მივდივარ წვეულებებზე, კაფეში, ბარში ან დისკოთეკაზე	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
არასოდეს	23.4	25.7	16.7	32.7	19.0
წელიწადში რამდენიმეჯერ	25.5	25.9	21.6	29.4	25.2
თვეში 1-2 ჯერ	31.1	28.6	37.0	25.1	33.6
კვირაში ერთხელ მაინც	16.0	16.9	18.4	11.3	17.2
თითქმის ყოველდღე	3.4	2.6	5.4	0.9	4.6
უარი პასუხზე	0.5	0.2	0.9	0.6	0.4

A11.4 ვიყენებ ინტერნეტს მუსიკის მოსასმენად, თამაშებისთვის, ჩეთისთვის	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
არასოდეს	5.9	6.2	9.3	3.9	4.2
წელიწადში რამდენიმეჯერ	2.2	2.0	2.4	1.5	3.0
თვეში 1-2 ჯერ	5.2	2.6	10.0	1.5	6.6
კვირაში ერთხელ მაინც	12.6	10.3	14.9	11.7	13.4
თითქმის ყოველდღე	76.4	78.7	62.6	80.7	72.4
უარი პასუხზე	0.5	0.2	0.9	0.6	0.4

A11.5 ვიყენებ ინტერნეტს საგანმანათლებლო ან სამსახურებრივი მიზნებისათვის	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
არასოდეს	10.5	19.1	11.0	8.9	3.6
წელიწადში რამდენიმეჯერ	5.1	7.9	5.2	5.0	2.6
თვეში 1-2 ჯერ	13.8	19.6	12.3	15.8	8.2
კვირაში ერთხელ მაინც	30.9	31.0	29.4	38.1	25.4
თითქმის ყოველდღე	39.2	22.2	41.1	31.6	59.8
უარი პასუხზე	0.5	0.2	0.9	0.6	0.4

A11.6 გავდივარ უბანში და ვერთობი უბნის მეგობრებთან, მეზობლებთან ერთად	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
არასოდეს	18.8	9.5	16.0	19.0	29.8

A11.6 გავდივარ უბანში და ვერთობი უბნის მეგობრებთან, მეზობლებთან ერთად	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
წელიწადში რამდენიმეჯერ	10.1	5.1	9.5	9.5	15.8
თვეში 1-2 ჯერ	15.0	9.7	18.8	14.7	16.4
კვირაში ერთხელ მაინც	28.5	25.7	31.6	32.0	25.0
თითქმის ყოველდღე	27.0	49.9	23.2	24.0	12.6
უარი პასუხზე	0.5	0.2	0.9	0.6	0.4

ინფორმაცია

A12 არის თუ არა თქვენთვის ინტერნეტი ხელმისაწვდომი და რა სიტუაციებში?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
მაქვს სახლში და ყოველთვის შემოდისა ვისარგებლო	84.1	86.6	80.7	88.1	81.4
ინსტიტუტში/სამსახურში	4.9	0.7	8.9	0.0	9.8
მაქვს ინტერნეტთან ხელმისაწვდომობა მხოლოდ მაშინ, როცა სტუმრად ვიმყოფები	4.9	4.8	4.5	4.8	5.4
ფასიან ინტერნეტ კაფეში	1.4	1.8	1.7	1.1	1.2
მობილური ტელეფონით	3.7	4.4	3.7	3.5	3.6
საერთოდ არ მაქვს ხელმისაწვდომობა ინტერნეტთან	2.9	1.8	4.8	2.6	2.6

A13 რომელ ინტერნეტ-საიტებს სტუმრობთ ყველაზე ხშირად?	სულ (N=1732)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=432)	სტუდენტი (N=398)	მოსწავლე (N=442)	სტუდენტი (N=460)
Facebook.com	73.3	60.9	68.8	80.3	82.0
ქართული ვებგვერდები	62.0	67.4	62.3	60.0	58.7
საძიებო ვებგვერდები	44.1	31.2	37.7	52.3	53.7
YouTube	40.4	41.9	33.2	48.6	37.4
სხვა	34.1	45.8	35.2	31.7	24.6
Odnoklassniki.ru	23.8	33.6	14.8	29.6	16.7
შემეცნებითი	17.6	12.3	16.3	24.2	17.4
არც ერთი	0.2	0.0	0.3	0.0	0.7

A14.1 საზოგადოებრივი მაუწყებელი, 1 არხი	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
არასოდეს	32.2	24.8	29.2	39.4	35.0
იშვიათად	53.0	54.9	52.2	51.5	53.2
ხშირად	4.6	4.6	7.8	2.2	4.0
რეგულარულად	1.4	2.6	1.3	0.4	
პასუხი არ არის	8.8	13.0	9.5	6.5	

A14.1 საზოგადოებრივი მაუწყებელი, 1 არხი	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
არასოდეს	7.8	7.0	13.4	3.2	7.6
იშვიათად	34.2	30.1	42.4	28.1	35.8
ხშირად	40.8	41.5	29.9	49.8	41.8
რეგულარულად	12.7	14.1	6.7	17.1	12.8
პასუხი არ არის	4.6	7.3	7.6	1.7	2.0

A14.2 ტელეარხი “იმედი”	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	მოსწავლე (N=455)
არასოდეს	6.7	5.9	10.4	4.1	6.4
იშვიათად	26.9	22.9	34.6	21.2	28.6
ხშირად	43.0	40.9	35.5	51.9	43.6
რეგულარულად	19.4	24.6	13.4	21.0	18.8
პასუხი არ არის	4.0	5.7	6.1	1.7	2.6

A14.4 აჭარის ტელევიზია	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	მოსწავლე (N=455)
არასოდეს	63.0	61.8	52.2	76.8	61.2
იშვიათად	24.1	22.4	30.1	15.6	28.0
ხშირად	2.2	1.5	4.1	1.5	1.8
რეგულარულად	0.9	0.9	1.5	0.0	1.2
პასუხი არ არის	9.8	13.4	12.1	6.1	7.8

A14.5 ტელეარხი “პირველი სტერეო”	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)		მოსწავლე (N=455)
არასოდეს	55.3	55.2	55.4	63.6	56.2
იშვიათად	27.3	27.3	27.3	26.2	27.0
ხშირად	3.8	2.9	4.8	4.3	6.8
რეგულარულად	1.1	1.1	1.1	0.4	2.0
პასუხი არ არის	12.5	13.6	11.5	5.4	8.0

A14.6 საპატრიარქოს არხი “ერთსულოვნება”	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)		მოსწავლე (N=455)
არასოდეს	25.0	19.6	31.8	23.8	24.6
იშვიათად	38.7	40.7	37.2	39.0	38.2
ხშირად	20.5	19.6	15.6	23.6	23.2
რეგულარულად	6.3	5.9	3.7	8.9	6.6

A14.6 საპატრიარქოს არხი “ერთსულოვნება”	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)		მოსწავლე (N=455)
პასუხი არ არის	9.5	14.3	11.7	4.8	7.4

თამბაქოს მოხმარება

B1 ოდესმე მოუწევია სიგარეტი	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
დიახ	46.1	56.3	65.2	27.9	36.2
არა	51.5	39.3	34.4	68.8	62.4
უარი პასუხზე	2.3	4.4	0.4	3.2	1.4

B2 რამდენი წლის იყავით, პირველად სიგარეტი რომ მოსწიეთ?	სულ (N=867)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=256)	სტუდენტი (N=301)	მოსწავლე (N=129)	სტუდენტი (N=181)
არ ახსოვს	26.4	26.6	23.3	25.6	32.0
ახსოვს, როდის დაიწყო მოწევა	73.6	73.4	76.7	74.4	68.0
< 9 წ	13.3	17.7	15.1	10.4	5.7
9-11	11.8	13.8	12.6	12.5	6.5
12-14	35.7	48.9	26.0	50.0	22.8
15+	39.2	19.7	46.3	27.1	65.0
მინიმალური ასაკი	3 წ	3	3	3	4
მაქსიმალური ასაკი	22 წ	16	21	16	22
საშუალო ასაკი	13.2 წ	11.9	13.4	12.6	15.1
მედიანური ასაკი	14.0	13.0	14.0	13.0	15.0

B3 რამდენად ხშირად ეწეოდით სიგარეტს ბოლო ერთი თვის მანძილზე?	სულ (N=864)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=254)	სტუდენტი (N=301)	მოსწავლე (N=128)	სტუდენტი (N=181)
საერთოდ არ მოუწევია	50.3	52.4	35.9	71.9	56.4
გამოტოვებული პასუხი	0.5	0.4	0.7	0.8	0.0
მოწია ბოლო თვეში	49.2	47.2	63.4	27.3	43.6
თუ კი, რამდენი?					
1 ღერზე ნაკლები კვირაში	15.5	16.7	5.2	37.1	29.1
1 ღერზე ნაკლები დღეში	6.6	11.7	2.6	14.3	5.1
1-5 სიგარეტი დღეში	22.4	23.3	22.5	20.0	21.5
6-10 სიგარეტი დღეში	20.0	15.8	23.0	25.7	16.5
11-20 სიგარეტი დღეში	25.9	22.5	33.0	2.9	24.1
ერთ კოლოფზე მეტი დღეში	9.6	10.0	13.6	0.0	3.8

B4 რამდენი წლის იყავით, როდესაც ყოველდღიურად დაიწყეთ სიგარეტის მოწევა?	სულ (N=863)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=255)	სტუდენტი (N=298)	მოსწავლე (N=129)	სტუდენტი (N=181)
უარი პასუხზე	8.8	8.6	6.4	12.4	10.5
არ ეწევა ყოველდღიურად	53.5	58.4	35.6	76.7	59.7
ეწევა ყოველდღიურად	37.7	32.6	57.0	10.9	29.9
<9 წ	1.2	2.4	1.2	0.0	0.0
9-11 წ	3.4	6.0	2.3	7.1	1.9
12-14 წ	24.3	47.6	15.6	57.1	7.4
15+ წ	71.1	44.0	80.9	35.7	90.7
მინიმალური ასაკი	8	8	8	11	11
მაქსიმალური ასაკი	23	17	21	17	23
მედიანური ასაკი	14	13	14	13	15
საშუალო ასაკი	15.8	14.1	16.3	14.0	17.4

C8.1 თქვენი აზრით, რამდენად უქმნის ადამიანი საფრთხეს საკუთარ თავს, თუ იგი ეწევა სიგარეტს ზოგჯერ	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
არანაირი რისკი	11.3	11.2	17.1	6.3	10.8
მცირე რისკი	36.8	34.1	38.3	39.6	35.4
ზომიერი რისკი	24.1	22.6	15.4	28.6	29.4
მაღალი რისკი	19.6	20.9	17.7	21.2	18.6
არ ვიცი	3.7	5.7	4.5	2.4	2.2
გამოტოვებული პასუხი	4.5	5.5	6.9	1.9	3.6

C8.2 თქვენი აზრით, რამდენად უქმნის ადამიანი საფრთხეს საკუთარ თავს, თუ იგი ეწევა 10 ღერ სიგარეტზე ნაკლებს ყოველდღე	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
არანაირი რისკი	3.3	4.6	5.8	1.3	1.6
მცირე რისკი	17.1	16.3	24.7	12.6	15.0
ზომიერი რისკი	40.7	39.1	32.9	43.7	46.4
მაღალი რისკი	29.3	26.4	24.9	37.0	28.8
არ ვიცი	4.7	6.4	4.8	3.5	4.4
გამოტოვებული პასუხი	4.9	7.3	6.9	1.9	3.8

C8.3 თქვენი აზრით, რამდენად უკმნის ადამიანი საფრთხეს საკუთარ თავს, თუ ეს ადამიანი ეწევა 10-20 სიგარეტს ყოველდღე	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
არანაირი რისკი	1.8	2.6	3.2	0.2	1.0
მცირე რისკი	5.5	5.7	10.0	4.1	2.6
ზომიერი რისკი	19.0	20.2	22.7	14.5	18.6
მაღალი რისკი	63.4	56.0	51.3	75.1	70.4
არ ვიცი	5.4	7.9	5.8	4.1	3.8
გამოტოვებული პასუხი	4.9	7.5	6.9	1.9	3.6

C8.4 თქვენი აზრით, რამდენად უკმნის ადამიანი საფრთხეს საკუთარ თავს, თუ ეს ადამიანი ეწევა 1 კოლოფ, ან კოლოფზე მეტ სიგარეტს ყოველდღიურად	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
მცირე რისკი	1.8	2.6	2.2	1.3	1.0
ზომიერი რისკი	3.2	3.1	6.3	1.1	2.4
მაღალი რისკი	6.9	9.5	10.8	3.7	3.8
არ ვიცი	78.2	71.4	68.6	86.8	85.4
გამოტოვებული პასუხი	5.6	7.3	6.5	5.2	3.8
მცირე რისკი	4.3	6.2	5.6	1.9	3.6

ალკოჰოლის მოხმარება

C1 მიგიღიათ თუ არა ოდესმე ალკოჰოლური სასმელი?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
დიახ	91.9	93.2	92.6	89.8	91.8
არა	7.0	5.7	6.7	8.2	7.4
პასუხი არ არის	1.1	1.1	0.6	1.9	0.8

C2 მიგიღიათ თუ არა ალკოჰოლური სასმელი ბოლო ერთი თვის მანძილზე?	სულ (N=1726)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=424)	სტუდენტი (N=428)	მოსწავლე (N=415)	სტუდენტი (N=459)
დიახ	70.5	79.7	80.4	64.3	58.4
არა	28.7	19.1	18.2	35.2	41.4
პასუხი არ არის	0.8	1.2	1.4	0.5	0.2

C3 რამდენად ხშირად მიგიღიათ ალკოჰოლური სასმელი ბოლო ერთი თვის მანძილზე?	სულ (N=1217)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=338)	სტუდენტი (N=267)	მოსწავლე (N=344)	სტუდენტი (N=268)
ერთხელ	29.3	25.7	12.5	43.8	41.0
ორჯერ	20.3	20.1	16.0	22.8	23.5
სამჯერ	13.4	14.5	14.0	12.0	12.7
ოთხჯერ	13.1	13.6	18.9	7.9	10.4
კვირაში 2-3 ჯერ	12.2	13.3	23.8	3.4	4.5
ყოველდღე	1.2	2.1	2.0	0.0	0.0
არ ვიცი	9.0	10.1	11.9	6.4	6.7
უარი პასუხზე	1.5	0.6	0.9	3.7	1.1

C4 გაიხსენეთ თქვენს მიერ ალკოჰოლის მიღების ბოლო ეპიზოდი. როგორ შეაფასებდით თქვენს სიმთვრადეს მაშინ?	სულ (N=1726)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=424)	სტუდენტი (N=428)	მოსწავლე (N=415)	სტუდენტი (N=459)
არ მახსოვს	2.0	1.2	3.0	1.2	2.6
უარი პასუხზე	2.2	1.7	3.7	1.4	2.0
გამოტოვებული პასუხი	1.5	1.4	0.9	2.4	1.3
შეუძლია გაიხსენოს	94.3	95.7	92.4	95.0	94.1
<i>მინიმუმით 1=</i> საერთოდ არ დამთვრალა	38.7	32.8	19.2	52.3	49.8
2	9.6	5.4	9.1	7.9	15.5
3	11.9	9.9	17.2	10.4	10.4
4	8.7	10.8	14.2	5.1	5.1
<i>საშუალო 5=</i> კონდა თავბრუსხვევა, ფეხი ერეოდა	19.4	24.9	17.7	19.8	15.3
6	3.4	4.4	4.8	1.5	1.2
7	3.3	1.2	5.3	2.0	1.4
8	2.0	1.2	6.1	0.3	0.5
9	0.7	3.2	1.5	0.3	0.0
<i>მაქსიმუმით 10=</i> საკმაოდ ძლიერი ინტოქსიკაცია კონდა; არაფერი ახსოვდა	2.3	3.2	4.8	0.5	0.9
საშუალო (10-ქულიან სკალაზე)	3.4	3.6	4.1	2.5	2.4

C5.1 გთხოვთ, გაიხსენოთ, რამდენჯერ გქონიათ ცხოვრების მანძილზე ალკოჰოლური ინტოქსიკაცია?	სულ (N=1726)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=424)	სტუდენტი (N=428)	მოსწავლე (N=415)	სტუდენტი (N=459)
არასოდეს	35.1	25.2	23.1	44.1	47.1
1 - 2 ჯერ	30.2	28.5	29.4	29.9	32.9
3 - 5 ჯერ	11.8	14.2	12.6	11.3	9.2
6 - 9 ჯერ	6.2	7.3	11.9	3.6	2.2

C5.1 გთხოვთ, გაიხსენოთ, რამდენჯერ გქონიათ ცხოვრების მანძილზე ალკოჰოლური ინტოქსიკაცია?	სულ (N=1726)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=424)	სტუდენტი (N=428)	მოსწავლე (N=415)	სტუდენტი (N=459)
10 -19 წერ	3.5	3.8	7.9	1.7	0.9
20 - 39 წერ	0.9	0.9	1.6	0.5	0.4
40+ წერ	1.3	2.8	1.6	.2	0.4
არ მახსოვს	4.9	8.0	5.1	4.3	2.4
უარი პასუხზე	1.0	1.2	1.2	0.2	1.3
გამოტოვებული პასუხი	5.2	8.0	5.4	4.1	3.3

C5.2 გთხოვთ, გაიხსენოთ, რამდენჯერ გქონიათ ბოლო 12 თვის მანძილზე ალკოჰოლური ინტოქსიკაცია?	სულ (N=1726)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=424)	სტუდენტი (N=428)	მოსწავლე (N=415)	სტუდენტი (N=459)
არასოდეს	57.2	45.8	50.9	60.5	70.8
1 - 2 წერ	18.3	20.8	19.4	19.3	14.2
3 - 5 წერ	5.3	6.3	7.7	4.3	2.8
6 - 9 წერ	2.1	3.3	2.8	2.2	0.2
10 -19 წერ	1.2	2.1	1.2	1.4	0.0
20 - 39 წერ	0.3	0.5	0.7	0.0	0.0
40+ წერ	0.4	0.5	0.5	0.2	0.4

C5.3 გთხოვთ, გაიხსენოთ, რამდენჯერ გქონიათ ბოლო ერთი თვის მანძილზე ალკოჰოლური ინტოქსიკაცია?	სულ (N=1726)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=424)	სტუდენტი (N=428)	მოსწავლე (N=415)	სტუდენტი (N=459)
არასოდეს	N=1065	72.4	60.4	75.6	80.2
1 - 2 წერ		9.0	13.3	5.8	6.7
3 - 5 წერ		2.7	4.4	2.3	0.4
6 - 9 წერ		0.4	1.2	0.0	0.0
10 -19 წერ		0.5	1.2	0.6	0.0
20 - 39 წერ		0.1	0.0	0.3	0.0
40+ წერ		0.1	0.0	0.0	0.4
არ მახსოვს		2.4	3.0	2.0	2.6
უარი პასუხზე		1.6	1.8	2.0	1.1
გამოტოვებული პასუხი		10.9	14.8	7.9	8.6

C6.1-6.5 რა სიტუაციებში მიგიღიათ უფრო ხშირად ალკოჰოლური სასმელი (შესაძლებელია რამდენიმე პასუხი)?	სულ (N=1726)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=424)	სტუდენტი (N=428)	მოსწავლე (N=415)	სტუდენტი (N=459)
საოჯახო ტრადიციულ	76.0	73.1	73.6	85.8	71.9

C6.1-6.5 რა სიტუაციებში მიგიღიათ უფრო ხშირად ალკოჰოლური სასმელი (შესაძლებელია რამდენიმე პასუხი)?	სულ (N=1726)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=424)	სტუდენტი (N=428)	მოსწავლე (N=415)	სტუდენტი (N=459)
სუფრებზე					
ბარში, რესტორანში, დისკოთეკაზე მეგობრებთან ერთად	48.6	48.1	63.1	37.8	45.3
ეზოში, უბანში	18.2	28.8	34.3	4.6	5.7
მარტო, სახლში	4.0	5.2	5.1	3.4	2.4
პიკნიკზე	3.2	3.8	2.3	4.6	2.4
მეგობრებთან ერთად	2.9	1.4	1.6	2.2	6.1
სამსახურში	0.1	0.5	0.0	0.0	0.0
აგარაკზე, სოფელში	0.1	0.2	0.0	0.0	0.2
სკოლაში	0.1	0.2	0.0	0.0	0.0
ოჯახის წევრებთან/ნათესავებთან სტუმრობის დროს	0.1	0.2	0.0	0.0	0.2
დეპრესიის დროს	0.1	0.0	0.0	0.0	0.2
კონცერტზე	0.1	0.0	0.5	0.0	0.0
უარი პასუხზე	0.9	0.5	1.9	0.7	0.4
გამოტოვებული პასუხი	1.1	1.2	1.6	0.5	1.1

C7.1 გაიხსენეთ, რა გემართებათ ან რას განიცდით ალკოჰოლის მიღების დროს: ვგრძნობ რელაქსაციას, მოღუწებას	სულ (N=1726)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=424)	სტუდენტი (N=428)	მოსწავლე (N=415)	სტუდენტი (N=459)
არასოდეს	31.9	31.9	18.9	43.1	31.6
იშვიათად	26.7	27.9	22.9	30.4	24.0
ხშირად	20.1	16.0	27.1	12.5	23.1
თითქმის ყოველთვის	16.6	12.7	24.5	11.1	17.0
არ მახსოვს	0.4	0.9	0.2	0.2	0.2
უარი პასუხზე	1.9	1.8	2.3	1.4	1.7
გამოტოვებული პასუხი	2.4	2.0	4.0	1.2	2.4

C7.2 გაიხსენეთ, რა გემართებათ ან რას განიცდით ალკოჰოლის მიღების დროს: მექმნება პოლიციასთან პრობლემა	სულ (N=1687)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=424)	სტუდენტი (N=428)	მოსწავლე (N=415)	სტუდენტი (N=459)
არასოდეს	92.4	89.6	86.6	97.8	95.6
იშვიათად	3.7	7.0	7.0	0.7	0.2
ხშირად	0.3	0.5	0.5	0.0	0.2
თითქმის ყოველთვის	1.1	0.7	1.9	0.0	1.6
გამოტოვებული პასუხი	2.5	2.2	4.1	1.2	2.4

C7.3 გაიხსენეთ, რა გემართებათ ან რას განიცდით ალკოჰოლის მიღების დროს: ჩემს ჯანმრთელობას ვვნებ	სულ (N=1687)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=424)	სტუდენტი (N=428)	მოსწავლე (N=415)	სტუდენტი (N=459)
არასოდეს	66.0	64.1	51.6	74.8	73.1
იშვიათად	22.7	24.0	30.7	21.1	15.6
ხშირად	5.0	5.3	7.9	2.0	4.7
თითქმის ყოველთვის	3.9	4.4	5.8	1.0	4.2
გამოტოვებული პასუხი	2.5	2.2	4.1	1.2	2.4

C7.4 გაიხსენეთ, რა გემართებათ ან რას განიცდით ალკოჰოლის მიღების დროს: ბედნიერად ვგრძნობ თავს	სულ (N=1687)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=424)	სტუდენტი (N=428)	მოსწავლე (N=415)	სტუდენტი (N=459)
არასოდეს	25.7	23.5	17.5	32.8	28.7
იშვიათად	27.6	26.7	28.3	29.7	26.0
ხშირად	27.9	28.2	31.4	23.8	28.2
თითქმის ყოველთვის	16.3	19.4	18.7	12.5	14.7
გამოტოვებული პასუხი	2.5	2.2	4.1	1.2	2.4

C7. გაიხსენეთ, რა გემართებათ ან რას განიცდით ალკოჰოლის მიღების დროს: პრობლემები მაგიწყდება	სულ (N=1687)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=424)	სტუდენტი (N=428)	მოსწავლე (N=415)	სტუდენტი (N=459)
არასოდეს	41.0	37.9	34.1	49.0	43.1
იშვიათად	24.5	22.6	26.4	23.5	25.3
ხშირად	20.3	22.1	21.8	16.7	20.4
თითქმის ყოველთვის	11.7	15.3	13.7	9.6	8.7
გამოტოვებული პასუხი	2.5	2.2	4.1	1.2	2.4

C7.6 გაიხსენეთ, რა გემართებათ ან რას განიცდით ალკოჰოლის მიღების დროს: დაღუპას ვერ ვწყვეტ; ზომას ველარ ვგრძნობ	სულ (N=1687)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=424)	სტუდენტი (N=428)	მოსწავლე (N=415)	სტუდენტი (N=459)
არასოდეს	80.9	79.9	64.5	89.0	89.8
იშვიათად	11.6	12.4	23.3	6.9	4.4
ხშირად	2.5	2.7	4.1	1.2	2.0
თითქმის ყოველთვის	2.5	2.9	4.1	1.7	1.3
გამოტოვებული პასუხი	2.5	2.2	4.1	1.2	2.4

C7.7 გაიხსენეთ, რა გემართებათ ან რას განიცდით ალკოჰოლის მიღების დროს: ნაბახუსევზე ცუდად ვგრძნობ თავს	სულ (N=1687)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=424)	სტუდენტი (N=428)	მოსწავლე (N=415)	სტუდენტი (N=459)
არასოდეს	57.6	57.0	74.5	74.5	63.6
იშვიათად	23.9	22.8	18.1	18.1	24.9
ხშირად	9.0	10.0	3.4	3.4	5.1
თითქმის ყოველთვის	7.1	8.0	2.7	2.7	4.0
გამოტოვებული პასუხი	2.5	2.2	1.2	1.2	2.4

C7.8 გაიხსენეთ, რა გემართებათ ან რას განიცდით ალკოჰოლის მიღების დროს: უფრო მეგობრული და გახსნილი ვხდები სხვებთან ურთიერთობისას	სულ (N=1687)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=424)	სტუდენტი (N=428)	მოსწავლე (N=415)	სტუდენტი (N=459)
არასოდეს	21.8	16.3	15.6	27.9	26.9
იშვიათად	19.4	16.7	16.5	24.8	19.8
ხშირად	30.0	32.5	31.7	26.0	29.8
თითქმის ყოველთვის	26.3	32.3	32.1	20.1	21.1
გამოტოვებული პასუხი	2.5	2.2	4.1	1.2	2.4

C7.9 გაიხსენეთ, რა გემართებათ ან რას განიცდით ალკოჰოლის მიღების დროს: ჩავდივარ ისეთ რამეს, რასაც მოგვიანებით ვნანობ	სულ (N=1687)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=424)	სტუდენტი (N=428)	მოსწავლე (N=415)	სტუდენტი (N=459)
არასოდეს	71.8	69.4	59.5	76.2	81.3
იშვიათად	20.3	21.6	30.2	18.6	11.6
ხშირად	3.4	4.4	3.8	3.2	2.2
თითქმის ყოველთვის	2.0	2.4	2.4	0.7	2.4
გამოტოვებული პასუხი	2.5	2.2	4.1	1.2	2.4

C7.10 გაიხსენეთ, რა გემართებათ ან რას განიცდით ალკოჰოლის მიღების დროს: მექმნება პრობლემები მშობლებთან	სულ (N=1687)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=424)	სტუდენტი (N=428)	მოსწავლე (N=415)	სტუდენტი (N=459)
არასოდეს	75.5	65.0	69.5	82.1	84.4
იშვიათად	16.6	24.0	20.6	13.0	9.3
ხშირად	3.6	5.8	3.4	2.9	2.2
თითქმის ყოველთვის	1.9	2.9	2.4	0.7	1.6
გამოტოვებული პასუხი	2.5	2.2	4.1	1.2	2.4

C7.11 გაიხსენეთ, რა გემართებათ ან რას განიცდით ალკოჰოლის მიღების დროს: მექმნება პრობლემები მეგობრებთან	სულ (N=1687)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=424)	სტუდენტი (N=428)	მოსწავლე (N=415)	სტუდენტი (N=459)
არასოდეს	85.4	80.6	77.7	92.4	90.7
იშვიათად	10.1	14.6	15.3	5.4	5.3
ხშირად	0.8	1.2	1.2	0.5	0.2
თითქმის ყოველთვის	1.2	1.5	1.7	0.5	1.3
გამოტოვებული პასუხი	2.5	2.2	4.1	1.2	2.4

C7.12 გაიხსენეთ, რა გემართებათ ან რას განიცდით ალკოჰოლის მიღების დროს: ვებმეზი ფიზიკურ ჩხუბში/აყაღმაცაღში	სულ (N=1687)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=424)	სტუდენტი (N=428)	მოსწავლე (N=415)	სტუდენტი (N=459)
არასოდეს	79.8	63.1	65.0	95.8	94.2
იშვიათად	13.9	27.9	25.4	2.2	1.1
ხშირად	2.5	5.3	3.6	0.5	0.7
თითქმის ყოველთვის	1.3	1.5	1.9	0.2	1.6
გამოტოვებული პასუხი	2.5	2.2	4.1	1.2	2.4

C7.13 გაიხსენეთ, რა გემართებათ ან რას განიცდით ალკოჰოლის მიღების დროს: მქონია სხეულის დაზიანება/ავარი/ტრავმა	სულ (N=1687)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=424)	სტუდენტი (N=428)	მოსწავლე (N=415)	სტუდენტი (N=459)
არასოდეს	88.0	82.3	81.5	96.1	92.0
იშვიათად	6.6	12.4	10.6	2.2	1.8
ხშირად	1.8	2.4	2.2	0.0	2.4
თითქმის ყოველთვის	1.1	0.7	1.7	0.5	1.3
გამოტოვებული პასუხი	2.5	2.2	4.1	1.2	2.4

C7.14 გაიხსენეთ, რა გემართებათ ან რას განიცდით ალკოჰოლის მიღების დროს: ძალიან კარგ დროს ვატარებ	სულ (N=1687)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=424)	სტუდენტი (N=428)	მოსწავლე (N=415)	სტუდენტი (N=459)
არასოდეს	13.8	10.4	12.0	16.2	16.4
იშვიათად	12.6	13.3	9.1	17.2	10.9
ხშირად	35.6	35.4	38.1	33.1	35.6
თითქმის ყოველთვის	35.6	38.6	36.7	32.4	34.7
გამოტოვებული პასუხი	2.5	2.2	4.1	1.2	2.4

C7.15 გაიხსენეთ, რა გემართებათ ან რას განიცდით ალკოჰოლის მიღების დროს: ფიზიკურად ავად ვხდები (თავი მტკივა, გული მერვება, ვალებინებ)	სულ (N=1687)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=424)	სტუდენტი (N=428)	მოსწავლე (N=415)	სტუდენტი (N=459)
არასოდეს	63.7	61.9	53.7	67.4	71.1
იშვიათად	29.0	30.3	37.6	26.2	22.2
ხშირად	3.1	3.9	3.1	3.2	2.2
თითქმის ყოველთვის	1.8	1.7	1.4	2.0	2.0
გამოტოვებული პასუხი	2.5	2.2	4.1	1.2	2.4

C7.16 გაიხსენეთ, რა გემართებათ ან რას განიცდით ალკოჰოლის მიღების დროს: საჭირო გამხდარა სასწრაფო დახმარების გამოძახება ან ჰოსპიტალიზაცია	სულ (N=1687)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=424)	სტუდენტი (N=428)	მოსწავლე (N=415)	სტუდენტი (N=459)
არასოდეს	93.6	92.7	89.7	97.1	94.9
იშვიათად	2.3	2.9	3.4	1.2	1.6
ხშირად	0.4	0.7	1.0	0.5	0.0
თითქმის ყოველთვის	1.2	1.5	1.9	1.2	1.1
გამოტოვებული პასუხი	2.5	2.2	4.1	97.1	2.4

C7.17 გაიხსენეთ, რა გემართებათ ან რას განიცდით ალკოჰოლის მიღების დროს: მქონია დაუცველი სქესობრივი კონტაქტი	სულ (N=1687)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=424)	სტუდენტი (N=428)	მოსწავლე (N=415)	სტუდენტი (N=459)
არასოდეს	87.4	83.7	73.1	98.0	94.2
იშვიათად	6.7	9.7	15.8	0.2	1.3
ხშირად	1.8	2.2	4.3	0.2	0.4
თითქმის ყოველთვის	1.6	2.2	2.4	0.2	1.6
უარი პასუხზე	0.1	0.0	0.2	0.0	0.0
გამოტოვებული პასუხი	2.5	2.2	4.1	1.2	2.4

C8.5 თქვენი აზრით, რამდენად უქმნის ადამიანი საფრთხეს საკუთარ თავს, თუ ეს ადამიანი სვამს 1 ბოთლ (0.3 ლ) ლუდს კვირაში 1-2 ჯერ?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
არანაირი რისკი	43.7	47.3	53.7	32.9	41.2
მცირე რისკი	30.0	26.4	22.9	37.9	32.6
ზომიერი რისკი	11.6	8.8	8.0	16.9	12.6

C8.9 თქვენი აზრით, რამდენად უქმნის ადამიანი საფრთხეს საკუთარ თავს, თუ ეს ადამიანი სვამს 50-100 მლ (1-2 არყის ჭიქა) მაგარ სასმელს კვირაში 1-2 ჯერ?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
არანაირი რისკი	16.4	22.0	22.9	11.0	10.4
მცირე რისკი	25.0	24.8	30.1	19.9	25.0
ზომიერი რისკი	26.9	19.6	23.6	34.4	29.6
მაღალი რისკი	20.5	16.0	11.9	26.0	27.4
არ ვიცი	6.1	9.2	4.8	6.7	4.0
გამოტოვებული პასუხი	5.1	8.4	6.7	1.9	3.6

C8.10 თქვენი აზრით, რამდენად უქმნის ადამიანი საფრთხეს საკუთარ თავს, თუ ეს ადამიანი სვამს 50-100 მლ (1-2 არყის ჭიქა) მაგარ სასმელს თითქმის ყოველდღე?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
არანაირი რისკი	4.9	5.7	11.0	2.4	1.0
მცირე რისკი	10.1	14.9	15.4	4.8	5.8
ზომიერი რისკი	18.1	21.8	19.9	15.6	15.4
მაღალი რისკი	56.2	40.7	42.9	69.9	70.0
არ ვიცი	6.0	9.5	4.5	5.6	4.6
გამოტოვებული პასუხი	4.6	7.5	6.3	1.7	3.2

ცოდნა აივ ინფექციის შესახებ და დამოკიდებულება აივ ინფიცირებულ პირთა მიმართ

D1 გსმენიათ იმ დაავადებების შესახებ, რომლებიც სქესობრივი გზით გადადის?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
დიახ	86.7	84.4	86.8	81.8	93.2
არა	12.1	14.5	11.3	17.1	6.0
უარი პასუხზე	1.0	1.1	1.5	0.4	0.8
გამოტოვებული პასუხი	0.3	0.0	0.4	0.6	0.0

D2.1- 2.6 გთხოვთ, მიუთითოთ სქესობრივი გზით გადამდები დაავადებები, რომელთა შესახებაც გსმენიათ	სულ (N=1629)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=384)	სტუდენტი (N=401)	მოსწავლე (N=378)	სტუდენტი (N=466)
აივ/შიდსი	90.6%	90.1	84.8	95.2	92.3
ჰეპატიტი C	11.3%	5.2	14.2	8.2	16.3
ბლენორეა	9.5%	12.2	22.7	1.9	2.1
სიფილისი	9.1%	5.2	18.2	1.9	10.5

D2.1- 2.6 გთხოვთ, მიუთითოთ სქესობრივი გზით გადამდები დაავადებები, რომელთა შესახებაც გსმენიათ	სულ (N=1629)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=384)	სტუდენტი (N=401)	მოსწავლე (N=378)	სტუდენტი (N=466)
სოკოვანი დაავადება	4.4%	1.3	6.0	2.4	7.3
გონორეა	2.3%	0.5	5.7	0.0	2.8
ჰეპატიტი B	2.2%	1.0	1.2	0.8	5.2
ვენერიული დაავადება	2.2%	0.0	3.2	4.9	4.9
ტუბერკულოზი	1.0%	1.0	1.0	1.3	0.6
ქლამიდია	1.0%	0.0	1.0	0.0	2.8
ჰერპესი	1.0%	0.0	1.7	0.3	1.9
ლეიკემია	0.1%	0.3	0.0	0.0	0.0
პაპილომა ვირუსი	0.4%	0.0	0.2	0.5	0.6
კიბო	0.2%	0.3	0.0	0.3	0.2
ნაწიბური, შეხორცება	0.2%	0.3	0.5	0.0	0.2
მალარია	0.1%	0.0	0.2	0.0	0.0
ტიფი	0.1%	0.0	0.5	0.0	0.0
ღიაბეტი	0.1%	0.3	0.0	0.3	0.0
არ მახსოვს	2.1%	0.5	5.0	0.3	2.4
გამოტოვებული პასუხი	5.3%	7.8	6.7	3.7	3.2

D3.1 როგორ შეიძლება დაიცვათ თავი სქესობრივი გზით გადამდები ინფექციებისაგან?	სულ (N=1629)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=384)	სტუდენტი (N=401)	მოსწავლე (N=378)	სტუდენტი (N=466)
კონდომი	79.1	90.6	93.3	59.5	73.4
თავშეკავება	36.5	18.8	20.9	54.0	50.2
ჩასახვის საწინააღმდეგო აბები	9.6	7.8	6.7	16.1	8.4
ნახმარი შპრიცების გამოყენება	0.1	0.0	0.2	0.3	0.0
არ მაინტერესებს ეს საკითხი	0.1	0.0	0.0	0.3	0.0
პიგიენის დაცვა	0.1	0.3	0.0	0.0	0.0
ექიმის გასინჯვა	0.1	0.0	0.0	0.3	0.0
არაფერი შევლის	0.1	0.0	0.0	0.3	0.0
სწორი პარტნიორის პოვნა	0.1	0.0	0.5	0.0	0.0
არ ვიცი	0.5	0.3	0.2	1.1	0.4
გამოტოვებული პასუხი	2.3	1.8	2.0	2.9	2.6

D4 გსმენიათ თუ არა აივ ინფექციის შესახებ?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
დიახ	75.1	67.7	78.8	66.0	86.8
არა	18.6	23.3	16.0	26.4	9.4

D4 გსმენიათ თუ არა აივ ინფექციის შესახებ?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
არ ვიცი	4.6	6.4	3.0	6.1	3.0
უარი პასუხზე	1.2	2.0	1.7	0.9	0.4
გამოტოვებული პასუხი	0.5	0.7	0.4	0.6	0.4

D5 გსმენიათ თუ არა შიდსის შესახებ?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
დიახ	93.0	91.0	90.5	93.3	96.8
არა	5.7	6.6	8.4	5.6	2.6
არ ვიცი	0.6	1.8	0.0	0.6	0.2
უარი პასუხზე	0.5	0.4	0.9	0.2	0.4
გამოტოვებული პასუხი	0.2	0.2	0.2	0.2	0.0

სმენია აივ ინფექციის ან შიდსის შესახებ	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
არც ერთის შესახებ არ სმენია	6.2	7.9	8.4	5.8	2.8
სმენია ერთ-ერთის შესახებ	93.3	91.4	90.7	93.7	97.0
უარი პასუხზე ერთ-ერთ კითხვაზე	0.5	0.7	0.9	0.4	0.2

D6 როგორ ფიქრობთ, სავარაუდოდ, რამდენი ადამიანია საქართველოში აივ ინფიცირებული/ შიდსით დაავადებული?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
100-მდე ადამიანი	3.0	3.5	1.9	4.3	2.4
1000-მდე ადამიანი	16.9	13.8	15.4	20.3	17.8
5000-მდე (სწორი პასუხი)	25.2	20.4	28.1	22.5	29.2
10,000-ზე მეტი	17.9	24.6	22.1	10.2	15.2
არ ვიცი	29.2	27.9	21.6	35.3	31.6
უარი პასუხზე	0.5	0.2	0.2	1.1	0.4
გამოტოვებული პასუხი	0.6	0.9	1.3	0.0	0.4
სისტემური გამოტოვება	6.7	8.6	9.3	6.3	3.0

D7.1 მცირდება თუ არა აივ ინფიცირების რისკი, თუკი გყავთ ერთი, ერთგული სქესობრივი პარტნიორი, რომელსაც სხვასთან სექსი არა აქვს?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
დიახ	66.7	62.4	70.1	60.2	73.6
არა	7.4	11.4	4.3	9.1	5.0
არ ვიცი	16.7	14.3	12.3	22.7	17.2

D7.1 მცირდება თუ არა აივ ინფიცირების რისკი, თუკი გყავთ ერთი, ერთგული სქესობრივი პარტნიორი, რომელსაც სხვასთან სექსი არა აქვს?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
გამოტოვებული პასუხი	2.5	3.3	3.9	1.7	1.2
სისტემური გამოტოვება	6.7	8.6	9.3	6.3	3.0

D7.2 შეიძლება თუ არა ადამიანმა შეამციროს აივ ინფიცირების რისკი, თუ გამოიყენებს პრეზერვატივს ყოველი სქესობრივი კავშირის დროს?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
დიახ	65.5	70.3	73.8	49.6	68.0
არა	5.8	6.2	3.9	9.3	4.0
არ ვიცი	19.5	11.6	9.1	33.1	23.8
გამოტოვებული პასუხი	2.5	3.3	3.9	1.7	1.2
სისტემური გამოტოვება	6.7	8.6	9.3	6.3	3.0

D7.3 ფიქრობთ თუ არა, რომ აივ ინფიცირებული ადამიანი შეიძლება გარეგნულად ჯანმრთელად გამოიყურებოდეს?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
დიახ	49.3	43.1	51.7	46.1	55.8
არა	15.7	19.8	13.4	15.6	14.2
არ ვიცი	25.8	25.3	21.6	30.3	25.8
გამოტოვებული პასუხი	2.5	3.3	3.9	1.7	1.2
სისტემური გამოტოვება	6.7	8.6	9.3	6.3	3.0

D7.4 შეიძლება თუ არა, ადამიანს გადაედოს აივ ინფექცია კოღოს კბენით?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
დიახ	25.2	25.5	25.1	22.7	27.2
არა	26.7	25.5	31.2	21.4	28.6
არ ვიცი	38.9	37.1	30.5	47.8	40.0
გამოტოვებული პასუხი	2.5	3.3	3.9	1.7	1.2
სისტემური გამოტოვება	6.7	8.6	9.3	6.3	3.0

D7.5 შეიძლება ადამიანს გადაედოს აივ ინფექცია კოცნის გზით?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
დიახ	16.2	22.2	15.2	16.2	11.6
არა	52.8	44.2	53.0	49.8	63.2

D7.5 შეიძლება ადამიანს გადაედოს აივ ინფექცია კოცნის გზით?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
არ ვიცი	21.8	21.8	18.6	26.0	21.0
გამოტოვებული პასუხი	2.5	3.3	3.9	1.7	1.2
სისტემური გამოტოვება	6.7	8.6	9.3	6.3	3.0

D7.6 თქვენი აზრით, შეიძლება ადამიანი დაინფიცირდეს საპარკმახეროში მანიკურის, პედიკურის ან ტატუირებისას სხვის მიერ ნახმარი ინსტრუმენტების გამოყენების გზით?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
დიახ	64.9	47.9	59.5	70.1	80.4
არა	10.6	18.2	12.3	7.4	5.2
არ ვიცი	15.3	22.0	14.9	14.5	10.2
გამოტოვებული პასუხი	2.5	3.3	3.9	1.7	1.2
სისტემური გამოტოვება	6.7	8.6	9.3	6.3	3.0

D7.7 შეიძლება თუ არა ადამიანი დაინფიცირდეს აივ ინფიცირებულ ადამიანთან საკვების გაზიარებით?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
დიახ	15.6	21.8	11.9	18.4	10.8
არა	46.8	36.9	51.5	39.2	58.4
არ ვიცი	28.4	29.5	23.4	34.4	26.6
გამოტოვებული პასუხი	2.5	3.3	3.9	1.7	1.2
სისტემური გამოტოვება	6.7	8.6	9.3	6.3	3.0

D7.8 შეიძლება თუ არა ადამიანი დააგადდეს აივ ინფექციით, თუკი ის გამოიყენებს სხვის მიერ გამოყენებულ ნემსს/შპრიცს?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
დიახ	79.4	73.8	75.3	80.3	87.4
არა	1.4	2.4	1.5	0.9	0.8
არ ვიცი	10.0	11.9	10.0	10.8	7.6
გამოტოვებული პასუხი	2.5	3.3	3.9	1.7	1.2
სისტემური გამოტოვება	6.7	8.6	9.3	6.3	3.0

D7.9 შეიძლება თუ არა ნაყოფი დაინფიცირდეს აივ-ინფიცირებული დედისგან ორსულობის დროს?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
დიახ	56.0	52.1	51.9	56.9	62.6
არა	6.2	5.3	10.6	3.0	6.0
არ ვიცი	28.5	30.8	24.2	32.0	27.2
გამოტოვებული პასუხი	2.5	3.3	3.9	1.7	1.2
სისტემური გამოტოვება	6.7	8.6	9.3	6.3	3.0

D7.10 შეიძლება თუ არა ნაყოფი დაინფიცირდეს აივ-ინფიცირებული დედისგან მშობიარობის დროს?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
დიახ	39.5	33.2	45.5	37.4	41.6
არა	8.7	9.5	10.2	6.1	9.2
არ ვიცი	42.6	45.5	31.2	48.5	45.0
გამოტოვებული პასუხი	2.5	3.3	3.9	1.7	1.2
სისტემური გამოტოვება	6.7	8.6	9.3	6.3	3.0

D7.11 შეიძლება თუ არა ახალშობილი დაინფიცირდეს აივ-ინფიცირებული დედისგან ძუძუთი კვების დროს?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
დიახ	33.6	31.6	35.1	32.0	35.4
არა	14.6	13.4	17.1	12.3	15.6
არ ვიცი	42.6	43.1	33.6	47.6	44.8
გამოტოვებული პასუხი	2.5	3.3	3.9	1.7	1.2
სისტემური გამოტოვება	6.7	8.6	9.3	6.3	3.0

ცოდნა აივ-ის დედიდან შეილზე გადაცემის შესახებ (D7.9, D7.10, D7.11)	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
სწორად უპასუხა სამივე კითხვას	21.2	18.9	26.1	19.6	22.5
ვერ უპასუხა სწორად სამივე კითხვას	78.8	81.1	73.9	80.4	77.5

ცოდნა აივ-ის გადაცემის გზების შესახებ (რესპონდენტთა %, ვინც იცის აივ-ის სქესობრივი გავრცელების პრევენციის გზები და უარყოფს გავრცელებულ მცდარ მოსაზრებებს მისი გადაცემის შესახებ; UNGASS-ის სტანდარტული ინდიკატორი)	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
სწორად უპასუხა ყველა კითხვას	10.2	7.7	14.7	5.2	13.0
ვერ უპასუხა სწორად ყველა კითხვას	89.8	92.3	85.3	94.8	87.0
1. აივ ინფიცირების რისკი მცირდება, თუ გყავთ ერთი, ერთგული სქესობრივი პარტნიორი D7.1 2. შეიძლება თუ არა, ადამიანმა შეამციროს აივ ინფიცირების რისკი, თუ გამოიყენებს პრეზერვატივს ყოველი სქესობრივი კავშირის დროს? D7.2 3. შეიძლება, რომ აივ ინფიცირებული ადამიანი გარეგნულად ჯანმრთელად გამოიყურებოდეს? D7.3 4. შეიძლება თუ არა, ადამიანს აივ ინფექცია კოლოს კბენით შეიძლება გადაედოს? D7.4 5. შეიძლება თუ არა ადამიანი აივ-ით ინფიცირებულ ადამიანთან საკვების გაზიარებით დაინფიცირდეს? D7.7					

D8.1 როგორ ფიქრობთ, როგორ შეიძლება ადამიანმა გაარკვიოს, არის თუ არა აივ ინფიცირებული?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
სისხლის სპეციალური ანალიზით	39.4	31.6	38.5	34.4	51.8
სისხლის საერთო ანალიზით	35.0	38.2	33.1	35.7	33.0
ექიმის გასინჯვით	6.9	7.7	6.3	10.0	4.0
ულტრაბგერითი გამოკვლევით	0.2	0.1	0.2	0.2	0.0
სპეციფიკური სიმპტომების მიხედვით	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
არ ვიცი	10.2	11.0	10.0	12.3	7.0
უარი პასუხზე	0.7	1.1	0.4	0.6	0.8
გამოტოვებული პასუხი	1.1	1.5	2.2	0.4	0.4
სისტემური გამოტოვება	6.7	8.6	9.3	6.3	3.0

D9 ჩვენ არ გვინდა ვიცოდეთ შედეგი, მაგრამ გაგიკეთებიათ თუ არა ოდესმე ანალიზი აივ-ზე?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
დიახ	3.0	2.2	6.3	1.7	2.0
არა	85.2	79.8	79.7	87.2	93.4
არ ვიცი	2.9	5.7	2.6	2.8	0.8
უარი პასუხზე	1.1	2.0	0.6	1.1	0.6
გამოტოვებული პასუხი	1.1	1.8	1.5	0.9	0.2

სისტემური გამოტოვება	6.7	8.6	9.3	6.3	3.0
----------------------	-----	-----	-----	-----	-----

D10 როდის გაიკეთეთ ყველაზე ბოლოს ანლიზი აივ-ზე?	სულ (N=57)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=10)	სტუდენტი (N=29)	მოსწავლე (N=8)	სტუდენტი (N=10)
ბოლო 1 წლის მანძილზე	29.8	20.0	34.5	25.0	30.0
ერთ წელზე ადრე	35.1	10.0	55.2	12.5	20.0
არ მახსოვს	21.1	40.0	6.9	50.0	20.0
უარი პასუხზე	7.0	30.0	0.0	0.0	10.0
გამოტოვებული პასუხი	7.0	0.0	3.4	12.5	20.0

აივ ასოცირებული სტიგმა

D11 თუ, შემთხვევით, თქვენ აივ ინფიცირებული აღმოჩნდებოდით, შეატყობინებდით თუ არა ამას თქვენს მეუღლეს/რეგულარულ სქესობრივ პარტნიორს?	სულ (N=1753)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=416)	სტუდენტი (N=419)	მოსწავლე (N=433)	სტუდენტი (N=485)
დიახ, შევატყობინებდი	79.3	70.7	80.4	79.0	86.0
არა, არ შევატყობინებდი	1.7	3.8	2.6	0.5	0.2
არ ვიცი	11.1	13.9	9.8	11.8	9.1
პასუხი არ არის	6.9	10.1	5.3	8.1	4.5
გამოტოვებული პასუხი	1.0	1.4	1.9	0.7	0.2

D12.1 ეთანხმებით თუ არა შემდეგ დებულებას: მე შემრცხვებოდა, აივ ინფიცირებული რომ ვყოფილიყავი	სულ (N=1753)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=416)	სტუდენტი (N=419)	მოსწავლე (N=433)	სტუდენტი (N=485)
დიახ, ვეთანხმები	29.7	39.2	18.9	35.1	26.0
არა, არ ვეთანხმები	41.4	35.6	52.3	34.6	43.1
არ ვიცი	26.8	21.9	25.1	29.6	30.1
გამოტოვებული პასუხი	2.2	3.4	3.8	0.9	0.8

D12.2 ეთანხმებით თუ არა შემდეგ დებულებას: მე შემრცხვებოდა, ჩემი ოჯახის რომელიმე წევრს აივ ინფექცია რომ ჰქონოდა	სულ (N=1753)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=416)	სტუდენტი (N=419)	მოსწავლე (N=433)	სტუდენტი (N=485)
დიახ, ვეთანხმები	20.5	32.2	14.3	18.9	17.1
არა, არ ვეთანხმები	59.7	48.3	62.5	62.4	64.5
არ ვიცი	17.7	16.1	19.3	17.8	17.5
გამოტოვებული პასუხი	2.2	3.4	3.8	0.9	0.8

D12.3 ეთანხმებით თუ არა შემდეგ დებულებას: აივ ინფიცირებული ადამიანები იზოლირებულნი უნდა იყვნენ საზოგადოების სხვა წევრებისაგან	სულ (N=1753)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=416)	სტუდენტი (N=419)	მოსწავლე (N=433)	სტუდენტი (N=485)
დიახ, ვეთანხმები	15.3	27.9	12.4	15.7	6.8
არა, არ ვეთანხმები	67.9	52.9	68.7	67.0	80.8
არ ვიცი	14.6	15.9	15.0	16.4	11.5
გამოტოვებული პასუხი	2.2	3.4	3.8	0.9	0.8

D12.4 ეთანხმებით თუ არა შემდეგ დებულებას: ჩემს შვილს ნებას დავრთავდი, ეთამაშა ბავშვთან, რომელიც აივ ინფიცირებულია	სულ (N=1753)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=416)	სტუდენტი (N=419)	მოსწავლე (N=433)	სტუდენტი (N=485)
დიახ, ვეთანხმები	31.9	32.0	32.5	32.6	30.7
არა, არ ვეთანხმები	35.3	43.8	35.6	33.9	29.1
არ ვიცი	30.6	20.9	28.2	32.6	39.4
გამოტოვებული პასუხი	2.2	3.4	3.8	0.9	0.8

D12.5 ეთანხმებით თუ არა შემდეგ დებულებას: მე ალბათ ვამჯობინებდი, რომ ფიზიკურად არ შევეხო აივ ინფიცირებულ ადამიანს, რადგან დაინფიცირების შემთხვევაში შემიძლია დაავადდეს	სულ (N=1753)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=416)	სტუდენტი (N=419)	მოსწავლე (N=433)	სტუდენტი (N=485)
დიახ, ვეთანხმები	32.0	38.7	29.6	35.8	24.9
არა, არ ვეთანხმები	48.4	43.3	49.4	43.9	55.9
არ ვიცი	17.5	14.7	17.2	19.4	18.4
გამოტოვებული პასუხი	2.2	3.4	3.8	0.9	0.8

D12.6 ეთანხმებით თუ არა შემდეგ დებულებას: აივ ინფიცირებულ სტუდენტს უნდა ჰქონდეს უფლება, ისწავლოს სკოლაში/უნივერსიტეტში	სულ (N=1753)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=416)	სტუდენტი (N=419)	მოსწავლე (N=433)	სტუდენტი (N=485)
დიახ, ვეთანხმები	74.6	70.2	71.1	78.1	78.4
არა, არ ვეთანხმები	7.9	10.3	9.5	6.0	6.0
არ ვიცი	15.3	16.1	15.5	15.0	14.8
გამოტოვებული პასუხი	2.2	3.4	3.8	0.9	0.8

D12.7 ეთანხმებით თუ არა შემდეგ დებულებას: თუ მასწავლებელი ინფიცირებულია, მაგრამ თავს არ გრძნობს ავად, აქვს უფლება, განაგრძოს სწავლება სკოლაში/უნივერსიტეტში	სულ (N=1753)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=416)	სტუდენტი (N=419)	მოსწავლე (N=433)	სტუდენტი (N=485)
დიახ, ვეთანხმები	58.8	49.8	54.9	60.7	68.2
არა, არ ვეთანხმები	19.2	27.9	19.6	18.0	12.6
არ ვიცი	19.8	19.0	21.7	20.3	18.4
გამოტოვებული პასუხი	2.2	3.4	3.8	0.9	0.8

D12.8 ეთანხმებით თუ არა შემდეგ დებულებას: მე მიემართავდი სამკურნალოდ კბილის ექიმს, რომელიც აივ ინფიცირებულია	სულ (N=1753)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=416)	სტუდენტი (N=419)	მოსწავლე (N=433)	სტუდენტი (N=485)
დიახ, ვეთანხმები	13.5	13.7	17.4	8.1	14.8
არა, არ ვეთანხმები	60.5	61.5	54.2	64.4	61.4
არ ვიცი	23.8	21.4	24.6	26.6	22.9
გამოტოვებული პასუხი	2.2	3.4	3.8	0.9	0.8

D12.9 ეთანხმებით თუ არა შემდეგ დებულებას: მე ვიმუშავებდი კოლეგასთან, რომელიც აივ ინფიცირებულია	სულ (N=1753)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=416)	სტუდენტი (N=419)	მოსწავლე (N=433)	სტუდენტი (N=485)
დიახ, ვეთანხმები	51.3	41.8	52.3	51.5	58.4
არა, არ ვეთანხმები	20.7	29.6	19.1	19.6	15.5
არ ვიცი	25.8	25.2	24.8	27.9	27.9
გამოტოვებული პასუხი	2.2	3.4	3.8	0.9	0.9

D12.10 ეთანხმებით თუ არა შემდეგ დებულებას: თუ შევიტყობდი, რომ ჩემი მეგობარი აივ ინფიცირებულია, მასთან მეგობრობას შევწყვეტდი	სულ (N=1753)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=416)	სტუდენტი (N=419)	მოსწავლე (N=433)	სტუდენტი (N=485)
დიახ, ვეთანხმები	5.2	5.8	6.7	5.1	3.5
არა, არ ვეთანხმები	79.0	74.0	75.7	81.1	84.1
არ ვიცი	13.7	16.8	13.8	12.9	11.5
გამოტოვებული პასუხი	2.2	3.4	3.8	0.9	0.8

D13.1 წარმოიდგინეთ სიტუაცია და გვითხარით, როგორ მოიქცევოდით: თქვენი ოჯახის წევრი რომ აივ ინფიცირებული იყოს, გაქნებოდათ თუ არა სურვილი, რომ იზრუნოთ მასზე თქვენს ოჯახში?	სულ (N=1753)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=416)	სტუდენტი (N=419)	მოსწავლე (N=433)	სტუდენტი (N=485)
დიახ	89.5	86.3	87.1	88.9	94.8
არა	1.9	3.4	1.2	2.8	0.6
არ ვიცი	5.8	6.2	7.2	7.2	3.1
გამოტოვებული პასუხი	2.7	4.1	4.5	1.2	1.4

D13.2 წარმოიდგინეთ სიტუაცია და გვითხარით, როგორ მოიქცევოდით: თქვენ რომ იცოდეთ, რომ გამყიდველი აივ ინფიცირებულია, შეიძენდით მისგან ბოსტნეულს ან ხილს?	სულ (N=1753)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=416)	სტუდენტი (N=419)	მოსწავლე (N=433)	სტუდენტი (N=485)
დიახ	31.5	26.0	36.3	25.6	37.5
არა	38.3	47.4	35.3	41.1	30.7
არ ვიცი	27.4	22.6	23.9	32.1	30.3
გამოტოვებული პასუხი	2.7	4.1	4.5	1.2	1.4

D13.3 წარმოიდგინეთ სიტუაცია და გვითხარით, როგორ მოიქცევოდით: თქვენი ნათესავი აივ ინფიცირებული რომ აღმოჩნდეს, შეინახავთ მის აივ დადებით სტატუსს საიდუმლოდ?	სულ (N=1753)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=416)	სტუდენტი (N=419)	მოსწავლე (N=433)	სტუდენტი (N=485)
დიახ	63.7	58.2	58.0	64.0	73.0
არა	10.7	14.9	11.6	12.7	5.6
არ ვიცი	22.9	22.8	26.2	22.2	20.2
გამოტოვებული პასუხი	2.7	4.1	4.1	1.2	1.4

ნარკოტიკების მოხმარება

E1 მივიღიათ თუ არა რაიმე დამამშვიდებელი ან საძილე სასუალებები ექიმის დანიშნულებით?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
არა, არასოდეს	73.8	70.8	75.8	70.8	77.6
დიახ, მიმიღია, მაგრამ 3 კვირაზე ნაკლები ხნის განმავლობაში	13.4	9.7	14.3	14.3	15.0
დიახ, მიმიღია, 3 კვირაზე უფრო ხანგრძლივად	2.4	1.3	2.6	3.5	2.4
არ მახსოვს	6.8	12.3	3.5	9.7	2.0

E1 მიგიღიათ თუ არა რაიმე დამამშვიდებელი ან საძილე სასუალებები ექიმის დანიშნულებით?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
უარი პასუხზე	2.4	2.9	2.8	1.7	2.2
გამოტოვებული პასუხი	1.2	3.1	1.1	70.8	0.8

E2 რამდენად რთული იქნებოდა თქვენთვის მარიხუანას ან ჰაშიშის შოვნა?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
შეუძლებელი	19.9	16.7	16.7	26.6	19.6
ძალიან რთული	10.3	8.1	9.3	12.1	11.6
საკმაოდ რთული	14.7	18.9	14.1	14.1	12.0
საკმაოდ ადვილი	18.3	18.9	24.9	11.7	17.6
ძალიან ადვილი	7.1	9.7	8.9	5.0	5.2
არ ვიცი	24.1	19.8	18.4	27.3	30.4
უარი პასუხზე	4.7	5.7	7.1	3.2	3.0
გამოტოვებული პასუხი	0.9	2.2	0.6	0.0	0.6

E3. თუ ოდესმე გაგისინჯავთ მარიხუანა ან ჰაშიში (კანაფი), აღნიშნეთ, რამდენი წლის იყავით, როდესაც ის პირველად გასინჯეთ?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
არასოდეს გამისინჯავს	81.8	73.8	64.5	95.0	92.8
9 წლის ასაკში ან უფრო ადრე	0.4	0.4	0.9	0.2	0.0
10 წლის ასაკში	0.1	0.0	0.2	0.0	0.0
11 წლის ასაკში	0.2	0.0	0.4	0.0	0.2
12 წლის ასაკში	0.8	0.9	2.2	0.0	0.2
13 წლის ასაკში	0.7	2.0	0.9	0.0	0.2
14 წლის ასაკში	1.5	3.7	1.9	0.2	0.2
15 წლის ასაკში	1.6	2.6	3.5	0.2	0.4
16 წლის ასაკში	1.8	2.0	4.8	0.0	0.6
17 წლის ასაკში	1.3	0.0	4.1	0.0	1.0
18 წლის ასაკში ან უფრო გვიან	1.5	n/a	5.0	n/a	1.2
არ მახსოვს	2.3	4.0	5.0	0.4	0.0
უარი პასუხზე	4.3	6.6	6.3	1.9	2.4
გამოტოვებული პასუხი	1.8	4.0	0.4	1.9	0.8

E3-ის შემავალი ცხრილი. როდის, თუ ოდესმე გაგისინჯავთ მარისუანა ან ჰაშიში (კანაფი)?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
არასოდეს	81.8	73.8	64.5	95.0	92.8
გასინჯული მაქვს მარისუანა ან ჰაშიში	9.2	11.6	23.9	0.6	3.8
არ მასხოვს	2.3	4.0	5.0	0.4	0.0
უარი პასუხზე	4.3	6.6	6.3	1.9	2.4
გამოტოვებული პასუხი	1.8	4.0	0.4	1.9	0.8

მარისუანას ან ჰაშიშის პირველი მოხმარების ასაკი (იმ რესპონდენტთა შორის, ვისაც ოდესმე გაუსინჯავს)	სულ (N=186)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=53)	სტუდენტი (N=110)	მოსწავლე (N=3)	სტუდენტი (N=20)
9 წლის ასაკში ან უფრო ადრე	3.8	3.8	3.6	33.3	0.0
10 წლის ასაკში	0.5	0.0	0.9	0.0	0.0
11 წლის ასაკში	1.6	0.0	1.8	0.0	5.0
12 წლის ასაკში	8.1	7.5	9.1	0.0	5.0
13 წლის ასაკში	7.5	17.0	3.6	0.0	5.0
14 წლის ასაკში	15.1	32.1	8.2	33.3	5.0
15 წლის ასაკში	16.7	22.6	14.5	33.3	10.0
16 წლის ასაკში	18.3	17.0	20.0	0.0	15.0
17 წლის ასაკში	12.9	0.0	17.3	0.0	25.0
18 წლის ასაკში ან უფრო გვიან	15.6	N/A	20.9	N/A	30.0

E4.1 თქვენი ცხოვრების მანძილზე რამდენჯერ მოგიწევიათ პლანი (იმ რესპონდენტთა შორის, ვისაც ოდესმე გაუსინჯავს)	სულ (N=186)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=53)	სტუდენტი (N=110)	მოსწავლე (N=3)	სტუდენტი (N=20)
1 - 2 ჯერ	32.8	34.0	30.0	33.3	45.0
3 - 5 ჯერ	19.4	18.9	20.0	0.0	20.0
6 - 9 ჯერ	14.5	13.2	13.6	0.0	25.0
10 -19 ჯერ	8.1	5.7	10.0	0.0	5.0
20 - 39 ჯერ	4.8	7.5	4.5	0.0	0.0
40-ზე მეტჯერ	8.6	7.5	9.1	33.3	5.0
არ ვიცი	6.5	1.9	9.1	33.3	0.0
უარი პასუხზე	2.7	7.5	.9	0.0	0.0
გამოტოვებული პასუხი	2.7	3.8	2.7	0.0	0.0

E4.2 ბოლო 12 თვის განმავლობაში რამდენჯერ მოგიწევიათ პლანი (იმ რესპონდენტთა შორის, ვისაც ოდესმე გაუსინჯავს)?		სულ (N=186)	მამრობითი		მდედრობითი	
			მოსწავლე (N=53)	სტუდენტი (N=110)	მოსწავლე (N=3)	სტუდენტი (N=20)
არ მოუხმარია ბოლო 12 თვის განმავლობაში		53.8	37.7	60.9	33.3	60.0
1 - 2 ჯერ	ბოლო 12 თვის განმავლობაში ერთხელ მაინც აქვს მოწვეული (N=66)	22.0	39.6	13.6	0.0	25.0
3 - 5 ჯერ		4.8	7.5	3.6	0.0	5.0
6 - 9 ჯერ		4.3	5.7	3.6	0.0	5.0
10 -19 ჯერ		2.7	0.0	2.7	66.7	0.0
20 - 39 ჯერ		0.5	0.0	0.9	0.0	0.0
40-ზე მეტჯერ		1.1	1.9	0.9	0.0	0.0
არ ვიცი		2.2	0.0	3.6	0.0	0.0
უარი პასუხზე		3.2	1.9	4.5	0.0	0.0
გამოტოვებული პასუხი		5.4	5.7	5.5	0.0	5.0

E4.3 ბოლო 30 დღის განმავლობაში რამდენჯერ მოგიწევიათ პლანი (იმ რესპონდენტთა შორის, ვისაც ოდესმე გაუსინჯავს)?		სულ (N=186)	მამრობითი		მდედრობითი	
			მოსწავლე (N=53)	სტუდენტი (N=110)	მოსწავლე (N=3)	სტუდენტი (N=20)
არ მოუხმარია ბოლო 30 დღის განმავლობაში		82.3	83.0	84.5	33.3	75.0
1 - 2 ჯერ	ბოლო 30 დღის განმავლობაში ერთხელ მაინც აქვს მოწვეული (N=16)	5.4	7.5	2.7		15.0
3 - 5 ჯერ		2.2	0.0	1.8	33.3	5.0
6 - 9 ჯერ		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
10 -19 ჯერ		1.1	1.9	0.0	33.3	0.0
20 - 39 ჯერ		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
40-ზე მეტჯერ		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
არ ვიცი		1.1	0.0	1.8	0.0	0.0
უარი პასუხზე		2.7	1.9	3.6	0.0	0.0
გამოტოვებული პასუხი		5.4	5.7	5.5	0.0	5.0

E5 გქონიათ ოდესმე შესაძლებლობა, გაგესინჯათ მარიხუანა (კაშიში), მაგრამ თავი შეიკავეთ მოხმარებისაგან?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
დიახ	32.7	43.3	55.6	16.0	17.4
არა, არასოდეს	59.6	45.3	31.0	82.0	78.4
არ ვიცი	2.6	2.6	5.8	0.2	1.8
უარი პასუხზე	2.9	4.2	5.2	0.9	1.6
გამოტოვებული პასუხი	2.1	4.6	2.4	0.9	0.8

E6 თუ ასეთი გამოცდილება გქონიათ, თქვენს ცხოვრებაში სულ რამდენჯერ ყოფილა მსგავსი შემთხვევა	სულ (N=615)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=197)	სტუდენტი (N=257)	მოსწავლე (N=74)	სტუდენტი (N=87)
1 - 2 ჯერ	35.4	38.1	19.8	60.8	54.0
3 - 5 ჯერ	14.6	18.8	15.2	5.4	11.5
6 - 9 ჯერ	7.2	7.1	9.7	0.0	5.7
10 -19 ჯერ	5.7	3.6	10.1	0.0	2.3
20 - 39 ჯერ	1.5	0.0	1.9	0.0	4.6
40-ზე მეტჯერ	2.9	2.0	4.7	0.0	2.3
ყოველთვის უარს ვამბობ	17.9	17.3	19.8	20.3	11.5
არ მასსოვს	10.4	6.1	16.3	5.4	6.9
უარი პასუხზე	2.3	3.0	1.6	5.4	0.0
გამოტოვებული პასუხი	2.1	4.1	.8	2.7	1.1

E7.1 რომ მოგენდომებინათ, რამდენად რთული იქნებოდა თქვენთვის დამამშვიდებელი/საძილე საშუალებების შოვნა (ექიმის დანიშნულების გარეშე)?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
შეუძლებელი	14.0	15.4	21.4	10.0	9.6
ძალიან რთული	3.9	3.3	5.2	4.3	3.0
საკმაოდ რთული	8.5	9.5	6.7	10.4	7.4
საკმაოდ ადვილი	25.3	19.6	22.3	26.4	32.2
ძალიან ადვილი	28.5	28.4	24.5	29.9	31.0
არ ვიცი	17.2	19.8	15.8	18.2	15.4
გამოტოვებული პასუხი	2.6	4.2	4.1	0.9	1.4

E7.2 რომ მოგენდომებინათ, რამდენად რთული იქნებოდა თქვენთვის ექსტაზის შოვნა?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
შეუძლებელი	21.3	19.3	23.2	21.2	21.6
ძალიან რთული	9.7	11.4	11.0	9.3	7.2
საკმაოდ რთული	12.6	12.1	13.6	11.0	13.6
საკმაოდ ადვილი	13.8	14.3	18.6	9.7	12.8
ძალიან ადვილი	6.9	9.5	8.2	4.8	5.4
არ ვიცი	33.0	29.2	21.2	43.1	38.0
გამოტოვებული პასუხი	2.6	4.2	4.1	0.9	1.4

E7.3 რომ მოგენდომებინათ, რამდენად რთული იქნებოდა თქვენთვის LSD-ს შოვნა?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
შეუძლებელი	23.5	22.0	27.5	20.1	24.4
ძალიან რთული	7.7	8.4	11.0	5.0	6.4
საკმაოდ რთული	8.1	5.5	13.4	5.8	7.6
საკმაოდ ადვილი	4.5	3.7	8.4	1.7	4.0
ძალიან ადვილი	2.0	4.0	1.7	1.1	1.4
არ ვიცი	51.6	52.3	33.8	65.4	54.8
გამოტოვებული პასუხი	2.6	4.2	4.1	0.9	1.4

E7.4 რომ მოგენდომებინათ, რამდენად რთული იქნებოდა თქვენთვის ამფეტამინის/მეთამფეტამინის აბების შოვნა?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
შეუძლებელი	24.1	23.5	28.1	21.9	23.0
ძალიან რთული	9.2	10.5	13.2	6.5	6.6
საკმაოდ რთული	8.0	7.3	9.5	6.3	9.0
საკმაოდ ადვილი	3.6	2.6	6.7	2.4	2.6
ძალიან ადვილი	2.4	3.7	2.6	1.9	1.4
არ ვიცი	50.1	48.1	35.7	60.2	56.0
გამოტოვებული პასუხი	2.6	4.2	4.1	0.9	1.4

E7.5 რომ მოგენდომებინათ, რამდენად რთული იქნებოდა თქვენთვის კუსტარულად მოზადებული ამფეტამინის/მეთამფეტამინის (ვინტი, ჯეფი) შოვნა?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
შეუძლებელი	27.6	28.8	28.8	26.0	27.0
ძალიან რთული	8.8	7.9	13.9	6.9	6.6
საკმაოდ რთული	6.6	7.0	6.5	6.1	6.8
საკმაოდ ადვილი	4.9	1.8	9.3	4.1	4.6
ძალიან ადვილი	3.5	4.0	3.5	3.0	3.6
არ ვიცი	45.9	46.4	34.0	53.0	50.0
გამოტოვებული პასუხი	2.6	4.2	4.1	0.9	1.4

E7.6 რომ მოგენდომებინათ, რამდენად რთული იქნებოდა თქვენთვის კოკაინის შოვნა?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
შეუძლებელი	44.2	47.0	44.2	46.8	39.2
ძალიან რთული	16.1	15.4	19.0	13.9	16.0
საკმაოდ რთული	9.3	7.3	8.4	11.7	9.8
საკმაოდ ადვილი	2.8	2.4	3.9	2.4	2.4

E7.6 რომ მოგენდომებინათ, რამდენად რთული იქნებოდა თქვენთვის კოკაინის შოვნა?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
ძალიან ადვილი	1.2	1.5	1.5	1.3	0.6
არ ვიცი	23.8	22.2	18.8	23.2	30.6
გამოტოვებული პასუხი	2.6	4.2	4.1	0.9	1.4

E7.7 რომ მოგენდომებინათ, რამდენად რთული იქნებოდა თქვენთვის პეროინის შოვნა?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
შეუძლებელი	45.0	48.1	44.4	47.6	40.2
ძალიან რთული	15.1	14.3	18.0	13.6	14.4
საკმაოდ რთული	9.4	8.1	8.9	10.8	9.6
საკმაოდ ადვილი	2.7	1.5	4.1	2.2	3.0
ძალიან ადვილი	1.1	1.5	1.3	0.9	0.8
არ ვიცი	24.2	22.2	19.3	24.0	30.6
გამოტოვებული პასუხი	2.6	4.2	4.1	0.9	1.4

E7.8 რომ მოგენდომებინათ, რამდენად რთული იქნებოდა თქვენთვის კოდეინის შოვნა?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
შეუძლებელი	42.3	44.6	41.1	44.8	39.0
ძალიან რთული	13.0	11.4	16.7	12.6	11.4
საკმაოდ რთული	8.9	6.8	9.7	10.2	9.0
საკმაოდ ადვილი	2.3	2.0	3.5	1.7	2.2
ძალიან ადვილი	1.0	1.3	1.3	0.2	1.0
არ ვიცი	29.9	29.7	23.6	29.7	36.0
გამოტოვებული პასუხი	2.6	4.2	4.1	0.9	1.4

E7.9 რომ მოგენდომებინათ, რამდენად რთული იქნებოდა თქვენთვის სუბუტეჟის შოვნა?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
შეუძლებელი	40.4	43.3	37.9	45.0	35.8
ძალიან რთული	14.0	14.1	17.7	12.3	12.0
საკმაოდ რთული	10.3	7.9	9.5	12.1	11.6
საკმაოდ ადვილი	3.7	3.5	5.6	2.4	3.4
ძალიან ადვილი	2.1	2.9	2.8	0.6	2.2
არ ვიცი	26.8	24.2	22.3	26.6	33.6
გამოტოვებული პასუხი	2.6	4.2	4.1	0.9	1.4

E8.1 მოგიხმართ თუ არა ოდესმე ექსტაზი და თუ დიახ, რამდენჯერ?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
არასოდეს	87.1	79.8	83.5	91.3	93.0
არ ვიცი	1.1	6.2	0.9	1.3	0.0
უარი პასუხზე	4.2	6.6	5.4	2.2	3.2
გამოტოვებული პასუხი	4.2	0.0	3.9	3.9	2.6
დიახ (n=64)	3.4	7.4	6.3	1.3	1.2
1 - 2 ჯერ	1.9	3.3	2.8	1.1	0.6
3 - 5 ჯერ	0.4	0.4	0.6	0.2	0.4
6 - 9 ჯერ	0.3	0.4	0.4	0.0	0.2
10 -19 ჯერ	0.5	0.7	1.3	0.0	0.0
20 - 39 ჯერ	0.2	0.2	0.6	0.0	0.0
40-ზე მეტჯერ	0.2	2.4	0.4	0.0	0.0

E8.2 ბოლო 12 თვის განმავლობაში რამდენჯერ მიგიღიათ ექსტაზი (იმ რესპონდენტთა შორის, ვისაც ოდესმე მიუღია ექსტაზი)?	სულ (N=64)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=23)	სტუდენტი (N=29)	მოსწავლე (N=6)	სტუდენტი (N=6)
არასოდეს	45.3	43.5	44.8	66.7	33.3
უარი პასუხზე	10.9	13.0	10.3	16.7	66.7
დიახ (n=28)	43.8	43.5	53.9	16.6	0.0
1 - 2 ჯერ	21.9	21.7	13.8	16.7	0.0
3 - 5 ჯერ	9.4	13.0	10.3	0.0	0.0
6 - 9 ჯერ	4.7	4.3	6.9	0.0	0.0
10 -19 ჯერ	4.7	0.0	10.3	0.0	0.0
20 - 39 ჯერ	3.1	4.3	3.4	0.0	0.0

E8.3 (იმ რესპონდენტებს შორის, ვისაც მიუღია ექსტაზი ბოლო 12 თვის განმავლობაში) ბოლო 30 დღის განმავლობაში რამდენჯერ მიგიღიათ ექსტაზი?	სულ (N=28)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=10)	სტუდენტი (N=13)	მოსწავლე (N=1)	სტუდენტი (N=4)
არასოდეს	42.9	30.0	46.2	100.0	50.0
უარი პასუხზე	3.6	0.0	7.7	0.0	0.0
დიახ (N=15)	53.5	70.0	46.1	0.0	50.0
1 - 2 ჯერ	25.0	40.0	7.7	0.0	50.0
3 - 5 ჯერ	14.0	20.0	15.4	0.0	0.0
6 - 9 ჯერ	3.6	0.0	7.7	0.0	0.0
10 -19 ჯერ	3.6	10.0	0.0	0.0	0.0
20 - 39 ჯერ	7.1	0.0	15.4	0.0	0.0

E9.1 რამდენი წლის იყავით (თუ ოდესმე მოგიხმარიათ), როდესაც პირველად მოსინჯეთ დამაშვიდებელი საშუალებები (ექიმის დანიშნულების გარეშე)?	სულ (N=1834)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=441)	სტუდენტი (N=441)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=490)
არასოდეს	77.5	73.8	77.5	79.4	79.2
უარი პასუხზე	2.7	3.1	4.8	0.2	2.6
გამოტოვებული პასუხი	3.9	8.1	4.8	1.7	1.4
დიახ, გამოსინჯავს	15.9	15.0	12.9	18.9	16.8
9 წ ასაკში	1.2	2.2	1.5	0.9	0.4
10 წ ასაკში	0.4	0.0	0.6	0.6	0.2
11 წ ასაკში	0.6	1.1	0.2	1.1	0.2
12 წ ასაკში	0.9	0.9	1.1	1.5	0.2
13 წ ასაკში	1.2	1.1	0.4	2.6	0.6
14 წ ასაკში	1.8	2.6	0.4	3.9	0.4
15 წ ასაკში	2.6	3.3	0.9	4.3	2.0
16 წ ასაკში	2.5	2.9	2.4	3.0	1.8
17 წ ასაკში	1.6	0.7	2.2	0.6	3.0
18+ წ ასაკში	3.0	0.2	3.2	0.0	8.0

E9.2 რამდენი წლის იყავით (თუ ოდესმე), როდესაც პირველად მოსინჯეთ ექსტაზი?	სულ (N=59)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=21)	სტუდენტი (N=26)	მოსწავლე (N=6)	სტუდენტი (N=6)
უარი პასუხზე	1.7	4.8	0.0	0.0	0.0
9 წ ასაკში	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
10 წ ასაკში	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
11 წ ასაკში	3.4	0.0	7.7	0.0	0.0
12 წ ასაკში	3.4	4.8	0.0	16.7	0.0
13 წ ასაკში	1.7	4.8	0.0	0.0	0.0
14 წ ასაკში	8.5	23.8	0.0	0.0	0.0
15 წ ასაკში	15.3	23.8	7.7	16.7	16.7
16 წ ასაკში	23.7	33.3	34.6	66.7	0.0
17 წ ასაკში	22.0	4.8	38.5	0.0	50.0
18+ წ ასაკში	20.3	0.0	0.0	0.0	33.3

* 5 გამოტოვებული შემთხვევა

E9.3 რამდენი წლის იყავით (თუ ოდესმე მოგიხმარიათ), როდესაც პირველად მოსინჯეთ LSD?	სულ (N=1834)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=441)	სტუდენტი (N=441)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=490)
არასოდეს	93.7	89.3	90.7	97.6	96.7
უარი პასუხზე	0.9	1.4	1.4	0.4	0.6
გამოტოვებული პასუხი	4.0	8.2	5.0	1.7	1.4
დიახ, გამოსინჯავს	1.4	1.1	2.9	0.3	1.3

E9.3 რამდენი წლის იყავით (თუ ოდესმე მოგიხმარიათ), როდესაც პირველად მოსინჯეთ LSD?	სულ (N=1834)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=441)	სტუდენტი (N=441)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=490)
9 წ ანაკში	0.1	0.0	0.0	0.0	0.2
10 წ ანაკში	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
11 წ ანაკში	0.1	0.0	0.0	0.0	0.2
12 წ ანაკში	0.1	0.2	0.0	0.0	0.0
13 წ ანაკში	0.1	0.0	0.5	0.0	0.0
14 წ ანაკში	0.2	0.2	0.2	0.0	0.2
15 წ ანაკში	0.1	0.0	0.2	0.0	0.2
16 წ ანაკში	0.2	0.5	0.5	0.0	0.0
17 წ ანაკში	0.2	0.0	0.5	0.2	0.0
18+ წ ანაკში	0.4	0.2	1.1	0.0	0.4

* 45 გამოტოვებული შემთხვევა

E9.4 რამდენი წლის იყავით (თუ ოდესმე მოგიხმარიათ), როდესაც პირველად მოსინჯეთ ამფეტამინის/მეთამფეტამინის აბები?	სულ (N=1834)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=441)	სტუდენტი (N=441)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=490)
არასოდეს	94.0	89.6	91.4	97.6	96.9
უარი პასუხზე	0.7	1.6	0.5	0.2	0.4
გამოტოვებული პასუხი	4.0	8.2	5.0	1.7	1.4
დიახ, გამოსინჯავს	1.3	0.6	3.1	0.5	1.3
9 წ ანაკში	0.2	0.0	0.5		0.2
10 წ ანაკში	0.1	0.0	0.2	0.0	0.0
11 წ ანაკში	0.1	0.2	0.0	0.0	0.0
12 წ ანაკში	0.2	0.0	0.2	0.0	0.4
13 წ ანაკში	0.1	0.0	0.2	0.0	0.0
14 წ ანაკში	0.1	0.0	0.2	0.0	0.0
15 წ ანაკში	0.1	0.0	0.0	0.2	0.4
16 წ ანაკში	0.2	0.2	0.5	0.2	0.0
17 წ ანაკში	0.1	0.0	0.2	0.0	0.0
18+ წ ანაკში	0.4	0.2	1.1	0.0	0.4

* 45 გამოტოვებული შემთხვევა

E9.5 რამდენი წლის იყავით (თუ ოდესმე მოგიხმარიათ), როდესაც პირველად გასინჯეთ კუსტარულად დამზადებული ამფეტამინი/მეთამფეტამინი (ვინტი, ჯეფი)?	სულ (N=1834)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=441)	სტუდენტი (N=441)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=490)
არასოდეს	94.1	90.0	91.8	97.9	96.9
უარი პასუხზე	0.5	1.1	0.9	0.0	0.2

E9.5 რამდენი წლის იყავით (თუ ოდესმე მოგიხმარიათ), როდესაც პირველად გასინჯეთ კუსტარულად დამზადებული ამფეტამინი/მეთამფეტამინი (ვინტი, ჯეფი)?	სულ (N=1834)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=441)	სტუდენტი (N=441)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=490)
გამოტოვებული პასუხი	4.0	8.2	5.0	1.7	1.4
დიახ, გამისინჯავს	1.4	0.7	2.3	0.4	1.5
9 წ ასაკში	0.1	0.0	0.5	0.0	0.0
10 წ ასაკში	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
11 წ ასაკში	0.1	0.0	0.0	0.0	0.4
12 წ ასაკში	0.1	0.0	0.0	0.0	0.2
13 წ ასაკში	0.1	0.2	0.2	0.0	0.0
14 წ ასაკში	0.1	0.0	0.2	0.2	0.0
15 წ ასაკში	0.1	0.0	0.2	0.0	0.2
16 წ ასაკში	0.1	0.0	0.0	0.2	0.0
17 წ ასაკში	0.1	0.2	0.2	0.0	0.0
18+ წ ასაკში	0.4	0.2	0.9	0.2	0.4

* 45 გამოტოვებული შემთხვევა

E9.6 რამდენი წლის იყავით (თუ ოდესმე მოგიხმარიათ), როდესაც პირველად მოსინჯეთ კოკაინი?	სულ (N=1834)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=441)	სტუდენტი (N=441)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=490)
არასოდეს	94.5	89.6	93.2	97.6	97.1
უარი პასუხზე	0.4	0.9	0.5	0.0	0.2
გამოტოვებული პასუხი	4.0	8.2	5.0	1.7	1.4
დიახ, გამისინჯავს	1.1	1.3	1.3	0.7	1.3
9 წ ასაკში	0.1	0.0	0.0	0.2	0.0
10 წ ასაკში	0.1	0.0	0.2	0.0	0.0
11 წ ასაკში	0.2	0.5	0.2	0.0	0.0
12 წ ასაკში	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
13 წ ასაკში	0.1	0.2	0.0	0.0	0.2
14 წ ასაკში	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
15 წ ასაკში	0.1	0.0	0.0	0.2	0.2
16 წ ასაკში	0.2	0.2	0.2	0.2	0.0
17 წ ასაკში	0.1	0.0	0.2	0.0	0.2
18+ წ ასაკში	0.4	0.5	0.5	0.0	0.6

* 45 გამოტოვებული შემთხვევა

E9.7 რამდენი წლის იყავით (თუ ოდესმე მოგიხმარიათ), როდესაც პირველად მოსინჯეთ ჰეროინი?	სულ (N=1834)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=441)	სტუდენტი (N=441)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=490)
არასოდეს	94.8	90.7	92.7	98.1	97.1
უარი პასუხზე	0.4	0.7	0.7	0.0	0.2

E9.7 რამდენი წლის იყავით (თუ ოდესმე მოგიხმარიათ), როდესაც პირველად მოსინჯეთ ჰერონი?	სულ (N=1834)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=441)	სტუდენტი (N=441)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=490)
გამოტოვებული პასუხი	4.0	8.2	5.0	1.7	1.4
დიახ, გამოსინჯავს	0.8	0.4	1.6	0.2	1.3
9 წ ასაკში	0.2	0.0	0.5	0.0	0.2
10 წ ასაკში	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
11 წ ასაკში	0.1	0.0	0.0	0.0	0.2
12 წ ასაკში	0.1	0.2	0.0	0.0	0.0
13 წ ასაკში	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
14 წ ასაკში	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
15 წ ასაკში	0.1	0.0	0.0	0.0	0.2
16 წ ასაკში	0.1	0.0	0.0	0.0	0.2
17 წ ასაკში	0.1	0.0	0.5	0.0	0.0
18+ წ ასაკში	0.4	0.2	0.7	0.2	0.4

* 45 გამოტოვებული შემთხვევა

E9.8 რამდენი წლის იყავით (თუ ოდესმე მოგიხმარიათ), როდესაც პირველად მოსინჯეთ კოლეინი?	სულ (N=1834)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=441)	სტუდენტი (N=441)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=490)
არასოდეს	94.6	90.5	92.3	98.1	97.1
უარი პასუხზე	0.4	0.7	0.5	0.2	0.2
გამოტოვებული პასუხი	4.0	8.2	5.0	1.7	1.4
დიახ, გამოსინჯავს	1.0	0.6	2.2	0.0	1.3
9 წ ასაკში	0.1	0.0	0.5	0.0	0.0
10 წ ასაკში	0.1	0.0	0.2	0.0	0.0
11 წ ასაკში	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
12 წ ასაკში	0.1	0.2	0.0	0.0	0.0
13 წ ასაკში	0.1	0.0	0.2	0.0	0.2
14 წ ასაკში	0.2	0.2	0.5	0.0	0.2
15 წ ასაკში	0.1	0.0	0.0	0.0	0.2
16 წ ასაკში	0.1	0.0	0.0	0.0	0.2
17 წ ასაკში	0.1	0.0	0.5	0.0	0.0
18+ წ ასაკში	0.3	0.2	0.5	0.0	0.4

E9.9 რამდენი წლის იყავით (თუ ოდესმე მოგიხმარიათ), როდესაც პირველად მოსინჯეთ სუბუტექსი?	სულ (N=1834)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=441)	სტუდენტი (N=441)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=490)
არასოდეს	94.3	90.5	91.6	97.8	96.9
უარი პასუხზე	0.8	0.9	1.4	0.4	0.6
გამოტოვებული პასუხი	4.0	8.2	5.0	1.7	1.4
დიახ, გამოსინჯავს	0.9	0.4	2.0	0.0	1.1

E9.9 რამდენი წლის იყავით (თუ ოდესმე მოგიხმარიათ), როდესაც პირველად მოსინჯეთ სუბუტექსი?	სულ (N=1834)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=441)	სტუდენტი (N=441)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=490)
9 წ ანაკში	0.1	0.0	0.2	0.0	0.0
10 წ ანაკში	0.1	0.0	0.2	0.0	0.0
11 წ ანაკში	0.1	0.2	0.0	0.0	0.0
12 წ ანაკში	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
13 წ ანაკში	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
14 წ ანაკში	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
15 წ ანაკში	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
16 წ ანაკში	0.2	0.0	0.2	0.0	0.4
17 წ ანაკში	0.2	0.0	0.0	0.0	0.2
18+ წ ანაკში	0.5	0.2	1.4	0.0	0.4

E9.10 რამდენი წლის იყავით (თუ ოდესმე მოგიხმარიათ), როდესაც პირველად მოსინჯეთ ინჰალანტები (მაგ., წებო)?	სულ (N=1834)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=441)	სტუდენტი (N=441)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=490)
არასოდეს	94.2	89.6	92.3	97.8	96.7
უარი პასუხზე	0.6	1.4	0.5	0.0	0.6
გამოტოვებული პასუხი	4.0	8.2	5.0	1.7	1.4
დიახ, გამოსინჯავს	1.2	0.8	2.2	0.5	1.3
9 წ ანაკში	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
10 წ ანაკში	0.1	0.0	0.0	0.0	0.4
11 წ ანაკში	0.1	0.0	0.2	0.0	0.2
12 წ ანაკში	0.1	0.2	0.0	0.0	0.0
13 წ ანაკში	0.1	0.0	0.2	0.0	0.0
14 წ ანაკში	0.1	0.0	0.0	0.2	0.0
15 წ ანაკში	0.3	0.5	0.5	0.2	0.0
16 წ ანაკში	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
17 წ ანაკში	0.2	0.0	0.5	0.0	0.2
18+ წ ანაკში	0.4	0.2	0.9	0.0	0.4

E10.1 თქვენი ცხოვრების მანძილზე რამდენჯერ (თუ ოდესმე) მოგიხმარიათ ამფეტამინის/მეთამფეტამინის აბები?	სულ (N=20)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=2)	სტუდენტი (N=14)	მოსწავლე (N=2)	სტუდენტი (N=2)
გამოტოვებული პასუხი	2	0	2	0	0
1 - 2 ჯერ	9	1	7	1	
3 - 5 ჯერ	6	1	2	1	2
6 - 9 ჯერ	1	0	1	0	0
10 -19 ჯერ	1	0	1	0	0

E10.1 თქვენი ცხოვრების მანძილზე რამდენჯერ (თუ ოდესმე) მოგიხმარიათ ამფეტამინის/მეთამფეტამინის აბები?	სულ (N=20)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=2)	სტუდენტი (N=14)	მოსწავლე (N=2)	სტუდენტი (N=2)
20 - 39 წერ	1	0	1	0	0

* შერჩევის მცირე ზომის გამო (n=20), მონაცემები წარმოდგენილია აბსოლუტურ რიცხვებში

E10.2 თქვენი ცხოვრების მანძილზე რამდენჯერ (თუ ოდესმე) მოგიხმარიათ კუსტარულად დამზადებული ამფეტამინი/მეთამფეტამინი (ვინტი, ჯეფი)?	სულ (N=17)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=2)	სტუდენტი (N=9)	მოსწავლე (N=1)	სტუდენტი (N=5)
გამოტოვებული პასუხი	2	0	2	0	0
1 - 2 წერ	9	1	4	0	4
3 - 5 წერ	4	1	2	0	1
6 - 9 წერ	1	0	1	0	0
10 -19 წერ	0	0	0	0	0
20 - 39 წერ	1	0	0	1	0

* შერჩევის მცირე ზომის გამო (n=17), მონაცემები წარმოდგენილია აბსოლუტურ რიცხვებში

E10.3 თქვენი ცხოვრების მანძილზე რამდენჯერ (თუ ოდესმე) მოგიხმარიათ კოკაინი?	სულ (N=14)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=2)	სტუდენტი (N=6)	მოსწავლე (N=2)	სტუდენტი (N=4)
გამოტოვებული პასუხი	0	0	0	0	0
1 - 2 წერ	4	1	3	0	0
3 - 5 წერ	5	0	2	2	1
6 - 9 წერ	2	0	0	0	2
10 -19 წერ	2	0	1	0	1
20 - 39 წერ	1	1	0	0	0

* შერჩევის მცირე ზომის გამო (n=14), მონაცემები წარმოდგენილია აბსოლუტურ რიცხვებში

E10.4 თქვენი ცხოვრების მანძილზე რამდენჯერ (თუ ოდესმე) მოგიხმარიათ ჰეროინი?	სულ (N=12)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=1)	სტუდენტი (N=7)	მოსწავლე (N=0)	სტუდენტი (N=4)
გამოტოვებული პასუხი	2	0	2	---	0
1 - 2 წერ	2	0	2	---	0
3 - 5 წერ	2	0	1	---	1
6 - 9 წერ	3	1	1	---	1
10 -19 წერ	1	0	0	---	1
20 - 39 წერ	1	0	1	---	0
40+ წერ	1	0	0	---	1

* შერჩევის მცირე ზომის გამო (n=12), მონაცემები წარმოდგენილია აბსოლუტურ რიცხვებში

E10.5 თქვენი ცხოვრების მანძილზე რამდენჯერ (თუ ოდესმე) მოგიხმარიათ კოდვინი?	სულ (N=15)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=2)	სტუდენტი (N=9)	მოსწავლე (N=0)	სტუდენტი (N=4)
გამოტოვებული პასუხი	2	0	2	---	0
1 - 2 წერ	2	0	2	---	0
3 - 5 წერ	4	0	3	---	1
6 - 9 წერ	1	0	0	---	1
10 -19 წერ	3	0	2	---	1
20 - 39 წერ	1	0	0	---	1
40+ წერ	2	2	0	---	0

* შერჩევის მცირე ზომის გამო (n=15), მონაცემები წარმოდგენილია აბსოლუტურ რიცხვებში

E10.6 თქვენი ცხოვრების მანძილზე რამდენჯერ (თუ ოდესმე) მოგიხმარიათ სუბუტექსი?	სულ (N=14)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=1)	სტუდენტი (N=9)	მოსწავლე (N=0)	სტუდენტი (N=4)
გამოტოვებული პასუხი	2	0	2	---	0
1 - 2 წერ	4	1	3	---	0
3 - 5 წერ	2	0	0	---	2
6 - 9 წერ	1	0	1	---	0
10 -19 წერ	3	0	3	---	0
20 - 39 წერ	2	0	0	---	2
40+ წერ	0	0	0	---	0

* შერჩევის მცირე ზომის გამო (n=14), მონაცემები წარმოდგენილია აბსოლუტურ რიცხვებში

E10.7 თქვენი ცხოვრების მანძილზე რამდენჯერ (თუ ოდესმე) მოგიხმარიათ ინჰალანტები (მაგ. წებო)?	სულ (N=16)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=1)	სტუდენტი (N=8)	მოსწავლე (N=2)	სტუდენტი (N=5)
გამოტოვებული პასუხი	1	0	1	0	0
1 - 2 წერ	7	0	5	1	1
3 - 5 წერ	1	0	0	1	0
6 - 9 წერ	1	0	1	0	0
10 -19 წერ	2	1	0	0	1
20 - 39 წერ	2	0	1	0	1
40+ წერ	2	0	0	0	2

* შერჩევის მცირე ზომის გამო (n=16), მონაცემები წარმოდგენილია აბსოლუტურ რიცხვებში

ჩამოთვლილი 10 ნარკოტიკიდან რამდენი გაქვთ ოდესმე მოხმარებული	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
0 (არც ერთი მოუხმარია)	81.4	81.3	81.8	80.3	82.0
10 ნარკოტიკიდან 1 მოიხმარა	15.4	15.2	12.8	17.7	16.0
10 ნარკოტიკიდან 2 მოიხმარა	1.7	2.6	1.9	1.5	0.8
10 ნარკოტიკიდან 3 მოიხმარა	0.3	0.2	0.6	0.2	0.0

ჩამოთვლილი 10 ნარკოტიკიდან რამდენი გაქვთ ოდესმე მოხმარებული	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
10 ნარკოტიკიდან 4 მოიხმარა	0.2	0.2	0.6	0.0	0.0
10 ნარკოტიკიდან 5 მოიხმარა	0.2	0.0	0.6	0.2	0.0
10 ნარკოტიკიდან 6 მოიხმარა	0.2	0.0	0.4	0.0	0.2
10 ნარკოტიკიდან 7 მოიხმარა	0.1	0.0	0.2	0.0	0.0
10 ნარკოტიკიდან 8 მოიხმარა	0.1	0.0	0.0	0.0	0.4
10 ნარკოტიკიდან 9 მოიხმარა	0.4	0.2	0.9	0.0	0.4
10-ვე ნარკოტიკი აქვს მოხმარებული	0.1	0.2	0.0	0.0	0.2

E11.1 ნარკოტიკის მოხმარების გამო, რამდენჯერ აღმოჩნდით ფიზიკურ აყალმაყალში/ჩხუბში ბოლო 12 თვის განმავლობაში?	სულ (N=142)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=56)	სტუდენტი (N=52)	მოსწავლე (N=17)	სტუდენტი (N=17)
არასოდეს	30.3	19.6	30.8	47.1	47.1
1 - 2 ჯერ	4.2	5.4	1.9	5.9	5.9
3 - 5 ჯერ	2.1	1.8	1.9	5.9	0.0
10 -19 ჯერ	0.7	1.8	0.0	0.0	0.0
20 - 39 ჯერ	1.4	1.8	1.9	0.0	0.0
გამოტოვებული პასუხი	61.3	69.6	63.5	41.2	47.1

E12 სხეულის ფორმების შეცვლის მიზნით, მიგიღიათ თუ არა ოდესმე ანაბოლური სტეროიდები?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
დიახ	1.6	1.8	1.7	1.1	1.8
არა, არასოდეს	86.5	77.8	83.8	93.3	90.6
არ ვიცი	4.8	9.0	3.9	3.2	3.4
უარი პასუხზე	2.9	5.1	4.3	1.1	1.2
გამოტოვებული პასუხი	4.2	6.4	6.3	1.3	3.0

E13 გაგიკეთებთ თუ არა ოდესმე გამაბრუებელი ან ნარკოტიკული საშუალებები ინექციის გზით (სამკურნალო მიზნით გაკეთებული ინექციები არ ჩათვალთ)	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
დიახ	0.6	0.0	2.2	0.0	0.4
არა, არასოდეს	97.8	97.1	95.9	99.6	98.4
არ ვიცი	0.1	0.0	0.0	0.0	0.2
უარი პასუხზე	0.5	0.0	1.5	0.0	0.6

E13 გაგიკეთებთ თუ არა ოდესმე გამაბრუებელი ან ნარკოტიკული საშუალებები ინექციის გზით (სამკურნალო მიზნით გაკეთებული ინექციები არ ჩათვალოთ)	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
გამოტოვებული პასუხი	1.0	2.9	0.4	0.4	0.4

სქესობრივი ქცევა

F1 გქონიათ თუ არა ოდესმე სქესობრივი კონტაქტი?	სულ (N=1879)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=455)	სტუდენტი (N=462)	მოსწავლე (N=462)	სტუდენტი (N=500)
დიახ	37.1	53.8	85.7	1.1	10.4
არა	58.9	37.6	9.7	98.1	87.4
უარი პასუხზე	3.3	6.4	4.5	0.6	1.8
გამოტოვებული პასუხი	0.7	2.2	0.0	0.2	0.4

F2 რამდენი წლის ასაკში გქონდათ პირველი სქესობრივი კონტაქტი?	სულ (N=698)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=245)	სტუდენტი (N=396)	მოსწავლე (N=5)	სტუდენტი (N=52)
არ მასსოვს	14.0	13.1	16.2	0.0	3.8
უარი პასუხზე	3.2	2.0	3.0	0.0	9.6
ახალგაზრდები, ვისაც ახსოვს	82.8	84.9	80.8	100.0	86.6
მათ შორის, ვისაც ახსოვს:					
მინიმალური ასაკი	12	12	12	14	15
მაქსიმალური ასაკი	23	17	20	16	23
საშუალო ასაკი	15.3	14.3	15.4	15.4	18.5
მედიანა	15.0	14.0	15.0	16.0	18.0

F3 რა თქმა უნდა, ჩვენ არ გვაინტერესებს პიროვნების სახელი, მაგრამ შეგიძლიათ გვითხრათ, ვისთან გქონდათ პირველი სქესობრივი კონტაქტი?	სულ (N=654)	მამრობითი		მდედრობითი	
		მოსწავლე (N=223)	სტუდენტი (N=377)	მოსწავლე (N=5)	სტუდენტი* (N=49)
მეუღლე	4.3	0.0	0.0	0.0	61.2
შეყვარებული გოგონა	14.8	19.3	14.1	0.0	2.0
შეყვარებული ბიჭი	2.9	0.2	0.0	100.0	26.5
შემთხვევითი პარტნიორი	31.0	30.9	34.5	0.0	8.2
კომერციული სექსის მუშაკი	44.0	44.4	50.1	0.0	0.0
არ მასსოვს	2.6	4.9	1.3	0.0	2.0

* 2 გამოტოვებული შემთხვევა მდედრობითი სქესის სტუდენტებისათვის

F4.1 იყენებთ თუ არა კონდომს სქესობრივი კონტაქტის დროს	სულ (N=578)	მხოლოდ მოსწავლეები	
		მამრობითი (N=208)	მდედრობითი (N=5)
არასოდეს	1.7	3.8	40.0

F4.1 იყენებთ თუ არა კონდომს სქესობრივი კონტაქტის დროს	სულ (N=578)	მხოლოდ მოსწავლეები	
		მამრობითი (N=208)	მდედრობითი (N=5)
იშვიათად	7.4	20.7	0.0
ხშირად	6.6	18.3	0.0
ყოველთვის	18.3	50.0	40.0
არ ვიცი	1.0	2.4	20.0
უარი პასუხზე	0.9	2.4	0.0
გმოტოვებული პასუხი	0.9	2.4	0.0
გამოტოვებული შემთხვევა	63.1	0.0	0.0

უნივერსიტეტის სტუდენტები, ვინც აღნიშნა, რომ მოხმარებული აქვს ინექციური ნარკოტიკები (N=12)

E14.1 რამდენჯერ გაქვთ მოხმარებული ინექციური ნარკოტიკები ცხოვრების განმავლობაში?	სულ (N=12)	მხოლოდ სტუდენტები	
		მამრობითი (N=10)	მდედრობითი (N=2)
უარი პასუხზე	4	3	1
1 - 2 ჯერ	5	4	1
3 - 5 ჯერ	1	1	0
6 - 9 ჯერ	0	0	0
10 -19 ჯერ	1	1	0
20 - 39 ჯერ	0	0	0
40+ ჯერ	1	1	0

* შერჩევის მცირე ზომის გამო (n=12), მონაცემები წარმოდგენილია აბსოლუტურ რიცხვებში

E14.2 რამდენჯერ გაგიკეთებიათ ნარკოტიკული საშუალებები ინექციის გზით ბოლო 12 თვის განმავლობაში?		სულ (N=8)	მხოლოდ სტუდენტები	
			მამრობითი (N=7)	მდედრობითი (N=1)
არც ერთხელ		6	5	1
1 - 2 ჯერ	გაიკეთა ნარკოტიკი ბოლო 12 თვეში (N=2)	1	1	0
3 - 5 ჯერ		0	0	0
6 - 9 ჯერ		0	0	0
10 -19 ჯერ		1	1	0
20 - 39 ჯერ		0	0	0
40+ ჯერ		0	0	0

* შერჩევის მცირე ზომის გამო (n=8), მონაცემები წარმოდგენილია აბსოლუტურ რიცხვებში

E15 გამოგიყენებიათ თუ არა ოდესმე ადრე ნახმარი შპრიცი?	სულ (N=12)	მხოლოდ სტუდენტები	
		მამრობითი (N=10)	მდედრობითი (N=2)
დიახ	1	1	0
არა, არასოდეს	11	9	2

* შერჩევის მცირე ზომის გამო (n=12), მონაცემები წარმოდგენილია აბსოლუტურ რიცხვებში

E16 გაიხსენეთ ბოლო შემთხვევა, როდესაც გაიკეთეთ ნარკოტიკული საშუალება ინექციის გზით. რომელი საშუალება გამოიყენეთ?	სულ (N=12)	მხოლოდ სტუდენტები	
		მამრობითი (N=10)	მდედრობითი (N=2)
ჰეროინი	1	1	0
არ ვიცი	7	6	1
უარი პასუხზე	4	3	1

* შერჩევის მცირე ზომის გამო (n=12), მონაცემები წარმოდგენილია აბსოლუტურ რიცხვებში

E17 ნარკოტიკის ბოლო ინექციის დროს, გამოიყენეთ თუ არა სტერილური ნემსი/შპრიცი?	სულ (N=12)	მხოლოდ სტუდენტები	
		მამრობითი (N=10)	მდედრობითი (N=2)
დიახ	10	9	1
არა	1	1	0
უარი პასუხზე	1	0	1

* შერჩევის მცირე ზომის გამო (n=12) მონაცემები წარმოდგენილია აბსოლუტურ რიცხვებში

სქესობრივი ქცევა უნივერსიტეტის სტუდენტებში, ვისაც ოდესმე ჰქონია სქესობრივი კონტაქტი (N=448)

F4 გამოიყენეთ თუ არა კონდომი პირველი სქესობრივი კონტაქტის დროს?	სულ (N=448)	მხოლოდ სტუდენტები	
		მამრობითი (N=396)	მდედრობითი (N=52)
დიახ	75.9	82.8	23.1
არა	19.6	13.1	69.2
არ მახსოვს	1.8	2.0	0.0
უარი პასუხზე	2.7	2.0	7.7

F5 ამჟამად გყავთ თუ არა მეუღლე ან სხვა, მუდმივი (რეგულარული) სქესობრივი პარტნიორი? (მხოლოდ მათთვის, ვისაც ოდესმე ჰქონია სქესობრივი კონტაქტი)	სულ (N=448)	მხოლოდ სტუდენტები	
		მამრობითი (N=396)	მდედრობითი (N=52)
დიახ, მყავს მეუღლე	8.3	3.0	48.1
დიახ, მყავს მუდმივი პარტნიორი	28.1	29.0	21.2
არა	56.9	60.9	26.9
უარი პასუხზე	6.7	7.1	3.8

F6 გქონდათ თუ არა სქესობრივი კონტაქტი ბოლო 12 თვის განმავლობაში?	სულ (N=448)	მხოლოდ სტუდენტები	
		მამრობითი (N=396)	მდედრობითი (N=52)
დიახ	86.2	86.4	84.6
რა	8.7	7.8	15.4
არ მახსოვს	1.6	1.8	0.0
უარი პასუხზე	3.6	4.0	0.0

F7 შეგიძლიათ გაიხსენოთ, რამდენი სქესობრივი პარტნიორი გყოლიათ ბოლო 12 თვის მანძილზე?	სულ (N=386)	მხოლოდ სტუდენტები	
		მამრობითი (N=342)	მდედრობითი (N=44)
ერთი პარტნიორი	22.3	15.5	75.0
ორი პარტნიორი	15.8	17.3	4.5
სამი პარტნიორი	17.1	19.0	2.3
5 პარტნიორამდე	15.3	16.1	9.1
5 პარტნიორზე მეტი	8.3	9.1	2.3
10 პარტნიორზე მეტი	6.0	6.7	0.0
არ მახსოვს	13.5	14.6	4.5
უარი პასუხზე	1.8	1.8	2.3

F8 რამდენად ხშირად იყენებდით კონდომს სქესობრივი კონტაქტის დროს ბოლო 12 თვის მანძილზე?	სულ (N=386)	მხოლოდ სტუდენტები	
		მამრობითი (N=342)	მდედრობითი (N=44)
არასოდეს	7.0	3.8	31.8
იშვიათად	11.7	9.6	27.3
თითქმის ყოველთვის	23.3	23.7	20.5
ყოველთვის	54.1	59.1	15.9
არ ვიცი	0.8	0.9	0.0
უარი პასუხზე	3.1	2.9	4.5

F9 მიგიციათ თუ არა ფული ან სხვა მატერიალური ანაზღაურება პარტნიორისათვის სექსის სანაცვლოდ ბოლო 12 თვის განმავლობაში?	სულ (N=386)	მხოლოდ სტუდენტები	
		მამრობითი (N=342)	მდედრობითი (N=44)
დიახ	41.2	46.2	2.3
რა	57.0	51.8	97.7
არ მახსოვს	0.5	0.6	0.0
უარი პასუხზე	1.3	1.5	0.0

F10 გამოიყენეთ თუ არა კონდომი ფასიან სქესობრივ პარტნიორთან უკანასკნელი სქესობრივი კონტაქტის დროს?	სულ (N=159)	მხოლოდ სტუდენტები	
		მამრობითი (N=158)	მამრობითი (N=1)
დიახ	91.8	92.4	0.0
რა	1.9	1.9	0.0
არ მახსოვს	4.4	3.8	100.0
უარი პასუხზე	1.9	1.9	0.0

F11 გყავდათ თუ არა შემთხვევითი სქესობრივი პარტნიორი ბოლო 12 თვის განმავლობაში?	სულ (N=386)	მხოლოდ სტუდენტები	
		მამრობითი (N=342)	მდედრობითი (N=44)
დიახ	40.7	44.7	9.1
რა	50.0	45.9	81.8
არ მახსოვს	3.1	3.5	0.0
უარი პასუხზე	6.2	5.8	9.1

F12 გამოიყენეთ თუ არა კონდომი შემთხვევით სქესობრივ პარტნიორთან უკანასკნელი სქესობრივი კონტაქტის დროს?	სულ (N=157)	მხოლოდ სტუდენტები	
		მამრობითი (N=153)	მდედრობითი (N=4)
დიახ	83.4	84.3	50.0
რა	12.1	11.1	50.0
არ მახსოვს	1.9	2.0	0.0
უარი პასუხზე	0.6	0.7	0.0
გამოტოვებული პასუხი	1.9	2.0	0.0

F13.1 გაიხსენეთ ბოლო სქესობრივი კონტაქტი, როდესაც არ გამოიყენეთ კონდომი. რა იყო მაშინ კონდომის არგამოყენების მიზეზი?	სულ (N=448)	მხოლოდ სტუდენტები	
		მამრობითი (N=396)	მდედრობითი (N=52)
არ ვიყენებ კონდომს მეუღლესთან სქესობრივი კონტაქტის დროს	6.5	2.8	34.6
არ ვიყენებ კონდომს რეგულარულ პარტნიორთან სქესობრივი კონტაქტის დროს	12.5	13.6	3.8
არ გვქონდა იმ მომენტში	18.8	19.2	15.4
ძვირია და მიჭირს შეძენა	1.6	1.8	0.0
არ მომწონს მისი გამოყენება	11.2	10.6	15.4
ჩემს პარტნიორს არ სურდა კონდომის გამოყენება	4.2	4.3	3.8
მე, ან ჩემი პარტნიორი ვიღებთ ჩასახვის საწინააღმდეგო აბებს, ამიტომ საჭიროდ არ მივიჩნიე	2.9	2.5	5.8
ზოგადად, არ მიმაჩნია, რომ კონდომის გამოყენება აუცილებელია	2.2	2.0	3.8
არ მიფიქრია ამაზე	4.9	5.1	3.8
მეუხერხულდება მაღაზიაში ან ავთიაქში კონდომის შეძენა	2.0	1.5	5.8
ყოველთვის ვიყენებ კონდომს	17.9	19.7	3.8
არ მახსოვს	0.2	0.3	0.0
უარი პასუხზე	0.4	0.5	0.0
გამოტოვებული პასუხი	32.6	34.6	17.3

F14 გეკონიათ თუ არა ოდესმე სქესობრივი კონტაქტი თქვენივე სქესის ადამიანთან?	სულ (N=448)	მხოლოდ სტუდენტები	
		მამრობითი (N=396)	მდედრობითი (N=52)
არასოდეს	93.1	93.9	86.5
დიახ	1.6	1.0	5.8
უარი პასუხზე	2.0	2.3	0.0
გამოტოვებული პასუხი	3.3	2.8	7.7

F15 რამდენი წლის იყავით, როდესაც გქონდათ სქესობრივი კონტაქტი თქვენივე სქესის ადამიანთან?	სულ (N=7)	მხოლოდ სტუდენტები	
		მამრობითი (N=4)	მდედრობითი (N=3)
14 წლის	1	1	0
16 წლის	2	1	1
18 წლის	1	0	1
უარი პასუხზე	3	2	1

* შერჩევის მცირე ზომის გამო (n=7), მონაცემები წარმოდგენილია აბსოლუტურ რიცხვებში

F16 ბოლო 12 თვის განმავლობაში რამდენჯერ გქონიათ სქესობრივი კონტაქტი თქვენივე სქესის ადამიანთან?	სულ (N=7)	მხოლოდ სტუდენტები	
		მამრობითი (N=4)	მდედრობითი (N=3)
ერთხელ ან ორჯერ	3	2	1
3-10-ჯერ	1	1	0
უარი პასუხზე	2	1	1
გამოტოვებული პასუხი	1	0	1

* შერჩევის მცირე ზომის გამო (n=7), მონაცემები წარმოდგენილია აბსოლუტურ რიცხვებში

F17 რამდენად ხშირად იყენებდით კონდომს თქვენივე სქესის ადამიანთან სქესობრივი კონტაქტის დროს ბოლო 12 თვის მანძილზე?	სულ (N=7)	მხოლოდ სტუდენტები	
		მამრობითი (N=4)	მდედრობითი (N=3)
არასოდეს	1	0	1
იშვიათად	1	0	1
თითქმის ყოველთვის	1	1	0
ყოველთვის	1	1	0
უარი პასუხზე	3	2	1
გამოტოვებული პასუხი	0	0	0

* შერჩევის მცირე ზომის გამო (n=7), მონაცემები წარმოდგენილია აბსოლუტურ რიცხვებში

F18 თქვენივე სქესის რამდენი სხვადასხვა სქესობრივი პარტნიორი გყოლიათ ბოლო 12 თვის მანძილზე?	სულ (N=7)	მხოლოდ სტუდენტები	
		მამრობითი (N=4)	მდედრობითი (N=3)
0	1	1	0
2	1	1	0
არ მახსოვს	3	1	2
უარი პასუხზე	1	1	0
გამოტოვებული პასუხი	1	0	1

* შერჩევის მცირე ზომის გამო (n=7), მონაცემები წარმოდგენილია აბსოლუტურ რიცხვებში

F19 მხოლოდ მამაკაცი რესპონდენტებისათვის: გთხოვთ, გაიხსენოთ ბოლო სქესობრივი კონტაქტი თქვენივე სქესის პარტნიორთან. გამოიყენეთ კონდომი მაშინ?	სულ (N=4)	მხოლოდ სტუდენტები	
		მამრობითი (N=4)	მდედრობითი (N=0)
დიახ	2	2	---
არა	2	2	---

* შერჩევის მცირე ზომის გამო (n=4), მონაცემები წარმოდგენილია აბსოლუტურ რიცხვებში

დანართი 2: კითხვარი

კითხვარი

(მოსწავლეთათვის)

აშშ საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს დაფინანსებით მიმდინარე

ქვევარე ზედამხედველობის კვლევა ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების და უმაღლესი სასწავლებლების სტუდენტთა შორის თბილისში

პირველ რიგში დიდი მადლობა, რომ დაგვთანხმდით კვლევაში მონაწილეობაზე. გთხოვთ, გაითვალისწინოთ, რომ კვლევაში მონაწილეობა სრულიად ნებაყოფლობითია. თუ რომელიმე კითხვა გიქმნით უხერხულობას, შეგიძლიათ არ უპასუხოთ, გამოტოვოთ კითხვა და გადახვიდეთ შემდეგზე. უფრო მეტიც, თქვენ ნებისმიერ დროს შეგიძლიათ, შეწყვიტოთ კითხვარის შევსება და თქვენი სურვილის შემთხვევაში შეწყვიტოთ კვლევაში მონაწილეობა.

გჯეროდეთ, თქვენს მიერ შევსებული კითხვარის ნახვის საშუალება არ ექნება არავის: სკოლას, უნივერსიტეტს, მშობელს და სხვ.

მადლობას მოგახსენებთ, რომ დაგვითმეთ დრო და გვეხმარებით კვლევის ჩატარებაში.

2011 წელი

A. რესპონდენტის პირველადი მონაცემები

A1. სქესი

1. მამრობითი
2. მდედრობითი

A2. დაბადების თარიღი:

წელი _____ თვე _____

A3. დაბადების ადგილი:

1. ქვეყანა _____
2. ქალაქი, რაიონი _____

A4. ამჟამად სად ცხოვრობთ?

1. ქალაქის (თბილისის) უბანი _____ (მაგ. ნაძალადევი, ვაკე, საბურთალო და სხვ.)

A5. რამდენი ხანია, რაც თბილისში ცხოვრობთ?

1. ერთ წელზე ნაკლებია _____ გთხოვთ, მიუთითოთ თვეების რაოდენობა _____
2. ერთ წელზე მეტია _____ გთხოვთ, მიუთითოთ წლების რაოდენობა _____
3. დაბადებიდან თბილისში ვცხოვრობ _____
4. არ ვცხოვრობ თბილისში; დავდივარ ახლომდებარე ქალაქიდან/რაიონიდან

A6. დასაქმება

1. არ ვმუშაობ
2. მაქვს მუდმივი სამუშაო
3. მაქვს დროებითი სამუშაო

A7. ვინ ცხოვრობს თქვენთან ერთად ოჯახში (მონიშნეთ ყველა სწორი პასუხი)

1. ვცხოვრობ მარტო
2. დედა
3. დედინაცვალი
4. მამა
5. მამინაცვალი
6. ძმა (ძმები)
7. და (დები)
8. ბებია ან/და ბაბუა
9. სხვა (ჩაწერეთ) _____

A8. სულ რამდენი ადამიანი ცხოვრობს თქვენთან ერთად (თქვენი ჩათვლით)?

_____ (გთხოვთ, მიუთითოთ რაოდენობა)

A9. რამდენად ხშირად ხართ დაკავებული ქვემოთ ჩამოთვლილი აქტივობებით?

(მონიშნეთ ერთი უჯრა თითოეულ რიგში)

		არასოდეს	წელიწადში რამდენჯერმე	თვეში 1-2 ჯერ	კვირაში ერთხელ მაინც	თითქმის ყოველდღე
1	ვკითხულობ მხატვრულ ლიტერატურას	1	2	3	4	5
2	დაკავებული ვარ სპორტით, ფიზიკური ვარჯიშით	1	2	3	4	5
4	სალამოს მივდივარ წვეულებებზე, კაფეში, ბარში ან დისკოთეკაზე	1	2	3	4	5
5	ვიყენებ ინტერნეტს მუსიკის მოსასმენად, თამაშებისთვის, ჩეთისთვის	1	2	3	4	5
6	ვიყენებ ინტერნეტს საგანმანათლებლო ან სამსახურებრივი მიზნებისთვის	1	2	3	4	5
7	გავდივარ უბანში და ვერთობი უბნის მეგობრებთან, მეზობლებთან ერთად	1	2	3	4	5

A10. არის თუ არა ინტერნეტი თქვენთვის ხელმისაწვდომი და რა სიტუაციაში?

1. მაქვს სახლში და ყოველთვის შემოდისა ვისარგებლო
2. ინსტიტუტში/სამსახურში
3. მაქვს ინტერნეტთან ხელმისაწვდომობა მხოლოდ როცა სტუმრად ვიმყოფები
4. ფასიან ინტერნეტ კაფეში
5. მობილური ტელეფონით
6. საერთოდ არ მაქვს ხელმისაწვდომობა ინტერნეტთან (გადადით A12 შეკითხვაზე)

A11. რომელ ინტერნეტ-საიტებს სტუმრობთ ყველაზე ხშირად (სოციალური ქსელების ჩათვლით)? (გთხოვთ, მიუთითოთ ყველაზე ხშირად გამოყენებული არაუმეტეს 5 საიტისა)

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

A12. რამდენად ხშირად უყურებთ ტელევიზორს და ძირითადად რომელ არხებს?

(მონიშნეთ ერთი უჯრა თითოეულ რიგში)

		არასოდეს	იშვიათად	ხშირად	რეგულარულად
1.	საზოგადოებრივ მაუწყებელს; პირველი არხი	1	2	3	4
2.	იმედი	1	2	3	4
3.	რუსთავი 2	1	2	3	4
4.	აჭარის ტელევიზია	1	2	3	4
5.	პირველი სტერეო	1	2	3	4
6.	საპატრიარქოს არხი "ერთსულოვნება"	1	2	3	4
	სხვა არხი: (ჩაწერეთ) _____	1	2	3	4
	სხვა არხი: (ჩაწერეთ) _____	1	2	3	4
	სხვა არხი: (ჩაწერეთ) _____	1	2	3	4
77	არ მაქვს ტელევიზორი	77			

A13. კითხულობთ თუ არა ჟურნალ-გაზეთებს (ინტერნეტ გამოცემების ჩათვლით)? თუ კი, ჩამოთვალეთ რომელ მათგანს კითხულობთ უფრო ხშირად ან რეგულარულად?

- 1, დიახ _____ გთხოვთ, მიუთითოთ _____
- 2, არა

B. თამბაქოს მოხმარება

B1. მოგიწევიათ თუ არა ოდესმე სიგარეტი?

1. დიახ
2. არა (გადადით C - სექციაზე)
88. უარი პასუხზე

B2. რამდენი წლის იყავით პირველად სიგარეტი რომ მოწიეთ?

- _____ წლის
77. არ მახსოვს

B3. რამდენად ხშირად ეწეოდით სიგარეტს ბოლო ერთი თვის მანძილზე?

1. საერთოდ არ მომიწევია
2. 1 ღერზე ნაკლები კვირაში
3. 1 ღერზე ნაკლები დღეში
4. 1-5 სიგარეტი დღეში
5. 6-10 სიგარეტი დღეში
6. 11-20 სიგარეტი დღეში
7. ერთ კოლოფზე მეტი დღეში

B4. რამდენი წლის იყავით, როდესაც ყოველდღიურად დაიწყეთ სიგარეტის მოწევა?

1. _____ წლის (ასაკი)
2. არ ვეწევი სიგარეტს ყოველდღიურად
88. უარი პასუხზე

C. ალკოჰოლის მოხმარება

C1. მიგიღიათ თუ არა ოდესმე ალკოჰოლური სასმელი (ღვინო, ლუდი, არაყი, მარტინი, შამპანიური, ალკოჰოლის შემცველი სხვა სასმელი) ?

1. დიახ
2. არა (გადადით კითხვაზე C8)
88. უარი პასუხზე

C2. მიგიღიათ თუ არა ალკოჰოლური სასმელი ბოლო ერთი თვის მანძილზე?

1. დიახ
2. არა (გადადით კითხვაზე C4)
88. უარი პასუხზე

C3. რამდენად ხშირად მიგიღიათ ალკოჰოლური სასმელი ბოლო ერთი თვის მანძილზე?

1. ერთხელ
2. ორჯერ
3. სამჯერ
4. ოთხჯერ
5. კვირაში 2-3-ჯერ
6. ყოველდღე

7. არ ვიცი
88. უარი პასუხზე

C4. გაიხსენეთ თქვენს მიერ ალკოჰოლის მიღების ბოლო ეპიზოდი, როგორ შეაფასებდით თქვენს სიმთვრალეს მაშინ?

სკალა 1-დან 10-მდე, სადაც:

- 1 - საერთოდ არ დავმთვრალვარ;
5 - მქონდა თავბრუსხვევა, ფეხი მერეოდა;
10 - საკმაოდ ძლიერი ინტოქსიკაცია მქონდა; არაფერი მახსოვდა.

მონიშნეთ ქვემოთ სკალაზე შესაბამისი ერთი უჯრა:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

77. არ მახსოვს
88. უარი პასუხზე

C5. გთხოვთ, გაიხსენოთ დაახლოებით რამდენჯერ გქონიათ ალკოჰოლისგან ინტოქსიკაცია (რომელიმე ჩამოთვლილთაგან: ფეხი გერეოდათ; გიჭირდათ მეტყველება; გქონდათ ღებინება; არაფერი გახსოვდათ იმ დღის შესახებ)

(მონიშნეთ ერთი უჯრა თითოეულ რიგში)

		არა- სოდეს	1 – 2 ჯერ	3 – 5 ჯერ	6 – 9 ჯერ	10 – 19 ჯერ	20 – 39 ჯერ	40-ჯერ ან უფრო მეტჯერ	არ მახსოვს	უარი პასუხზე
1.	ცხოვრების მანძილზე	1	2	3	4	5	6	7	77	88
2.	ბოლო 12 თვის მანძილზე	1	2	3	4	5	6	7	77	88
3.	ბოლო ერთი თვის მანძილზე	1	2	3	4	5	6	7	77	88

C6. რა სიტუაციებში მიგიღიათ უფრო ხშირად ალკოჰოლი? (შესაძლებელია ერთზე მეტი პასუხი)

1. საოჯახო ტრადიციულ სუფრებზე (დაბადების დღე; ახალი წელი, აღდგომა, სხვ.)
2. ბარში, რესტორანში, დისკოთეკაზე მეგობრებთან ერთად
3. ეზოში, უბანში
4. მარტო სახლში
5. სხვა სიტუაციაში; გთხოვთ მიუთითოთ _____

88. უარი პასუხზე

C7. გაიხსენეთ, რა გემართებათ, ან რას განიცდით ალკოჰოლის მიღების დროს და რა სიხშირით ხდება ეს მოვლენა. თითოეულ რიგში მონიშნეთ ერთი უჯრა, რომელიც ყველაზე უკეთ ასახავს ამ მოვლენის სიხშირეს.

		თითქმის ყოველთვის	ხშირად	იშვიათად	არასდროს
1.	ვგრძნობ რელაქსაციას, მოდუნებას	1	2	3	4
2.	მექმნება პოლიციასთან პრობლემა	1	2	3	4
3.	ჩემს ჯანმრთელობას ვვნებ	1	2	3	4
4.	ბედნიერად ვგრძნობ თავს	1	2	3	4
5.	პრობლემები მავიწყდება	1	2	3	4
6.	დალევას ვერ ვწყვეტ; ზომას ველარ ვგრძნობ;	1	2	3	4

7.	ნაბახუსევზე ცუდად ვგრძნობ თავს	1	2	3	4
8.	უფრო მეგობრული და გახსნილი ვხდები სხვებთან ურთიერთობისას	1	2	3	4
9.	ჩავდივარ ისეთ რამეს, რასაც მოგვიანებით ვნანობ	1	2	3	4
10.	მექმნება პრობლემები მშობლებთან	1	2	3	4
11.	მექმნება პრობლემები მეგობრებთან	1	2	3	4
12.	ვებმები ფიზიკურ ჩხუბში/აყალმაყალში	1	2	3	4
13.	მქონია სხეულის დაზიანება/ავარია/ტრავმა	1	2	3	4
14.	ძალიან კარგ დროს ვატარებ	1	2	3	4
15.	ფიზიკურად ავად ვხდები (თავი მტიკვა, გული მერევა, ვაღებინებ, და სხვ)	1	2	3	4
16.	საჭირო გამხდარა სასწრაფო დახმარების გამოძახება/ან ჰოსპიტალიზაცია (საავადმყოფოში მკურნალობა)	1	2	3	4
17.	მქონია დაუცველი სქესობრივი კონტაქტი (კონდომის გამოყენების გარეშე)	1	2	3	4

77. არ მახსოვს

88. უარი პასუხზე

C8. როგორ ფიქრობთ, რამდენად უქმნის ადამიანი საფრთხეს საკუთარ თავს (ფიზიკური ჯანმრთელობის მხრივ, ემოციურად, და სხვ.) თუ ეს ადამიანი ...

(მონიშნე ერთი უჯრა თითოეულ რიგში)

		არანაირი რისკი	მცირე რისკი	საშუალო (ზომიერი) რისკი	მაღალი რისკი	არ ვიცი
1	ეწევა სიგარეტს ზოგჯერ	1	2	3	4	99
2	ეწევა 10 ლერ სიგარეტზე ნაკლებს ყოველდღე	1	2	3	4	99
3	ეწევა 10-დან 20 ლერამდე სიგარეტს ყოველდღე	1	2	3	4	99
4	ეწევა 1 კოლოფ, ან კოლოფზე მეტ სიგარეტს ყოველდღიურად	1	2	3	4	99
5	სვამს 1 ბოთლ (0.3ლ) ლუდს კვირაში 1-2 ჯერ	1	2	3	4	99
6	სვამს 1 ბოთლ ლუდს თითქმის ყოველდღე	1	2	3	4	99
7	სვამს 1-2 ჭიქა ღვინოს კვირაში 1-2 ჯერ	1	2	3	4	99
8	სვამს 1 ლიტრამდე ღვინოს თითქმის ყოველდღე	1	2	3	4	99
9	სვამს 50-100 მლ (1-2 არყის ჭიქა) მაგარ სასმელს (არაყი, ვისკი, სხვა) კვირაში 1-2 ჯერ	1	2	3	4	99
10	სვამს 1-2 არყის ჭიქა (50 მლ) მაგარ სასმელს (არაყი, ვისკი, სხვა) თითქმის ყოველდღე	1	2	3	4	99

D. ცოდნა აივ ინფექციის შესახებ და დამოკიდებულება აივ ინფიცირებულ პირთა მიმართ

D1. გსმენიათ იმ დაავადებათა შესახებ, რომლებიც სქესობრივი გზით გადადის?

1. დიახ

2. არა *(გადაადით კითხვაზე D4)*

88. უარი პასუხზე

D2. გთხოვთ, მიუთითოთ სქესობრივი გზით გადამდები დაავადებები, რომელთა შესახებაც გსმენიათ

D3. როგორ შეიძლება თავი დაიცვათ სქესობრივი გზით გადამდები ინფექციებისგან (მონიშნეთ ყველა სწორი პასუხი)?

1. ჩასახვის საწინააღმდეგო, კონტრაცეფციული აბები (ტაბლეტები)
 2. კონდომი (პრეზერვატივი)
 3. სქესობრივი კავშირისგან თავშეკავება
- სხვა, მიუთითეთ _____

D4. გსმენიათ თუ არა აივ ინფექციის შესახებ?

1. დიახ
2. არა
77. არ ვიცი
88. უარი პასუხზე

D5. გსმენიათ თუ არა შიდსის შესახებ?

1. დიახ
2. არა
77. არ ვიცი
88. უარი პასუხზე

(თუ თქვენ არ გსმენიათ არც აივ ინფექციის, არც შიდსის შესახებ, ანუ, თუ თქვენ უპასუხებთ "არა" ორივე კითხვაზე D4 და D5, მაშინ გადადით სექციაზე E)

D6. როგორ ფიქრობთ, სავარაუდოდ, რამდენი ადამიანია საქართველოში აივ ინფიცირებული/შიდსით დაავადებული?

1. 100-მდე ადამიანი
2. 1000-მდე ადამიანი
3. 5000-მდე ადამიანი
4. 10,000-ზე მეტი ადამიანი
77. არ ვიცი
88. უარი პასუხზე

D7. გთხოვთ, წაიკითხოთ ქვემოთ მოცემული კითხვები და დაადასტუროთ თქვენი პასუხი

(თითოეული შეკითხვისთვის, თითოეულ რიგში აღნიშნეთ მხოლოდ ერთი პასუხი)

		დიახ	არა	არ ვიცი
1.	აივ ინფიცირების რისკი მცირდება თუ გყავთ, ერთი, ერთგული სქესობრივი პარტნიორი, რომელიც ინფიცირებული არაა და სხვა პირთან სექსი არა აქვს?	1	2	77
2.	შეიძლება თუ არა ადამიანმა შეამციროს აივ ინფიცირების რისკი, თუ გამოიყენებს პრეზერვატივს ყოველი სქესობრივი კავშირის დროს?	1	2	77
3.	ფიქრობთ თუ არა, აივ ინფიცირებული ადამიანი გარეგნულად გამოიყურებოდეს ჯანმრთელად?	1	2	77
4.	შეიძლება თუ არა ადამიანს გადაედოს აივ ინფექცია კოლოს კბენით?	1	2	77
5.	შეიძლება ადამიანს გადაედოს აივ ინფექცია კოცნის გზით?	1	2	77
6.	თქვენი აზრით, შეიძლება ადამიანი დაინფიცირდეს საპარიკმახეროში, მანიკურის, ან პედიკურის, ან ტატუირებისას სხვის მიერ ნახმარი ინსტრუმენტების გამოყენების გზით?	1	2	77
7.	თქვენი აზრით, შეიძლება თუ არა ადამიანი დაინფიცირდეს აივ-ით ინფიცირებულ ადამიანთან საკვების გაზიარებით?	1	2	77
8.	თქვენი აზრით, შეიძლება თუ არა ადამიანი დაავადდეს აივ-ინფექციით, თუკი ის გამოიყენებს სხვის მიერ გამოყენებულ ნემსს/შპრიცს?	1	2	77

9.	შეიძლება თუ არა ნაყოფი დაინფიცირდეს აივ-ინფიცირებული ორსული დედისგან ორსულობის დროს?	1	2	77
10.	შეიძლება თუ არა ნაყოფი დაინფიცირდეს აივ-ინფიცირებული ორსული დედისგან მშობიარობის დროს?	1	2	77
11.	შეიძლება თუ არა ახალშობილი დაინფიცირდეს აივ-ინფიცირებული დედისგან ძუძუთი კვების დროს?	1	2	77

D8. როგორ ფიქრობთ, როგორ შეიძლება ადამიანმა გაარკვიოს, არის თუ არა აივ ინფიცირებული?
(*მონიშნეთ ყველა სწორი პასუხი*)

1. სისხლის საერთო ანალიზით
 2. ექიმის გასინჯვით
 3. სისხლის სპეციალური ანალიზით
 4. ექოსკოპიით
- სხვა, მიუთითეთ _____
77. არ ვიცი
88. უარი პასუხზე

D9. ჩვენ არ გინდა ვიცოდეთ შედეგი, მაგრამ გაგიკეთებიათ თუ არა ოდესმე ანალიზი აივ-ზე?

1. დიახ
 2. არა (გადადი კითხვაზე D11)
77. არ ვიცი
88. უარი პასუხზე

D10. როდის გაიკეთეთ ყველაზე ბოლოს ანალიზი აივ-ზე ?

1. ბოლო 1 წლის მანძილზე
 2. 1 წელზე ადრე
77. არ მახსოვს
99. უარი პასუხზე

D11. თუ შემთხვევით, თქვენ აივ-ინფიცირებული აღმოჩნდებით, შეატყობინებთ თუ არა ამას თქვენს მეუღლეს/რეგულარულ სქესობრივ პარტნიორს?

1. დიახ, შევატყობინებ
 2. არა, არ შევატყობინებ
77. არ ვიცი
88. უარი პასუხზე

D12. გთხოვთ, ყურადღებით წაიკითხოთ ქვემოთ მოცემული მოსაზრებები და გვიპასუხოთ, ეთანხმებით თუ არ ეთანხმებით თითოეულ მათგანს

(*მონიშნეთ ერთი უჯრა თითოეულ რიგში*)

		დიახ, ვეთანხმები	არა, არ ვეთანხმები	არ ვიცი
1.	მე შემრცხვებოდა, აივ ინფიცირებული რომ ვყოფილიყავი	1	2	77
2.	მე შემრცხვებოდა, ჩემი ოჯახის რომელიმე წევრს აივ ინფექცია რომ ჰქონოდა	1	2	77
3.	აივ ინფიცირებული ადამიანები იზოლირებულნი უნდა იყვნენ საზოგადოების სხვა წევრებისგან	1	2	77
4.	მე ჩემს შვილს ნებას დავრთავდი, ეთამაშა ბავშვთან, რომელიც აივ ინფიცირებულია	1	2	77

5.	მე ალბათ ვამჯობინებდი, რომ ფიზიკურად არ შევეხო აივ ინფიცირებულ ადამიანს, რადგან დაინფიცირების შემთხვევები	1	2	77
6.	აივ ინფიცირებულ სტუდენტს უნდა ჰქონდეს უფლება ისწავლოს სკოლაში/უნივერსიტეტში	1	2	77
7.	თუ მასწავლებელი ინფიცირებულია, მაგრამ თავს არ გრძნობს ავად, უფლება აქვს განაგრძოს სწავლება სკოლაში/უნივერსიტეტში	1	2	77
8.	მე მივმართავდი სამკურნალოდ კბილის ექიმს, რომელიც აივ ინფიცირებულია	1	2	77
9.	მე ვიმუშავებდი კოლეგასთან, რომელიც აივ ინფიცირებულია	1	2	77
10.	თუ შევიტყობდი, რომ ჩემი მეგობარი აივ ინფიცირებულია, მასთან მეგობრობას შევწყვეტდი	1	2	77

D13. წარმოიდგინეთ სიტუაცია და გვითხარით როგორ მოიქცევოდით ...

(მონიშნეთ ერთი უჯრა თითოეულ რიგში)

		დიახ	არა	არ ვიცი
1.	თქვენი ოჯახის წევრი აივ ინფიცირებული რომ იყოს, გექნებოდათ თუ არა სურვილი, რომ იზრუნოთ მასზე თქვენს ოჯახში?	1	2	77
2.	თქვენ რომ იცოდეთ, რომ გამყიდველი აივ ინფიცირებულია, შეიძენდით მისგან ბოსტნეულს ან ხილს?	1	2	77
3.	თქვენი ნათესავი აივ ინფიცირებული რომ აღმოჩნდეს, შეინახავთ მის აივ დადებით სტატუსს საიდუმლოდ?	1	2	77

E. ნარკოტიკების მოხმარება

E1. მიგიღიათ თუ არა რამე დამამშვიდებელი ან საძილე საშუალებები ექიმის დანიშნულებით?

1. არა, არასოდეს
2. დიახ, მიმიღია მაგრამ 3 კვირაზე ნაკლები ხნის მანძილზე
3. დიახ, მიმიღია 3 კვირაზე უფრო ხანგრძლივად
77. არ მახსოვს
88. უარი პასუხზე

E2. თქვენ რომ მოინდომოთ, როგორ ფიქრობთ რამდენად რთული იქნებოდა თქვენთვის მარიხუანას ან ჰაშიშის ("პლანის", კანაფის) შოვნა?

1. შეუძლებელი
2. ძალიან რთული
3. საკმაოდ რთული
4. საკმაოდ ადვილი
5. ძალიან ადვილი
77. არ ვიცი
88. უარი პასუხზე

E3. თუ ოდესმე გაგისინჯავთ მარიხუანა ან ჰაშიში (კანაფი), აღნიშნეთ რამდენი წლის იყავით მაშინ, როდესაც ის პირველად გასინჯეთ?

1. არასოდეს გამისინჯავს *(გადადით E5 შეკითხვაზე)*
2. 9 წლის ასაკის ან უფრო ადრე
3. 10 წლის ასაკში
4. 11 წლის ასაკში

5. 12 წლის ასაკში
6. 13 წლის ასაკში
7. 14 წლის ასაკში
8. 15 წლის ასაკში
9. 16 წლის ასაკში
10. 17 წლის ასაკში
11. 18 წლის ასაკში ან უფრო გვიან
77. არ მახსოვს
88. უარი პასუხზე

E4. რამდენჯერ მოგიწევიათ პლანი ან ჰაშიში (კანაფი)? (თითოეულ რიგში მონიშნეთ მხოლოდ ერთი უჯრა)

		არცერთხელ	1-2 ჯერ	3-5 ჯერ	6-9 ჯერ	10-19 ჯერ	20-39 ჯერ	40 ჯერ ან მეტჯერ	არ ვიცი	უარი პასუხზე
1.	თქვენი ცხოვრების მანძილზე	1	2	3	4	5	6	7	77	88
2.	ბოლო 12 თვის მანძილზე	1	2	3	4	5	6	7	77	88
3.	ბოლო 30 დღის მანძილზე	1	2	3	4	5	6	7	77	88

E5. გეონიათ ოდესმე რეალური შესაძლებლობა გაგესინჯათ მარიხუანა ან ჰაშიში (კანაფი), მაგრამ თავი შეიკავეთ მოწევისაგან?

1. დიახ (გააგრძლეთ კითხვარის შევსება)
2. არა, არასოდეს (გადადით კითხვაზე E7)
77. არ ვიცი (გადადით კითხვაზე E7)
88. უარი პასუხზე

E6. თუ ასეთი გამოცდილება გეონიათ, თქვენს ცხოვრებაში სულ რამდენჯერ ყოფილა მსგავსი შემთხვევა, როდესაც თქვენ უარი თქვით მარიხუანას ან ჰაშიშის მოხმარებაზე?

1. 1-2 ჯერ
2. 3-5 ჯერ
3. 6-9 ჯერ
4. 10-19 ჯერ
5. 20-39 ჯერ
6. 40-ჯერ ან უფრო მეტჯერ
7. ყოველთვის უარს ვამბობ
77. არ მახსოვს
88. უარი პასუხზე

E7. როგორ ფიქრობთ, რომ გინდოდეთ, რამდენად რთული იქნებოდა თქვენთვის გემოვით ქვემოთ ჩამოთვლილი საშუალებები?

		შეუძლებელი	ძალიან რთული	საკმაოდ რთული	საკმაოდ ადვილი	ძალიან ადვილი	არ ვიცი
1.	დამამშვიდებლები, საძილე საშუალებები (ექიმის რეცეპტის გარეშე)	1	2	3	4	5	77
2.	ექსტაზი	1	2	3	4	5	77
3.	LSD	1	2	3	4	5	77
4.	ამფეტამინის/მეტამფეტამინის აბები	1	2	3	4	5	77

5.	კუსტარულად (სახლში) მომზადებული ამფეტამინი/მეტამფეტამინი (ვინტი, ჯეფი)	1	2	3	4	5	77
6.	კოკაინი	1	2	3	4	5	77
7.	ჰეროინი	1	2	3	4	5	77
8.	კოდეინი	1	2	3	4	5	77
9.	სუბუტექსი	1	2	3	4	5	77
10.	სხვა (მიუთითეთ)	1	2	3	4	5	77

E8. მოგიხმარიათ თუ არა ოდესმე ექსტაზი და თუ დიახ, რამდენჯერ?

(*მონიშნეთ თითოეულ რიგში მხოლოდ ერთი უჯრა*)

		არც ერთხელ	1-2 ჯერ	3-5 ჯერ	6-9 ჯერ	10-19 ჯერ	20-39 ჯერ	40 ჯერ ან მეტაჯერ	არ ვიცი	უარი პასუხ ზე
1.	თქვენი ცხოვრების მანძილზე	1	2	3	4	5	6	7	77	88
2.	ბოლო 12 თვის მანძილზე	1	2	3	4	5	6	7	77	88
3.	ბოლო 30 დღის მანძილზე	1	2	3	4	5	6	7	77	88

E9. მოგიხმარიათ თუ არა ქვემოთ ჩამოთვლილი საშუალებებიდან რომელიმე? თუ ოდესმე მოგიხმარიათ, მიუთითეთ რამდენი წლის იყავით, როდესაც პირველად მოსინჯეთ ეს საშუალება?

(*მონიშნეთ მხოლოდ ერთი უჯრა თითოეულ რიგში*)

		არც ერთხელ	9 წ.	10 წ.	11 წ.	12 წ.	13 წ.	14 წ.	15 წ.	16 წ.	17 წ.	18+ წ.
1.	დამამშვიდებელი ან საძილე საშუალებები (ექიმის დანიშნულების გარეშე)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2.	ექსტაზი	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
3.	LSD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
4.	ამფეტამინი/მეტამფეტამინი ნის აბები	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
5.	კუსტარულად (სახლში) მომზადებული ამფეტამინი/მეტამფეტამინი (ვინტი, ჯეფი)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
6.	კოკაინი	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
7.	ჰეროინი	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
8.	კოდეინი	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
9.	სუბუტექსი	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
10.	შესასუნთქი (ინჰალანტები; მაგ. წებო)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
11.	სხვა (მიუთითეთ)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

88. უარი პასუხზე

E10. თქვენი ცხოვრების მანძილზე რამდენჯერ (თუ საერთოდ ოდესმე) მოგიხმარიათ ქვემოთ ჩამოთვლილი საშუალებები?

(მონიშნეთ მხოლოდ ერთი უჯრა თითოეულ რიგში)

		არც ერთზე ლ	1-2 ჯერ	3-5 ჯერ	6-9 ჯერ	10-19 ჯერ	20-39 ჯერ	40 ჯერ ან მეტჯერ
1.	ამფეტამინი/მეტამფეტამინის აბები	1	2	3	4	5	6	7
2.	კუსტარულად (სახლში) მომზადებული ამფეტამინი/მეტამფეტამინი (ვინტი, ჯეფი)	1	2	3	4	5	6	7
3.	კოკაინი	1	2	3	4	5	6	7
4.	ჰეროინი	1	2	3	4	5	6	7
5.	კოდეინი	1	2	3	4	5	6	7
6.	სუბუტექსი	1	2	3	4	5	6	7
7.	შესასუნთქი (ინჰალანტები; მაგ. წებო)	1	2	3	4	5	6	7
8.	სხვა: <i>(ჩაწერეთ)</i> _____	1	2	3	4	5	6	7

თუ თქვენ ჩამოთვლილი საშუალებებიდან არც ერთი არ მოგიხმარიათ გადადით E12 კითხვაზე

E11. ბოლო 12 თვის მანძილზე პირადად თქვენ რამდენჯერ გქონიათ ქვემოთ ჩამოთვლილი შემთხვევები იმის გამო, რომ თქვენ მოიხმარეთ რომელიმე ნარკოტიკული საშუალება (მაგ. კანაფი, ექსტაზი, ამფეტამინი, სხვ.):

		არც ერთზე ლ	1-2 ჯერ	3-5 ჯერ	6-9 ჯერ	10-19 ჯერ	20-39 ჯერ	40 ჯერ ან მეტჯერ
1.	აღმოვჩნდი აყალმაყალში და ფიზიკურ ჩხუბში	1	2	3	4	5	6	7
2.	მივიღე სხეულის დაზიანება/ავარია/ტრავმა	1	2	3	4	5	6	7
3.	შემექმნა პრობლემები მშობელთან (მშობლებთან)	1	2	3	4	5	6	7
4.	შემექმნა პრობლემები მეგობართან (მეგობრებთან)	1	2	3	4	5	6	7
5.	ცუდად ვსწავლობდი /წარუმატებლობა სკოლაში ან ანსტიტუტში	1	2	3	4	5	6	7
6.	თავად გავხდი ძარცვის/ქურდობის მსხვერპლი	1	2	3	4	5	6	7
7.	მქონდა პრობლემა პოლიციასთან	1	2	3	4	5	6	7
8.	ფიზიკურად ძალიან ცუდად ვიყავი და დამჭირდა გადაუდებელი დახმარება მეგობრისგან	1	2	3	4	5	6	7
9.	დამჭირდა გადაუდებელი სამედიცინო დახმარება	1	2	3	4	5	6	7
10.	წამიყვანეს კლინიკაში / დამჭირდა ჰოსპიტალიზაცია	1	2	3	4	5	6	7
11.	მქონია დაუცველი სქესობრივი კონტაქტი (კონდომის გამოყენების გარეშე)	1	2	3	4	5	6	7
12.	მქონდა სექსი ისეთ ადამიანთან/ ან ისეთ სიტუაციაში, რომელზეც მეორე დღეს ვინანე	1	2	3	4	5	6	7

E12. სხეულის ფორმების შეცვლის მიზნით მიგიღიათ თუ არა ოდესმე ანაბოლური სტეროიდები?

1. დიახ
2. არა, არასოდეს
77. არ ვიცი
88. უარი პასუხზე

F. სქესობრივი ქცევა

F1. გქონიათ თუ არა ოდესმე სქესობრივი კონტაქტი?

1. დიახ
 2. არა *(დაასრულეთ კითხვარის შევსება)*
88. უარი პასუხზე

F2. რამდენი წლის ასაკში გქონდათ პირველი სქესობრივი კონტაქტი?

_____ წლის *(მიუთითეთ ასაკი)*

77. არ მახსოვს
88. უარი პასუხზე

F3. რა თქმა უნდა, ჩვენ არ გვანტერესებს პიროვნების სახელი, მაგრამ შეგიძლიათ გვითხართ, ვისთან გქონდათ პირველი სქესობრივი კონტაქტი?

1. მეუღლე
 2. შეყვარებული გოგონა
 3. შეყვარებული ბიჭი
 4. შემთხვევითი პარტნიორი
 5. მეძავი (კომერციული სექსის მუშაკი, რომელმაც გარკვეული ანაზღაურება აიღო სექსის სანაცვლოდ)
- სხვა _____ *(ჩაწერეთ)*

77. არ მახსოვს
88. უარი პასუხზე

F4. რამდენად ხშირად გაქვთ უსაფრთხო სექსი (უსაფრთხო სექსი გულისხმობს ერთ-ერთი პარტნიორის მიერ კონდომის (პრეზერვატივის გამოყენებას)?

1. ყოველთვის
 2. ხშირად
 3. იშვიათად
 4. არასოდეს
77. არ მახსოვს
88. უარი პასუხზე

F5. გთხოვთ, გაიხსენოთ თქვენი ბოლო სქესობრივი კონტაქტი; თქვენ ან თქვენმა პარტნიორმა გამოიყენეთ კონდომი მაშინ?

1. დიახ
 2. არა
77. არ მახსოვს
88. უარი პასუხზე

კითხვარის შევსება დასრულებულია.

უმორჩილესად გთხოვთ, კიდევ ერთხელ გადაავლოთ თვალი თქვენს მიერ შევსებულ კითხვარს და თუ რომელიმე შეკითხვა გამოგჩნდა, გთხოვთ, უპასუხოთ.

მკვლევართა ჯგუფი უდიდეს მადლობას მოგახსენებთ კვლევაში მონაწილეობისათვის.

USAID
ამერიკელი ხალხისგან

საქართველოში აივ
პრევენციის პროექტი

კითხვარი

(სტუდენტებისათვის)

აშშ საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს დაფინანსებით მიმდინარე

ქცევაზე ზედამხედველობის კვლევა ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების და უმაღლესი სასწავლებლების სტუდენტთა შორის თბილისში

პირველ რიგში დიდი მადლობა, რომ დაგვთანხმდით კვლევაში მონაწილეობაზე. გთხოვთ, გაითვალისწინოთ, რომ კვლევაში მონაწილეობა სრულიად ნებაყოფლობითია. თუ რომელიმე კითხვა გიქმნით უხერხულობას, შეგიძლიათ არ უპასუხოთ, გამოტოვოთ კითხვა და გადახვიდეთ შემდეგზე. უფრო მეტიც, თქვენ ნებისმიერ დროს შეგიძლიათ, შეწყვიტოთ კითხვარის შევსება და თქვენი სურვილის შემთხვევაში შეწყვიტოთ კვლევაში მონაწილეობა.

გაჯეროდეთ, თქვენს მიერ შევსებული კითხვარის ნახვის საშუალება არ ექნება არავის: სკოლას, უნივერსიტეტს, მშობელს და სხვ.

მადლობას მოგახსენებთ, რომ დაგვითმეთ დრო და გვეხმარებით კვლევის ჩატარებაში.

2011 წელი

A. რესპონდენტის პირველადი მონაცემები

A1. სქესი

1. მამრობითი
2. მდედრობითი

A2. დაბადების თარიღი:

წელი _____ თვე _____

A3. დაბადების ადგილი:

1. ქვეყანა _____
2. ქალაქი, რაიონი _____

A4. ამჟამად სად ცხოვრობთ?

1. ქალაქის (თბილისის) უბანი _____ (მაგ. გლდანი, ვაკე, საბურთალო და სხვ.)

A5. რამდენი ხანია, რაც თბილისში ცხოვრობთ?

1. ერთ წელზე ნაკლებია _____ გთხოვთ, მიუთითოთ თვეების რაოდენობა _____
2. ერთ წელზე მეტია _____ გთხოვთ, მიუთითოთ წლების რაოდენობა _____
3. დაბადებიდან თბილისში ვცხოვრობ _____
4. არ ვცხოვრობ თბილისში; დავდივარ ახლომდებარე ქალაქიდან/რაიონიდან

A6. განათლება

1. უნივერსიტეტის სტუდენტი
2. პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლის სტუდენტი

A7. დასაქმება

1. არ ვმუშაობ
2. მაქვს მუდმივი სამუშაო
3. მაქვს დროებითი სამუშაო
88. უარი პასუხზე

A8. როგორია თქვენი ოჯახური მდგომარეობა?

1. ვარ დაუოჯახებელი
 2. ვარ დაქორწინებული/ჯვარდაწერილი
 3. განქორწინებული/გაშორებული
- სხვა: *(ჩაწერეთ)* _____

A9. ვინ ცხოვრობს თქვენთან ერთად ოჯახში (მონიშნეთ ყველა სწორი პასუხი)

1. ვცხოვრობ მარტო
2. დედა
3. დედინაცვალი
4. მამა
5. მამინაცვალი
6. ძმა (ძმები)
7. და (დები)
8. მეუღლე
9. შვილი (შვილები)
10. ბებია ან/და ბაბუა

11. შეყვარებული გოგო
12. შეყვარებული ბიჭი
სხვა (ჩაწერეთ) _____
88. უარი პასუხზე

A10. სულ რამდენი ადამიანი ცხოვრობს თქვენთან ერთად (თქვენი ჩათვლით)?

_____ (გთხოვთ, მიუთითოთ რაოდენობა; მაგ. 3; 8; და ა.შ.)

A11. რამდენად ხშირად ხართ დაკავებული ქვემოთ ჩამოთვლილი აქტივობებით?

(მონიშნეთ ერთი უჯრა თითოეულ რიგში)

		არასოდეს	წელიწადში რამდენ- ჯერმე	თვეში 1-2 ჯერ	კვირაში ერთხელ მაინც	თითქმის ყოველდღე
1	ვკითხულობ მხატვრულ ლიტერატურას	1	2	3	4	5
2	დაკავებული ვარ სპორტით, ფიზიკური ვარჯიშით	1	2	3	4	5
4	სადამოს მივდივარ წვეულებებზე, კაფეში, ბარში ან დისკოთეკაზე)	1	2	3	4	5
5	ვიყენებ ინტერნეტს მუსიკის მოსასმენად, თამაშებისთვის, ჩეთისთვის	1	2	3	4	5
6	ვიყენებ ინტერნეტს საგანმანათლებლო ან სამსახურებრივი მიზნებისთვის	1	2	3	4	5
7	გავდივარ უბანში და ვერთობი უბნის მეგობრებთან, მეზობლებთან ერთად	1	2	3	4	5

A12. არის თუ არა ინტერნეტი თქვენთვის ხელმისაწვდომი და რა სიტუაციაში?

1. მაქვს სახლში და ყოველთვის შემიძლია ვისარგებლო
2. ინსტიტუტში/სამსახურში
3. მაქვს ინტერნეტთან ხელმისაწვდომობა მხოლოდ როცა სტუმრად ვიმყოფები
4. ფასიან ინტერნეტ კაფეში
5. მობილური ტელეფონით
6. საერთოდ არ მაქვს ხელმისაწვდომობა ინტერნეტთან (გადადით A14 შეკითხვაზე)

A13. რომელ ინტერნეტ-საიტებს სტუმრობთ ყველაზე ხშირად (სოციალური ქსელების ჩათვლით)?

(გთხოვთ, მიუთითოთ ყველაზე ხშირად გამოყენებული არაუმეტეს 5 საიტისა)

A14. რამდენად ხშირად უყურებთ ტელევიზორს და ძირითადად რომელ არხებს?

(მონიშნეთ ერთი უჯრა თითოეულ რიგში)

		არასოდეს	იშვიათად	ხშირად	რეგულარულად
1.	საზოგადოებრივ მაუწყებელს; პირველი არხი	1	2	3	4
2.	იმედი	1	2	3	4
3.	რუსთავი 2	1	2	3	4

4.	აჭარის ტელევიზია	1	2	3	4
5.	პირველი სტერეო	1	2	3	4
6.	საპატრიარქოს არხი "ერთსულოვნება"	1	2	3	4
	სხვა არხი: (ჩაწერეთ) _____	1	2	3	4
	სხვა არხი: (ჩაწერეთ) _____	1	2	3	4
	სხვა არხი: (ჩაწერეთ) _____	1	2	3	4
77	არ მაქვს ტელევიზორი	77			

A15. კითხულობთ თუ არა ჟურნალ-გაზეთებს (ინტერნეტ გამოცემების ჩათვლით)? თუ კი, ჩამოთვალეთ რომელ მათგანს კითხულობთ უფრო ხშირად ან რეგულარულად?

1. დიახ _____ გთხოვთ, მიუთითოთ _____
2. არა

B. თამბაქოს მოხმარება

B1. მოგიწევიათ თუ არა ოდესმე სიგარეტი?

1. დიახ
 2. არა (გადადით C - სექციაზე)
88. უარი პასუხზე

B2. რამდენი წლის იყავით პირველად სიგარეტი რომ მოსწიეთ?

1. _____ წლის
77. არ მახსოვს

B3. რამდენად ხშირად ეწეოდით სიგარეტს ბოლო ერთი თვის მანძილზე?

1. საერთოდ არ მომიწევია
2. 1 დერზე ნაკლები კვირაში
3. 1 დერზე ნაკლები დღეში
4. 1-5 სიგარეტი დღეში
5. 6-10 სიგარეტი დღეში
6. 11-20 სიგარეტი დღეში
7. ერთ კოლოფზე მეტი დღეში

B4. რამდენი წლის იყავით, როდესაც ყოველდღიურად დაიწყეთ სიგარეტის მოწევა?

1. _____ წლის (ასაკი)
 2. არ ვეწევი სიგარეტს ყოველდღიურად
88. უარი პასუხზე

C. ალკოჰოლის მოხმარება

C1. მიგიღიათ თუ არა ოდესმე ალკოჰოლური სასმელი (ღვინო, ლუდი, არაყი, მარტინი, შამპანიური, ალკოჰოლის შემცველი სხვა სასმელი) ?

1. დიახ
 2. არა (გადადით კითხვაზე C8)
88. უარი პასუხზე

C2. მიგიღიათ თუ არა ალკოჰოლური სასმელი ბოლო ერთი თვის მანძილზე?

1. დიახ
 2. არა (გადადით კითხვაზე C4)
88. უარი პასუხზე

C3. რამდენად ხშირად მიგიღიათ ალკოჰოლური სასმელი ბოლო ერთი თვის მანძილზე?

1. ერთხელ
2. ორჯერ
3. სამჯერ
4. ოთხჯერ
5. კვირაში 2-3-ჯერ
6. ყოველდღე
7. არ ვიცი
88. უარი პასუხზე

C4. გაიხსენეთ თქვენს მიერ ალკოჰოლის მიღების ბოლო ეპიზოდი. როგორ შეაფასებდით თქვენს სიმთვრალეს მაშინ?

სკალა 1-დან 10-მდე, სადაც: 1 - საერთოდ არ დავმთვრალვარ;

5- მქონდა თავბრუსხვევა, ფეხი მერეოდა;

10- საკმაოდ ძლიერი ინტოქსიკაცია მქონდა; არაფერი მახსოვდა.

მონიშნეთ ქვემოთ სკალაზე შესაბამისი ერთი უჯრა:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

77. არ მახსოვს

88. უარი პასუხზე

C5. გთხოვთ, გაიხსენოთ დაახლოებით რამდენჯერ გქონიათ ალკოჰოლისგან ინტოქსიკაცია (რომელიმე ჩამოთვლილთაგან: ფეხი გერეოდათ; გიჭირდათ მეტყველება; გქონდათ ლებინება; არაფერი გახსოვდათ იმ დღის შესახებ)

(მონიშნეთ ერთი უჯრა თითოეულ რიგში)

		არასოდეს	1 – 2 ჯერ	3 – 5 ჯერ	6 – 9 ჯერ	10 -19 ჯერ	20 – 39 ჯერ	40-ჯერ ან უფრო მეტჯერ	არ მახსოვს	უარი პასუხზე
1.	ცხოვრების მანძილზე	1	2	3	4	5	6	7	77	88
2.	ბოლო 12 თვის მანძილზე	1	2	3	4	5	6	7	77	88
3.	ბოლო ერთი თვის მანძილზე	1	2	3	4	5	6	7	77	88

C6. რა სიტუაციებში მიგიღიათ უფრო ხშირად ალკოჰოლი? (შესაძლებელია ერთზე მეტი პასუხი)

1. საოჯახო ტრადიციულ სუფრებზე (დაბადების დღე; ახალი წელი, აღდგომა, სხვ.)
2. ბარში, რესტორანში, დისკოთეკაზე მეგობრებთან ერთად
3. ეზოში, უბანში
4. მარტო სახლში
5. სხვა სიტუაციაში; გთხოვთ მიუთითოთ _____
88. უარი პასუხზე

C7. გაიხსენეთ, რა გემართებათ, ან რას განიცდით ალკოჰოლის მიღების დროს და რა სიხშირით ხდება ეს მოვლენა. თითოეულ რიგში მონიშნეთ ერთი უჯრა, რომელიც ყველაზე უკეთ ასახავს ამ მოვლენის სიხშირეს.

		თითქმის ყოველთვის	ხშირად	იშვიათად	არასდროს
1.	ვგრძნობ რელაქსაციას, მოდუნებას	1	2	3	4
2.	მექმნება პოლიციასთან პრობლემა	1	2	3	4
3.	ჩემს ჯანმრთელობას ვვნებ	1	2	3	4
4.	ბედნიერად ვგრძნობ თავს	1	2	3	4
5.	პრობლემები მაწიწყდება	1	2	3	4
6.	დალევას ვერ ვწყვეტ; ზომას ვეღარ ვგრძნობ;	1	2	3	4
7.	ნაზახუსევეზე ცუდად ვგრძნობ თავს	1	2	3	4
8.	უფრო მეგობრული და გახსნილი ვხდები სხვებთან ურთიერთობისას	1	2	3	4
9.	ჩავდივარ ისეთ რამეს, რასაც მოგვიანებით ვნანობ	1	2	3	4
10.	მექმნება პრობლემები მშობლებთან	1	2	3	4
11.	მექმნება პრობლემები მეგობრებთან	1	2	3	4
12.	ვებმები ფიზიკურ ჩხუბში/აყალმაყალში	1	2	3	4
13.	მქონია სხეულის დაზიანება/ავარია/ტრავმა	1	2	3	4
14.	ძალიან კარგ დროს ვატარებ	1	2	3	4
15.	ფიზიკურად ავად ვხდები (თავი მტიკვა, გული მერევა, ვალებინებ, სხვ)	1	2	3	4
16.	საჭირო გამხდარა სასწრაფო დახმარების გამოძახება/ან ჰოსპიტალიზაცია (საავადმყოფოში მკურნალობა)	1	2	3	4
17.	მქონია დაუცველი სქესობრივი კონტაქტი (კონდომის გამოყენების გარეშე)	1	2	3	4

77. არ მახსოვს

88. უარი პასუხზე

C8. როგორ ფიქრობთ, რამდენად უქმნის ადამიანი საფრთხეს საკუთარ თავს (ფიზიკური ჯანმრთელობის მხრივ, ემოციურად, და სხვ.) თუ ეს ადამიანი ...

(მონიშნეთ ერთი უჯრა თითოეულ რიგში)

		არანაირი რისკი	მცირე რისკი	საშუალო (ზომიერი) რისკი	მაღალი რისკი	არ ვიცი
1	ეწევა სიგარეტს ზოგჯერ	1	2	3	4	77
2	ეწევა 10 ღერ სიგარეტზე ნაკლებს ყოველდღე	1	2	3	4	77
3	ეწევა 10-დან 20 ღერამდე სიგარეტს ყოველდღე	1	2	3	4	77
4	ეწევა 1 კოლოფ, ან კოლოფზე მეტ სიგარეტს ყოველდღიურად	1	2	3	4	77
5	სვამს 1 ზოთლ (0.3ლ) ლუდს კვირაში 1-2 ჯერ	1	2	3	4	77
6	სვამს 1 ზოთლ ლუდს თითქმის ყოველდღე	1	2	3	4	77
7	სვამს 1-2 ჭიქა ღვინოს კვირაში 1-2 ჯერ	1	2	3	4	77
8	სვამს 1 ლიტრამდე ღვინოს თითქმის ყოველდღე	1	2	3	4	77
9	სვამს 50-100 მლ (1-2 არყის ჭიქა) მაგარ სასმელს (არაყი, ვისკი, სხვა) კვირაში 1-2 ჯერ	1	2	3	4	77
10	სვამს 1-2 არყის ჭიქა (50 მლ) მაგარ სასმელს (არაყი, ვისკი, სხვა) თითქმის ყოველდღე	1	2	3	4	77

D. ცოდნა აივ ინფექციის შესახებ და დამოკიდებულება აივ ინფიცირებულ პირთა მიმართ

D1. გსმენიათ იმ დაავადებათა შესახებ, რომლებიც სქესობრივი გზით გადადის?

1. დიახ
2. არა (გადადით კითხვაზე D4)
88. უარი პასუხზე

D2. გთხოვთ, მიუთითოთ სქესობრივი გზით გადამდები დაავადებები, რომელთა შესახებაც გსმენიათ

D3. როგორ შეიძლება თავი დაიცვათ სქესობრივი გზით გადამდები ინფექციებისგან (მონიშნეთ ყველა სწორი პასუხი)?

1. ჩასახვის საწინააღმდეგო, კონტრაცეფციული აბები (ტაბლეტები)
2. კონდომი (პრეზერვატივი)
3. სქესობრივი კავშირისგან თავშეკავება
4. სხვა, მიუთითეთ _____

D4. გსმენიათ თუ არა აივ ინფექციის შესახებ?

1. დიახ
2. არა
77. არ ვიცი
88. უარი პასუხზე

D5. გსმენიათ თუ არა შიდსის შესახებ?

1. დიახ
2. არა
77. არ ვიცი
88. უარი პასუხზე

(თუ თქვენ არ გსმენიათ არც აივ ინფექციის, არც შიდსის შესახებ, ანუ, თუ თქვენ უპასუხეთ "არა" ორივე კითხვაზე D4 და D5, მაშინ გადადით სექციაზე E)

D6. როგორ ფიქრობთ, სავარაუდოდ, რამდენი ადამიანია საქართველოში აივ ინფიცირებული/შიდსით დაავადებული?

1. 100-მდე ადამიანი
2. 1000-მდე ადამიანი
3. 5000-მდე ადამიანი
4. 10,000-ზე მეტი ადამიანი
77. არ ვიცი
88. უარი პასუხზე

D7. გთხოვთ, წაიკითხოთ ქვემოთ მოცემული კითხვები და დაადასტუროთ თქვენი პასუხი (თითოეული შეკითხვისთვის, თითოეულ რიგში აღნიშნეთ მხოლოდ ერთი პასუხი)

		დიახ	არა	არ ვიცი
1.	აივ ინფიცირების რისკი მცირდება თუ გყავთ, ერთი, ერთგული სქესობრივი პარტნიორი, რომელიც ინფიცირებული არაა და სხვა პირთან სექსი არა აქვს?	1	2	77

2.	შეიძლება თუ არა ადამიანმა შეამციროს აივ ინფიცირების რისკი, თუ გამოიყენებს პრეზერვატივს ყოველი სქესობრივი კავშირის დროს?	1	2	77
3.	ფიქრობთ თუ არა, აივ ინფიცირებული ადამიანი გარეგნულად გამოიყურებოდეს ჯანმრთელად?	1	2	77
4.	შეიძლება თუ არა ადამიანს გადაედოს აივ ინფექცია კოლოს კბენით?	1	2	77
5.	შეიძლება ადამიანს გადაედოს აივ ინფექცია კოცნის გზით?	1	2	77
6.	თქვენი აზრით, შეიძლება ადამიანი დაინფიცირდეს საპარკმახეროში, მანიკურის, ან პედიკურის, ან ტატუირებისას სხვის მიერ ნახმარი ინსტრუმენტების გამოყენების გზით?	1	2	77
7.	თქვენი აზრით, შეიძლება თუ არა ადამიანი დაინფიცირდეს აივ-ით ინფიცირებულ ადამიანთან საკვების გაზიარებით?	1	2	77
8.	თქვენი აზრით, შეიძლება თუ არა ადამიანი დაავადდეს აივ-ინფექციით, თუკი ის გამოიყენებს სხვის მიერ გამოყენებულ ნემსს/შპრიცს?	1	2	77
9.	შეიძლება თუ არა ნაყოფი დაინფიცირდეს აივ-ინფიცირებული ორსული დედისგან ორსულობის დროს?	1	2	77
10.	შეიძლება თუ არა ნაყოფი დაინფიცირდეს აივ-ინფიცირებული ორსული დედისგან მშობიარობის დროს?	1	2	77
11.	შეიძლება თუ არა ახალშობილი დაინფიცირდეს აივ-ინფიცირებული დედისგან ძუძუთი კვების დროს?	1	2	77

D8. როგორ ფიქრობთ, როგორ შეიძლება ადამიანმა გაარკვიოს, არის თუ არა აივ ინფიცირებული?
(მონიშნეთ ყველა სწორი პასუხი)

1. სისხლის საერთო ანალიზით
2. ექიმის გასინჯვით
3. სისხლის სპეციალური ანალიზით
4. ექოსკოპიით

სხვა: (ჩაწერეთ) _____

77. არ ვიცი

88. უარი პასუხზე

D9. ჩვენ არ გვინდა ვიცოდეთ შედეგი, მაგრამ გაგიკეთებიათ თუ არა ოდესმე ანალიზი აივ-ზე?

1. დიახ
2. არა, (გადადი კითხვაზე D11)

77. არ ვიცი

88. უარი პასუხზე

D10. როდის გაიკეთეთ ყველაზე ბოლოს ანალიზი აივ-ზე ?

1. ბოლო 1 წლის მანძილზე
2. 1 წელზე ადრე

77. არ მახსოვს

88. უარი პასუხზე

D11. თუ შემთხვევით, თქვენ აივ-ინფიცირებული აღმოჩნდებოდით, შეატყობინებდით თუ არა ამას თქვენს მეუღლეს/რეგულარულ სქესობრივ პარტნიორს?

1. დიახ, შევატყობინებდი
2. არა; არ შევატყობინებდი

77. არ ვიცი

88. უარი პასუხზე

D12. გთხოვთ, ყურადღებით წაიკითხოთ ქვემოთ მოცემული მოსაზრებები და გვიპასუხოთ, ეთანხმებით თუ არ ეთანხმებით თითოეულ მათგანს

(მონიშნეთ ერთი უჯრა თითოეულ რიგში)

		დიახ, ვეთანხმები	არა, არ ვეთანხმები	არ ვიცი
1.	მე შემრცხვებოდა, აივ ინფიცირებული რომ ვყოფილიყავი	1	2	77
2.	მე შემრცხვებოდა, ჩემი ოჯახის რომელიმე წევრს აივ ინფექცია რომ ჰქონოდა	1	2	77
3.	აივ ინფიცირებული ადამიანები იზოლირებულნი უნდა იყვნენ საზოგადოების სხვა წევრებისგან	1	2	77
4.	მე ჩემს შვილს ნებას დავრთავდი, ეთამაშა ბავშვთან, რომელიც აივ ინფიცირებულია	1	2	77
5.	მე ალბათ ვამჯობინებდი, რომ ფიზიკურად არ შევეხო აივ ინფიცირებულ ადამიანს, რადგან დაინფიცირების შემთხვევაში	1	2	77
6.	აივ ინფიცირებულ სტუდენტს უნდა ჰქონდეს უფლება ისწავლოს სკოლაში/უნივერსიტეტში	1	2	77
7.	თუ მასწავლებელი ინფიცირებულია, მაგრამ თავს არ გრძნობს ავად, უფლება აქვს განაგრძოს სწავლება სკოლაში/უნივერსიტეტში	1	2	77
8.	მე მივმართავდი სამკურნალოდ კბილის ექიმს, რომელიც აივ ინფიცირებულია	1	2	77
9.	მე ვიმუშავებდი კოლეგასთან, რომელიც აივ ინფიცირებულია	1	2	77
10.	თუ შევიტყობდი, რომ ჩემი მეგობარი აივ ინფიცირებულია, მასთან მეგობრობას შევწყვეტდი	1	2	77

D13. წარმოიდგინეთ სიტუაცია და გვითხარით როგორ მოიქცევოდით ...

		დიახ	არა	არ ვიცი
1.	თქვენი ოჯახის წევრი აივ ინფიცირებული რომ იყოს, გეჩვენოდათ თუ არა სურვილი, რომ იზრუნოთ მასზე თქვენს ოჯახში?	1	2	77
2.	თქვენ რომ იცოდეთ, რომ გამყიდველი აივ ინფიცირებულია, შეიძენდით მისგან ბოსტნეულს ან ხილს?	1	2	77
3.	თქვენი ნათესავი აივ ინფიცირებული რომ აღმოჩნდეს, შეინახავთ მის აივ დადებით სტატუსს საიდუმლოდ?	1	2	77

E. ნარკოტიკების მოხმარება

E1. მიგიღიათ თუ არა რამე დამამშვიდებელი ან საძილე საშუალებები ექიმის დანიშნულებით?

1. არა, არასოდეს
2. დიახ, მიმიღია მაგრამ 3 კვირაზე ნაკლები ხნის მანძილზე
3. დიახ, მიმიღია 3 კვირაზე უფრო ხანგრძლივად
77. არ ვიცი
88. უარი პასუხზე

E2. თქვენ რომ მოინდომოთ, როგორ ფიქრობთ რამდენად რთული იქნებოდა თქვენთვის მარიხუანას ან ჰაშიშის ("პლანის", კანაფის) შოვნა?

1. შეუძლებელი
2. ძალიან რთული
3. საკმაოდ რთული
4. საკმაოდ ადვილი
5. ძალიან ადვილი
77. არ ვიცი
88. უარი პასუხზე

E3. თუ ოდესმე გაგისინჯავთ მარიხუანა ან ჰაშიში (კანაფი), აღნიშნეთ რამდენი წლის იყავით მაშინ, როდესაც ის პირველად გასინჯეთ?

1. არასოდეს გამისინჯავს (გადადით E5 შეკითხვაზე)
2. 9 წლის ასაკის ან უფრო ადრე
3. 10 წლის ასაკში
4. 11 წლის ასაკში
5. 12 წლის ასაკში
6. 13 წლის ასაკში
7. 14 წლის ასაკში
8. 15 წლის ასაკში
9. 16 წლის ასაკში
10. 17 წლის ასაკში
11. 18 წლის ასაკში ან უფრო გვიან
77. არ მახსოვს
88. უარი პასუხზე

E4. რამდენჯერ მოგიწევიათ პლანი ან ჰაშიში (კანაფი), თუ საერთოდ ამის გამოცდილება გქონიათ? (თითოეულ რიგში მონიშნეთ მხოლოდ ერთი უჯრა)

		არც ერთხელ	1-2 ჯერ	3-5 ჯერ	6-9 ჯერ	10-19 ჯერ	20-39 ჯერ	40 ჯერ ან მეტჯერ	არ ვიცი	უარი პასუხზე
1.	თქვენი ცხოვრების მანძილზე	1	2	3	4	5	6	7	77	88
2.	ბოლო 12 თვის მანძილზე	1	2	3	4	5	6	7	77	88
3.	ბოლო 30 დღის მანძილზე	1	2	3	4	5	6	7	77	88

E5. გქონიათ ოდესმე რეალური შესაძლებლობა გაგისინჯათ მარიხუანა ან ჰაშიში (კანაფი), მაგრამ თავი შეიკავეთ მოწვევისაგან?

1. დიახ (გააგრძლეთ კითხვარის შევსება)
2. არა, არასოდეს (გადადით კითხვაზე E7)
77. არ ვიცი (გადადით კითხვაზე E7)
88. უარი პასუხზე

E6. თუ ასეთი გამოცდილება გქონიათ, თქვენს ცხოვრებაში სულ რამდენჯერ ყოფილა მსგავსი შემთხვევა, როდესაც თქვენ უარი თქვით მარიხუანას ან ჰაშიშის მოხმარებაზე?

1. 1-2 ჯერ
2. 3-5 ჯერ
3. 6-9 ჯერ

4. 10-19 ჯერ
5. 20-39 ჯერ
6. 40-ჯერ ან უფრო მეტჯერ
7. ყოველთვის უარს ვამბობ
77. არ მახსოვს
88. უარი პასუხზე

E7. როგორ ფიქრობთ, რომ გინდოდეთ, რამდენად რთული იქნებოდა თქვენთვის გემოვით ქვემოთ ჩამოთვლილი საშუალებები?

		შეუძლებელი	ძალიან რთული	საკმაოდ რთული	საკმაოდ ადვილი	ძალიან ადვილი	არ ვიცი
1.	დამამშვიდებლები, საძილე საშუალებები (ექიმის რეცეპტის გარეშე)	1	2	3	4	5	77
2.	ექსტაზი	1	2	3	4	5	77
3.	LSD	1	2	3	4	5	77
4.	ამფეტამინის/მეტამფეტამინის აბები	1	2	3	4	5	77
5.	კუსტარულად (სახლში) მომზადებული ამფეტამინი/მეტამფეტამინი (ვინტი, ჯეფი)	1	2	3	4	5	77
6.	კოკაინი	1	2	3	4	5	77
7.	ჰეროინი	1	2	3	4	5	77
8.	კოდეინი	1	2	3	4	5	77
9.	სუბუტექსი	1	2	3	4	5	77
10.	სხვა (ჩაწერეთ) _____	1	2	3	4	5	77

E8. მოგიხმარიათ თუ არა ოდესმე ექსტაზი და თუ დიახ, რამდენჯერ? (მონიშნეთ თითოეულ რიგში მხოლოდ ერთი უჯრა)

		არც ერთხელ	1-2 ჯერ	3-5 ჯერ	6-9 ჯერ	10-19 ჯერ	20-39 ჯერ	40 ჯერ ან მეტჯერ	არ ვიცი	უარი პასუხზე
1.	თქვენი ცხოვრების მანძილზე	1	2	3	4	5	6	7	77	88
2.	ბოლო 12 თვის მანძილზე	1	2	3	4	5	6	7	77	88
3.	ბოლო 30 დღის მანძილზე	1	2	3	4	5	6	7	77	88

E9. მოგიხმარიათ თუ არა ქვემოთ ჩამოთვლილი საშუალებებიდან რომელიმე? თუ ოდესმე მოგიხმარიათ, მიუთითეთ რამდენი წლის იყავით, როდესაც პირველად მოსინჯეთ ეს საშუალება?

(მონიშნეთ მხოლოდ ერთი უჯრა თითოეულ რიგში)

		არც ერთხელ	9 წლის	10 წლის	11 წლის	12 წლის	13 წლის	14 წლის	15 წლის	16 წლის	17 წლის	18+ წლის
1.	დამამშვიდებელი ან საძილე საშუალებები (ექიმის დანიშნულების გარეშე)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

2.	ექსტაზი	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
3.	LSD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
4.	ამფეტამინი/მეტამფეტამინის აბები	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
5.	კუსტარულად (სახლში) მომზადებული ამფეტამინი/მეტამფეტამინი (ვინტი, ჯეფი)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
6.	კოკაინი	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
7.	ჰეროინი	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
8.	კოდეინი	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
9.	სუბუტექსი	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
10.	შესასუნთქი (ინჰალანტები; მაგ. წებო)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
11.	თუ გსურთ, დაამატეთ სხვა (ჩაწერეთ)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

88. უარი პასუხზე

E10. თქვენი ცხოვრების მანძილზე რამდენჯერ (თუ საერთოდ ოდესმე) მოგიხმარიათ ქვემოთ ჩამოთვლილი საშუალებები?

(მონიშნეთ მხოლოდ ერთი უჯრა თითოეულ რიგში)

		არც ერთხელ	1-2 ჯერ	3-5 ჯერ	6-9 ჯერ	10-19 ჯერ	20-39 ჯერ	40 ჯერ ან მეტაჯერ
1.	ამფეტამინი/მეტამფეტამინის აბები	1	2	3	4	5	6	7
2.	კუსტარულად (სახლში) მომზადებული ამფეტამინი/მეტამფეტამინი (ვინტი, ჯეფი)	1	2	3	4	5	6	7
3.	კოკაინი	1	2	3	4	5	6	7
4.	ჰეროინი	1	2	3	4	5	6	7
5.	კოდეინი	1	2	3	4	5	6	7
6.	სუბუტექსი	1	2	3	4	5	6	7
7.	შესასუნთქი (ინჰალანტები; მაგ. წებო)	1	2	3	4	5	6	7
8.	სხვა (მიუთითეთ)	1	2	3	4	5	6	7

თუ თქვენ ჩამოთვლილი საშუალებებიდან არც ერთი არ მოგიხმარიათ გადადით E12 კითხვაზე

E11. ბოლო 12 თვის მანძილზე პირადად თქვენ რამდენჯერ გქონიათ ქვემოთ ჩამოთვლილი შემთხვევები იმის გამო, რომ თქვენ მოიხმარეთ რომელიმე ნარკოტიკული საშუალება (მაგ. კანაფი, ექსტაზი, ამფეტამინი):

		არც ერთხელ	1-2 ჯერ	3-5 ჯერ	6-9 ჯერ	10-19 ჯერ	20-39 ჯერ	40 ჯერ ან მეტაჯერ
1.	ადმოვჩნდი აყალმაყალში და ფიზიკურ ჩხუბში	1	2	3	4	5	6	7
2.	მივიღე სხეულის დაზიანება/ავარია/ტრავმა	1	2	3	4	5	6	7
3.	შემექმნა პრობლემები მშობელთან (მშობლებთან)	1	2	3	4	5	6	7

4.	შემექმნა პრობლემები მეგობართან (მეგობრებთან)	1	2	3	4	5	6	7
5.	ცუდად ვსწავლობდი /წარუმატებლობა სკოლაში ან ანსტიტუტში	1	2	3	4	5	6	7
6.	თავად გავხდი ძარცვის/ქურდობის მსხვერპლი	1	2	3	4	5	6	7
7.	მქონდა პრობლემა პოლიციასთან	1	2	3	4	5	6	7
8.	ფიზიკურად ძალიან ცუდად ვიყავი და დამჭირდა გადაუდებელი დახმარება მეგობრისგან	1	2	3	4	5	6	7
9.	დამჭირდა გადაუდებელი სამედიცინო დახმარება	1	2	3	4	5	6	7
10.	წამიყვანეს კლინიკაში / დამჭირდა ჰოსპიტალიზაცია	1	2	3	4	5	6	7
11.	მქონია დაუცველი სქესობრივი კონტაქტი (კონდომის გამოყენების გარეშე)	1	2	3	4	5	6	7
12.	მქონდა სექსი ისეთ ადამიანთან/ ან ისეთ სიტუაციაში, რომელზეც მეორე დღეს ვინანე	1	2	3	4	5	6	7

E12. სხეულის ფორმების შეცვლის მიზნით მიგიღიათ თუ არა ოდესმე ანაბოლური სტეროიდები?

1. დიახ
2. არა, არასოდეს
77. არ ვიცი
88. უარი პასუხზე

E13. გაგიკეთებიათ თუ არა ნარკოტიკული ან სხვა გამაბრუებელი საშუალებები ინექციის გზით (ნემსით)? (სამკურნალო მიზნით გაკეთებული ინექციები არ ჩათვალოთ)

1. დიახ
2. არა, არასოდეს (გადადით F ბლოკზე)
77. არ ვიცი
88. უარი პასუხზე

E14. თუ კი, რამდენჯერ გაგიკეთებიათ ნარკოტიკული ან სხვა გამაბრუებელი საშუალებები ინექციის გზით (ნემსით)?

		არც ერთხელ	1-2 ჯერ	3-5 ჯერ	6-9 ჯერ	10-19 ჯერ	20-39 ჯერ	40 ჯერ ან მეტჯერ	არ ვიცი	უარი პასუხზე
1.	თქვენი ცხოვრების მანძილზე	1	2	3	4	5	6	7	77	88
2.	ბოლო 12 თვის მანძილზე	1	2	3	4	5	6	7	77	88
3.	ბოლო 30 დღის მანძილზე	1	2	3	4	5	6	7	77	88

E15. გამოგიყენებიათ თუ არა ოდესმე არასტერილური, ადრე ნახმარი შპრიცი ან სხვა ინექციური საშუალებები?

1. დიახ
2. არა, არასდროს
77. არ ვიცი
88. უარი პასუხზე

E16. გაიხსენეთ ბოლო შემთხვევა როდესაც გაიკეთეთ ნარკოტიკული ან სხვა გამაზრებელი საშუალებები ინექციის გზით; რომელი საშუალება გამოიყენეთ?

1. მიუთითეთ _____
77. არ მახსოვს
88. უარი პასუხზე

E17. ნარკოტიკის ბოლო ინექციის დროს, გამოიყენეთ თუ არა სტერილური ნემსი/შპრიცი?

1. დიახ
2. არა
77. არ ვიცი
88. უარი პასუხზე

F. სქესობრივი ქცევა

F1. გქონიათ თუ არა ოდესმე სქესობრივი კონტაქტი?

1. დიახ (გააგრძელეთ კითხვარის შევსება)
2. არა (დაასრულეთ კითხვარის შევსება)
88. უარი პასუხზე

F2. რამდენი წლის ასაკში გქონდათ პირველი სქესობრივი კონტაქტი?

1. _____ წლის (მიუთითეთ)
77. არ მახსოვს
88. უარი პასუხზე

F3. რა თქმა უნდა, ჩვენ არ გვაინტერესებს პიროვნების სახელი, მაგრამ შეგიძლიათ გვითხრათ, ვისთან გქონდათ პირველი სქესობრივი კონტაქტი?

1. მეუღლე
2. შეყვარებული გოგონა
3. შეყვარებული ბიჭი
4. შემთხვევითი პარტნიორი
5. მეძავი (კომერციული სექსის მუშაკი, რომელმაც გარკვეული მატერიალური ანაზღაურება აიღო სექსის სანაცვლოდ)
6. სხვა _____ (მიუთითეთ)
77. არ მახსოვს
88. უარი პასუხზე

F4. გაიხსენეთ თქვენი პირველი სქესობრივი კონტაქტი; თქვენ ან თქვენმა პარტნიორმა გამოიყენეთ კონდომი (პრეზერვატივი) მაშინ?

1. დიახ
2. არა
77. არ მახსოვს
88. უარი პასუხზე

F5. ამჟამად გყავთ თუ არა მეუღლე ან სხვა, მუდმივი სქესობრივი პარტნიორი?

1. დიახ, მყავს მეუღლე (სამოქალაქო ან რელიგიური ქორწინება)
2. დიახ, მყავს მუდმივი სქესობრივი პარტნიორი
3. არა
88. უარი პასუხზე

F6. გკონდათ თუ არა სქესობრივი კონტაქტი ბოლო 12 თვის მანძილზე?

1. დიახ
2. არა (გადადით კითხვაზე G13)
77. არ მახსოვს (გადადით კითხვაზე G13)
88. უარი პასუხზე

F7. შეგიძლიათ, გაიხსენოთ რამდენი სხვადასხვა სქესობრივი პარტნიორი გყოლიათ ბოლო 12 თვის მანძილზე?

1. ერთი პარტნიორი
2. ორი პარტნიორი
3. სამი პარტნიორი
4. ხუთ პარტნიორამდე
5. 5-დან 10 პარტნიორამდე
6. 10 პარტნიორზე მეტი
77. არ მახსოვს
88. უარი პასუხზე

F8. თქვენ ან თქვენი პარტნიორი რამდენად ხშირად იყენებდით კონდომს (პრეზერვატივს) სქესობრივი კონტაქტის დროს ბოლო 12 თვის მანძილზე?

1. ყოველთვის
2. თითქმის ყოველთვის
3. იშვიათად
4. არასოდეს
77. არ ვიცი
88. უარი პასუხზე

F9. მიგიციათ თუ არა ფული ან სხვა მატერიალური ანაზღაურება პარტნიორისათვის სექსის სანაცვლოდ ბოლო 12 თვის მანძილზე?

1. დიახ
2. არა (გადადით კითხვაზე G11)
77. არ მახსოვს
88. უარი პასუხზე

F10. გთხოვთ, გაიხსენეთ ბოლო სქესობრივი კონტაქტი იმ პარტნიორთან, ვისაც მიეცით ფული ან სხვა მატერიალური ანაზღაურება სექსის სანაცვლოდ. გამოიყენეთ კონდომი მაშინ?

1. დიახ
2. არა
77. არ მახსოვს
88. უარი პასუხზე

F11. გყოლიათ თუ არა შემთხვევითი სქესობრივი პარტნიორი ბოლო 12 თვის მანძილზე?

1. დიახ (განაგრძეთ)
2. არა (გადადით კითხვაზე G13)
77. არ მახსოვს
88. უარი პასუხზე

F12. გაიხსენეთ შემთხვევითი სქესობრივი პარტნიორთან ბოლო სქესობრივი კონტაქტი. თქვენ ან თქვენმა პარტნიორმა გამოიყენეთ თუ არა კონდომი მაშინ?

1. დიახ
2. არა
77. არ მახსოვს

88. უარი პასუხზე

F13. გაიხსენეთ ბოლო სქესობრივი კონტაქტი, როდესაც არც თქვენ და არც თქვენმა პარტნიორმა არ გამოიყენეთ კონდომი. გაგვიზიარეთ, რა იყო კონდომის არგამოყენების მიზეზი მაშინ (მიზეზები)?

(მონიშნეთ ყველა სწორი პასუხი)

1. არ ვიყენებ კონდომს მეუღლესთან სქესობრივი კონტაქტის დროს
2. არ ვიყენებ კონდომს ჩემს რეგულარულ პარტნიორთან სქესობრივი კონტაქტის დროს
3. არ გვქონდა იმ მომენტში
4. ძვირია და მიჭირს შეძენა
5. არ მომწონს კონდომის გამოყენება
6. ჩემს პარტნიორს არ სურდა კონდომის გამოყენება
7. მე, ან ჩემი პარტნიორი ვიღებთ ჩასახვის საწინააღმდეგო აბებს, და ამიტომ საჭიროდ არ მივიჩნიე
8. ზოგადად, არ მიმაჩნია, რომ კონდომის გამოყენება აუცილებელია
9. არ მიფიქრია კონდომის გამოყენებაზე
10. მეუბერხულება მაღაზიაში ან აფთიაქში კონდომის შეძენა
სხვა _____ (მიუთითეთ)

F14. გქონიათ თუ არა ოდესმე სქესობრივი კონტაქტი თქვენივე სქესის ადამიანთან?

1. არასოდეს (დაასრულეთ კითხვარის შევსება)
 2. დიახ
88. უარი პასუხზე

F15. გაიხსენეთ რამდენი წლის იყავით, როდესაც პირველად გქონდათ სქესობრივი კონტაქტი თქვენივე სქესის ადამიანთან?

1. ----- წლის
77. არ მახსოვს
88. უარი პასუხზე

F16. ბოლო 12 თვის მანძილზე რამდენჯერ გქონიათ სქესობრივი კონტაქტი თქვენივე სქესის ადამიანთან?

1. ერთხელ ან ორჯერ
 2. 3-დან 10-მდე
 3. 10-ჯერ ან მეტჯერ
77. არ მახსოვს
88. უარი პასუხზე

F17. რამდენად ხშირად იყენებდით კონდომს ბოლო 12 თვის მანძილზე სქესობრივი კონტაქტის დროს თქვენივე სქესის პარტნიორთან?

1. ყოველთვის
 2. თითქმის ყოველთვის
 3. იშვიათად
 4. არასოდეს
77. არ ვიცი
88. უარი პასუხზე

F18. თქვენივე სქესის რამდენი სხვადასხვა სქესობრივი პარტნიორი გყოლიათ ბოლო 12 თვის მანძილზე?

1. გთხოვთ, მიუთითოთ თქვენივე სქესის პარტნიორების რიცხვი -----
77. არ მახსოვს

88. უარი პასუხზე

F19. (მხოლოდ მამაკაცი რესპონდენტებისათვის) -გთხოვთ, გაიხსენოთ ბოლო სქესობრივი კონტაქტი თქვენივე სქესის პარტნიორთან. გამოიყენეთ კონდომი მაშინ?

1. დიახ

2. არა

77. არ მახსოვს

88. უარი პასუხზე

კითხვარის შევსება დასრულებულია.

უმორჩილესად გთხოვთ, კიდევ ერთხელ გადაავლოთ თვალი თქვენს მიერ შევსებულ კითხვარს და თუ რომელიმე შეკითხვა გამოგრჩათ, გთხოვთ, მასაც უპასუხოთ.

მკვლევართა ჯგუფი უდიდეს მადლობას მოგახსენებთ კვლევაში მონაწილეობისათვის.